

Vol. I

No. 5



19th February, 1980.

(Tuesday)

30 Magh, 1901 S. E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES.

Oral Answers to Questions.	.. 309
Matters Under Rule 329 :	
re : (1) Setting on fire cattle shed etc., belonging to Sri K. Ranga Reddy of Thumbali.	.. 335
re : (2) Serious situation arising out of the non-supply of Coal to the Tobacco Growers.	.. 337
Calling Attention to Matter of Urgent Public Importance :	
re : Damaged Condition of the Bridge on Swarnamukhi River.	.. 3 0
Papers Laid on the Table.	.. 341
Papers Placed on the Table.	.. 342
Motion on Address by the Governor. (Contd.)	.. 342
Announcement :	
re : Receipt of Amendments to the Bills.	.. 353
Motion on Address by the Governor (Continued).	.. 354
Motion :	
re : postponement of discussion on Motion of thanks to the Governors Address.	.. 389
Government Bills :	
(1) The Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980.	.. 389
(2) The Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amedment) Bill, 1980.	.. 422
(3) The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980.	.. 422
Statutory Resolution :	
Disapproval of the Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Ordinance, 1979.	.. 425

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri D. Kondaiah Chowdary.

Deputy Speaker :

Panel of Chairmen : .. 1. Smt. D. Indira.
2. Sri A. Eswara Reddy.
3. Sri K. Govinda Rao.
4. Sri N. Ganapati Rao.
5. Sri P. Goverdhan Reddy.
6. Sri K. B. Siddaiah.

Secretary .. Sri E. Sadasiva Reddy.

Joint Secretary : .. Sri D. L. Narasimham.

Deputy Secretary : .. Sri M. Ramanadha Sastry.

Assistant Secretary : .. 1. Sri S. Purnananda Sastry.
2. Sri Md. Ghouse Khan.
3. Sri T.L. Balaram.
4. Sri M. Viswanatham.
5. Sri J. V. Ramana Murthy.
6. Sri P. Bashaiah.
7. Sri A.V.G. Krishna Murthy.

Chief Reporter : .. Sri Habeeb Abdur Rehman.

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Fifth Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 19th February, 1980

The House met at half-past Eight of the Clock.

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

• ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

AGITATION BY FIRE SERVICE STAFF

49—

*4875—(H) Q — Sri M. Omkar (Narasampet), Smt. C.Dhana Suryavathi (Nidumolu) Sarvasri K. Satyanarayana (Repally) and A.Lakshminarayana (Miryalaguda):—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Fire Service Staff has been launching agitation for their demands;

(b) whether the Government have received any representation from the Fire Service Staff at State level in general and from Gudivada in Krishna Dt. in particular;

(c) if so, the particulars of their demands; and

(d) the action taken thereon?

The Minister for Home (Sri M.M.Hashim):—(a) No Sir.

(b) Yes Sir.

(c) The details of the nature of demands are laid on the Table of the House.

(d) They are under consideration.

Statement Vide L.A.Q.No *4875(H)

ITEM (c)

1. Recognition of Service Association.
2. Commensurating Pay.
3. House Rent Allowance.
4. Conveyance Allowance.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

5. Risk Allowance.
6. Family Benefit Scheme.
7. Injury compensation.
8. Over-time Allowance.
9. Uniform Allowance
10. Uniform (Kit) Allowance
11. Feeding charges.
12. Amenities at the Fire Stations.
13. Promotional Avenues/Removal of Frustration and Stagnation.
14. Stoppage of Direct Recruitment to the Category of Divisional Fire Officers.
15. Change in the Ratio of Direct Recruitment in category of Station Fire Officer.
16. Re-organisation of Services.
17. Promotional avenues for different ranks.
18. Abolition of orderly system.

Sri M. Omkar:— Of course, for the time being, the agitation is not continuing. But the Government have received a representation wherein 18 demands are mentioned. The Hon'ble Minister's reply is very vague that the Government is considering. I would like to know what demands have been already conceded and what are the demands still under consideration and when will a final decision be taken?

Sri M.M. Hashim:—Sir, all the 19 demands we are considering except pay revision. The Association is being recognised. It has been recognised by this time, I think and the problem which was being created by other agencies to put these demands will not be there. The Association will contact and all the problems which are there will be considered sympathetically and I being a Trade Union Leader I will see that they get all the demands.

Sri M. Omkar:— I am unable to understand one point. With regard to the recognition of their Association, he says that the Union is being recognised. He said recognition already is accorded and it is being contacted for further consideration of other demands. So I would like to ask whether the recognition has already been accorded or not and secondly at what time of course, according to the Minister except the pay revision, other demands will be conceded—those other demands will be considered? Is there any time limit?

Sri M.M. Hashim:— Sir, the Association affair is a process. Mr. Omkar is a very wise man, he knows the process. I know that the Association is going to be recognised because a recommendation has been made. It has not come out of the Secretariat; that is why I hesitated to tell that this was recognised. More or less, it is recognised and shortly all the demands will be considered.

Sri M. Omkar:—The gates of Secretariat are so wide that anybody can enter but at the same time it is not so in the case of exit. I want to know whether the fate of this also is the same. Whether the Hon'ble Minister assures that he will recognise the association and their demands would be conceded.

Sri M. M. Hashim:—I assure the Hon'ble Member that I will recognise the Association.

Sri Poolla Subbaiah (Markapur):—The Minister being a Trade Union Leader we are happy, but what is the time limit? When the demands enumerated here, are going to be fulfilled? Can the Minister give an answer demand wise?

Sri M. M. Hashim:—Sir, after so long a time the machinery has started. The moment the machinery is set in order it will start giving delivery.

Sri Poolla Subbaiah:—I know consideration is there; serious consideration is there and serious, serious consideration is there.

Mr. Speaker:—Recognition is considered. That is almost over.

Sri Poolla Subbaiah:—Of course, he has assured. As regards the other demands, there is a time limit. When are they going to be fulfilled? If the answer is vague it does not convey any meaning.

Sri M. Venkaiah Naidu (Udayagiri):—He is talking about the delivery which will take 9 months.

Mr. Speaker:—Why can't the Minister consider it very shortly?

Sri M. M. Hashim:—Shortly Sir.

Sri Bhattam Srirama Murthy (Paravada):—The question is between a wise Member and a wise Minister. What for all are here Sir?

Sri P. Sundarayya (Gannavaram):—We do not want the headings. What are the real demands that the Association put forward in terms of money or kind commensurating pay. What is commensurating pay? They should have demanded certain pay. Similarly they should have put forward. What actually the demands are, what demands they are accepting and what demands are under consideration? It is all in vague headlines. What purpose does it serve? We want to elicit information. Is this the information? Will the Minister place the specific demands as they are submitted, on the Table of the House and what demands so far they have already accepted and propose to accept and what are other demands which are under the process of consideration and what are the demands which are negated? Let the Minister take the House little seriously.

Sri M. M. Hashim:—I will send to the Hon'ble Member a detailed reply.

Sri P. Sundarayya:—It is not a question of hon,ble Member. It is a question of the House.

3.40 a.m. Mr. Speaker —Why can,t you place it on the Table of the House?

Sri M. M. Hashim. Yes Sir.

**Construction of Houses for the Cyclone Victims in
Diviseema area**

50—

* 4743 Q.—Sri B. Sriramamurthy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the number of houses (in thousands) that have been proposed to be constructed by the Government for those who had lost their houses in the tidal wave and cyclone in Diviseema area in Krishna district in 1977 together with the estimated expenditure;and

(b) the number of houses completed so far and the time by which the rest of the houses will be completed?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి):—(ఎ) 1977 తుఫాను బాధితుల ప్రయోజనార్థం కృష్ణాజిల్లా దివి సీమలో వివిధ స్వచ్ఛంద సంస్థలు 6,517 (ఆరువేల అయిదు వందల పదిహేడు) ఇండ్లు నిర్మించాలని తలపెట్టడం జరిగింది. వీటి అంచనా వ్యయం రూ. 2,25,85,000/—లు. ఈ వ్యయంలో నగం అనగా రూ. 1,62,92,500/—లు మ్యూచింగ్ గ్యారంటీ పథకం కింద ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

(బి) 81-12-1979 తేదీ నాటికి 5094 (అయిదువేల తొంభై నాలుగు) ఇండ్లు పూర్తి అయినాయి. మిగతా పని 90-6-1980 తేదీ నాటికి పూర్తి కావలసివుంది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—ప్రత్యేకముగా గవర్నమెంటు కట్టాలని అనుకొన్న ఇండ్లు ఎన్ని? గవర్నమెంటు పూర్తి చేసినవి ఎన్ని? వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ తో కలిపి చెప్పారు?

శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి:—ప్రభుత్వం వదిలి కట్టలేదు. వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ రాకపోతే అప్పుడు ప్రభుత్వం ఆ బాధ్యతను స్వీకరిస్తుంది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వుంది. వారు 50 శాతం గ్రాంటు యిస్తున్నారు. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అంటే ప్రభుత్వమనేవిధంగా పరిగణింపవచ్చునేమో కాని వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ రాకపోతే ప్రభుత్వం స్వీకరిస్తుంది. ఆర్. టి. సి. వుంది. వారు మ్యూచింగ్ గ్రాంటు యిస్తున్నారు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్ అండర్ లేక్ చేస్తే నిర్మాణం త్వరగా పూర్తి అవుతుందని, బాగా పని జరిగిందని, గవర్నమెంటు, గవర్నమెంటు ఏజెన్సీలు అండర్ లేక్ చేసిన నిర్మాణాలు పూర్తి కాలేదని, త్వరగా పని జరగడం లేదని తెలుస్తున్నది. ప్రత్యేకముగా ప్రభుత్వం కట్టాలనుకొన్నవాటి సంఖ్య వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ వగం గ్రాంటు ఇస్తే వగం గ్రాంటు ప్రభుత్వం పెట్టి ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు వింగ్ ద్వారా కన్స్ట్రక్షన్ టెకన్ చేశాము. అటువంటి వాటిలో కొంత జాప్యం జరిగింది. గతంలో ప్రీకాష్ ఫాబ్రికేటెడ్ స్టోన్ తయారుచేసి ట్రాన్స్పోర్ట్ చేయాలనుకున్నాము. ఈ పని ప్రారంభించిన తరువాత తుఫాను వచ్చింది. వర్షాలు ఎక్కువ కావడం వల్ల ట్రాన్స్పోర్టులో ఆలస్యం అయింది. కాని పని చురుకుగా సాగుతున్నది. వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ కడతామని వాగ్దానం చేసి వెనక్కు వెళ్లాయి. అటువంటి వాటిని ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు డైరెక్టు కంట్రాక్టు లేకుండా సెపరేట్ సెల్ దానికోసం క్రియేట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు (అవనిగడ్డ):—నిర్మించవలసిన ఇండ్ల సంఖ్య చెప్పారు. మేము అడిగేది మొత్తం పోయిన ఇళ్లు, పూర్తిగా నాశనం అయిన ఇల్లు ఎన్ని? అవి కూడా కడతారా? ప్రభుత్వం ఉద్దేశం ఏమిట?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—మొదట ఎప్రాక్సిమేట్ గా లెక్క వేసినట్లుగా వుంది. మేము తిరిగి సర్వే చేస్తున్నాము. చాలావరకూ అన్ని ఇల్లు అక్కర లేదని భావం కనిపిస్తున్నది. ఎన్ని అవసరమో అన్ని చేస్తున్నాము చేస్తాము. ప్రశ్నలో దివి సీమ గురించి మాత్రమే అడిగారు కనుక ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ మాత్రమే నా దగ్గర వుంది. అది మాత్రమే చెప్పాను.

శ్రీమతి జి. ధన సూర్యావతి:—దివి సీమలో దింటిమెరక అనే గ్రామంలో హరిజనుల ఇండ్లు పోయాయి. వారు చలికాలంలో వందెళ్లు వేసుకొని బాధ పడుతున్నారు. కలెక్టరు ఆజ్ఞతో అక్కడక్కడ కట్టుకున్న ఇళ్లను కూడా బుల్ డోజర్ తో తొలగించారు. వారికి ఇండ్లు కట్టించే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—కృష్ణాజిల్లాలో ఇండ్ల స్థలాలు పాతవాటిని, కొత్తవాటిని కలిపి లే అవుట్ వేద్దామంటే కొందరు అడ్డంకులు, అవరోధాలు కల్పిస్తున్నారు. డిలే కావడానికి కారణం అదే. అక్కడ బెసిఫిషరీస్ తో మాట్లాడి వేరే ఉద్దేశంతో కాకుండా కాలనిగా తయారుచేస్తామనే ఉద్దేశంతో ప్రయత్నిస్తున్నాము. సభ్యురాలు చెప్పిన గ్రామం విషయం నేను చూస్తాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:—పూర్తిగా పడిపోయిన ఇండ్లను కట్టకుండా వదలటం భావ్యం కాదు. ఉప్పెనలో పడిపోయిన ఇళ్లను తిరిగి కడతామని నిర్ణయం చేశాము కనుక వాటిని కట్టిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—పోయిన వారి అందరికీ కట్టించేదిలేదు. పెద్ద వారికి, పేదవారికి కట్టించేదిలేదు. ఎవరు తిరిగి కట్టుకోలేరో వారికి కట్టిస్తాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—మొత్తం పోయిన ఇళ్లు 15 వేలు, 20 వేల వరకూ వుంటాయి. ఇప్పుడు రి.500 ఇళ్ళు కట్టటం పూర్తి అయినదంటే మిగిలిన పదివేల ఇళ్లు కట్టారా? వాగ్దానాలు సంవత్సరం సంవత్సరానికి మారతాయా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—శ్రీరామూర్తి గారు దివి సీమ గురించి అడిగారు. అందుకని రి.500 అని సమాధానం చెప్పాను. మొత్తం కృష్ణాజిల్లా గురించి ప్రశ్న అడగలేదు. మొత్తం తుఫాను వచ్చిన ప్రాంతం అంటే నాకు సమాధానం తేవటానికి అవకాశం కావాలి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—కృష్ణారావుగారు దివిసీమలో 77 తుఫాను లో ఇళ్ళు పోగొట్టుకున్నవారి సంఖ్య ఎంత అని అడిగారు. ఆ లెక్కలు లేవా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—దివి సీమలో పడిపోయినవి 8517. అందులో 5094 కట్టాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇండ్లు పోగొట్టుకున్న వారి సంఖ్యను అడిగాము అది చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :— పడిపోయిన వాటిలో ప్రభుత్వం కట్టటానికి అర్హత కలవారి సంఖ్య 8517 మొత్తం తుఫాను ప్రాంతంలో వివరాలు కావా లంటే వ్యవధి కావాలి.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :— ఆ రోజులలో 20 వేల ఇండ్లు నిర్మిస్తా మని ప్రకటించారు. తరువాత 15 వేల ఇండ్లు అని అన్నారు. ఇప్పుడు 6 వేలు మాత్రమేనని అంటున్నారు. ఆ రోజు ఎక్కువ కట్టాలని అనుకొని ఈ రోజుకు 6 వేలకు తగ్గటానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :— తుఫాను వల్ల చెబ్బతిన్న అన్ని జిల్లాలలో కలిసి 17574 ఇండ్లు కట్టాలని అనుకున్నాము. దానిలో దివిసీమలో 8,517 మాత్రమే.

Distribution of "New Pattadar Pass Books" to the Ryots

51—

*5393-Q.— Sarvasri V. Sivaramakrishna Rao (Badvel) and G. Mallikarjuna Rao (Gurazala) :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Govt. have issued orders to distribute "New Fattadar Pass Books" to ryots all over the state;

(b) if so, the difference between the proposed new and old pass books;

(c) whether it is also a fact that time limit is fixed for distribution of pass books; and

(d) if so, the time limit fixed?

రెవిన్యూశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి) :— (ఎ) అవునండీ.

(బి) పాత పట్టాదారు పాసు బుక్కులు తాత్కాలిక ప్రాతి పదిక మీద ఇవ్వబడినాయి. వాటిలో కేవలం పట్టాదారుకున్న సర్వే నెంబరు వారి భూముల విస్తీర్ణం, ఆయన చెల్లించవలసిన భూమిశిస్తు మొదలైన వివరాలు ఉంటాయి. కొత్త పాసు బుక్కులలో ఒక్కొక్క వ్యక్తికి ఉన్న కమతాలు, ప్రభుత్వానికి ఆయన చెల్లించవలసిన భూమిశిస్తు బకాయిలకి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు వుంటాయి. అంతేకాక ఆ భూమి అమ్మకము, దానము లేక తన ద్వారా జరిగిన బదిలీలను గురించిన వివరాలు, బుఠాది భారాలకి సంబంధించిన వివరాలు కూడా ఉంటాయి. భూమి దారుకు వివిధ సంస్థలు ఇచ్చిన రుణాలు, వాటి తిరిగి చెల్లింపులకి సంబంధించిన వివరాలు కూడా ఈ కొత్త పాసు బుక్కులో ఉంటాయి.

(సి) అవునంది.

(డి) ప్రభుత్వ ఆదేశాలమేరకు, కొత్త పాస్ బుక్కులను భూమి హక్కుల రికార్డు గురించిన 1వ నమూనా ప్రచురించబడిన గ్రామాలలో 2-10-1979 తేదీ లోగా ఇవ్వాలి, మిగతా గ్రామాలలో 1-11-79 తేదీలోగా ఇవ్వాలి.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణారావు :—కొత్త పాస్ బుక్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం తలపెట్టింది. దాదాపు 7 పేజీలున్న ఆ పుస్తకం వెల రెండు రూపాయలు పెట్టారు. కాననసభ్యుల ద్వారా పంపకం జరగాలని ఆదేశాలు ఇచ్చారు, నేను కూడా పంపకం చేశాను. కాని దానిలో అన్ని కాలమ్స్ పూర్తి చేసే ప్రశ్న లేకుండా పోయింది జాయింట్ పట్టా విసరాలు లేకపోవడం, రుణం తీసుకున్న వివరాలు లేకపోవడం, నా నియోజకవర్గంలో లక్ష పుస్తకాలు ఇవ్వవలసివుంటే వేయి మాత్రమే ఇవ్వడం ఇలాంటి అవకతవకలు జరిగాయి. అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా వచ్చాయి. వాటిని సరిదిద్దటానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—ఇప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు చూస్తాము.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జునరావు :—లాండ్ రెవెన్యూ క్రింద సర్వే జరిగి ఎన్ని సంవత్సరాలు అయింది? అది జరగనంత కాలం పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చినా ప్రయోజనం వుండదు. రైతుల ఎనెట్స్ లయబిలిటీస్ చూసి, వ్రాసి ఇచ్చి పూర్తి వివరాలతో పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చేట్లు చూస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—తప్పకుండా చూస్తాము.

శ్రీ కె. గోవింద రావు (అనకాపల్లి) :—కలెక్టర్లకు ఈ కొత్త పాస్ బుక్కు 8-50 a. m. ఎన్ని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారు? అందులో ఎంత భాగం రాష్ట్ర మొత్తం మీద రైతులకు పంపిణీ చేశారు?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—జిల్లా కలెక్టర్లకు 60 లక్షల పాస్ బుక్కు పంపడం జరిగింది. 8-1-1980 కి మాకు అందిన రిపోర్టు ప్రకారం 27 లక్షల పాస్ బుక్కు తయారు చేసి పంపడం జరిగింది. అందులో వారు చెప్పిన తప్పులు, లోపాలు ఇప్పుడే తెలుస్తున్నాయి. నేను తప్పకుండా వాటి గురించి చర్య తీసుకుంటాను.

మిస్టరు స్పీకర్ :—సర్వే వెంబర్లు, వేరు మాత్రమే ఉందని మిగిలిన వివరాలు అందులో లేవని గౌరవసభ్యులు అంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి :—ఇప్పుడే వారు నా దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నారు. నేను వెంటనే కలెక్టర్లకు ఉత్తరువు ఇచ్చి పూర్తి వివరాలతో ఇవ్వాలని చెబుతాను, దానిని గురించి విచారించమని చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నల్లకల్) :—ఈ పాస్ బుక్కులో తప్పులు నమోదు చేసి ఉంటే రైతు మీద 420 క్రింద కేసు పెడతామని చెప్పారు. అందులో తప్పులు నమోదు చేసిన కరణం మీద లేక దానికి సంబంధించిన అధికారులమీద చర్య తీసుకుంటామని ఒక క్లాజ్ పెట్టకపోతే వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తున్నారు. రైతుకు ఏమీ తెలియదు. అతను ఒట్టి కాగితం తీసుకొని పోయినట్లు ఉంటుంది.

అందుచేత అందులో వ్రాసే వారిమీద తప్పులుంటే చర్య తీసుకొనడానికి ఏదైనా క్లాజు పెడతారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—అందులో ఏమైనా తప్పు వ్రాస్తే రైతు వెంటనే దానిమీద అప్పీలు చేసుకొనడానికి, అందులో తప్పు ఉందని చెప్పడానికి మైము ఉంది. అప్పుడు వై అధికారి దగ్గరకు వెళ్లి చెప్పి సవరించుకోమని చెప్పాము. కరణం ఉప్పు వ్రాస్తే ఆయన మీద చర్య తీసుకొనడానికి ఏదైతే వీలుందో ఆ చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టరు స్పీకరు :—దానిలో ఉప్పులు ఉంటే కరణం తప్పు అవుతుంది. రైతుకు ఆ సర్వే నెంబరు, వివరాలు తప్పు అని తెలుసుకునే తెలివితేటలు ఉంటే ఈ పాస్ బుక్కు ఎందుకు?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—సర్వే పూర్తి చేసి పాస్ బుక్కు ఇవ్వాలంటే మీరు, సేను బ్రాతికి ఉండేగా జరుగవు. గ్రామాధికారుల దగ్గర ఉన్న లోపాయికారి అక్కౌంటు గురించి తమకు తెలుసు. వారికి తెలిసిన మెమరీతో వారు వ్రాసి ఇస్తారు. అందులో పొరపాటు ఉండవచ్చు. మెమరీగా వేసిన రికార్డు కాబట్టి తప్పులు ఉంటున్నాయని అంటున్నారు. ఇప్పుడు రైతు వెళ్లి ఇది తప్పు అని చెబితే సవరించడానికి ప్రావిజను ఉంది. పూర్తి సర్వే అయి, పట్టాలు డివిజను అయి చేయాలని అంటే అయ్యేది కాదు. పూర్తి సర్వే అయి, పట్టాలు డివిజను అయి చేయాలంటే కుదరదు కనుక ఈ విధంగా చెప్పాము. ఏదైనా తప్పు లిగినప్పుడు వై అధికారుల దృష్టికి తీసుకొని రావడానికి అవకాశం ఉంది. తప్పు వ్రాసినప్పుడు గ్రామాధికారులు ఆ విధంగా ఎందుకు చేసారో విచారించి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్ రాఘవ రెడ్డి:—డబ్బులు ఇస్తే కరణాలు ఒక విధంగా వ్రాస్తున్నారు. ఇవ్వకపోతే ఇంకొక రకంగా వ్రాస్తున్నారు. అందుచేత తప్పులు వ్రాసిన కరణాల మీద చర్య తీసుకుంటారా?

జవాబు లేదు

శ్రీ ఎమ్. ఆదెయ్య (పాయకరావుపేట):—రాష్ట్రంలోని మొత్తం రైతులకు పాస్ బుక్కు పంపిణీ చేయాలంటే ఎన్ని పాస్ బుక్కు కావాలి? ప్రస్తుతం ఎన్ని సిద్ధంగా ఉన్నాయి?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:—60 లక్షల పాస్ బుక్కు కావాలని నిర్ణయం చేసాము అందులో 27 లక్షలు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:—అధ్యక్షా, ప్రశ్నలోని ఆ భాగంలో స్పష్టంగా ఉంది. పాసు పుస్తకముల పంపిణీకి కాలపరిమితిని నిర్ణయించిన విషయము కూడా వాస్తవమేనా అని ఉంది. దానికి 2-10-1979కి కొన్ని, మిగిలిన వాటిని 1-11-1979 నాటికి పంపిణీ చేయాలని కాల పరిమితి నిర్ణయించామని చెప్పారు. ఇప్పుడు మనం 1980 ఫిబ్రవరిలో ఉన్నాము. ఇప్పటికి 27 లక్షలు సిద్ధం అయినాయని అంటున్నారు. 2-10-1979 కాల పరిమితి నిర్ణయిస్తే 19-2-1980 కి 27 లక్షలు తయారైనాయని మంత్రిగారికి ఇన్ఫర్మేషను వస్తే ఈ లెక్కన మీ జీవితం, మంత్రిగారి జీవితం ఎలాగున్న ఆ ఖామి ఆ రైతుల చేతులలో

ఉండే లోపల ఈ పాస్ బుక్స్ కార్యక్రమం పూర్తి అవుతుందా? గామాధికారుల తప్పు చేయరు. వారిని రక్షించాలి అనే ధోరణిని మంత్రిగారు తెలియజేస్తున్నారు. ఎవరైతే రైతాంగం మునసబుతో కరచాలతో సంబంధాలు కలిగి ఉంటారో వారికి సక్రమంగా వ్రాస్తారు. మిగిలిన వారికి సక్రమంగా వ్రాయరన్నప్పుడు దానిని రెక్టిఫై చేయడానికి మీ దగ్గర ఎటువంటి మెషనరీ ఉంది? రైతులకు పొరపాటు జరిగినప్పుడు దానిని వుంటనే తెలుసుకొనడానికి మీరు ఏర్పాటు చేసిన మెషనరీ ఏమిటి? ఆ విధంగా తప్పులు వ్రాసిన గామాధికారుల మీద చర్య తీసుకొనడానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికే నా యోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— ఆ అసోసియేషను అధ్యక్షులు శ్రీ ద్రోణరాజు సత్యనారాయణగారి లాంటి ప్రముఖులను అడిగి, విచారించి, నూల్లాడి, ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారని అడిగి ఆ కాల పరిమితిని నిర్ణయించాము. కాని దురదృష్టవశాత్తు కేంద్రంలో జనతా పార్టీ ప్రభుత్వం పడిపోయి ఎలక్షన్లు రావడంవల్ల ఈ ఇబ్బంది వచ్చింది.

జనతా పక్షం నుంచి చాలామంది సభ్యులు లేచిరి

(శ్రీ) ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:— ఆ ప్రభుత్వం పడిపోవడానికి ఈ పాస్ బుక్స్ కూ సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— అక్కడ ప్రభుత్వం పడిపోవడంవల్ల ఎలక్షన్లు వచ్చాయి. అందువల్ల ఈ కార్యక్రమం జరుగలేదని చెబుతున్నాను.

జనతా పక్షం నుంచి చాలామంది సభ్యులు లేచారు

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:— ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం పడిపోయిందా? అక్కడ ప్రభుత్వం లేదా?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— కరచాలకున్న మెమరీలతో ఈ పాస్ బుక్స్ లో వ్రాస్తున్నారని అంటున్నారు. అది ఎవరికిన్నీ మేట్ గా ఉండవచ్చు. దీనికి రైతు ఎట్లాగ లయబుల్ అవుతాడు? రైతును మనం ఎట్లాగ శిక్షించాలి? అందువల్ల ఆ కాలమును సక్రమంగా ఉంచడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? వారు తప్పుడు ఎంట్రీస్ చేయడం వల్ల రైతులను శిక్షించడం ఎక్కడి న్యాయం? కాబట్టి అటువంటి కాలం ఉండకూడదు. అందులో ఎంత భూమి ఉన్నది, క్రెడిట్ లిమిట్ లేదు. ఎంట్రీస్ సక్రమంగా లేవు, దీనివల్ల లాభమేమిటి? ఇది ఒక చిత్తు కాగితం కాదా అని రైతులు అంటున్నారు. మంత్రిగారు దీనికి సమాధానమేమి చెబుతారు?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— కొన్ని లోపాలున్నాయని అంటున్నారు. క్రెడిట్ లిమిట్ అనేది కాని ఏమైనా కాని భూమి వాల్యుయేషన్ జేయాలి. ఎక్కడైనా ఈ కాలమును వ్రాయలేదు అంటే తప్పుకుండా చర్య తీసుకుంటావని చెప్పాను మళ్ళీ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ కూడా ఇస్తాము. ఇటుంటిది ఆసెంబ్లీలో వచ్చింది, వెంటనే చర్య తీసుకోమని, అది సరిగా ఉండేట్లు చేయమని కమిషనరుకు చెప్పి తప్పుకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టరు స్పీకరు:—పాస్ బుక్సులో నమోదు చేసేవి కరణం. ఆయన కప్పులు వ్రాస్తే కరణం జవాబుదారీ కాని రైతులు కాదు కనుక రైతులమీద పీనల్ క్లాజు ఉండకూడదని గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన రెడ్డి:— శ్రీ రాఘవ రెడ్డిగారు చెప్పారు, అది చూస్తాను. పీనల్ క్లాజు ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు. నేను చూస్తాను. అటు వంటిది ఉంటే తప్పకుండా తీసివేస్తాను.

9-00 a.m.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:— రైతుమీద పీనల్ క్లాజు ఉంది.

మిస్టరు స్పీకరు:—రైతుకు ఆ సంబంధం లేకుండా చేస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు కదా.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (ఆమడాలివలస):—అధ్యక్షా, పాసు బుక్స్ డిస్ట్రిబ్యూషను చాలావరకు జరుగుతున్నది. ప్రతివత్సరం సభ్యులు కూడా చెప్పారు. మినిస్టరుగారు అవసరమైనటువంటి సవరణలు చేస్తామన్నారు. రైతులు విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ద్వారా యిబ్బందులకు గురి కాకుండా కావలసిన రుణాలు దొరకడానికి వీలుగా పాసు బుక్స్ యివ్వడం జరుగుతున్నది. అయితే బ్యాంకులకు ఆఫీసర్స్కు రైతులకు కోఆర్డినేషను లేదు. డిప్యూటీ తహసీల్దారు సంతకం పెడుతాడు. తహసీల్దారు పెట్టడం లేదు, డైరెక్టుగా ఎంత అప్పు కావాలనే విషయం పాసు బుక్ లో వుండాలని బ్యాంకువారు అంటున్నారు. ఆ దృష్టితో పాసు బుక్స్ వుండాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—బ్యాంకులనుండి లోను తీసుకోవాలంటే దానికి సంబంధించిన కాలెక్స్. నమోదు చేశాము. ఎంత రుణముకు అర్హుడు అనేది వుంటుంది. ఆ కాలెక్స్ పూర్తి చేయుమన్నారు, చేస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (కమలాపూర్):—దీనికి ట్రైము లిమిట్ పెట్టకపోతే కష్టం. రీరి లక్షలు యిస్తామన్నారు. కోట్ల రూపాయలవరకు వసూలు చేయడం జరుగుతుంది. మా వద్ద 20 రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. ట్రైము లిమిట్ పెట్టవలసి వుంటుంది. రెండవది, అప్పులు తీసుకోవడం అది కాన్సిడెన్సియల్ థింగ్. ఈ దేశములో రైతులకు ఆస్తులన్నా అప్పులే ఎక్కువ వున్నవి. దానిని ఎక్స్ పోజ్ చేస్తే ఎవరు నయావైస యివ్వరు. ఎందుకు అవసరం. నేను ఎక్కడో అప్పు తీసుకునేదానికి మీరు ఎవరు ఎక్స్ పోజ్ చేసేది? ఇప్పుడు రి కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (పెందుర్తి):—పాసు బుక్స్ కు సంబంధించి విలేజ్ ఆఫీసర్స్ పైన చర్య తీసుకునే ప్రశ్న వుత్పన్నం కాదు. గ్రామాధికారులు వర్సనల్ నాలెడ్జిజ్ రైతులను ఎంక్వయరీ చేసినప్పుడు వారు చెప్పిన పంపకాల రీత్యా వచ్చినటువంటి ఎప్రాక్సిమేట్ ఎక్స్ పెండు, వారికి వివిధ బ్యాంకులలో వున్నటువంటి రుణాలు. యీ రకమైనటువంటి సమాచార శేకరణవల్ల ప్రతిదానికి గ్రామాధికారులవద్దకు వెళ్లకుండా వుండేందుకు వీలుంటుందని, ఆ పద్ధతిని సులభం చేయడానికి ప్రభుత్వం యీ పట్టాదారు పాసు బుక్ ప్రవేశ పెట్టిన మాట వార్త వమా? ఇనప్పుడు ఎప్రాక్సిమేట్ సమాచారం అందులో వ్రాసినప్పుడు దానికి ఎవరైనా బాధ్యులను చేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం అవుతుందా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—పెద్ద కరణం గారు చెప్పింది అంతా నిజమే వారికి తెలుసు. వారి ఎపోసియేషను మీటింగులో యీ బాధలు అన్ని వ్యక్తి కరించారు. ఎప్రాక్సిమేట్ గా మా పర్సనల్ నాలెడ్జిత్ రైతులను అడిగి వారు పంచుకున్న వివరాలు వాస్తవే దాని మీద చర్య తీసుకుంటే ఎట్లా అన్నారు. జాగ్రత్తగా పోవలసిన విషయం. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు తెలిసి తప్పు చేసినట్లయితే చర్య తీసుకుంటాము. రికార్డులో రైతులకు అన్యాయం చేస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం-II):—కేంద్రములో ప్రభుత్వం పడిపోయింది. రాష్ట్రములో మాత్రం ప్రభుత్వం చచ్చిపోలేదుగదా. పాసు బుక్స్ విషయం ఐవామ్ గా గాక్షండా చిత్తశుద్ధిగా చేయడానికి మంత్రిగారు నిర్ణయం ఏమైనా తీసుకుంటారా? వేళాకోలంగా యీ మాటలు చెబుతున్నారా? కొంత మంది రైతులకు పట్టాలు లేవు. దస్తావేజులు లేవు, పాసు పుస్తకం వ్రాయమంటే వ్రాయరు. వారివద్ద ఏ ఆధారం లేదు. అలాంటివారికి ఎంక్య యిరీ చేసి పాసు పుస్తకాలు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—కాగితాలు లేవు అన్నారు. గ్రామాధికారులు అడిగి తెలుసుకొని వాస్తారు. దానిలో ఎంక్యయిరీ పెట్టేది ఏముంది?

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—రెండు ప్రశ్నలు వున్నవి. పట్టాలు లేకపోయినా పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. వాటికి బి ఫార్మ్స్ ఏవో వున్నవి. ఆ మేరకు అయినా కరణాలు వారు పన్నులు వసూలు చేసిన రశీదును ఆధారముగా చేసుకొని పాసు బుక్స్ యివ్వడానికి ఏమి అభ్యంతరం వుండకూడదు? రెండవది కరణాలు కావాలని తప్పుడు లేక్కలు వ్రాయవచ్చు. లంచాలు తీసుకొనే సంగతి అటు పెట్టండి, దాని గురించి కామెంట్స్ లోకి పోవవసరం లేదు. లంచాలు తీసుకొని తప్పుడు లేక్కలు యిచ్చినటువంటివారిమీద కఠిన శిక్షలు వేస్తామనేది వుండాలి. రైతుమీద అవరాధం అనే క్లాజు పెట్టారు అది తీసివేసి కరణాలు ప్రభుత్వ వుద్యోగులు బాధ్యత కలిగినవారు గాబట్టి తప్పుడు లేక్కలు వ్రాశారంటే, వారు పొరపాటు చేసారా లేదా అనేది రుజువు చేసుకోవాలని వారి మీద చర్య తీసుకుంటామంటే కొంత జాగ్రత్తగా వుంటారు, అది. చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—వారు మొదట అడిగింది. భూమి ట్రాన్జాక్షను లేకపోయినా పన్ను వసూలు చేసేదానినిబట్టి చేయాలని, యథార్థంగా రికార్డు అట్లాగే తయారు చేయుమని చెప్పాము. లోపాయికారి.....

మిస్టరు స్పీకరు:—లోపాయికారి కాదు అడంగలు అని వుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—లోపాయికారి అంటే పర్సనల్ నాలెడ్జిత్ వాస్తవమే అంటింది. దానికి అదివరకు ప్రభుత్వ అధినిటి లేదు. సుందరయ్యగారు కరణం తప్పు చేసినవిషయంగురించి చెప్పారు. కరణాలు, మేము పర్సనల్ నాలెడ్జిత్ తెలుసుకొని వాస్తవదానికి లోపాలు అంటే రికార్డు సెటిల్ మెంటు పూర్తి అయ్యేవరకు వ్రాయకుండా వుంటాము, మరి వాస్తవే దానికి పనివ్ చేస్తే ఎట్లా అన్నారు. తెలిసి దురుద్దేశముతో రైతులనుండి లంచాలు తీసుకొని ఏమైనా చేసినప్పుడు తప్పుకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. గోవింద రావు:—పట్టా పుస్తకాలు యివ్వడానికి టైము లిమిట్ పెట్టారా? అప్పుడే లక్షల పంపకం చేశామన్నారు. మా జిల్లాలో తక్కువ జరిగినవి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద టైము లిమిట్ పెట్టి ఆ లోపల పూర్తి కావాలని ఆదేశాలు యిచ్చారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—అనుకున్న ప్రకారం జరుగలేదు. ఎలక్షన్లు రావడం, గ్రామాధికారులు సహాయనిరాకరణ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారు స్ట్రయిక్ విత్ డౌ చేసుకొని ఉద్యోగాలలో చేసారు. కమీషనరుగారిని అడిగి లేటెస్ట్ పాజిషను తెలుసుకొని పూర్తి చేయడానికి ఎంత టైము నడుతుందో తెలుసుకొని వారితో మాట్లాడి కాలపరిమితి నిర్ణయిస్తాము.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు (వుయ్యూరు):—ఏ ప్రయోజనాన్ని అయితే ఆశించి పట్టా పుస్తకం తయారు చేశారో దానికి సాంక్టిటీ ఎన్నడు వస్తుందంటే దానిలో ల్యాండు మాస్టిగేట్ బ్యాంకులు, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు, విలేజ్ బ్యాంకులు యిచ్చిన అప్పల వివరాలు ఉన్నప్పుడే కనీసం ప్రభుత్వం తరపున ఏమేమి అప్పలు ఆ భూమి మీద యిచ్చారనే విషయం చెప్పాలి. ఎవరెవరు ఏమేమి అప్పలు యిచ్చారనే విషయం సేకరించి అందులో ప్రాసెడానికి యినట్టి ఊన్ను యిచ్చారా? ఆ విషయసేకరణకు వచ్చే టైమును దృష్టిలో పెట్టుకొని టైము లిమిట్ నిర్ణయించాలి లేకపోతే నిరుపయోగం అవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:—ఆ కాలమ్స్ పున్నవి. వాటిని పొర్చైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Refusal of the Jail Authorities to Forward Papers of the Poor Accused Convicted By High Court To Supreme Court,

52—

*4846.Q—Sarvasri M. Yerraiiah Reddy (Bhadrachalam), M. Omkar A. Lakshminarayana, Smt. G. Dhana Suryavathi and Smt. Mallu Swarajyam (Thungaturthy)—Will the Minister for Prisons and Mines be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Jail authorities in the State are refusing to forward the papers of the poor accused convicted by the High Court to the Supreme Court of India for preferring an appeal (Special petition) through Jail;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether it is also a fact that the State Government have issued instructions to the Jail authorities for not forwarding the said papers to the Supreme Court in contravention of the Supreme Court rules, and

(d) if so, the reasons therefor?

శ్రీ నిజాంవలీ:—(ఎ) వాస్తవం కాదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) వాచంకాదండీ.

(డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఇవి అన్ని బహుళః గౌరవనీయులైన జైళ్ల కాఖ మంత్రిగారు ఈమధ్యనే జైళ్లను సందర్శించిన సందర్భంలో వారి దృష్టికి వచ్చాయో లేదోగాని గత సంవత్సర కాలం నుంచి అంతకు ముందు ఉన్నటువంటి సౌకర్యాన్ని ఊడదీసేశారు. ఇది వరకు జైళ్లలో ఉన్నవారికి ఉచితంగా వారికి వాటి కాపీలు సప్లయి చేసి వారి అర్జీలు పంపించే సౌలభ్యం ఉండేది. అది ఇప్పుడు తీసి వేశారు. ఎందుకు చేయరు అంటే అక్కడ అధికారులు పై అధికారులు తీసివేశారు అంటున్నారు. అందుచేత మంత్రిగారు సెంట్రల్ జైళ్లకు వెళ్ళి అక్కడ ఖైదీలను విచారించి వాళ్లకు ఉన్న ఈ ఇబ్బందిని తొలగించడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నిజాంవలి :— అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే గౌరవ సభ్యులు నా 9-10 a. m. దృష్టికి తీసుకువస్తే నేను తప్పక పరిశీలిస్తాను. నేను కూడా స్వయంగా జైళ్లలో చూసి ఈ విషయం తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—నేను జాగ్రత్తతో చెబుతున్నాను. జాగ్రత్తగల జైలు అధికారుల దగ్గరనుంచి విన్న మాట నేను చెబుతున్నాను. న్యాయ వాదులు చెప్పిన విషయం చెబుతున్నాను. నేను ఇది ప్లెసిఫిక్ గా చెబుతున్నాను ఇది జరుగుతూ ఉంది. తగిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నిజాంవలి :— నేను తప్పనిసరిగా ఖైదీలను విచారించి పరిశీలిస్తాను.

Buckingham Canal Stage II Improvement Scheme

53—

*5120-Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasulu Reddy (Venkatagiri):— Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the Government of India has approved Buckingham Canal Stage II improvement Scheme;

(b) the estimated cost of the scheme;

(c) the details of the scheme;

(d) whether construction of high level bridges on Buckingham canal near Tupilipalem and Siddavaram in Nellore district has been incorporated in the said scheme; and

(e) the time by which the said scheme will be implemented?

శ్రీ కె. ఓబుల్ రెడ్డి :— (ఎ) లేదండీ.

(బి) రూ. 780 లక్షలు.

(సి) భూమి ప్రవ్వకం పనికి రూ. 952.68 లక్షలు.

కాలువ ప్రక్కలను, గరుకు

రాతి రిమేటుమెంటు రూ. 205.80 లక్షలు.

“ఎఫ్” గ్రాసు డ్రైనేజీ పనులకు రూ. 7.50 లక్షలు.

వంతెన నిర్మాణపు పనికి రూ. 18.50 లక్షలు.

“బ” నౌకాయానము పనికి	రూ.	86.00 లక్షలు.
ప్రత్యేక పనిముట్లకు, ప్లాంట్సుకు.	రూ.	23.00 లక్షలు.
“ఓ” ఇతరములకు	రూ.	5.50 లక్షలు.

సరోజ ఖర్చులు:

పనులు నిర్వహించేందుకు

నిబ్బంది ఖర్చులు రూ. 84.40 లక్షలు.

నిబ్బంది వింఛను ఖర్చులు రూ. 2.07 లక్షలు.

పనులకోసం పనిముట్లు, ప్లాంట్సు రూ. 18.00 లక్షలు.

పనులపై ఆడిటు ఖర్చులు రూ. 6.58 లక్షలు.

729.48

లేక

లక్షలు. 730.00

(డి) అవునండీ.

(ఇ) భారత ప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం, అవసరమైనన్ని నిధుల కేటాయింపు అందిన తర్వాత రెండు వంతెనల పనిని చేపట్టి, రెండు సంవత్సరాలలోగా పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నెదర్లాండు టీము ఈ కెనాల్ చూసి వెళ్ళి ఒక రిపోర్టు కేంద్రప్రభుత్వానికి అందచేసిన సంగతి యదార్థమేనా? ఆ రిపోర్టుమీద ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకుంది?

శ్రీ కె. ఓబుల్ రెడ్డి :— నెదర్లాండు టీము వచ్చింది. రిపోర్టు ఇచ్చింది అనుకుంటాను. రిపోర్టు అందింది లేనిది సమాచారం సేకరిస్తాను. సమాచారము సేకరించిన తరువాత వివరాలు తెలుస్తాయి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఈ బకింగ్ హామ్ కెనాల్ నెవిగేషనుకి చాలా ముఖ్యము. ఈ విషయం పోయిన సంవత్సరం కూడా వచ్చింది. అందుచేత వెంటనే మంత్రిగారు ఢిల్లీ పోయి, ఎ.పి. శర్మగారిని కలుసుకొని ఈ పథకం మంజూరు అయ్యేట్లు ప్రయత్నం చేస్తారా? వెంటనే డి.ఓ. లెటర్ అయినా వ్రాస్తారా?

శ్రీ కె. ఓబుల్ రెడ్డి :— వెంటనే డి.ఓ. లెటర్ వ్రాస్తాను. అవసరమైతే ఢిల్లీ పోయి శర్మగారితో కూడా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

Construction of Houses by HUDCO in Rural Areas

54—

*5186.—Q.—Sri B. Rama Subba Reddy (Kanigiri):—Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) the amount sanctioned by the ‘Hudco’ this year i.e. 1979-80 for construction of houses in rural areas in the State; and

(b) the number of houses proposed to be constructed; and places where they will be constructed?

శ్రీ కె. రంగారావు:— (ఎ) రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ పార్శ్వాల్లో ఇండ్ల నిర్మాణానికి “హడ్కో” 1979-80లో ఇప్పటి వరకు రెండు పథకాలను మంజూరు చేసింది. ఈ రెండు పథకాల యొక్క పాక్షిక్ష్ట వ్యయం రూ. 205.18 లక్షలు. ఇందులో రుణం రూ. 102.80 లక్షలు.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ గృహ నిర్మాణ మండలికి మంజూరు చేసిన షథకం వరంగల్లు జిల్లా జనగాం వద్ద 249 ఇండ్లు నిర్మించడానికి సంబంధించినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పెడ్యూలు కులాల, తెగల సహకార గృహ నిర్మాణ సంఘాల సమాఖ్యకు మంజూరు చేసిన షథకం రాష్ట్రమంతటా 5000 ఇండ్లు నిర్మించడానికి సంబంధించినది.

శ్రీ బి. రామసుబ్బారెడ్డి:—ఈ హడ్కో వాళ్లు నిర్మించ దలచుకున్న ఇళ్లకు ఎక్కడైనా పైక్లోను ఎఫెక్టెడ్ ఫరియాలో నిర్మిస్తున్న ఇళ్లకు ఎక్కువ ఇస్తున్నారా? లేక అన్ని జిల్లాలలోను సమానంగానే ఇస్తున్నారా? ఇది గాక ఇంకా వేరే సంస్థల ద్వారా ఇళ్లు కట్టించడానికి ఏమైనా ఆలోచన జరుగుతున్నదా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—హడ్కో వాళ్లు మామూలుగా ఇచ్చే ఋణం 50 వర్సంటు అయితే పైక్లోన్ ఎఫెక్టెడ్ ఫరియాలో 70 వర్సంటు ఇస్తారు. ఇది గాక ఎల్.ఐ. సి. జి. ఐ. సి. ఇంకా ఇతర సంస్థల ద్వారా కూడా గృహ నిర్మాణ షథకం పొంది వాటి నిర్మాణం చేపట్టడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూ ఉంది.

శ్రీ బి. రామారావు (జగ్గయ్యపేట):—హడ్కో ద్వారా గృహాలు నిర్మించే కార్యక్రమంలో నా నియోజక వర్గంలో ఒక గ్రామంలో మంజూరు చేయడం జరిగింది. కాని వాటికి సిమెంటు స్టీలు ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. ఎవరి దగ్గరికి తిరిగినా అవి ఇవ్వడంలేదు. అక్కడ పునాదులు తీయడం జరిగింది. ఆ పునాదులు సమాధులు అయ్యే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి ఆ గృహ నిర్మాణాలు జరిగేటట్లు పత్తర చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—వారు వేరే ప్రశ్న వేసినట్లయితే దానికి సంబంధించిన సమాచారం సేకరించి ఇస్తాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్):—ఈ హడ్కో స్కీములో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నిర్మాణం చేయబోతున్న గృహాల విషయంలో అక్కడ బెనిఫిషరీస్ మాత్రమే ఎగ్జిక్యూషన్ చూసుకోవాలని ఒక నిబంధన ఉంది. ఆచరణలో అదిత్వరగా కావడానికి వీలు పడడంలేదు. అట్లా కాకుండా కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చి చేయిస్తే త్వరగా అవుతాయి. అట్లా ఇచ్చే అవకాశం ఉందా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—కంట్రాక్టర్లు చేత పని చేయించడానికి అవకాశం ఉంది. కాని బెనిఫిషరీస్ ఇన్ వాల్వ్యుమెంటు ఉంటే వారికి బెనిఫిట్ ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో అట్లా చేయడం జరిగింది. బెనిఫిషరీస్ సహాయం ఇచ్చిన చోటనే తీసుకుంటున్నారు. లేని చోట కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చేదానికి ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ జి. జ్ఞానప్రకాశం (దర్శి):—ఈ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమంలో యార్డుస్పిక్, క్వెటీరియా ఏమిటి? డిస్పిక్టు వెజు పెట్టారా? లేకపోతే బాక్ వద్ద ఫరియా చూపి పెట్టారా? దీనికి క్వెటీరియా ఏమిటి?

9-20 a.m.

శ్రీ కె. రంగారావు:—శ్రీటీరియా అనేది ఏమీ లేదు. పీకర్ సెకన్ హవుసింగు స్కీము డైరెక్టరుగారికి వచ్చిన అర్జీలు పరిశీలన చేసి ఎక్కడ అవసరము అనుకుంటే అక్కడ ఆ కార్యక్రమం అమలు జరుపుతున్నారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—హడ్కో స్కీము క్రింద కడుతున్న ఇళ్లకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏమైనా సబ్సిడీ ఇచ్చే ఆలోచన ఉన్నదా? మొత్తం లోను అంతా వాళ్లు తీర్చుకోడానికి చాలా కష్టంగా ఉంది కాబట్టి ప్రభుత్వం నుంచి కొంత సబ్సిడీ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—ప్రభుత్వ బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ సంస్థ అధ్వర్యంలో నిర్వహించబడుతున్న గృహ నిర్మాణాలు సబ్సిడీ బేసిస్ మీదనే జరుగుతున్నది ఇప్పటివరకు దానికి రెండు వేల రూపాయలు హడ్కో లోను ఇస్తే, రెండు వేల రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పనికి ఆవారం క్రింద గానీ సబ్సిడీ క్రింద గానీ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ బి. రామసుబ్బారెడ్డి:—కనిగిరి తాలూకాలో పేద వారికి ఇళ్లు కూలి పోయాయి. వాటిని కట్టిస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారావు:—మొట్టమొదట్లో ఇళ్లు కట్టడానికి ఒక పథకం హడ్కో వంపించడం జరిగింది. ఇప్పటికి వారు 5249 ఇళ్లకు ఒక స్కీము మంజూరు చేశారు. అందుచేత నెల్లూరు జిల్లాలో, ప్రకాశం జిల్లాలో ఇళ్లు కట్టడానికి మాత్రం మేము ఈ పథకం తయారు చేశాము. ఇందులో ఒక స్కీము మాత్రమే మంజూరు అయింది. రెండవ స్కీము కూడా మంజూరు అవుతుందని అనుకుంటున్నాము.

Construction of Over Bridge near Kudali in Nandigama Taluk.

57—

*3944- (Z)-Q.- Sri B. Rama Rao:—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state:

(a) the estimated expenditure for the causeway near kudali in Nandigama taluk, Krishna district;

(b) whether it is sufficient for the convenience and transport necessities of the people of this area;

(c) whether the Government received any representation to construct the over bridge in place of cause way; and

(d) if so, the action taken by Government in this regard?

రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):—(ఎ) కుదులి వద్ద కాజువే నిర్మాణానికి రూ. 4.88 లక్షలు అంచనా వ్యయం అవుతుంది.

(బి) అవునండీ.

(సి) అవునండీ.

(డి) సభ్యుని అభ్యర్థన పరిశీలించబడింది. ఆస్పాంతములో ఎత్తైన వంతెన నిర్మాణానికి రూ. 80.00 లక్షలు ఖర్చు కాగలదని నివేదించబడినది. ఆ రోడ్డుపై రాకపోకలు ఎక్కువగా లేకపోవడంవల్ల, ఎత్తైన వంతెన నిర్మాణం అవసరం కాదు. వైగా కాజువే నిర్మాణపు పని సగం పూర్తి అయింది. ఈ పరిస్థితులలో ఎత్తైన వంతెన నిర్మాణం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ బి. రామారావు:—ఆ కాజ్ వే నిర్మాణం సగం పూర్తయిందని చెప్పారు. అసలు దాని నిర్మాణం మొదలు పెట్టినే లేదు. మొట్టమొదట కొంతమంది కంట్రాక్టర్లు బీయస్ సంవత్సరం సచ్చారు. వారు పని మొదలు పెట్టినారు అన్నారు. రివైజు ఎస్టిమేటు చేస్తున్నారు అన్నారు. కానీ పని మూర్తి మొదలు పెట్ట లేదు. పని మొదలు పెట్టినట్లు మంత్రిగారికి సమాచారం ఎట్లా వచ్చిందో తెలియదు. అక్కడ పని ప్రారంభించ లేదు. ఏమైనా దీనికి కరువు నిధుల కింద ఈ బిడ్డికి నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:—గౌరవ సభ్యులు రామారావుగారు చెప్పిన సమాచారం నాకు తెలియదు నాకు ఇచ్చిన నోటు ప్రకారం సగం పని పూర్తయిందని అన్నారు. వారు చెప్పిన సమాచారం దృష్టిలో పెట్టుకొని చీఫ్ ఇంజనీరును అడుగుతాను. పని ప్రారంభించకుండా ఉంటే. ఇలా తప్పు సమాచారం ఇచ్చి నందుకు తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ బి. రామారావు :— అది చాలా ఇంపార్టెంటు రోడ్డు. అక్కడ బిడ్డి నిర్మాణం అయితే టోల్ గేటు పెడితే ఎంతో ఆదాయం వస్తుంది. కె. ఎల్ రావుగారు ఈ బిడ్డి చాలా అవసరమని చెప్పి ఉన్నారు. కానీ మంత్రిగారు ఇది ఇంపార్టెంటు దంటున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:—నేను అది ఇంపార్టెంటు కాదు అనలేదు. కాజ్ వే నిర్మాణం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎస్టిమేటు చేయడం జరిగింది. పని సగం పూర్తియింది కనుక సభ్యులు చెప్పినట్లుగా మరొక ప్రైవేట్ బిడ్డి కట్టాలంటే దీనిమీద పెట్టిన డబ్బు వృధా అవుతుంది. అందుకని రూ. 30 లక్షల అయ్యే ఆ బిడ్డికి అవకాశం లేదని చెప్పాను గానీ అది ఇంపార్టెంటు కాదని కాదు

Misappropriation of huge amounts by the Wardens of various S. W. Hostels.

55—

*4956.-Q.—Sarvasri D. Narasaiah (Asifabad) and B. Sammaiah (Parkal) :—Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that about Rs.20 lakhs had been misappropriated by the Wardens of the various state social welfare Hostels;

(b) whether it is also a fact that the misappropriation was confirmed by an enquiry by the State Government; and

(c) if so, the action taken there on?

హరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ (కె రంగారావు) :—

(ఎ) లేదంటే కానీ జంట నగరాలలోని హాస్టల్ వార్డెన్లు / మాస్టర్లు చాలాపు రూ. 1.02 లక్షల మేరకు ఉపకార వేతనాల మొత్తాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లు ఆరోపిస్తూ 21-4-79 తేదీన పత్రికలలో ఒక వార్త ప్రచురించబడింది.

(బి, సి,) ప్రాథమిక విచారణలో కొంత మొత్తం దుర్వినియోగం జరిగినట్లు తెలిసింది. ఇద్దరు వార్డెన్లను ఒక మాటగినును సస్పెండు చేయడం జరిగింది.

నిధుల దుర్వినియోగ ఆరోపణ గురించి సమగ్ర విచారణ జరిపి వివరమైన నివేదికను సమర్పించడం కోసం సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ జయింటు డైరెక్టరు సాంఘిక సంక్షేమ నిధులను విచారణాధికారిగా నియమించడం జరిగింది. విచారణాధికారి నివేదిక రావలసివున్నది.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— ఈ నివేదిక ఎప్పుడు వస్తుంది? ఇప్పుడు ఉన్న ఈ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ప్రభుత్వం ఈ వార్డెన్ల బాధ్యతలను స్కూలు టీచర్లకు అప్పగించే ఉద్దేశం ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అది ఎప్పుడు అమలు జరుగుతుంది?

శ్రీ కె. రంగారావు :— సమగ్ర నివేదిక తొందరలోనే తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. వార్డెన్లను టీచర్లుగా మార్చడానికి 'అలోచన ఉన్నది, విద్యాశాఖకు, మాకు సంప్రదించులు జరుగుతున్నాయి. ఎగ్రిమెంటు జరిగిన తరువాత, దానికి కార్యక్రమం రూపొందించిన తరువాత అమలు జరుగుతుంది.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :— లెక్కరర్సును వార్డెన్లుగా పెడుతున్నారు. వారు అక్కడ, ఇక్కడ కూడా జీతం తీసుకుంటున్నారు. అక్కడ ఉండే వంట సామాన్లు, మాంసము, గ్రుడ్లు, కూరగాయలు అన్నీ వీరు తీసుకుపోతున్నారు. పిల్లలకు వట్టి పప్పునీళ్ళు పోస్తున్నారు. ఆ రకంగా జరగకుండా ఉండేందుకు చాటిని వేరే నిరుద్యోగులకు ఇస్తే బాగుంటుంది. దానికి అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. రంగారావు :— ఇవి పార్టు టైమ్స్ ఉద్యోగాలు. కోలేజీలు ఉన్న చోట అధ్యాపకులను నియమించాము, కొంత దుర్వినియోగం జరుగుతున్నట్లు తెలిసింది. అలాంటివి ఏవైనా మా దృష్టికి వచ్చినప్పుడు తప్పకచర్య తీసుకుంటాము.

Financial Assistance Scheme for Women -

Under Six Point Formula

56—

*3694 Q-Sri M. Jaya Ramloo (Wanaparthy):—Will the Minister for Tourism, Women & Child Welfare be pleased to state:

(a) The names of districts in which financial assistance schemes for women (under Six Point Formula Funds) are being implemented in Telangana region ; and

(b) if the schemes are not being implemented in Telangana regio ; the reasons therefor?

ప్రతి సంక్షేమ శాఖ పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి (శ్రీమతి టి. సత్యవతి):—

(ఎ) మెదకు, ఆదిలాబాదు జిల్లాలో.

(బి) నిధులు కేటాయించవలసిందని పైన తెలియజేసిన రెండు జిల్లాల నుండి మాత్రమే ప్రతిపాదనలు అందిస్తాయి.

శ్రీ యం. జయరాములు :—మహబూబ్ నగర్ లో ఎందుకు అమలు చేయలేదు?

Minister for Tourism, Women Child Welfare (Smt Roda Mistry):—

Sir, whichever District Collector made a demand, the funds were allocated by the Planning Department. Probably the District Collector, Mahboobnagar did not make the demand.

శ్రీ యం. జయరాములు:—వచ్చే సంవత్సరం ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడానికి అవకాశం ఉందా?

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, I have a point of submission. Whether the State Government has received the funds and.....

Smt. Roda Mistry:—Sir, this is out of the Six Point Formula funds. So. the question of next year does not arise.

Sri S Jaipal Reddy:—Sir, will the Minister enlighten us as to whether we received the funds from the Government of India under the Six Point Formula. In the financial year 1979-80, we have not received any aid at all.

Smt. Roda Mistry:—Sir, this Six Point Formula funds were allotted and the funds were utilised fully. Now, further to this Six Point Formula funds, I think this is a different question, but as far as I know, we are asking for some funds and we do not know the position yet.

శ్రీ యం. జయరాములు:—నెక్స్ట్ ఇయర్ కాదండి.....తరువాతయినా.....

(సమాధానము లేదు)

re: L. A. Q. No. 6642 (58)

Mr. Speaker:—The member has withdrawn the question. No.58.

Sri M. Venkaiah Naidu:—When Sir?

Sri Poola Subbaiah:—Sir, we would like to know as to when he has withdrawn the question and when once he has put the question and circulated, it becomes the property of the House.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట):—పాయింటు ఆఫ్ అర్డరు సార్, ఇక్కడ క్వశ్చన్ పెట్టారు. సర్క్యూలేట్ చేస్తే అది హౌస్ పర్మిషన్ తీసుకొని కదా విత్ డ్రా చేయవలసింది.

Mr. Speaker:—According to Rule 47, "A member may, by notice given at any time before the meeting for which the question placed on the list, withdraw his question with the consent of the Speaker.. He has got my consent and withdrawn.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, According to Part I of debates of Legislative Assembly, dated: 31st July 1957, in my opinion, "If it has already been withdrawn, any other member in the Assembly may put the same question. Though the Member who has originally put the question has withdrawn it, any member may raise the

question and ask.” అని స్పీకరుగారు రూలింగు ఇచ్చారు. ఇక్కడ మేము ప్రశ్న అడిగే దానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము.

Mr. Speaker:—We will pass on that question. That rule is prior to the passing of these new rules.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, A member may, by notice given at any time before the meeting for which his question has been placed on the list.”..The Rule is “before it is placed” But it is already placed in the House and it has thus become the property of the House..

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం):—సభ్యునికి ప్రశ్న విరమించుకొనే హక్కు ఉన్నది. కాని హౌస్ లో పెట్టక ముందు చేయాలని ఉంది. పెట్టక ముందు చేసుకోవచ్చు. పెట్టిన తరువాత లేదన్నారు. మీరు చదివిన రూల్ కూడా అట్లాగే ఉంది. మాకు సర్క్యులేట్ చేస్తే అది టేబిల్ మీద పెట్టినట్లు తెక్క. నిన్న సాయంకాలము మాకు వచ్చింది. 11, 12 గంటలకు నోటీసు వస్తే ఈ క్వశ్చన్ మాకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయకుండా వేరే క్వశ్చన్ పేపర్స్ చేసి ఉంటే అది ఒక పద్ధతి. టేబిల్ మీద పెట్టిన తరువాత ఆయన సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—నిన్న సాయంకాలము మాకు ప్రశ్న పంపించారు.

మిస్టరు స్పీకరు:—సుందరయ్యగారు చెప్పినది ఓల్డ్ రూల్ ప్రకారం చెప్పినది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఇప్పుడు కొత్త రూల్ కూడా అట్లానే ఉంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—ఇప్పుడు ఏవో నెగోషియేషన్లు జరుగుతూ ఉన్నాయని అందుచేత డెలికేట్ స్టేజీలో ఉందని, ఏమైనప్పటికీ దీనిని పోస్టుపోస్ట్ చేసి మరొకసారి తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:—Yes, I agree with Mr. K. Govinda Rao and postpone the question.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి(కమలాపూర్):—సభ్యుడు 5, 10 రోజుల క్రింద విల్ డ్రా చేసుకోలేదు, 10 రోజుల క్రింద ప్రింటు చేసి ఈవేళ సర్క్యులేట్ చేసి విల్ డ్రా చేసుకుంటే ఎట్లాగ?

మిస్టరు స్పీకరు:—ఆన్సరు చేసే ముందు రోజు అమితే పరవాలేదు.

Rape of a Harijan Woman by Police Constables of

Chevella Police Station

59—

*4875—(I) Q-Sarvasri M. Venkaiah Naidu, A. Vasudeva Rao (Kodad), K. B. Siddaiah (Puttur), D. Munuswamy (Kodumuru) and V. Sivaramakrishna Rao (Badvel):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is fact that one Harijan Woman Smt. D. Mallamma was raped by police constables of Chevella Police Station of Ranga Reddy District on 13-6-1979.

(b) if so, the action taken by the Government on the constables; and

(c) whether the Government propose to give any financial aid to her?

శ్రీ యం.బాగారెడ్డి:—(ఎ) అవునండీ. 794 వ నెంబరు కానిస్టేబులు మల్లమ్మ అనే హరిజన స్త్రీని మానభంగం చేసిన మాట నిజమే. అప్పుడు 456వ నెంబరు పోలీసు కానిస్టేబులు కావలా ఉన్నాడు.

(బి) చేపెళ్ల పోలీసు స్టేషనులో ఐపీసి 376వ సెక్షను క్రింద 42/79వ నేరంగా కేసు నమోదు అయింది. ఆ ఇద్దరు కానిస్టేబులను 13-6-79 తేదీన అరెస్టుచేసి జ్యూడీషియలు కస్టడీకి వంపారు. కోర్టులో 20.7.79 తేదీన వారి మీద చార్జీషీటు దాఖలు అయింది.

(సి) రంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టరు ఆర్థిక సహాయం క్రింద ఆమెకు రూ. 1,000/ల పై కాన్సి అందచేశారు.

(Shame:—Shame from Opposition Benches.)

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పోలీసు స్టేషనులలో మానభంగాలు జరగడం అన్నది సర్వసాధారణం అయిపోయింది.

Mr. Speaker:—I request you to note one thing, that before putting the question, there may be no “Upodghatham.”

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, before going into the question, I would like to know as to what Upodgatham, means.

మిస్టరు స్పీకరు:—ఏమీ లేదండీ. దాని మీద ఒక ఎక్స్ ప్లనేషన్ అంతా చెప్పి మైము తీసుకోవడం— Mr. Venkaiah Naidu, you know that the Minister knows the fact of the case and you also know the fact of the case. Please put the supplementary without taking much time.

Sri. M. Venkaiah Naidu:—Sir, you are curtailing my time and liberty.

మిస్టరు స్పీకరు:—గవర్నమెంటులో ఆది అట్లా అయింది, ఇది ఇట్లా అయింది. Why all those things. I am not curtailing your liberty. Please put the question. (Interruption from Opposition Benches)

మిస్టరు స్పీకరు:—మీ లిబర్టీని కలెక్టర్ చేయాలన్న ఉద్దేశము కాదు. కాని మైమ్ కన్ సూమ్ అవుతుంది కాబట్టి మీరు ప్రైయిట్ గా ప్రశ్న వేస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:—నేను కాదనడం లేదు, స్వరియస్ నెస్ మంత్రిగారికి చెప్పాలని ఇది సాధారణమైన విషయము కాదు కదండీ. I have not expressed the whole thing. I am not going even into the merits, as already a charge sheet has been filed. My point is

పోలీసు స్టేషన్ లో పోలీసుల చేత మహిళలకు మానభంగాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. వైసెచ్చు హరిజన మహిళలకు. ఇది మొదటిసారి కాదు. ఇంతకు ముందే కొన్ని రాష్ట్ర అసెంబ్లీలోను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చాయి ఇక మీదటైనా పరే పోలీసుల ద్వారా ఇలాంటి అత్యాచారాలు జరక్కుండా ఉండడం కోసం కఠినమైన చర్యలు రూపొందించడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా? Not only about this particular case, but what about the general situations in the State?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—గౌరవనభులు వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినట్లు ఇది పోలీసు స్టేషన్ లో జరగలేదు. అప్పుడు పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ డ్యూటీ మీద లేకుండా; వారు మఱిలో ఉండిరి. ఎక్కడో అడవిలో జరిగిందని చెప్పారు. ఏది జరిగినా దీనిని కఠినముగా ఖండిస్తున్నాము. అటువంటి వారి మీద కఠినమైన చర్య తీసుకొని పనిష్ మెంట్ ఇప్పించాలని లీగల్ ప్రాసీజర్స్ అన్నీ తీసుకుంటున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఇలాంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రత్యేకమైన చర్య తీసుకుంటుందా? దానికి సమాధానం చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మంత్రిగారిని జవాబు చెప్పనివ్వండి. ఆయన మాధానం చెప్పకముందే మీరు తలా ఒక ప్రశ్న చేస్తుంటే ఎలా?

శ్రీ మతి జి. ధననూర్జనతి:—హరిజనులకు ఈ మానభంగాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ బి. మధిందర్ రావు (సికిందరాబాద్ కంటోన్ మెంట్):—కాంగ్రెస్-ప్రభుత్వంలో హరిజనుల మీద అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

9.40 a.m

మిస్టర్ స్పీకర్:—వాక్లను ఆన్సర్ చేయనివ్వండి. హరిజనులు తప్ప మిగతా వాళ్లకు జరిగితే మీరు చూస్తూ ఉరుకుంటారా?

శ్రీ బి. మధిందర్ రావు:—హరిజనులను చాలా నీచంగా చూస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఏ స్త్రీకి మానభంగం జరిగినా ఒకటేకాదా? అడిగిన ప్రశ్నకు వారు సమాధానం చెప్పవద్దా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు:—హరిజన లేడి అని మీరు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—సమాధానం చెప్పాలి కదా. సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం లేదా?

Sri B. Machinder Rao:—We will protest. We have to go to protest. She is a Harijan lady and she has to be allowed to put the question.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అయిన అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం అట్టరలేదా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఎవరు చేసినా, ఎక్కడ చేసినా ఇటువంటి విషయం ఖండించదగినదే. ఆ ఇద్దరు కాన్స్టేబుల్స్ లో కూడా ఒకాయన హరిజనుడు ఉన్నాడు. హరిజనుడు చేసినా, హరిజనులపై చేసినా అది చెడ్డ విషయమే. వారిపై కఠినమైన చర్య తీసుకొంటాము. ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవాలో అలాంటి చర్యలు తీసుకొంటాము. గౌరవ సభ్యులు వెంకయ్యనాయుడుగారు కూడా ఈ విషయంలో ఏమైనా సలహాలు ఇస్తే ఆ సలహాలను కూడా దృష్టిలో ఉంచుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరావు :— వెంకయ్యనాయుడుగారి ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :— ఏ మానభంగాలు, ఏ అన్యాయాలు జరిగినా నికృష్ట జీవితం అనుభవించినా హరిజనులకే జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ రకంగా హరిజనులు, గిరిజనులు ఎవరికైనా, ఏ స్త్రీకైనా స్టేషన్ లో మానభంగం జరిగింది అంటే ఇంకకన్నా ఘోరం లేదు. అలాంటివి జరగకుండా ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటుందా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— ఇంకొకసారి నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను ఇది పోలీసు స్టేషన్ లో జరిగిన విషయం కాదు. అడవిలో ఎక్కడో వాగు దగ్గర జరిగిన విషయం, ఇది ఎవరికీ జరిగినా మంచిది కాదనే ప్రభుత్వం అదేరోజు అరెస్టు చేసి ఆయనను ప్రాసిక్యూట్ చేసింది. ఛార్జిషీటు చేసింది. కేసు నడుస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— మంత్రిగారికి ఇన్ఫర్మేషన్ ఏమి వచ్చిందో కాని, this women was standing in a bus-stop and was waiting for a bus. Then she was forcibly taken by two constables. వాళ్ళు తీసుకొని వెళ్ళిన తరువాత అక్కడ చేసారు. కాని అడవిలో చేసారని ఏ విధంగా చెబుతున్నారు ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— వాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం ఆమె ఊరికి పోతుంటే త్రోవలో జరిగింది. ఒక కిలోమీటరు దూరంలో జరిగిందని ఇన్ఫర్మేషన్ వచ్చింది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— పేవర్లో వచ్చింది. ఆమె బస్ స్టాప్ లో వెయిట్ చేస్తుంటే అక్కడినుంచి ఆమెను బలవంతంగా తీసుకుపోయారని వచ్చింది. ఇలాంటి సంఘటన జరగడం ఇది మొదటిసారి కాదు. కాబట్టి నా ప్రశ్న ఏమిటంటే ఇంతకముందు మీకున్న అనుభవం దృష్ట్యా ఇలాంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ఉండడంకోసం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారని స్పెసిఫిక్ గా అడిగాను. నా ప్రశ్నకు స్పెసిఫిక్ గా సమాధానం లేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :— మంత్రిగారికి ఇటువంటి అనుభవంలేదు.

(నవ్వులు)

(శ్రీ) గౌతు లచ్చన్న:— హరిజనులపై జరుగుతున్న అరాచకాల గురించి అయితే నేమి, వారి ప్రతి గురించి అయితే నేమి ఎక్కువ ఆవేశన పడుతున్నారు మన ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు. మన రాష్ట్రంలో హరిజనులపై జరుగుతున్న వాటిపై శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారికి నివేదిక పంపిస్తారా ?

(శ్రీ) యం. బాగారెడ్డి:— ఇది ప్రత్యేకంగా హరిజనుల సమస్యకానేకాదు. ఎవరో దుర్మార్గులు చేసినది. అందులో నేను ముందే చెప్పినట్టు ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్ లో ఒకరు హరిజనుడు ఉన్నాడు. దుర్మార్గులు చేసిన వారికి పనిష్ మెంట్ ఇస్తాము. ముందుమందు ఇటువంటివి జరగకుండా ఏ ఏ కట్టుదిట్టాలు చేయాలో చేస్తాము. దానిలో మీ సలహాలు ఏవైనా ఉంటే ఇవ్వండి, రానివి కూడా మేము ఎగ్జామిన్ చేస్తాం;

(ఇంటర్వ్యూ)

(శ్రీ) యం. వెంకయ్యనాయుడు:— పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ లో హరిజన, కానిస్టేబుల్స్ లెక్కలు ఉంటాయా ప్రభుత్వం దగ్గర?

(శ్రీ) పి. సుందరయ్య:— ఊరికి పోతుంటే దానిలో చేసారన్నాడు దుర్మార్గులు హరిజనులు చేయవచ్చు, ఇంకొకరు చేయవచ్చు. ఇలాంటి దుర్మార్గులు జరిగితే దానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుంది. కాని ప్రతికూలలో వచ్చింది మీరు కాదనలేరు. మళ్ళీలో ఉన్నా లేకపోయినా పోలీసులు పోలీసులే. వాళ్ళకు అధికారం చెలాయించే తత్వం ఉంది. బస్ స్టాండులో ఉన్న అమ్మాయిని తీసుకొనిపోయి, మీరు అన్నట్టు వాగులోనో అడవిలోనో చేసి ఉంటారనుకోండి. అందరిముందు చేయడానికి సాహసించరు. ఉమెన్ ను కిడ్ నాప్ చేసి తీసుకొనిపోతే మీ ఆఫీసర్లు పోలీసు రిపోర్టు వచ్చినప్పుడు ఉన్న వాస్తవాలను కాననభముందు పెట్టడానికి మంత్రికూడా చెప్పకుండా వుండవచ్చు. పోలీసు స్టేషన్ నుంచి వాగులోకి ఎట్లాపోయింది ? ఎవడు తీసుకొనిపోయాడు ? ఈ కిడ్ నాప్ కేసు గురించి పోలీసులు మీకు ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారా ? ఇవ్వకపోతే పోలీసు ఆఫీసరు మీద ఏ విధమైన చర్యతీసుకొంటారు. అడవిలో ఎవరో దుర్మార్గులు చేసారని కాకుండా చూడండి. పోలీసు అనే మాట అలా ఉంచుకోవద్ద.

(శ్రీ) యం. బాగారెడ్డి:— అదృష్టం, నాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం ఆమె బస్ స్టాండువద్ద ఉండింది. అక్కడినుంచి ఆమె ఊరికి పోతూ ఉంటే ఊరికి ఒక కిలోమీటరు లోపల వాళ్ళు పైకిబుమీద పోయి ఆమెను అక్కడ పట్టుకున్నారని ఇన్ఫర్మేషన్ వచ్చింది. ఈ కేసులో డి. ఎస్. పి. ఎంక్వయరీ చేసారు. ఆ రిపోర్టు ప్రకారం నాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ నేను చెబుతున్నాను. నేను పర్సనల్ గా చూసిన విషయంకాదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటునుంచి వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ నేను చెబుతున్నాను. ఇది కరెక్టుగానే పంపించి ఉండవచ్చునని నాకు సంపూర్ణంగా నమ్మకం ఉంది. అది కరెక్టు కాదని ఏదైనా అనుమానంగా ఉంటే ఇంకొక రిపోర్టు తెప్పించమంటే దీనినికూడా ఎగ్జామిన్ చేస్తాను.

Studying of M. B. B. S. by Asst. Secretary of Education
Dept. While in service

60—

*4913 Q. — Sarvasri P. Janardhan Reddy and Ch. Kasaiah (Kothagudem): — Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is fact that one Assistant Secretary of the Education Department studied M.B.B.S. while in service, and

(b) if so, how was he allotted?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (పంచాయితీ ముఖ్యమంత్రి తరపున):— (ఎ) (బి) ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ సహాయ కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్న సాధారణ పరిపాలన శాఖలోని ఒక సెక్షను అఫీసరు తనకున్న సెలవును ఉపయోగించుకోవడం ద్వారా ప్రైవేట్ కళాశాలలోని ఉస్మానియా వైద్య కళాశాలలో ఎం. బి. బి. ఎస్. కోర్సులో తిరిగి చేరే విషయం 1970 డిసెంబరులో అనుమతిని కోరారు. అతను సెలవు తీసుకోవాలనీ, ప్రభుత్వానికి ఇబ్బంది లేకుండా ఆయన స్థానంలో ఇంకోకరిని నియమించే ప్రాతిపదికపై అతనికి అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఎం. బి. బి. ఎస్. అంటే అరు సంవత్సరాల కోర్సు. ఆరు సంవత్సరాలు సెలవు ఎట్లా వస్తుందో అర్థం కాదు. ఇంకోక విషయం ఏమంటే ప్రైవేటు కళాశాలలోనో, కోమట్ల వద్ద ఉన్న గుమాస్తాల తీరుగా నేను ఇంకోకరిని పెట్టుకొని పోతాను అంటే మీరు ఎలా పర్మిషన్ ఇచ్చారు? అలా అయితే మీ ప్రభుత్వం ఎట్లా నడుస్తుంది. అలా అయితే అందరూ పోతామంటారు. నేను లేవు వందమందితో అప్లికేషన్స్ పెట్టిస్తాను. తమరు అలాచేస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈయన ఒక్కసారే సెలవు తీసుకోలేదండి. 9.50 a.m. అప్పుడప్పుడు అంటే ఒకసారి 114 రోజులు, 15 రోజులు, 8 రోజులు, 108 రోజులు ఈ రకంగా 71 నుంచి 75 వరకు సెలవు తీసుకొన్నాడు. అప్పుడున్నట్లు వంటి డిప్యూటీ సెక్రెటరీగారు ఈ ఆప్టిషన్ కొరకు ఆయనకు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఈయన కేసు ప్రొమోషన్ కొరకు వచ్చినప్పుడు ఒకసారి. ఈయన చాలాసార్లు లీవ్ పెట్టుకొంటున్నారు, ఈయనను ఎందుకు రిటైర్ చేయాకూడదు అని ప్రీమె చ్యూర్ రిటైర్ మెంట్ సమర్థ వచ్చినప్పుడు రెండవసారి కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. ఈయనకు ప్రొమోషన్ ఇచ్చిన డిప్యూటీ సెక్రెటరీగారు కూడా రిటైర్ అయిపోయాడు. ఆయనకు 25 సంవత్సరాల సర్వీస్ ఉన్నందు ల్ల లీవ్ ఉండింది. ప్రీవిలేజ్ లీవ్ గాని, హాఫ్ పే లీవ్ ఇటువంటి లీప్స్ తీసుకొని ఆయన కంటిన్యూ చేసి ఎం. బి. బి. ఎస్. పాసయ్యాడు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— మంత్రిగారు చెప్పిన రెండు సమాధానాలలో వరస్పర వైరుధ్యం వున్నది. మొట్టమొదట వారు యిచ్చిన సమాధానంలో వారి స్థానే మరొకరిని వేసుకొనే పరుకుపైన వారికి లీవ్ మంజూరు చేయవచ్చునని ప్రభుత్వం అతనికి తెలిపు యిచ్చారు. సప్లిమెంటరీ క్వశ్చన్ లో దఫదఫాలుగా తెలిపు తీసుకున్నారు. వారి స్థానంలో వేయడం జరగలేదనే సందేహం వస్తుంది. జరిగిందా లేదా? జరిగితే దఫదఫాలుగా తెలిపు తీసుకొనే పరిస్థితి ఎందుకు వస్తున్నది?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:— దఫదఫాలుగా శాలపు తీసుకున్న మాట వాస్తవమే. దానిలో అనుమానం లేదు. లీప్ యిచ్చినప్పుడు ఆయన స్టేస్ లో సబ్ స్ట్రాబ్ అపాయింట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యం. లీప్ కాంక్షన్ చేశారు. ఆ వ్యక్తి ఆ తీరుగా కాకుండా నాలుగు నెలలు, మూడు నెలలు, రెండు నెలలు శాలపు తీసుకొని అప్పుడుప్పుడు వచ్చి జాయిన్ అవుతూ కొన్ని రోజులుపని చేసుకుంటూ పోయిన మాట వాస్తవం.

శ్రీ పి సుందరయ్య:— ఆఫీసు యిటువంటి సమాధానం ఎందుకు పంపిచారో తెలియదు. 25 సంవత్సరాలు సర్వీస్ వున్నది. ఎలిజబుల్ అన్నారు. చనిపోయినదాకా 25 సంవత్సరాలు సర్వీస్ యిస్తారా? చేసిన సర్వీస్ కు లీప్ వచ్చినదా? నాలుగున్నర సంవత్సరాలు మెడికల్ కోర్స్. ఎక్కుమలేట్ అయిన లీప్ ఒక సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలు ఉంటుంది. కాకుంటే శాలరీ లేకుండా శాలపు యివ్వవచ్చు. ఎక్కుమలేటెడ్ లీప్ అనేది సర్వీస్ చేసిన తరువాత వస్తుంది. కాబట్టి ఎలిజబుల్ అనేది తప్పు మన దేశంలో ఎటువంటి మెడికల్ కాలేజి ఉన్నాయో గవర్నమెంట్ కు తెలుసు. మామూలు స్టూడెంట్ కు ఎటుడెన్స్ లేకపోతే పరీక్షకు పంపించము అంటున్నారు. ఒక ఆఫీసర్ నాలుగున్నర సంవత్సరాలు కంటిన్యూగా చదివే అవకాశం ఉన్నదా? ఆ యూనివర్సిటీ ఎట్లా ఎడ్మిట్ చేసినో తెలియదు. ఏజ్ లిమిట్ ఉందా? గదా? ప్రైవేటుగా వేరే ఏదైనా డిగ్రీ పరీక్షకు పోయి డిగ్రీ తీసుకోవచ్చు. కాని మెడికల్ కాలేజీలో చదవే దానికి ఏజ్ లిమిట్ వున్నది. 23 ఏళ్లు దాటిన తరువాత అప్లికేషన్ పెట్టుకోకూడదు. ఎప్పుడు ఉర్వోగం వచ్చినది? 20 ఏళ్ల సర్వీస్ ఎప్పుడు చేశారు. ఏజ్ బార్ లేకుండా మెడికల్ స్టూడెంట్ ఎట్లా అయ్యాడు ఒక దానికొకటి సంబంధం లేకుండా వున్నది. ఆ డిప్యూటీ సెక్రటరీకి ఆయనకు ఏమైనా సంబంధం వున్నదా? బంధువులా? బంధువు కాబట్టి ఎట్లా అయినా చేసుకుంటాను. రూల్స్ లేవు అంటే—యిటువంటి పరిస్థితిలో రిటైర్ అయిన ఆయన గురించి మనం ఏమీ చేయలేము. ఇట్లాంటి అవకాశాలు చేస్తూ ఉంటే పై ఆఫీసర్స్ ఏమీ చేస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ ఏమీ చేస్తున్నది? ప్రశ్న అడిగిన తరువాత దానికి ఏమీ చర్య తీసుకుంటారో కూడ చెప్పకుండా ఉన్నారు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—ఆయన లీప్ మిద పోయిన తరువాత పార్టు పీరియడ్ కొరకు అపాయింట్ చేశారు. 1946 లో ఆయన సర్వీస్ లో జాయిన్ అయ్యారు. అంతకు మొదలు కొన్ని రోజులు—ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు ఎమ్.బి.బి.ఎస్. చదివినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఏమీ జరిగినా కూడా ఈ యిష్యు అ అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ, డిప్యూటీ సెక్రటరీ ఎవరైనా తరంగా ఎంక్వయిరీ చేయిస్తానని చెప్పుకున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:— అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ చేసినా ఎవరు చేసినా చేసిన పని పొరపాటు. ఎమ్.బి.బి.ఎస్ చదువుకొన్న వాడు పనిమండికి ఉపయోగ పడతాడు. పీనల్ లైట్ చేసినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు. శాలరీ కట్ చేయడమైనా ఏదైనా మిగతా కేరీర్ డెవలప్మెంట్ ప్రయత్నం చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

re : (1) Setting on fire cattle shed
etc., belonging to Sri K. Ranga Reddy
of Thumboli.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య : ఆయనను ఎలా చేయడం, ఎమ్.బి.బి.ఎస్. కోర్స్ 10.00 a.m. చదవడం అయిపోయింది. అట్లాంటి దానిని రెగ్యులరైజ్ చేసి ఎస్.ఓ.లు. ఎవరైతే ఎలిజిబుల్ గా ఉన్నారో వానిని ఉక్త కోర్స్ లో మెడిసిన్ కు పోయేదానికి ఆమొదిస్తుందా? ఆవిధంగా రూల్స్ తయారు చేస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :—సుందరయ్యగారు చాల ముఖ్యమైన విషయం అడిగారు. ఆయనకు మెడికల్ కాలేజీ ఏట్లా సర్టిఫైడ్ యిచ్చినది? ఆయన ఏజ్ ఏమి వున్నది? 1946లో ఆది సర్టిఫైడ్ జూయిస్ అయినారు. అంతకు ముందు సెకండ్ యియర్ లో వదలివేసిన 1970-71 లో రిజాయిన్ అంటే యిన్ని రోజులు తరువాత మనం సర్టిఫైడ్ యిచ్చినా కూడ మెడికల్ కాలేజీలో ఏట్లా జూయిస్ చేసుకున్నారు? ఆసమస్యలు ఉన్నాయి. వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పినది—వారు, ఎమ్.బి.బి.ఎస్. పాస్ అయినారు. ఆ ప్రాబ్లెమ్ కూడ లేదు.

MATTERS UNDER RULE 329

re: (1) Setting on Fire Cattle shed etc'. Belonging to
Sri K. Ranga Reddy of Thumboli.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, జనవరి 20వ తేదీ రాత్రి 900 మంది దాకా వచ్చి ఇంటి మీద ఎటాక్ చేద్దామని ప్రయత్నం చేశారు. ఇక్కడ వాళ్లు మేలు కొని ఉంటే కొట్టం తగలబెట్టారు. వసువులు తగల బెట్టారు, గడ్డివామి తగలబెట్టారు. దాదాపు 20 వేల రు. విలువగల పొగాకు తగలబడిపోవడం జరిగింది. పోలీసుల దృష్టికి వెళ్తూ వాళ్ళు అని చూపించినా కూడ పట్టుకొనే పరిస్థితి లేదు. ఈ నాటికి యిన్ వెస్టిగేషన్ లేనటువంటి పరిస్థితి చూస్తే రక్షణ ఏమి వున్నది? లా అండ్ ఆర్డర్ వున్నది అనుకోవాలా, లేదు అనుకోవాలా? తమరు తెలుపు యివ్వాలిని ఉంటుంది. ఇది ఒక్కటే కాదు. ఇట్లాంటి సంఘటనలు చాల జరుగుతున్నాయి. మచ్చుకు ఒకటి యిది. బైపాల్ రెడ్డిగారు స్వయంగా వచ్చి చూశారు. అప్పోజిషన్ మెంబర్స్ వెళ్లి చూడడం జరిగింది. ఇన్వెస్టిగేట్ కూడ ఏవిధమైన యాక్షన్ తీసుకోకపోవడం అంటే ఎందుకు జరుగుతున్నది ఏమిటి అని మేము చాల తీవ్రంగా ఈ విషయాన్ని భావించవలసి వస్తున్నది. పాలకవఱం సపోర్ట్ ఉంటే ఎటువంటిది అయినా కమ్మి పోతుందని భావించవలసి వస్తుంది ఇప్పటికే నా దీనిమీద యాక్షన్ తీసుకున్నదా? ఇక ముందు తీసుకుంటుందా? ఇలాంటివి జరగకుండా భద్రత కల్పించడానికి హామీ యిస్తుందా అని తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. బైపాల్ రెడ్డి (కల్యాణుర్తి) :— అధ్యక్షా, లక్ష్మీనారాయణ, ఎం. ఎల్.ఎ. గారి వెంట నేను కూడా ఆ పార్టీకానికి వెళ్ళడం జరిగింది. రాఘవరెడ్డి గారు ఆ వివరాలు చెప్పారు, ఒక ముఖ్యమైన విషయమేమంటే నల్గొండ జిల్లాలో వుండే పోలీసులు పాలకవఱానికి ఒక ఇన్ స్పెక్టు మెంటుగా ఉపయోగపడుతున్నదని అభిప్రాయం మాకు కలిగింది. ఎందుకంటే యింత పెద్ద ఇన్సిడెంటు జరిగితే యింత

వరకు ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేదు, అంతేగా. వీరినే అరెస్టు చెయ్యడానికి పోలీసులు పట్టించుకున్నారు మిగతా గ్రామాలలో కూడా ఇదే పరిస్థితి కనబడుతున్నది. పోలీసు వైఖరి యీ విధంగా ఉండడం చాలా అన్యాయం. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమీ చేయబోతున్నదో చెప్పాలి.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, on 21-1-1980, Kandala Ranga Reddy, Secretary of Ramannapet taluq CPM, who is a resident of Thumboli H/o Pantangi village lodged a Complaint with the S.I. of police Choutuppal that on the night of 20-1-1980 his cattle-shed and haystack were set on fire and the cattle, which were tied in it received burn injuries. In the complaint he mentioned that about 25 persons were involved in the case. The S.I. of police Choutuppal registered a case in Cr.No. 9/80 U/s. 435 IPC and took up investigation. He visited the spot and made a panchanama of the offence. It was found that the cattle-shed was completely gutted along with some agricultural implements and tobacco and a portion of haystack were also burnt. Two bulls four he-buffaloes and two she buffaloes and calf which were tied in the cattle-shed also received burns. They were immediately rescued. The total damage was estimated at Rs.9,000/ roughly according to the version of the complainant. There were no eye-witnesses to the incident. The C.I. of Police Ramannapet visited the spot and when questioned, the complainant stated before him that there were no witnesses. Later on, on the advice of some of his party-men he produce some circumstantial evidence. Based on the evidence the S.I. of Police added Sections 147, 436, 149, IPC and made out a case against 21 persons, who were all Congress-I workers of Pattangi village and its hamlet Saidabad. All the accused persons were absconding from the village and, therefore, they could not be arrested so far. Special parties are going to arrest the accused. The police are going ahead with the investigation as per the merits of the case impartially without any fear or favour from any quarters.

Sri S. Jaipal Reddy:— This incident took place more than a month back. Complaint has been lodged against 21 persons. Not a single person has been so far apprehended. What more demonstration is required to prove that the Police is totally indifferent to the whole things? Now the Minister says that special parties will be sent out now to search for those who are at large.

10-10 a.m.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్సల్):— ఐవిక్ సెన్ ఉన్నది. కళారా చూసినవారు చెప్పారు దరఖాస్తు ఇచ్చారు. ఫలానా వ్యక్తులు అని చెప్పారు. పోలీసులకు ఆ వ్యక్తులను చూపించారు. అయినా పోలీసులు వదిలేశారు. విచిత్రమేమంటే— చూపిస్తే కూడా వదిలేసిన పరిస్థితి ఒకవైపున వుంటే, ఇంక

ఎవరిని వాళ్ళు పట్టుకుంటారు? ఎట్లా పట్టుకుంటారు. ఎత్తుకుని తీసికెడితే అరెస్టు చేస్తారా? అంతేగాక, అక్కడవున్న పోలీసువారే పట్టుకోని పోతే, వారెవరో తెలియని స్పెషల్ పార్టీ అక్కడకెళ్లి ఏమి చేస్తుంది? ఎవరిని పట్టుకుంటుంది? 20 వేల ఆస్తిని 9 వేలు చేసేశారు మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ లో. ఆస్తి ఎంతో అది అలా వుంది. అక్కడ పశువులు పురుగులు పడి చావలేక, బతక లేక తల్లడిల్లిపోతున్నది. మంత్రిగారు గనుక చూస్తే వారికి అసలు పరిస్థితి ఏమిటో తెలుస్తుంది. ఇవాళ గడ్డి ఎంత అవసరంగా వుందో ఎంత ఖరీదుగా వుందో మీకు తెలుసు మోపు పది రూపాయలు వున్నది. నాలుగైదు వేల విలువ లగిన గడ్డి, కొట్టం పశువులు మొత్తం కలిపితే 9 వేల విలువ అని చెప్పడం చాలా అన్యాయం, వారిని పట్టుకని పదిలేశారు; ఎందుకు పదిలేశారని అడిగితే వారిని యీ కేసులో పట్టుకో లేదు అని చెబుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఎవరు ఎవరిని రక్షిస్తారు?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— ఎబ్ స్కాండ్ అయినానీ ఇన్ ఫర్ మేషన్ వచ్చింది. స్పెషల్ పార్టీ పోయింది. కొంచెం అవకాశమిస్తే అరెస్టు చేస్తారు, చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి:— 21 మందిపై కంప్లెయింట్ వుంటే, నెల రోజుల నుంచి అరెస్టు చెయ్యకపోతే యింకా ఎప్పుడు చేస్తారు? ఎం.ఎల్.ఎస్ పోయిపచ్చె పదిహేనురోజులయింది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— ఇప్పుడు స్పెషల్ పార్టీని పంపించాము.

Sri S. Jaipal Reddy:—What action the Minister proposes to take on the police men who have kept quiet for the last one month? ఇప్పుడు పంపించామంటున్నారు. నెల రోజులుబట్టి చర్య తీసుకోని పోలీసు అధికారులపై ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:— క్రిమినల్ కేసులో ఎబ్ స్కాండ్ అవుతూ ఉంటారు. పట్టిచ్చినప్పటికీ వారిని పదిలేశారని వారు చెబుతున్నారు. ఆ విషయం మొత్తం అంతా కూడా మంత్రిగారు ఇన్వెస్టిగేట్ చేయించాలి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:— అలాగే.

re: 2. Serious situation arising out of the non-supply of coal to the tobacco growers.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— అధ్యక్షా, తనుకు తెలియనిది కాదు. ఇది ప్రతి సంవత్సరమూ వస్తున్న విషయమే. కోల్ సప్లయ్ వర్జీసియా టూబాకో గ్రోయర్స్ కు అందక వారు పడుతున్న బాధ అంతా యితా కాదు. అక్కడ వాగన్ సప్లయ్ లేదంటున్నారు. ఇది ప్రతి సంవత్సరం వస్తున్న విషయం కాబట్టి ప్రభుత్వం డిశంబరు మాసంలోనే వాగన్స్ ఎన్ని అవసరమో, కోల్ ఎంత అవసరమో గమనించి గ్రోయర్స్ కు యిబ్బందికలగకుండా వుండే ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి. ఆ విధంగా సమయంలో ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని దృష్టిలోకి

తీసుకోవడం లేదు. కోల్ సప్లయ్ కాక, అక్కడ వారు టన్ను ఒక్కొక్కటికి 35 రూపాయలు అదనంగా ఖర్చు పెట్టుకున్నారంటే, వారికి వచ్చే ధర, వారు పెట్టవలసిన ఖర్చులు చూస్తే చాలా దయనీయంగా వుంది పరిస్థితి. ప్రభుత్వం వెంటనే వారికి సప్లయ్ చేయడానికీ పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికి లిస్టులో 1200 వుంటే అందులో 450 వరకు వచ్చింది. తక్కిన వారికి రాలేదు. అడిగితే మీరే లారీలో తీసుకుపోండి అంటున్నారు. లారీలో తీసుకుపోతే వారు అరిపోతారు. ఇంత పెద్ద ఖర్చుతో రైతులు అక్కడ నానా బాధలూ పడు తున్నారు. లిస్టులో వున్న వారందరికీ యిప్పటికయినా ప్రభుత్వం వెనువెంటనే కోల్ సప్లయ్ కు పర్మిట్టు ఇవ్వాలి, వాగన్స్ ఇక్కడ లేకపోతే ఢిల్లీలో సంప్ర దించి వాగన్ సప్లయ్ మెరుగుపరచుకుని రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలి. ఇప్పటికే చాలా అలెర్జిక్స్ వుండి, ఇవాళ ఫిబ్రవరి 19 అందువలన, రైతుల పరిస్థితిని ఆర్థం చేసుకుని వెంటనే వాగన్ సప్లయ్ ని ఎక్కువ చేసి కోల్ ను రైతాంగానికి అందించి వారి బాధ తీర్చాలి. లేకపోతే ఆ రైతులకు చాలా అన్యాయం చేసిన వారమవుతామని నేను మరొకసారి విజ్ఞప్తి, హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. దీనిని రెగ్యులరైజ్ చెయ్యమని మరొకసారి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

Sri M. Baga Reddy:— Coal is despatched by the Singareni Collieries Company Limited to the TOBC Ryots on the basis of form IV issued by the Tobacco Board, Guntur. The work regarding the registration of TOBC for 1979-80 was completed by the Tobacco Board only on 31.8.1979. It was expected that this work should have been completed by the end of June but this could not be done because of the cyclone. As a result the registration of demand for the supply of coal was completed by the Singareni Collieries only at the end of October, 1979. As reported by the Tobacco Board, the total registered area in the State is 2.01 lakh Hectares; subsequently the revised estimate of the planted area is 1.40 lakh Hectares.

The total demand for coal at the rate of 3 Tons per hectare of Tobacco is of the order of 4.2 lakh Mts. on the basis of the individual requirements of farmers, they are permitted to indent directly with the Singareni Collieries Company Limited provided it is either a Box Wagon load or a lorry load. Considering this, the farmers either form into Cooperative Societies for the supply of coal or they indent their coal requirements through recognised dealers. Farmers may also demand individually or collectively in wagon loads. Instructions were separately issued that all demands for coal to be supplied in Box Wagons to ryots should be filed by November, 15, 1979. Dealers and Societies were allowed to register their wagon demand upto the end of January, 1980. For the year 1979-80 the demand and supply is as follows (upto 10-2-1980).

S. No.	Category of the indenter.	Demand Registered	Supply		
			Road	Rail	Total
1.	Ryots	1,02,428	71,537	37,004	1,08,541
2.	Societies	25,752	NIL	9,222	9,222
3.	Dealers	1,45,522	2,013	22,562	24,575
Total		2,73,702	73,550	68,788	1,42,338

The position of supply and demand might be compared with the position obtaining in the year 1978-79. Last year the registered demand for coal was 4.21 lakhs M.Ts. of which the Singareni Collieries Company supplied 1.46 lakh M. Ts. by Rail and 1.37 lakh M.Ts. by road. Taking into account the fact that this year the season will be upto April 15, the supply of coal during the current year will certainly be not less than what was supplied during the year 1978-79 and in fact there is every expectation that it might be more.

Coming to the specific position in the Praksaam District the supply position is as follows:

Sl. No.	Name of Indenter	Demand Registered (M.T.)	Despatches made (MT) upto 10.2.1980.
1.	Ryots	94,134	32,770
2.	Cooperative Societies	22,968	7,714
3.	Others	52,664	5,974
Total		1,69,766	46,458

Approximately 46,458 M.Ts. have been supplied by Rail and in addition 22,000 M.Ts. have been supplied by road. According to the estimates, approximately 42.7% of Tobacco area is in Prakasam District and as may be seen, approximately 48% of the total despatches have been made to this District.

There is some apprehension in certain quarters that some coal may be diverted to other places in the Country particularly to Tamil Nadu and Karnataka due to the overall shortage in coal. In order to prevent such unscrupulous action to the detriment of farmers, action has already been initiated to check such practices, if any.

Calling Attention to Matter of
urgent public Importance:
re: Damaged condition of the
Bridge on Swarnamukhi River
Srikalahasti.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—మంత్రి గారు చదివిన దాని ప్రకారం వారి రిక్వైర్ మెంట్స్ లో మూడవ వంతు మాత్రమే సప్లయ చేస్తామని అన్నారు. ఇంకా రెండు వంతులు సప్లయ చేయాలి. దీనిని మీరు ఎంత లోగా రైతాంగానికి అందచేయగలరు? ఇప్పటికే 1:00 మంది రిజిస్టర్ అయితే 450 మందికే ఇచ్చారు మిగిలిన వారికి ఎంత కాలంలోగా ఇస్తారు? ఒక వారం రోజుల లోపల కోల్ వారికి సప్లయ చేస్తే తప్ప రైతాంగాన్ని మనం అడుకోలేము. ప్రభుత్వం తక్షణం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది?

శ్రీ ఎం.బాగారెడ్డి:—పూల సుబ్బయ్యగారి యాంక్లయిటి నేను రియల్ లైజ్ చేస్తున్నాను. నాకు వచ్చిన నోట్ ప్రకారం ఏప్రిల్ 15 లోపల పంపుతామని అన్నారు. అంతకంటే ముందుగానే పంపడానికి రైలు వారికి కూడా చెబుతాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—ఏప్రిల్ 15 లోపల అంటే అంతా అయిపోతుంది. అనవసరం. ఇక వచ్చే సంవత్సరానికే. ఈ నెలాఖరులోపల వెళ్లే చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—ఇక్కడ ఏప్రిల్ 15 అని ఉంది. నేను ఎగ్జిక్యూటివ్ అని చెప్పాను. తొందరగా పంపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఏప్రిల్ 15 అంటే సీజనే అయిపోతుంది. ఇది పీక్ సీజన్. బాక్ మార్కెట్ లో కొనుక్కోవలసి వస్తుంది. 10-15 రోజుల లోపల చేరేట్లు చేస్తేనే వారు క్యూర్ చేయ లుగుతారు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—వారిని ఏర్పాటు చేస్తాం.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Damaged condition of the Bridge on Swarnamukhi
River, Srikalahasti.

శ్రీ కె. రోశయ్య:—ఈ వంతెన కాళహస్తి సమీపంలో పూతలపేట నాయుడుపేట రోడ్డుమీద 87/8-10 కి.మీ. వద్ద ఉంది. ఇది స్థిల గర్జర వంతెన ఇందులో 50 అడుగుల స్పేసులు 10, 48 అడుగులు 3 అంగుళాల స్పేసులు 2, 25 అడుగులు, 9 అంగుళాల స్పేసు ఒకటి ఉన్నాయి పూతలపేట వైపుగా 1956లో మరో రెండు స్పేసులు నిర్మించబడ్డాయి. ఇవి ఒక్కొక్కటి 50 అడుగులు ఉన్నాయి. ఆ వంతెన వెడల్పు 18 అడుగులు. ఇది పాత వంతెన కంటే ఎక్కువగా, సమీప కాలంలో ప్రమాదం సంభవించే సూచనలు లేవు.

2. పట్టణంలోకి కాలినడకన వెళ్లే వారు కూడా ఈ వంతెన మీదే వెళుతున్నారు. అందువల్ల వాహనాలు అంతరాయం లేకుండా స్వేచ్ఛగా తిరగడానికి కొద్దిగా ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. సాంకేతిక కారణాల దృష్ట్యా ఈ వంతెనను వెడల్పు చేయడానికి వీలు కాదు.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య:—ఈ వంతెన శ్రీ కాళహస్తి సమీపంలో లేదు. శ్రీ కాళహస్తి పట్టణంలోనే ఉంది. పట్టణానికి మధ్యలో, వంతెనకు కొంత పట్టణం ఇటూ, కొంత పట్టణం అటూ ఉంది. చాలా పురాతనమైన వంతెన. నారోగా ఉంటుంది. అప్పుడు అటువంటి పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటి పరిస్థితి ఇది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఆ అప్పుడు ఎప్పుడు? సిద్దయ్య గారు జనతాపార్టీలో ఉన్నప్పుడా?

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య (పుత్తూరు):—శ్రీకాళహస్తి ముఖ్యమైన పుణ్య క్షేత్రం. యాత్రీకులు అదే రోడ్డున వెళ్లాల్సి ఒక బస్సు అటునుంచి వచ్చిన తరువాత ఇటు నుంచి మరొకటి పోవాలి. వెడల్పు చేయడానికి అవకాశం లేవప్పుడు రెండు బస్సులు అటూ ఇటూ పోవడానికి వేరే బ్రిడ్జి వేయిస్తారా? యాత్రీకులకు ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:—వెంటనే సాధ్యం కాదని చెప్పాను. అవసరం దృష్ట్యా పరిశీలన చేసి ఫండ్స్ పొజిషన్ మెరుగు ఐనప్పుడు టేకప్ చేస్తాం.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

1. Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh State Electricity Board for the year 1977-78 under sub-section (1) of Section 75 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) as amended by the Electricity (Supply) Amendment Act 1966 (Act 30 of 1966) read with rule 59 of the Andhra Pradesh Electricity (Supply) Rules, 1958.

2. Fourth Annual Report of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Ltd.

Sri K. Obul Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Fourth Annual Report of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited for 1977-78 together with the Audit Report thereon, as required under Section 619-A (2) of the Indian Companies Act, 1956.

3. Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board.

Sri K. Ranga Rao:—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Housing Board for the year 1978-79 as required under Section 65 of the Andhra Pradesh Housing Board Act, 1956.

Mr. Speaker : —Papers laid.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

Memoranda in pursuance of the Assurance given while answering
LAQ No. 3920 (Starred).

Sri N. Janardhan Reddy :—Sir, I beg to place on the Table copies of the following Memoranda in pursuance of the Assurance given while answering LAQ No. 3920 (Starred) on the floor of the House on 26-2-1979.

1. Memo No. 743-N2/-78-17, Rev., dt. 27.12.1978.
2. Memo No. 637-N2/77-1, Rev., dt. 21.3.1979.
3. Memo No. 734-N2/78-23, Rev., dt. 19.3.1979.

Mr. Speaker.—Papers placed.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—రెవెన్యూ మంత్రిగారు యల్ ఎక్కువైన పెట్టిన సమాచారం చాలా ముఖ్యమైనది. చట్టమును వయొలేజీ చేసి, ఏ విధమైన ఎగ్జిమ్యున్స్ లేకుండా వసూలు చేస్తున్నారు. కనక దీనిపైన కొంత ప్రైము యిస్తే మేము చెప్పడానికి అవకాశం వుంటుంది. ప్రైము యిచ్చా అని మనవి చేస్తున్నాను. It will be very fitting.

10-20 a.m.

Mr. Speaker :—They are placed on the table.

Sri K. Govinda Rao :—They were already placed on the table of the House. That is why We want some elucidation. This is a very important matter.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—నేను 229 క్రింద నోటీసు యిచ్చాను. కాలి అలెన్స్ యిచ్చాను. ఏదీ యంతవరకు రాలేదు. చాలా ముఖ్య విషయం.

Mr. Speaker :—I will see. You give me a notice.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—8వ తేదీన యిచ్చాము. కలెక్షన్స్ అవుతున్నాయి. సరియైన డైరెక్ట్ యివ్వడానికి వీలుగా ఇక్కడ చర్చను అలా చేయాల్సి కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చూస్తాను. 1,2 రోజులలో వచ్చేటట్లు చూస్తాను.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR (contd)

Mr. Speaker :—Now the Members may move their amendments, to the Motion of Thanks.

Sri P. Janardhan Reddy :—Sir, I beg to move :—Add the following at the end

“But regret for not mentioning about the weaker sections Harijans and Girijans Welfare Activities in the Speech.”

Add the following at the end

“But regret for avoiding village Development Programmes like drinking water, Irrigation facilities, Village roads and providing employment in villages.”

Add the following at the end

“But regret for not mentioning about elections to the managements of Co-operative Institutions.”

Add the following at the end

"But regret for not Speaking of development of Telangana Area."

Add the following at the end

"But regret for not mentioning about the six Point Formula."

Sri K. Govinda Rao :—Sir, I beg to move :

Add the following at the end

"But regret to note that the Government decided against the conduct of elections to Panchayat Samithis, Councils simultaneously.

Add the following at the end

"But regret to note that there is no mention that adequate grants would be sanctioned to each district for drought relief atleast to complete the works already undertaken and left incomplete."

Add the following at the end

"But regret to note that Land Revenue Collection is being made in Visakhapatnam district in contravention of the spirit of the Legislation exempting land revenue to the small farmers owing 2 1/2 acres of wet land and 5 acres of dry land."

Add the following at the end

"But regret to note that Pattadars pass books have not been issued to the Pattadars except for a few persons in the State."

Add the following at the end

"But regret to note that no effective steps have been indicated to solve the ever increasing prices, unemployment and inflation."

Add the following at the end

"But regret to note that no adequate steps are being taken to rehabilitate all the displaced persons consequent on the acquisition of land for the Visakhapatnam Steel Plant.

Add the following at the end

"But regret to note that there is no mention on the question of taking up Polavaram Barrage on Godavari River."

Mr. Speaker :—Amendments moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు చేసిన ఉపన్యాసము చాలా సంతృప్తి కరంగా వుందని వారు సంతృప్తి వడి వుండవచ్చు. మంత్రి వర్గం సంతృప్తి వడి వుండవచ్చు. అధికారపార్టీలో ఈ రోజున వున్నవారు సంతృప్తి వడి వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం పార్టీ పోలిసు యంత్రాంగమును ఉపయోగించుకొని వక్షపాతముతో ప్రతివజ్రాలను అణచివేసే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. గత 2 సంవత్సరాలు అది జరుగుతున్నది. ప్రధానంగా ఎన్నికలకు ముందు, ఎన్నికల సందర్భములో, ఎన్నికల తరువాత కూడా పార్లమెంటులో ఇందిరా కాంగ్రెసుకు మూడింట రెండు వంతుల సీట్లు రావడముతో ఇక ప్రతివజ్రాలను బ్రతకనివ్వకుండా

చేసే కార్యక్రమాలను చేపట్టారు. ఏదో శాసన సభలను రద్దుచేయడమే కాదు యిష్టము లేని మంత్రివర్గాలను రద్దుచేయడమే కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు చూస్తే ప్రతిపక్షాలను తుడిచిపెట్టే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, ఆ పార్టీల కార్యకర్తలకు ఏ మాత్రం బలము వున్న ఆ పార్టీని తుడిచిపెడుతూ, వాటి కార్యకర్తలను ఖానీ చేయించే కార్యక్రమాలను మెదలుపెట్టారు. పోలీసు ప్రభుత్వం ఏది చెబితే అది చేయాలే తప్ప అంతకంటే ఒక్క అడుగు ముందుకు వెళ్లేదు. మార్క్సిస్ట్ ని ప్రధాన శత్రువుగా భావించి వారిని అణచివేసే కార్యక్రమానికి పూనుకొంటున్నారు. ఆ పార్టీని నాశనము చేయగలరా లేదా అనేది చరిత్ర ఋజువుచేస్తుంది. మార్క్సిస్ట్ పార్టీ తరువాత మిగతా ప్రతిపక్ష పార్టీలను ధ్వంసం చేసే కార్యక్రమము తీసుకొంటే దాన్ని గురించి యిక్కడ హెచ్చరిక చేయవలసివుంటుంది. ఆయా పార్టీలు చేసిన ఘన కార్యాలను గురించి చెప్పకొనడానికి నెల రోజుల బడ్జెటు చర్చలు వున్నాయి, అవుడు చెప్పవచ్చు. పోలీసులు నిష్పక్షపాతముగా వ్యవహరించడం లేదు. అది వారి తరము కాదు. పోలీసులు మార్క్సిస్ట్ కార్యకర్తలపైన ఇతర ప్రతిపక్ష పార్టీలపైన ఉపయోగించకుండా, నిష్పక్షపాతముగా వున్నారని ప్రజలలో అభిప్రాయం కలిగే విధంగా, పోలీసుల దురాగతాలను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే కాస్తో, కూస్తో దేశములో ప్రజాస్వామ్యము వుంటుంది. 4,5 జిల్లాలు వరంగల్లు, ఖమ్మం, నల్గొండ, షిర్సి గోదావరి జిల్లాలోను. ఈ మధ్యనా నియోజక వర్గమైన గన్నవరలోను పోలీసుల పక్షపాత వైఖరి గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాకతప్పదు. ఓంకార్ గాంపైన హత్యా ప్రయత్నం జరిగింది. అనేక మెమోరాండములు యిచ్చాం. చర్చించాము. 78 డిసెంబరులో ఒకసారి సాగిరెడ్డివల్లి దగ్గర బాంబు వేయడం, అది తప్పిపోవడం. తరువాత రి మార్షిన్ బాంబు వేశారు శాసన సభ్యుల క్వార్టర్స్ లో, అది కూడా ప్రేలక వారు బ్రతకడం జరిగింది. తరువాత ఆగస్టు 14న మానుకోటలో బహిరంగ సభనుంచి రాత్రిపూట భోజనానికి వెడుతూవుంటే కత్తితో పొడిచారు. ఈనాటికి ఆరోగ్యముచేహారక రి మాసాలుగా బాధ పడుతున్నారు. తుఫానుపైన చర్చించడానికి అసెంబ్లీ గత డిసెంబరు నెలలో సమావేశమైనపుడు మేము అడ్డర్స్ మెంటుమోషను యిచ్చాము. “మేము నిన్న రాత్రి ముగ్గురిని అరెస్టు చేశాము” అని ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి సమాధానమిచ్చారు. చింతకిల్లి వీరమల్లు, అజోక్, ప్రశాంతరెడ్డి అను ముగ్గురిని అరెస్టు చేశామన్నారు. మిగతా వారిని వెతుకుతున్నారని చెప్పారు. మర్డర్ కేసు సందర్భములో ఎంక్వయిరీలో అనుమానముపైన వీరిని అరెస్టు చేస్తే వీరికి 24 గంటలలో బెయిల్ వచ్చింది వారు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు. పోలీసు వున్నా కూడ లెక్క చేయకుండా శాసన సభ్యుల క్వార్టర్స్ లో ఓంకార్ గారిని హత్య చేయాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని చెప్పాము. ఇంతవరకు ఆ కేసుకు ఒక రూపము రాలేదు. దీని వెనుక వుండి కుట్ర చేస్తున్నారు. స్వయముగా పొడిచి, చంపడానికి పూనుకొన్న వారు ఎవరో మాకు తెలుసు, ఇన్వెస్టిగేషన్ పోలీసుకు యిస్తే వారిలో ఒక్కరిని పోలీసులు అరెస్టు చేయలేదు. వారు దొరకడం లేదు. ఋజువు కావడం లేదు అని

అన్నారు. ఆ గార్డన్ పేర్లు యిప్పుడు చెబుతాను. పోలీసుకు సాక్ష్యముగా వుంటుందో లేదో కాని ఆ పేర్లు చెబుతాను మద్దీరాల ముత్తయ్య, పేరాల వెంకట్, చాకలి ఇలయ్య, పరిపాటి మధుసూదనరెడ్డి. ఓంకార్ గారికి కత్తితో పొడిచారు పేర్లు యిచ్చాము, ప్రితిమినరీ కేసు పెట్టలేదు, వారు స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు. పోలీసుల సహాయంతో తిరుగుతున్నారు. దాన్ని గురించి పట్టుకుకోనే దిక్కు మొక్కు లేదు. పొడిచి చంపివేయడం జరిగితే ఎవరు పొడిచారో తెలియదు అంటారు. మద్దీరాల ముత్తయ్య బాబు వేసిన గుంపులో ఒకరు వీరు ఒకసారి నక్సలైట్స్ అనే పేరుతో ముందుకువస్తున్నారు. ఒకసారి వీరిని కాంగ్రెస్ ఐ పార్టీ వారు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. నక్సలైట్స్ వీరు వారి వాళ్ళు అని కరవత్తాలు వేసినవి వున్నాయి. ఆ కరవత్తాలు నా దగ్గర వున్నాయి, పోలీసుల దగ్గర వున్నాయి యిదివరకు నక్సలైట్స్ ను చంపడం జరిగినా ఇప్పుడు వారిని ఉపయోగించుకొనడానికి వీలుగా వారికి తగిన సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేసి మార్క్సిస్టు కార్యకర్తలను ఖానీ చేయడానికి ఉపయోగించు కొంటున్నారు. కాంగ్రెస్ (ఐ)కి, భూస్వాములకు సంబంధం లేదు, నక్సలైట్స్, మార్క్సిస్టుకి రాజకీయంగా బేదాభిప్రాయాలున్నాయి. వారు ఒకరిని ఒకరు ఖానీ చేసుకొంటున్నారు అని ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి అనేక కరవత్తాలను వేశారు. కాంగ్రెస్ (ఐ) వేసిన కరవత్తాలు వున్నాయి. ఇదివరకు భూస్వాములు కిరాయి గూండాలను పెంచి, పీ చి అవసరమైనపుడు మా పార్టీ కార్యకర్తల మీదకు పంపించేవారు.

(Sri K. B. Siddaiah in the Chair).

తెలంగాణాలో నలభయి సంవత్సరాలకు పూర్వం, నిజాం కాలం నుండి కూడా 10-30 a.m. ప్రతి జమీందారు గుండాలను తయారుచేసుకుని గ్రామాల మీద విచ్చలవిడిగా పంపించేవారు. దానికి వ్యతిరేకంగా అప్పుడు పోరాటం జరిగింది. భూస్వాములు సీలింగు భు ములను దోచుకున్నారు, దానిని కప్పిపుచ్చు కోవడానికి నక్సలైట్స్ పేరు పెట్టి మా మీద ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇవన్నీ పోలీసువారికి తెలిపాము డి.ఐ.జి.కి వ్రాశాము. ముఖ్యమంత్రి గారికి మెమోరాండం ఇచ్చాము. పోలీసు, వారు, కాంగ్రెస్ భూస్వాములు పూర్తిగా సహాయపడకపోతే నక్సలైట్స్ ఈ పనులకు సాహసించేవారు కారు. పోలీసులు ఎంత దారుణంగా పడుపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. నట్టవగలు దారుణంగా హత్యచేస్తే హత్య చేసిన వారిని అరెస్టు చేయకపోవడం పడుపాతంతో వ్యవహరించడంకాక మరేమిటి? మేము మాకు తెలిసిన వివరాలు అన్ని ఇచ్చినా కూడా చర్యలు తీసుకోలేదు. నరసంపేట వరంగల్లులో మానుకోటలో మార్క్సిస్టులులేకుండా చేయటానికి ఇవన్నీ చేస్తున్నారు. ఓంకార్ ను చంపితే 80 వేలు రూపాయలు ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు. పొడిచిన తరువాత 10 వేలు ఇచ్చారు. ఇచ్చారో, లేదో కాని ఇచ్చారని ప్రచారం జరుగుతున్నది. ఒక ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్ ను పంపడం, తరువాత అయనను మార్చడం వంటి ఎత్తుగడలతో పోలీసులు వ్యవహరిస్తున్నారు, వరంగల్లు

తాలూకాలో ఎలకురి లో నవంబర్ 11న రాయరాకుల రామస్వామి అనే అతనిని చంపారు, బోయిన సమ్మయ్య అనే అతడు చంపాడు, అని మేము పట్టుకొని పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకువెడతే మేము అతన్ని కిడ్నాప్ చేశామని మామీదే ఎదురు కేసు పెట్టారు. కాని ఆ చంపినవ్యక్తి మీద కేసు పెట్టలేదు. వరంగల్ జిల్లాలో ఎవరెవరిని ఎవరు చంపారో మేము పేర్లు ఇచ్చాము. ఎవరి మీద చర్యలు తీసుకోలేదు. పెదమూరులో దడిసాల రామస్వామి అనే మార్క్సిస్టు కార్యకర్తను పొలాటి వెంకటేశ్వరరావు అనే కరణం ఇంటికి పిలిచి ఖాని చేస్తే ఇంక వరకు చర్య తీసుకోలేదు. పిల్వార్లెడ్డి జితేంద్రసింగ్, దేశాయి పేటకు చెందిన వెంకటయ్య, సింగనముడికి చెందిన విద్యాసాగర్ వీరంతా ఖూస్వాములకు వ్యతిరేకంగా వున్నవారిని చంపితే పోలీసులు అటువంటివారిపైన చర్యలు తీసుకోక పోతే ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడ వుంది అని అడుగుతున్నాను. కృష్ణ అనే అతను నక్కలైట్స్ కు వ్యతిరేకంగా వున్నాడని డిసెంబరులో చంపారు. నక్కలైట్స్ నాలుగైదు దళాలుగా అంకిరెడ్డి దళం అని చంద్రయ్య దళం అని, వెంకట్రామయ్య దళం అని, మాధవయ్యదళం ఇలా వున్నాయి. ఇవి పోలీసులకు తెలుసు. నర్సంపేటలో 9వ తేదీన అన్ని తాలూకాల నుండి అన్ని గ్రామాల నుండి ఆయుధాలతో వచ్చి పెద్ద ఊరేగింపు జరిపారు. ఓంకార్ సంగతి చూస్తూ, మార్క్సిస్టులు ఎలా బ్రతుకుతారో చూస్తూ అటూ నివాదాలు చేశారు పోలీసులు ప్రకృతే వున్నారు. సామాన్యంగా లైసెన్సు లేకుండా ఆయుధాలతో ప్రదర్శనలు జరిపితే పోలీసులు ఊరుకోరు. కాని ఆ రోజు ఆయుధాలతో ప్రదర్శన జరిపి ఊరేగింపు జరిపితే ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు. సాయిలు అనే అతను మార్క్సిస్టు పార్టీ సానుభూతి వరుడు అతన్ని ఇంటి బయటకు పిలిచిపొడిచారు. హాస్పిటల్ కు తీసుకువెడితే అతను బ్రతికాడు. అటువంటి నక్కలైట్స్ చంపటానికి వచ్చినా వారిని పట్టుకొని అరెస్టు చేయలేదు. పేటబత్తిమల్లుబ్రామయ్య మొదలైన గ్రామాలపై దాడిచేసి 40 మందికి పైగా గాయపరిచారు. చింతా కన్నయ్య అనే క్యక్తిని గంగాం అడవుల్లో తీసుకు వెళ్ళి ఖాని చేశారు. ఈ సంగతి ఎవరికైనా చెబితే నీ ప్రాణాలు తీస్తాం. కెట్టుకు కొట్టుకొని చనిపోయాడని చెప్పి అని అతని భార్యను బెదిరించారు. పాలేరు వెంకటరత్నం అనే వ్యక్తి ఇంటి మీద దాడిచేశారు. అడవారి మెడల్లోని నగలు ఉత్తుకుపోయారు. ఆ ఇంటి నుండి ఎవరో వరుగెత్తుకు పోతుంటే వెంకటరత్నం అనుకొని అతన్ని చంపారు. అతని భార్య గావప్ప మొదటి భర్తను నక్కలైట్స్ చంపారు, రెండవ భర్తను పోలీసులు చంపారని గోల పెట్టింది. మార్క్సిస్టులతో సంబంధం వదులుకొంటే వారికి కావలసిన ధన సహాయం కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు ఖూస్వాములు ఇస్తున్నారు. నర్సంపేటలో యువత జరుగుతూ వుంటే నక్కలైట్సు ఆయుధాలు తీసుకొని పెద్ద ఊరేగింపు చేస్తూ వుంటే వారికి ఎవరు రక్షణ ఇచ్చారు? పెండెం కట్టయ్య గారు యింకా యితర కాంగ్రెస్ (ఐ) ఖూస్వాములు రక్షణ యివ్వడం జరిగింది ఇదంతా మాకు తెలియదంటే కాదు. ఆ కాంగ్రెస్ ఖూస్వాములందరు మార్క్సిస్ట్ పార్టీని తుడిచిపెట్టాలనే ధోరణితో వెడుతున్నారు. ఆయుధాలు

షిమకొని మీరు లొంగిపోతే లొంగినట్లు లేకపోతే చిత్తకగోడతామని వగచారం. చేస్తూ వుంటే పోలీసులకు తెలిసి కూడా వారిని అరెస్టు చేయకుండా వారికి రక్షణ ఇచ్చే కార్యక్రమం తీసుకుంటే పోలీసులు నిష్పక్షపాతంగా పున్నారని అనుకోడానికి అస్కారం వుందా? అంతేగాదు ఆ నిక్కలైట్సుకు ఎంత ధైర్యం అంటే ఓటాయి గ్రామములో పాలిమగు వెంకటరత్నం యింట్లో వడి సామాన్లు దోచుకొని పోయిన తరువాత మాకు జాబు వ్రాస్తారు. ఏమని? మొన్న మీమీద దాడి చేసిన రోజున కొందరు మా కామ్రెడ్స్ యీ క్రింది వస్తువులు తీసుకుని వచ్చారు, మేము వారినండి వెంటనే తీసుకున్నాము, వాటిని మోహన్ రెడ్డి ద్వారా పంపిస్తున్నాము, మా పార్టీమీద మీ పార్టీ ఎన్నో అరోపణలు చేసింది. నిజం నిలకడ మీద తేలుతుంది; మేము 48 గ్రామాలమీద దాడి చేశామని 60 గ్రామాల్లో రెండు వందల కుటుంబాలను వెళ్ళగొట్టామని అరోపించారు. దానిని రుజువు చేయగలరా? బహిరంగంగా ఆయుధాలు కట్టుకొని తిరుగుతున్నారు, పోలీసులు పున్నారు. ఎవరు రుజువు చేయాలి? వారిని పట్టుకోవడం చేతకావడం లేదు, రిప్రజంటు చేస్తే చూడడంలేదు. నేను పోలీసు యనస్సెట్టరుకు చెప్పిందే మంటే, మీరు జోక్యం చేసుకోకుండా మీ రక్షణ మానివేయండి, వారు ఆయుధాలు తీసుకుని తిరుగుతున్నాను, మేము కూడా ఆయుధాలు తీసుకుంటే అడ్డు రాకండి. యీ నక్కలైట్సును ఆ ప్రాంతాలలో 15 రోజుల్లో లేకుండా మేము చేయగలము అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు అటువంటి పని ఎందుకు చేయలే పోతున్నామంటే పోలీసులతో భూస్వాములతో వారిలో అందరితో మేము దెబ్బలాడే పరిస్థితిలో లేము. ఎన్ని దెబ్బలు తిన్నా పూరుకోవలసి వస్తున్నది. ఎంత కాలం మా కార్యకర్తలను అడుపులో పెట్టాలి? మా కార్యకర్తలకు చెబుతున్నాము. వారు కావాలని రెచ్చగొడుతున్నారు. మనం ఒక తప్పు చేస్తే మన పార్టీని తుడిచి వేయాలనేది వారి ఎత్తుగడ అని ఎంత కాలం యీలా పూరుకోవాలి? నరసంపేట సంగతి చెప్పాను. ఎలగతుర్తి గ్రామములో — హుజూరాబాదు తాలూకా — పోలారు వెంకటేశ్వరరావుగారి ఇంట్లో చంపిన సంగతి చెప్పాను. జనగాం తాలూకా పెద్దమడూరులో గడచెర్ల రామస్వామిని చంపారు. ఖమ్మం జిల్లాలో పిండిప్రోలు గజ్జు చిన నారాయణను నక్కలైట్సు ఎన్నికల సందర్భంలో తుపాకులతో కాల్చి చంపారు. ముగ్గురుని తీవ్రంగా గాయపరిచారు అదే రీతిగా శిల్లాడలో తమ్మిశెట్టి వెంకటేశ్వర్లను కాంగ్రెస్ (ఐ) భూస్వామి చంపితే చర్య తీసుకోలేదు ఈ రకంగా హత్యా ప్రయత్నాలు చేయడమే కుండా ఆయుధాలు తీసుకుని బ్రహ్మాండంగా తిరుగు తున్నారు. ఎంత కాలం యీ రకంగా జరుగుతుంది? మా ముఖ్య కార్య కర్తలు మర్రెగూడెంలో సువర్ణపాక సుందరయ్య, పుల్లయ్యలు వారి యింట్ల మీద పడితే వారు దొరకకపోతే వారి స్త్రీల మీద పడి నానా భీషత్వం చేస్తే యితర స్త్రీలా కు పోయి చాక్కున్నారు అన్ని టికి పిటిషన్లు వున్నవి. ఏ ఏ గ్రామాల్లో ఎప్పుడెప్పుడు ఎవరిని కొట్టారనేది పేర్లతోనో యిస్తే యింతవరకు చక్కదానివైన చర్య తీసుకోలేదు అక్కడ వున్న ఎస్.ఐ.డి.ఎస్.పి, ఎస్.పి,

10-40 a.m.

ఎవరూ కూడ చర్య తీసుకోలేదు. వైగా చారు మాట్లాడేది ఏమిటి? ఇంకా మార్క్సిస్ట్ పార్టీని చావగొట్టవలసిందేనని. ఎస్.పి. ఆ విధంగా చెబుతూ వుంటే యిన్ని సంఘటనలు జరుగుతూ వుంటే ఆ ఎస్.పి. మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడం లేదు. చాలా గట్టి ఎస్.పి. అన్నమాట మార్క్సిస్ట్ పార్టీని చావ గొట్టడానికి పక్షపాతంతో వ్యవహారం చేస్తున్నాడు. ఆ ఎస్.పి. కాలములో 25 రాజకీయ హత్యలు జరిగాయి. ఆయన నమ్మడు. కాంగ్రెస్ (ఐ) కి జాగా పనికి వస్తాడు. మురిపాడు సంగతి గత జూన్ నెలలో జరిగిన శాసనసభ సమావేశాల్లో టంకా గారు అనేక వివరాలతో చెప్పడం జరిగింది. మొమైరాండం యివ్వడం జరిగింది. దీని వెనుకాల కథ. సురేంద్రరెడ్డి ఎం.ఎల్.ఎ గారి బినామి భూముల సందర్భములో యిది అన్ని జరుగుతూ వున్నవి. పాఠ సాంప్రదాయం అవలంబిస్తున్నారని చెబితే సురేంద్రరెడ్డిగారు యిక్కడ వుండి నాకు ఒక ఎకరం భూమి కూడా లేకన్నారు. ఆయన పేరుతో లేకపోవచ్చు. ఆయన పేరుతో వుందని మేము చెప్పలేదు. అదనపు భూములను బినామిగా పెట్టుకున్నారు. రుజువు చేయడానికి మేము తయారుగా వున్నాము. మేము బట్టబయలు చేస్తున్నామని ఆ బినామి భూములు రక్షించుకోడానికి మా పార్టీని తుడిచిపెట్టడానికి కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. ఇదివరకు ఎవరైతే భూస్వాములుగా వుండి ప్రజలను అణచి వేస్తూ వచ్చారో వారందరూ యీనాడు కాంగ్రెస్ లో చేరి యీ పనులు చేస్తూ వుంటే ఎట్లా? అనేక మందిని యిడివరకు మీరు దోచుకున్నారు. మీ భూముల గురించి వస్తాము. కాని యీ హత్యా దౌర్జన్యాలను పెంచి పోషించే గుండూ పద్ధతి అనుమానకోవాలి. ఆ విషయం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. పోలీసులు నిష్పక్షపాతంగా వుండాలి. మురిపాడు గ్రామముపైన అనేక వర్షాయాలు దాడి చేసి అక్కడ వుంటే ప్రజలను తరిమి వేయడమే గాకుండా లేచెస్ట్ గా జరిగిన సంఘటన ఏమంటే ఒక విద్యార్థిని చంపడం. సాంఘికవ్యయ యి.టి.మీర పడి అక్కడికిక్కడే చంపడం జరిగింది. దాని గురించి ఎస్.పి. గారికి చెబితే మీరు అక్కడికి ఎందుకు పొమ్మన్నారు ఎందుకు చంపకూడదు. నూ పని యిదేనా అని యీ రకంగా సమాధానం చెబుతూ వున్నాడు. ఇది పోలీసు రాజ్యం కూడా కాదు. పోలీసు రాజ్యం వచ్చినా వారు ఆ రాజ్యాన్ని నిలబెట్టుకునేదానికి జాగ్రత్తగా వుంటారు. ప్రభుత్వం ఒకటి చెబితే నాలుగు రెట్లు అన్యాయం చేసే భీతితో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తరపున జరుగుతూ ఉంటే యిది ప్రజాతంత్రమా అని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ శాసనసభలో ఎం.ఎల్.ఎలకు గౌరవం అని పెద్ద పెద్ద కబుర్లు చెప్పడం ఆచరణలో దానికి విరుద్ధంగా జరుగుతూ వుంటే యిది ప్రజాతంత్రమా? ఈ రకంగానే చేస్తాం, మీరు ఏమి చేస్తారు అంటే, ఏమి చేస్తాం నక్కలైటుల కత్తులకు, పోలీసుల తుపాకులకు, కాంగ్రెస్ భూస్వాముల గుండాల చర్యలకు గరి కావడం, చనిపోవడమే తప్ప— యిదివరకే చాలా మంది చని పోయినారు— యింకొకటి లేదు. భరించ లేకపోతే అడవుల్లోకి గట్టల్లోకి పరుగెత్తుకొని పోవలసిందే. ఇది ప్రజాతంత్రమా? ప్రజలంతా ఆలోచన చేయాలి ఈ రోజు మేము నక్కలైటులకు రాజకీయ

పార్టీగా గుర్తించడం లేదు. ఒకప్పుడు తీవ్రమైనటువంటి రాజకీయ విభేదాలు వుండవచ్చు. కాని భూస్వాములకు అధికారపార్టీకి అమ్ముడుపోయి ఆయుధాలు తీసుకొని మీ సంగతి తేల్చుస్తాం అంటూ తిరుగుతూ వుంటే ఎట్లా? మొన్న 80 ఎన్నికల సందర్భములో ఇక్కందు, అశ్వరావు పేటలలో ఆయుధాలు తీసుకొని గిరిజన ప్రాంతాలకు వెళ్లి మార్క్సిస్ట్ పార్టీకి ఓటు చేయవద్దు మాకు వేయండి లేక పోతే కాంగ్రెస్ (ఐ) కి వేయండి అని ప్రచారం చేశారు. ఇదేనా ప్రజా తంత్రమా? ఆయుధాలు తీసుకొని ప్రచారం చేసేదానికి అన్ని పార్టీలకీ లైసెన్సులు ఇవ్వండి. దొంగతనంగా తెచ్చుకొన్నంటే అది ప్రజాతంత్రమా? ఇంకా వివరాలు చాలా నావద్ద వున్నవి. కరవత్రాలు, మెమొరాండాయ వున్నవి. ఇదే రీతిగా నల్లగొండలో జరిగినటువంటి ఘటనల గురించి శ్రీమతి స్వరాజ్యం గారు లక్ష్మీనారాయణులు చెప్పారు. వారిచ్చిన కొద్ది సమయములో కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ భూస్వాములు లేకపోతే వారు పెంచినటువంటివారు దౌర్జన్యాలు చేస్తే ఆశ్చర్యపడవలసిన అవసరం లేదు. అది భూస్వాములకు వున్న లక్షణం అనుకోవచ్చు. కాని పోలీసుల దృష్టికి వచ్చి నప్పుడు ఎం ఎల్.ఎలకు గాని ప్రజలకు గాని రక్షణ యివ్వకపోతే పోలీసులు కూడ వారివైపే తిరిగి వారిని అదుపులో పెట్టకుంటే ప్రజాతంత్రం. శాంతి అనేదానికి అర్థం లేదు. మెల్ల మెల్లగా దేశములో యీరీతిగానే సాగితే కాంగ్రెస్ రాజ్యం వుంటుందని నమ్మకం లేదు, కాకుంటే పోలీసు రాజ్యం, దుర్మార్గుల రాజ్యం వుంటుంది.

ఇప్పుడు మీరే ఉండవచ్చు కాని ఈ రకంగా మీరు పోలీసులను తయారు 10-50 a.m. చేస్తే తేపు మీకు కూడా ఇదే పరిస్థితి కలుగుతుంది. ఆ సంగతి కూడా మీరు గుర్తుంచుకోండి. మా రాజ్యం కోసం మేము చేసుకుంటామని అవచ్చు. మీ కోసం, కాదు, మా కోసం మేము చేసుకోవలసి వస్తుంది. దేశంలో ప్రజాతంత్రం కోసం చేసుకోవలసి వస్తుంది. ఈనాడు పోలీసులు మీకు ఉపయోగించవచ్చు. పోలీసులు వారిష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తిస్తున్న సందర్భాలున్నాయి. పోలీసులు ఎల్ల కాలం మీ చేతులలో ఉంటారని అనుకోకండి. ఈనాడు వ్యవసాయదారులు నమ్మే చేస్తే పోలీసులు విరగగొడుతున్నారు. డాక్టర్లు నమ్మే చేస్తే విరగగొడు తున్నారు. పోలీసులు కదాయని పోలీసు స్టేషనులలో మానభంగాలు చేస్తున్నారు. ఈ రోజు ఒక ప్రశ్నకు మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. పోలీసు స్టేషనులో మానభంగం చేయలేదు కాని ఎదురుగా వస్తున్న ఒక అమ్మాయిని తరుముకొని వెళ్లి ఊరుకు మైలు దూరంలో ఇద్దరు పోలీసులు మానభంగం చేసారని చెప్పారు. ఇటు వంటివి జరుగ తూ ఉంటే పోలీసులు మీ కంట్రోలులో ఉన్నట్లా? గౌలిగూడ లోని ఆర్.టి.సి. డిపో దగ్గర ఒక పోర్టరును చంపితే దా.మీద ఇది న్యాయం కాదని ప్రజలు ఆందోళన చేస్తే పోలీసులు ఏమి చెప్పారు? అప్పుడు పోలీసు వారి మీద ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనడానికి మీకు శక్తి లేకపోయింది. పోలీసు ఆఫీసరుమీద చర్య తీసుకుంటే పోలీసువారు నమ్మే చేస్తామని అన్నారు. ఈ విధంగా పోలీసులను ఉపయోగించి ప్రజలజాలను అణచివేయాలని అనుకుంటే

కాదు శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం మాట్లాడుతూ శాసనసభ్యులమైన మాకు రక్షణ లేదని చెప్పారు. ఈ మధ్యన మేము వీవీటిజి మోషను ఒకటి ఇచ్చి ఉన్నాము. భద్రాచలంలో మా పార్టీ శాసనసభ్యుడైన శ్రీ ఎర్రయ్యరెడ్డిగారు వచ్చామని చంద్రాపురం సమితికి పిలిపించి మెంబరు. ఆయన జీపుమీద సమితి ఆఫీసుకు వెళుతూ ఉండగా ఇందిరా కాంగ్రెస్ వర్కర్లు మధ్యలో బలవంతంగా ఎక్కి ఆయన ఆఫీస్‌లోకి వెళ్లి వచ్చే పుటికి ఆజీపును తీసుకుని పోయారు. ఆయన తండ్రి ఒడి బస్ స్టాండుకు వచ్చి బస్ ఎక్కితే ఆ బస్‌లోనుంచి లాగి చంపబోతే అక్కడకు మా పార్టీ కార్యకర్తలు వచ్చి పుచ్చేసి అగునను తీసుకొని వెళ్లారు. ఈ పరిస్థితి ఏమిటి? శాసనసభ్యుడికి రక్షణ లేని పరిస్థితి ఏర్పడితే ఇంకేమనుకోవాలి? నేను ఇదే సందర్భంలో వల్లిమగోదావరి జిల్లాలోని చించినాడ గురించి చెప్పాలి. అక్కడ చెట్టిబల్లిల మీద, హరిజను మీద, కేదల మీద అక్కడున్నటువంటి భూస్వాములు గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి దౌర్జన్యాలు చేస్తున్నారు. అక్కడ 4 హత్యలు జరిగితే, ఇవి మంచిది కాదు, ఈ పరిస్థితిని ఆపువేయించగడని మంత్రి గారైన శ్రీ పరకాల శేషావతారంగారితో నేను స్వయంగా మాట్లాడాను. ఇవి మీ సీయోజక వర్గం. మీరు మంత్రిగా ఉన్నారు. మీరు వెనకాల ఉండి చేయిస్తున్నారని ప్రజలంతా అనుకుంటున్నారు అది ఆపుచేయండి, ఇది సీ ప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన విషయం, మా వాళ్లు శస్సు చేసిన ఇకముందు టువంటి పనులు చేయకుండా ఆపువేయద్దామని చెప్పారు. రాజీ పడదామని అన్నారు కాని రాజీ కుదరలేదు. చనిపోయినవారికి కొంత నష్టపరిహారం ఇవ్వండి అనేది ఒకటి ఉంది. ఒక ఘర్షణలో చెరి ఒకరు చనిపోయినవారికి కొంత నష్టపరిహారం ఇవ్వండి అనేది ఒకటి ఉంది. ఒక ఘర్షణలో చెరి ఒకరు చనిపోయారు. కేసులు ఉన్నాయి వల్లీ ఇంకొక ఘర్షణలో జరిగింది. ఆ ఘర్షణలో ఆ గ్రామ ముసలబు చనిపోయాడు, వెరే మనిషి ఒకతను చని పోయాడు. ఆ తరువాత పోలీసు క్యాంపులు అక్కడున్నాయి. కాని మా పార్టీ జిల్లా నాయకులమీద వర్కర్లు కేసు పెట్టారు. అది కాన్ స్పిరెన్సీ అని హెచ్చారు, అవి కోర్టులో వెలుతుందనుకుంటే, కాని ఈ లోపం ఆ గ్రామ ముసలబు కొడుకు ఆ చెట్టిబల్లిలమీద, ఆ హరిజనులమీద, దౌర్జన్యాలు సాగిస్తున్నాడు వారి పనులు ధ్వంసం చేయడం ఇళ్లను ద్వారం చేయడం, స్త్రీలను తిట్టడం జరుగుతున్నది. పోలీసులు అక్కడే ఉన్నారు కాని చర్య తీసుకోవడంలేదు. పడేపడే మేము వెళ్లి అడుగుతూ ఉంటే అంతకుమించి మాకు హక్కు లేదని వారు నడం జరుగుతున్నది. అక్కడ ఈ రకంగా జరుగుతున్నది. కలగం పూడి గ్రామాలో రాత్రి 7½ గంటలకు గుబ్బు రామలింగయ్యను ఇంకొక కార్యకర్తను ప్రక్కన పోలీసులు ఉన్నా చంపారు ఈ పరిస్థితి ఏమిటని అడుగుతున్నామి? చని కట్టుకొని ఈగకంగా మార్కిస్టు కార్యకర్తలను, వారి సానుభూతిపరులను బూని చేస్తే కాని ముంగుకు పోలేమనే కార్యక్రమం చేసుకున్నారు. ఒక గన్నవరం పరిస్థితి కూడా జోయ జేస్తారు. గన్నవరం నుంచి మార్కిస్టుపార్టీ పోటీ చేస్తూనే ఉన్నది అక్కడ గత రెండుసార్లు కాంగ్రెస్ గెలిచినా మార్కిస్టు పార్టీకి బలంగా ఉంది, ఈ పార్టీని తుడిచి పెట్టాలని సంకల్పించారు మున్న మార్కిస్టు పార్టీ గెలిచిందని గత రెండు

మానాడుగా యూత్ కాంగ్రెస్ అనిపెట్టి కర్నూలు యిచ్చి కవాతులు చేస్తు
తున్నారు. అక్కడ మొన్న రివ తేదిన ఘర్షణ జరిగింది. ఆ ఘర్షణలో వారు, 11-00 a. m.
వీరు కొట్టుకున్నారు. కర్నూలు తీసుకొని వచ్చింది కాంగ్రెస్ వారు. వారిని
ఇద్దరు సానుభూతి పరులు ఎటాక్ చేశారు. ఇంతలో మార్క్సిస్టు పార్టీ వారు
వెళ్ళారు, ఘర్షణ జరిగింది. ఆ ఘర్షణలో కాంగ్రెస్ వారు పారిపోయారు.
పారిపోయారు అంటే వారికి కోపం వస్తుంది, రంగంలో తేరని మనవిచేస్తాను.
రంగంలో ఉన్న మార్క్సిస్టులను అరెస్టు చేశారు. అక్కడ 28 మంది ఉన్నారని
అరెస్టు చేశారు. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్-ని వర్కర్లను పోలీసు వాసులలో
ఎక్కించుకొని కొంతమంది పోలీసులతో మార్క్సిస్టు పార్టీ వారి ఇంటింటికి వారు
ఉంటే పట్టుకొని కొట్టాలని వెళ్ళారు. వారు లేకపోతే స్త్రీలను తిట్టి వెళ్ళారు.
పాపలలో పనిచేస్తున్న ఇద్దరి మీద దాడి చేశారు. అక్కడ పిండి మిల్లు ఉంటే
దాని మీద పడి దానిని ధ్వంసం చేశారు. కొంత సామాను తీసుకొని వెళ్ళి రాజ్
పడవేసారు, అతనిని పోలీసు స్టేషను వరకు కొడుతూ తీసుకొని పోయారు.
కాని లీసులు ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. నేను మరునాడు అక్కడికి వెళితే
ఎవంమీద చర్య తీసుకోలేదు. రిమాండులో 41 మందిని 24 గంటలలో పెరతామని
అన్నారు. కాని 48 మంది అండ్ అరెస్టు అని ఈ రకంగా తప్పదు కేసులు
పెడుతున్నారు. నాదగ్గర కొన్ని ఫోటోలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఆ పిండి
మిల్లను ఏ విధంగా పాడుచేసినది ఫోటోలు ఉన్నాయి. ఈ ఫోటోలు మీ టేబులు
మీద పెడుతున్నాను. మంత్రులకు ఓపికఉంటే చూడమనండి. నిదుర యే
వారిని లేపవచ్చు కాని నటించేవారిని లేడం కష్టం. (పోటోలను చైర్మన్ కు
అందజేయడమైతే.) తరువాత అక్కడ ఇంకొక ముస్లిం వర్కర్లమీద దాడిచేసి
కొట్టారు. సోదాబుద్ధుడు ధ్వంసం చేశారు. ఇదేమి రాజ్యం. ఇవన్నీ జరిగిన
తరువాత శ్రీ కోనేరు రంగారావుగారు విజయోత్సవం చేసుకున్నారు. ఏ కుభ
కార్యం జరిగిందో కాని 800 మందికి పైందు చేశారు. ఈయన కావాలని
మార్క్సిస్టు పార్టీని ఖానీ చేయిస్తున్నారు, చేసినవారికి ఏమీ రాదని హామీ
ఇస్తున్నారు అని ప్రజలు అంటున్నారు. ఆయన హామీ ఇచ్చారో లేదో నాకు
తెలియదు, నేను ఆ మీటింగులో లేను కాబట్టి. జనరల్ గా అది అభిప్రాయం.
శ్రీ కోనేరు రంగారావుగారు మంత్రిగా ఉన్నారు. వారి గ్రామం గిన్నపరం.
ఆయన ఉండగా ఏమీ పరవాలేదని ప్రజలను రెచ్చగొడుతున్నారు. స్కూల్
ఉన్నవారికి విందులు ఇస్తున్నారు అని అంటున్నారు. విందు ఇచ్చుకునే హక్కు
ఉంది. మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కొన్ని శాధ్యతలు ఉన్నాయి. ఆ విధంగా చర్య
తీసుకోక పోతే రంగారావుగారి పలుకుబడి బజారులో పడుతున్నది. ఈ కానన్
సభలో శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ గారు చాలాసార్లు చెప్పారు. హయగ్రీవాచారిగారికి
ఓడిభుజంగా ఉన్నవారి ఇళ్ళలో దాక్కొనిఉంటే హయగ్రీవాచారిగారికి ఇందులో,
భాగం ఉందని అంటే, ఎందుకు పోలీసులు ఇందులో తగు చర్య తీసుకోరు అంటే
ఇందులో మాకు సంబంధం లేదు, శాధ్యత లేదు అని అంటున్నారు.
ఏదో ప్రజలను నమ్మించే దానికి వీలు ఉంటుంది. మరి మంత్రుల శాధ్యత ఇదేనా

అంటే వారు రెచ్చగొట్టారా లేదా అని కాదు, అప్పుడేయడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేశారు అని, ఎవరు తప్పు చేస్తే వారి మీద కేసులు పెట్టండి, మా వాడు తప్పు చేస్తే మా వాడి మీద పెట్టండి. మీ వాడు తప్పు చేస్తే మీ వాడి మీద పెట్టండి, కాని మా వాడి మీద పెద్ద పెద్ద కేసులు 302, 307 క్రింద పెట్టడం వారి మీద చిన్న చిన్న కేసులు పెట్టడం. అట్లా కాకుండా మా వారి మీద పోలీసులు ఎన్నో కేసులు కోర్టులలో పెడుతున్నారు. ఇప్పటికి 71 కేసులు జరుగుతున్నాయి. పోలీసువాళ్లు కావాలని కేసులు పెడుతూ ఉంటే ఏమి చేయాలి? పోటీ పార్లమెంటు ఎన్నికలు వచ్చినాయని చేశారు అనుకుంటే కాదు. మళ్ళీ రేపు వంచాయితీ ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. మార్క్సిస్టు పార్టీ రాక్షాడదు అని కట్లా చేస్తూ ఉంటే మేము ఎన్నిసార్లు ముఖ్యమంత్రికి చెప్పినా, మంత్రులకు చెప్పినా వారు వినిపించుకోవోతే ఏమి చేయాలి? నరస్సాపేటలో 49 కేసులలో 8 మంది మీద, వరంగల్లులో 39 కేసులలో 346 మంది మీద, జనగామీలో ములుగులో, నల్గొండ జిల్లాలో అనేక చోట్ల మా వాళ్ళ మీద కేసులు నడుస్తు ఉన్నాయి. పోలీసులు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించకపోతే ఏమి చర్య తీసుకోరు. ఇంటి మీద పడి మా కార్యకర్తను ఒకరిని కాల్చివేస్తే దిక్కు మొక్కు లేదు. అస్తికి రక్షణ లేకుంటే పోని ప్రాధికారకు కూడా రక్షణ లేదు. పాత కాలంలో నిజాము కాలములో మీజావీసను కాలు మొక్కుతాను అనే ఆచారము లాగానే ఇప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారి కాలిని మొక్కుకొలి. ఎదురు చెబితే బ్రతికే అవకాశం లేదు. మీకు డబ్బు బాగా ఉన్నట్లు ఉంది అందుకనే పిటీషను మీద పిటీషను వాస్తున్నారు అంటున్నాడు ఐ.జి. గారు పిటీషన్స్ ఇచ్చినవారిని. ఇదేనా ప్రజాస్వామ్యం? ఇదేనా ప్రజా తంత్రం. శాంతి భద్రతలు సక్రమంగా జరిగిపోతున్నాయి అంటారు. ఇదేనా శాంతి భద్రత? మార్క్సిస్టు పార్టీవారు తప్పు చేస్తే ఇన్ని కేసులు పెట్టాము, కాంగ్రెస్ వారు తప్పులు చేస్తే ఇన్ని కేసులు పెట్టాము, ఇతరుల మీద ఇన్ని కేసులు పెట్టాము అని చెప్పరు. మేము అధికార పార్టీవారు తప్పులు చేసినా ఎవరు తప్పులు చేసినా ఇన్ని కేసులు పెడుతున్నాము ప్రతిపక్షంవారు కూడా సహాయం చేయండి అని అనరు. ప్రజలను అంటిపెట్టుకొని ఉన్నాము కాబట్టి మేము వస్తాము. 48-51 లో కూడా మేము ప్రజలను అంటిపెట్టుకొని ఉన్నాము కాబట్టి మాకు ఓటు వేశారు. కాని మీరు ఈ మార్క్సిస్టు పార్టీని తుడిచిపెట్టి వేయాలి అని ఈ దౌర్జన్యాలు మా పార్టీమీద చేస్తూ ఉంటే ఎట్లా? ఇది ప్రజా తంత్రం అనబడుతుందా?

వంచాయితీ ఎన్నికలు వస్తాయో రావో నాకు తెలియదు కాని మీరు అన్ని పార్టీలకు రాజకీయసింబలు ఇచ్చి అన్నిటికీ ఒకేసారి ఎన్నికలు జరిపించండి. లేదు అట్లా లేదు. రాజకీయాలను స్థానిక సంస్థలకు తీసుకుపోము అన్నారు. సమితి అధ్యక్షుల ఎన్నికలకు రాజకీయాలు ఉండవచ్చట. వారికి రాజకీయ సింబలు ఇచ్చి మిగతా వాటికి ఇవ్వక పోవడం డిస్క్రిమినేషన్ అవుతుంది. ముందు అధ్యక్షుడిని ఎన్ను కుంటే ఆ పలుకుబడి పెట్టి కాన్సిలర్స్ ను ఎన్నుకోవడం జరుగుతుంది కదా. కులతత్వాలు మతతత్వాలు రెచ్చిపోతాయి అంటే వినిపించుకోరు. ఇది అంతా

అధికార పార్టీ గెలిచే దానికోసం చేసేవని కాదా? అది కొంతకాలం జరగవచ్చు కాని ఇదేనాపద్ధతి? దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయే పద్ధతి ఇదేనా అంటున్నాను? మార్క్సిస్టు పార్టీ ఎక్కువ నష్టాలు పడతూ ఉంది కాబట్టి నల్లొండ జిల్లాలోను అక్కడ మార్క్సిస్టు పార్టీ దెబ్బ తింది అని అట్లా చేస్తోందని కాదు. తెలంగాణా రోజులలో మునుపటిలాగానే 4½ ఏళ్ల క్రితము ఉన్నట్లుగానే ఓదోరా మీ కాలు మొక్కుతాను అని చెప్పుకునే స్థితి అక్కడ వోలేదు. ఈ రోజు మార్క్సిస్టు పార్టీ మీద దౌర్జన్యం జరుగుతూ ఉంది. కాని ఇది ప్రజా తంత్రం కాదు. ఈ రోజు మాపార్టీ మీద దౌర్జన్యం జరుగుతూ ఉంటే మీరు ఊరుకుంటున్నారు ఈ రోజు ఇందిరాగాంధీ అధికారంలో ఉంది గదా అని అనుకుంటున్నారు. 77లో ఎందుకు ఓడిపోయారు? మీరు ఏమీ తప్పు ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు చేయవలసిన పనులు చేయకుండా? మీరు అనేక తప్పులు చేయడం వల్ల ప్రజలు కోపముతో తిరస్కరించారు అందుచేత అప్పుడు శాంతి భద్రతలను కాపాడం కాదు వాటిని రెచ్చగొట్టడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఈ దౌర్జన్యపద్ధతులు మానివేయండి. పోలీసు డిపార్టుమెంటుని లా అండ్ ఆర్డరు ఖచ్చితంగా అమలు జరపమనండి. ఎవరు తప్పు చేస్తే వారిమీదనే కేసులు పెట్టమనండి. నేను మంత్రీగా ఉన్నాను కాబట్టి మీరు తప్పులు చేసినా మీకు భయము లేదు అని రెచ్చగొట్టే పరిస్థితి మంచిదికాదు అని చెబుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

ANNOUNCEMENT

re: Receipt of Amendments to the Bills.

Chairman:—I am to announce to the House that amendments 11-10 a. m. to the following Bills will be received upto 9-00 A.M. on 20th February, 1980.

1. The Andhra Pradesh Civil Courts (Amendment) Bill, 1979 (as passed by the Legislative Council).
2. The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1980.
3. The Andhra Pradesh Municipalities (Second Amendment) Bill, 1980.
4. The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1980.
5. The Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Amending Bill, 1980.
6. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pensions and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.
7. The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980.
- (8) The Public Wakfs (Extension of Limitation) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980.

Mot on on Address by the Governor

(Discussion Contd.)

శ్రీ వి. పద్మరాజు (బూరుగుపూడి) :—అధ్యక్షా, గవర్నరు ప్రసంగాన్ని సమర్థిస్తూ నా నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలను నమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పోయిన సంవత్సరం మనకు తీవ్రమైన కరువు వచ్చింది. ఆ కరువువల్ల రైతులు కూడా, గుడ్డా లేకుండా ఉన్నారు. ఆ పరియాలో అలాంటి పరిస్థితిలో సీతవల్లి రిజర్వాయరు ట్రే ప్రస్తావన వేయలేదు. అది నిర్మాణం చేస్తే లక్ష ఎకరాల సూమి సేద్యంలోకి వస్తుంది. ఇటువంటి కరువులు వస్తే ప్రజలు ఎలాంటి బాధలు పడకుండా ఉంటారు. రానువరం అనే ఊరు దగ్గర ఒక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము ఏర్పాటు చేస్తే 10 వేల ఎకరాలు సేద్యంలోకి వస్తాయి. దానిని కూడా చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. తీవ్రంగా కరువుకు గురై పోయి తినేందుకు తిండి కూడా లేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం లాండ్ గెవిన్యూ, కోఆపరేటివ్ లోన్ను వసూలు కూడా ప్రారంభించింది. ఆ కలెక్షన్లువల్ల రైతులు ఏ దూడనో, లాన్నో అమ్ముకుందామంటే ఎవరూ కొనే వాస్టిగో లేరు. ఇటువంటి భారం వాస్తవైన పడతే వారు ఇంకా అభ్యాన్నమైన పరిస్థితికి వస్తారు. కనుక లోన్నును, ల్యాండు రెవిన్యూను ఆపువేసి, వచ్చే సంవత్సరానికి వాయిదా వేయాలని కోరుతున్నాను. మా టెరియా ఆఫ్ ల్యాండులో ఉంది. త్రాగడానికి మంచినీరు లేదు. పూర్వపు ప్రభుత్వ హయాంలో రక్షిత నీటి సరఫరా పథకంతో సుమారు 50 గ్రామాలకు మంచినీరు ఏర్పాటు చేయాలని లిలపెట్టారు. కానీ ఆ స్కీము సరిగ్గా నడవడం లేదు. దానిని త్వరగా ఏర్పాటు చేసి ప్రజలకు తాగేందుకు మంచినీటి వసతిని కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ పరియాలో నీళ్ళులేని, ఇరిగేషన్ సౌకర్యాలు లేనచోట్ల చెట్లు పెంచుకొని ఫలాలతో జీవిస్తున్నారు. అక్కడ మంకిస్ మినేస్ తీవ్రంగా ఉన్నది. అవి చెట్లకాయలను పాడు చేస్తున్నవి. అవి తినేది తక్కువే అయినా ఒక చెట్టు మీంచి మరొక చెట్టు మీదికి దూకుతున్నప్పుడు చెట్ల పళ్లెన్నీ వడిపోయి చాలా నష్టం జరుగుతున్నది. కొన్ని లక్షలమీద ఈ నష్టం జరుగుతున్నది. ఏనిమల్ ప్రొటెక్షన్ ఏక్టు ఉన్నప్పటికీ యీ కోతులను ఎక్కడికైనా పంపించి, రైతులను వాటి బారి నుంచి రక్షించాలని కోరుతున్నాను. కూనవరం నుంచి కొరేడు వరకు ఒక డ్రయనేజీ స్కీమును ఏర్పాటు చేయాలి. వరదల వల్ల వచ్చిన నీరు పొలాలను ముంచివేసి పంటలకు తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతున్నది. ఆ నీరు పోవడానికి కూనవరం నుంచి కొరేడు వరకు ఒక సక్రమమైన డ్రయనేజీని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే సుమారు 20 వేల ఎకరాలు కాపాడగలుగుతాము. వాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. ప్రకాశరావు (ఎల్లవరం) :—అధ్యక్షా, గవర్నరు ప్రసంగాన్ని సమర్థిస్తూ తమ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకురావాలి అనుకుంటున్నాను.

యావత్ ఆ రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో గిరిజన ప్రాంతాలైన తూర్పుగోదావరి జిల్లా సంపదోడవరం తాలూకా, ఎల్లవరం తాలూకాలు, విశాఖ ప్రాంతంలోని పాడేరు, అరకు ప్రాంతాలు అవి అడవి ప్రాంతాలు. ఆ అడవులలో ఉన్న గిరిజనులు యావత్ దేశంలో అట్టడుగున ఉన్నవారు. ఈ రోజుకు కూడా వారు దురదృష్టవశాత్తూ, ఆకులు తినే పరిస్థితిలో ఉంటూ విద్యా విషయం కంగా, సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఎంతో వెనుకబడి ఉన్న జాతి. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారికి అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఆశ్రమ పాఠశాలలు పెట్టి వారి పిల్లలకు విద్యా సౌకర్యం కలిగించారు. వాటిలో తమ పిల్లలను చేర్చడానికి గిరిజనులు ముందుకు వస్తున్నారు. అయినప్పటికీ ఈ ఆశ్రమ పాఠశాలలు పెట్టినప్పటికీ, ఇంకా అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పెట్టినప్పటికీ కూడా వారు ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా వెనుకబడి ఉండడంవల్ల ప్రభుత్వం ఇచ్చే కార్యక్రమాలు వాళ్లకు సేరుగా చేరే పరిస్థితి లేకుండా ఉంది. ఆశ్రమ పాఠశాలలో అక్కడ ఉండే వాడెన్నువల్ల 70 శాతం దుర్వినియోగం అవుతూ 30 శాతం మాత్రమే గిరిజనులకు దక్కుతున్నది. కాబట్టి ఈ వెనుకబడిన ప్రాంతాలు సత్వరంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే విశాఖ ప్రభుత్వం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఉన్న పబ్లిక్ ప్రాంతాలను కలిపి ఒక గిరిజన జిల్లా చేసినట్లయితే, తొందరగా సరైన విధంగా సూపర్ విజన్ జరిగి ఆ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి దోహదం అవుతుంది. చింతపల్లి, పాడేరు, సంపదోడవరం, ఎల్లవరం తాలూకాలో 4 లక్షల 20 వేల జనం ఉన్నారు. అందులో 3 లక్షల 21 వేలు గిరిజనులు ఉన్నారు. అక్కడ ఒక జిల్లా ఏర్పాటు చేస్తే రాష్ట్రం యావత్తులో ఉన్న గిరిజనుల అభివృద్ధికి దోహదం అవుతుంది. కనుక ఒక గిరిజన జిల్లాను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి చూస్తే ప్రభుత్వం పటిష్టంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నప్పటికీ మా అడవి ప్రాంతాలలో నష్టలెట్లు అనే పేరు చెప్పుకుని కొందరు మా ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం చేసే అభివృద్ధి కార్యక్రమాల సందర్భంలో జరుగుతున్న రోడ్లు, వంతెనలు మొదలైన పనులు చేస్తున్న కంట్రాక్టర్ల నుంచి ఇతరల నుంచి 30 శాతం వసూలు చేస్తూ పనులు ఆపుచేయడం జరుగుతున్నది ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. దాని మీద సత్వరంగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. లేకుంటే ఈ నష్టలెట్ల పేరు చెప్పుకొని కొన్ని దోపిడీదార్లు మా ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందకుండా చేస్తారు. కనుక అట్టివారిపై గట్టి చర్య తీసుకోవాలని వనరుచేస్తున్నాను. గిరిజనులలో కీర్షలు ప్రోత్సహించేందుకు రాష్ట్రస్థాయిలో ఒక హాస్ట్లు నిర్మాణం చేయడానికి గవర్నర్ ప్రసంగంలో సూచన చేసినందుకు సంతోషం. కీర్షలు ప్రోత్సహించినట్లయితే వారి స్కిల్ అభివృద్ధి చెంది దేశానికి ఉపయోగపడుతుంది. వారి స్కిల్ రోజు రోజుకు దిగజారి తున్నది. అందుకని ఆ హాస్ట్లును తొందరలో ఏర్పాటుచేస్తే కాదుంటుంది. గిరిజనులలో చదువుకున్న వారు చాలా తక్కువ. అందులో అందు కాటులో ఉన్న బడికిపోయి 7, 8 వ క్లాస్ వరకు చదివిపోయినవారు చాలా

11-20 a. m.

మంది ఉన్నారు. అటువంటి వారికి కూడా ఒక టెక్నికల్ స్కూలును అప్పర్ సీలేరులో ఏర్పాటు చేయడం అన్నది చాలా గర్వించదగిన విషయం. దీని వల్ల గిరిజన ప్రజలకు అంతో ఉపయోగం చేకూరుతుంది తమకు టెక్నికల్ స్కూలును అతి తొందరలో సీలేరు ప్రాంతములో ఏర్పాటు చేసినట్లయితే మాకందరికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యముగా మా అడవి ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా చిన్న చిన్న కాలువలు (పెరినియల్ స్ప్రింగ్స్) ఉన్నాయి. వీటిని రిజర్వాయర్లుగా ప్రభుత్వం ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకుండా చిన్న చిన్న చెక్ డాముస్ బట్టి చిన్న చిన్న కాలువలను దైవద్దు చేస్తే 5, 10, 20 కి.మీ. కాలువలను దైవద్దు చేస్తే ఇరిగేషన్ అభివృద్ధి అవడానికి వీలవుతుంది. దీని వల్ల నాన్ని వేలాది ఎకరాలు సాగవుతుంది. ఈ చెక్ డాముస్ కు 2 వేల నుంచి 10 వేల వరకు ఖర్చవుతుంది, కాలువకు ఒడ్డు వేసి ప్రక్కకు నీరు దైవద్దు చేసినట్లయితే సాగు అవడానికి వీలవుతుంది. ఇటువంటి చెక్ డాముస్ పోగ్రామ్స్ టేకప్ చేయాని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మా గిరిజన ప్రాంతాలలో ముఖ్యముగా అడవి ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఈ అడవి ప్రాంతాలలో ముఖ్యమైన సమస్య ఉంది. అది ఏమిటంటే లోగడ గిరిజనులు వారి కమ్యూనల్ పర్సనెల్ కి, వారి దిండిన చర్య నిమిత్తం కొన్ని అన్ రిజర్వుడు ఫారెస్టు ఉండేవి ఈ అన్ రిజర్వుడు ఫారెస్టును లోగడ ప్రొటెక్ట్డ్ ఫారెస్టుగా డిక్లేర్ చేయడం జరిగింది. వీటిని ప్రొటెక్ట్డ్ ఫారెస్టుగా డిక్లేర్ చేయడం వల్ల గిరిజనుడు కంచె కట్టుకోడానికి, ఇళ్లు కట్టుకోడానికి కలప తెచ్చుకుంటే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు కేసులు పెట్టడం జరుగుతూ ఉంది. అయితే గిరిజనులు తమ పుట్టుకనో దినదినము అడివికి పోయే సాంప్రదాయం ఉంది కనుక వారు అడవి నుంచి పుల్ల కాని, చెట్టు కాని ఇళ్లు కట్టుకోడానికి కలప తెచ్చుకోవలసిన అవశ్యకత ఉంది. కాని అది తెచ్చుకోడానికి వీలులేదని అండలు విధించి ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు వీరి మీద కేసులు బనాయించడం వీరి దిన చర్యకే చాలా అటంకముగా ఉంది. కాబట్టి ఈ ప్రొటెక్ట్డ్ ఫారెస్టు నుంచి కూడా గిరిజనులు కలవరు తెచ్చుకోడానికి అనుమతి ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతూ, గవర్నరు గారు చేసిన ప్రశంగానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకు తున్నాను.

(శ్రీ అమృతేశ్వరి (అనవరతి) — అదృతా, గవర్నరుగారి ప్రశంగాన్ని బలపరుస్తూ మా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి కొన్ని విషయాలను తమ దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. గ్రామాధికారులకు ఎల్.డి.సి. కేడర్ లో ఉద్యోగాలు ఇస్తామని గవర్నరు గారి ప్రశం.ములో మనవి చేసినప్పటికీ కూడా మా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో గ్రామ ముసనబులకు గాని, కరణాలకు గాని ఏ ఒక్కరికి యల్ డిస్సిలుగా తీసికోవడం అనేది జరిగలేదు. తక్షణమే ఈ తీసుకునే కార్యక్రమాన్ని ఇంప్లీమెంటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత మా గోదావరి ఈస్టరన్ డివిజన్ కి ధవిశేషరం వై.ఎస్.పాట్ స్టూయన్ నిమిత్తం ఒక కాపర్ డామ్ నిర్మించడానికి గాను గత డిశంబరులో 20 రోజులు రైతులకు రెండవ వంటకు నీరు ఇవ్వకుండా

అప్పుచేయడం జరిగింది. అయితే దీని మూలంగా వెంటనే హెడ్ స్టూయిస్ వద్ద ప్రారంభిస్తామని మనవి చేసినప్పటికీ, ఇప్పటికీ రమాంమి సంచత్సరిం రెండు మాసాలు అయినప్పటికీ ఆ కార్యక్రమం ప్రారంభించలేదు. ఆ సని ప్రారంభించక పోవడం వల్ల మరల జూన్ నెలలో తొలకరి సాగుకు నీరు వరలడానికి అలస్యం అయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి తక్షణమే ఆ హెడ్ స్టూయిస్ నిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టాలని ఆ పని వెంటనే ప్రారంభించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక తాలూకా సంఖ్య పెంచామని చెప్పారు. కనీసం ఏ తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనూ కనీసం ఐదేళ్లు లేవు. తప్పక సరిగా ఒక సంచత్సరిం లోపల కొత్తగా ఏర్పాటుయిన తాలుకాలకు ప్రత్యేక ప్రవర్తి కల్పించి వీటికి వెంటనే బిల్డింగు అవీ కట్టే ఏర్పాటు చేయటానికి ఈ తాలూకాలు ఏర్పరచిన ఉపయోగం ఏమీ ఉండదని తమకు మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే రవాణా సౌకర్యాలు చాలా పెంపొందించారు అయితే ప్రజల అవసరాలకు సరిపోయినట్లు అస్సలు లేవని మాత్రం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను ఎన్నో ప్రైవేటు వాహనాలు ఉన్నప్పటికీ కూడా వందలాది మంది పాసింజర్స్ పిల్లతో, లగేజీతో బస్ షట్లర్స్ వద్ద 8, 10 గంటలు నిశీక్షించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. బస్సుల సంఖ్యను పెంచాలని కూడా తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

ఇక్కడ స్థలాలకు సంబంధించి మా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ప్రాజెక్టుగా ఉండి ఇంతవరకు ప్రభుత్వము యన్ సీలకే చాలా మందికి ఇక్కడ స్థలాలు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి ఉంది. వారికే కాకుండా వెనుకబడిన తరగతుల వారికి, ఆర్థికంగా వెనుక బడిన వారికి కూడా ఇవ్వవలసి ఉంది. వారు ఎంతో మంది ఉన్నారు. అయితే మా జిల్లాకు ఇక్కడ స్థలాల నిమిత్తం కేటాయించిన డబ్బు సరిపోవడం లేదు. డెల్టా డియోకావడం వల్ల రైతులకు ఇవ్వవలసిన కాంపెన్సేషన్ సరిపోవడం లేదు ఇక్కడ స్థలాల నిమిత్తం ఎక్కువ మొత్తాన్ని కేటాయించి అన్ని వర్గాల లోని వారికి సత్వరమే ఇక్కడ స్థలాలు వచ్చే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

గత రెండు సార్లు మా ప్రసంగములో చెప్పాము, కీర్డలను ప్రోత్సహించాలని చెప్పారు. అయితే లెజిస్లేటర్స్ క్వార్టర్స్ లో మాత్రం కీర్డలను ప్రోత్సహించక పించడం లేదు. బ్రాడ్వే ఎక్స్ పర్ స్ట్రెజ్ కోషమని, వాకింగు కోషమని వెళ్ళేవారు ఉన్నారు. చాలా మంది లెజిస్లేటర్స్ తమ పిల్లలతోటి యమ్.యల్.ఏస్ క్వార్టర్స్ లో మకాము ఉంటున్నప్పటికీ కూడా అక్కడ ఏ రకమైన సావకాశం లేదు కాబట్టి తప్పనిసరిగా ఒక షటిల్ కోర్టు, వ్యాయామం కోషమని హరిజాంటల్ బార్, వెంట్రో లిఫ్టింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు లెజిస్లేటర్స్ హాల్స్ లో ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఎంతో మంది అనారోగ్యముతో ఉన్న యమ్.యల్.ఏలు ఉన్నారు. కాబట్టి ఇవి ఏర్పాటుచేయాలని మనవి చేస్తూ గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తు. ఈ జవకాశము యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

* శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు: — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రంగములో కొన్ని అవకతవలు ఉన్నాయి ఎందుకు అనగా అనేక అత్యాచారాలు ఏపయితే హరిజనుల మీద జరుగుతున్నాయో వాటిని అరికట్టడానికి సరయిన మార్గం గాని, చర్యలు గాని ప్రభుత్వం ఏమీ తీసుకోలేదు. అదే విధంగా ఇక్కడ పాత నగరంలో మతకలహాలు జరిగినప్పుడు, కొంత మంది కాంగ్రెసు(ఐ) నాయకులు అక్కడికి పోయి, గాయాలు, దెబ్బలు తగిలిన వారికి ఆసుపత్రులలో ఉన్న ముస్లింలకు దెబ్బలు తగిలిన వారికి ఇక్కడ ఉన్న మంత్రిగారి ద్వారా వారి కార్యకర్తలు డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. కాని హిందువులకు—వారిలో దెబ్బలు, గాయాలు తగిలిన వారి ప్రభుత్వం ఎలాగ ఏమీ ఇవ్వలేదు.

శ్రీ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట):— ఎవరికిచ్చారండి? ఎవనికి ఇవ్వలేదు.

* శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు: — గాయపడ్డ వారు ఉన్నారు. ఇక్కడ ముస్లిం మంత్రి ఆయన హాషిమ్ గారు వారి స్వయంతో ఉన్న కొంతమంది కార్యకర్తలను పంపించారు. హాషిమ్ మిస్టర్ హాషిమ్ గారు మతకలహాల విషయంలో తగిన చర్య తీసుకోలేదు. ఆయన కాంగ్రెసు(ఐ) కార్యకర్తలు కాని ఆ వాడలకు పోయినప్పుడు, హిందువులు ఉన్న జాగాలో కూడా హిందువుల నాయకులు కాంగ్రెసు(ఐ) కార్యకర్తలను అడిగితే వారికి ఏ విధమైన సహాయం చేయలేదు. హిందువుల పైన, మజనుల పైన, వారి పిల్లలపైన దౌర్జన్యాలు జరిపారు. పోలీసులు వారిని ఇళ్ళలో నుండి బైటికి లాగి తీశారు. అదే కాకుండా ఇక్కడ మతకలహాలు జరిగినప్పుడు నాయకులు అంతా పోన రానికి పోకుండా, నాయకులు అంతా అక్కడి నుంచి పరుగెత్తుకు వచ్చి వేరు వేరు స్థలాలకు మార్చుకొని ఇక్కడ ఏమీ జరుగుతున్నా విచారించ కుండా వచ్చేశారు. ఆ విధంగా కొన్ని రోజుల క్రిందట ఇక్కడ మతకలహాలు జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు వాలంటీర్స్ కాని, వర్కర్స్ కాని గ్రూప్ మీటింగు జరుపుకొని వారి సహాయంపై వీరి మీద ఎక్కువ పగ తీర్చుకోవాలి అనే విధంగా చేశారు. అది చేయకుండా ప్రభుత్వము గట్టి చర్యలు తీసుకోలేదు. హరిజనుల పైన, బీద వారి పైన, షిర్ సెకన్స్ పైన చాలా దౌర్జన్యము జరిగింది. ఇకపోతే ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ టీచర్స్ వేతనాలు బ్యాంక్ చెక్స్ ద్వారా ఇస్తా మన్నారు. కాని ఆ ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో 10వ తారీఖు అయి కూడా విద్యార్థి శాఖాధికారులు అంటే డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్లుగాని, తర అధికారులు గాని డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టర్లుగాని ఆ బిల్లు విషయంలో సక్రమ పద్ధతిలో చేయడం లేదు. టెల్ల వరిషత్ స్కూల్స్ లోగాని, ఏ విధంగానైనా మొట్టి తారీఖు రాక ముందే చెక్కులు పంపిస్తానో అదే విధంగా ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ విషయంలో కూడా పంపించానని మీద్యారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే ఈ పంచాయితీ ఎలక్షన్స్ చేస్తామంటున్నారు పంచాయితీలను విడదీసి గ్రామాలు వేరువేరుగా చేశారు. ఏ విధంగా చేశారు? అవి అన్ని అవకతవ లు జరిగి ప్రజలంతా అందుకు వ్యతిరేకిస్తే కూడా అవిపట్టించుకోకుండా చేస్తున్నారు.

చిన్న చిన్న పంచాయతీలు పెద్ద గ్రామాలుగా చేసి తాలూకాలుగా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ ప్రాదరాబాదు రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్ట్ లో చిన్న గ్రామాలను పెద్ద గ్రామాలుగా తాలూకాలుగా చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా పెద్ద గ్రామాని చిన్న గ్రామాలు అనేకం చేస్తున్నారు. మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ క్రింద ఉన్న జేగంపేట సతనగర్, ఫతేనగర్ మొదలైన ఏరియాలను వేరుచేసి పల్లెటూరు నగర్ అని సవరేట్ మునిసిపాలిటీగా చేస్తున్నారు అదే విధంగా ఏ గ్రామాలైతే చిన్నవిగా ఉన్నాయో వాటిని తాలూకాలుగా చేస్తున్నారు, ముఖ్యంగా జిల్లాలుగా చేస్తున్నారు. ప్రముఖ నాయకుల పేర్లలో జిల్లాలుగా చేస్తున్నారు, ఏ విధంగానైతే రంగారెడ్డిగారి పేర జిల్లా చేసారో, విశాఖ జిల్లాకు తెన్నేటి విశ్వనాథం జిల్లా ని పేరు పెట్టాలనుకున్నారో అదే విధంగా కర్నూలు జిల్లాకు జాతీయ నాయకుడైన సుజీవయ్యగారి పేరుతో సంజీవయ్య జిల్లాగా మార్చే బాగుంటుందని తమవారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు మంజీరా సెకండ్ ఫేజ్ ప్రాజెక్టు మైంది, దీనిని 1978వ సంవత్సరంలో పూర్తి చేస్తామన్నారు. 1979 కూడా అయిపోయింది, 1980వ సం. వచ్చినా మంజీరా సెకండ్ ఫేజ్ కంప్లీట్ కాలేదు, అయినా కూడా ఈనాడు సింగూరు అనే వేరే ప్రాజెక్టును ప్రారంభిస్తుంటున్నారు. దానివల్ల లాభాలు ఏ విధంగా జరిగాయి. ఈనాడు జంటనగరాలలో మంచినీటి కొరత ఉంది. మంజీరా పని పూర్తి చేయకముందే ఈ ప్రాజెక్టుని తీసుకొని ఇంత ఖర్చుచేయడం సరికాదు, అందువల్ల మంజీరా సెకండ్ ఫేజ్ కంప్లీట్ చేసిన తర్వాతే సింగూరు ప్రాజెక్టు తీసుకొంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజలకు కూడా మంచినీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది.

ఇక సెట్టింగ్ గురించి ప్రశ్నలలో చెప్పారు. సెట్టింగ్ ఓల్డ్ సిటికి వర్తిస్తుంది. ఇప్పుడు ఓల్డ్ నగరాలలో 7, 8 కానిస్ట్రక్షన్ యెన్సిన్ ఉన్నాయి. ఆ కానిస్ట్రక్షన్ యెన్సిన్ దేనికి కూడా మీరు చేయకుండా ఓ సిటివారికే అక్కడ అవకాశం ఉంది. అట్లాకాకుండా అన్ని పట్టణాలలో, అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో సెట్టింగ్ ను ప్రారంభించేయాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

ఇక వైద్య సౌకర్యాల విషయంలో గాంధీ హాస్పిటల్ లోనూ, ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లోనూ అవుట్ పేషంట్ విషయంలో ఇంతవరకు చికాకులు, ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. దానికి సక్రమ వద్దతిలో డబ్బు కేటాయించి నిర్మాణం చేయకుండా వేరేదానికి డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు. అది తప్పకుండా ఈ 1980-81 సంవత్సరంలో పూర్తి చేయాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు.

శ్రీ వి. న్యాయినాయుడు (యలమంచిలి):—అధికార గవర్నరుగారి ప్రశ్నలను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వానికి మనవి చేయదలచుకున్నాను ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాలు అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించినవి అందులో గత సంవత్సరం విశాఖ పట్టణం జిల్లాలో తీవ్రమైన అనావృష్టి

పర్పడింది. అధికారులు వచ్చారు, మంత్రిలు పర్యటించారు. అనావృష్టికి తగినట్టు 20 కోట్ల అనావృష్టిని గుర్తించారు. రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. కాని విడుదల చేసినగాింట్లో ఎ త అని మనం ఆలోచించి చూస్తే సున్న అని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. ఒక నాలుగవ పంతు. ఏడు లక్షల రూపాయలు విశాఖ జిల్లాలో రోడ్లకు ఇస్తామన్నారు. 22 లక్షలు మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ఇస్తామన్నారు 52 లక్షలు ఇరిగేషన్ కు ఇస్తామన్నారు. దీనిలో నాలుగవ పంతు మాత్రమే లభిస్తుంది. ఇరిగేషన్ ద్రవ్య చూస్తే 6 లక్షల రూపాయలు విశాఖ జిల్లాకు కేటాయించారు. ఇక కొత్తగా పర్పడిన విజయనగరం జిల్లాకు మాతో పంపకం ఒకటి. ఇటు శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఇచ్చిన డబ్బు, అటు విశాఖపట్టణానికి ఇచ్చిన డబ్బు విజయనగరం జిల్లాకు ఇస్తే విజయనగరం జిల్లాకు పొచ్చు గ్రాంట్లు అయినాయి. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు మైనర్ అయింది, శ్రీకాకుళం జిల్లాకు కూడా మైనర్ అయింది. అందువల్ల ఇచ్చేటటువంటి గ్రాంట్లను జిల్లా పేరుతోనే ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. 52 లక్షలకు ఎస్టిమేట్ చేయించారు. అమలు చేయాలని ఆ డబ్బు పిలిచే పరిస్థితులలో ఆపు చేసి 6 లక్షలు ఇవ్వడంలో ఆగ్గం ఏమిటో నాకు తెలియడంలేదు. రైతాంగం ఇరిగేషన్ పనులు మరమ్మత్తు చేసుకోవడానికి అవకాశం కోల్పోతుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత కరువు నివారణకు ఎక్కడ ఇచ్చారు ? ఇవ్వలేదు. ఎందుచేత ఇవ్వలేదు ? ఈ జిల్లాను ఎలా మీరు ముందుకు తీసుకు పోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. మరి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారేమో 25 శాతం భరించమన్నారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అని గవర్నరుగారి ద్రవంగంలో ఉంది. దానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకొందా ? కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏమైనా కోరారా ? దాని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఉత్తర్వులు వచ్చాయా ? రాకపోతే దానికి ఏమైనా సర్దుబాటు చేసి, మన ఫండ్స్ ఏమైనా ఇచ్చి ముందుకు తీసుకు పోతారా అని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక గ్రామాధికారుల విషయంలో కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పించామని ప్రసంగంలో ఉంది. పదవిలో ఉన్నటువంటి గ్రామాధికారులు మరణిస్తే వారి కుమారులకు, భర్తలకు, భార్యలకు ఉద్యోగం ఇస్తామనే విషయాన్ని అందులో పొందుపరచడం జరిగింది. అయితే ఇది అర్హతను నిర్ణయించేటటువంటి పరీక్షలు పాసవ్వకుండా ఇవ్వడానికి ఉద్దేశించారా ? పాసవ్వడానికి ముందు ఉద్యోగం ఇవ్వడానికి ఏదైనా నిర్ణయం ఉందా ? లేక పాసినవారికే ఇవ్వాలనే నిర్ణయం ఉందా ? దానిని స్పష్టపరచాల్సివస్తూ నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గ్రామాధికారులు మరణిస్తే ఈ విధంగా ఇస్తామన్నప్పుడు గ్రామ సౌకర్య కుమార్తూ ఈ సౌకర్యం ఎందుకు కల్పించలేదనికూడా నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. గ్రామాధికారుల పిల్లలకు చదువు అనేదికాని, నిర్దిష్టమైన పరీక్ష ఇవ్వాలని కాని లేదు. వారికి వెంటనే ఉద్యోగం ఇవ్వవచ్చు. అలాంటిది మానవే గ్రామ సౌకర్య కుమారులను ఈ అలెండర్లుగా ప్రమోట్ చేస్తామనే ఒక విషయాన్ని పొందు పరిచారు. అలెండర్లుగా ప్రమోట్ చేయాలంటే దానికి విద్య

2000. గ్రామ నౌకరు కుమారులలో అంతమంది చదువుకొనరు. చదువు కొనలేనప్పుడు చేసే కార్యక్రమం ఏమిటి? వదలితే వుండగా తండ్రి మరణించి నప్పుడు కుమారునికి కూడా ఇవ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. గ్రామాధికారుల కుమారుడు. భార్య, భర్తకు పొందుపరిచారు గాని గ్రామాధికారులు మరణించి నప్పుటికి వారి కుమార్తెలకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరు తున్నాను.

తరువాత భూమి శిస్తు విషయంలో రెండున్నర ఎకరాల వల్లానికి, ఐదు ఎక రాల మెట్టకు కూడా పూర్తిగా శిస్తు మాఫీ చేస్తున్నామన్నారు. దానిలో వల్లానికి ఏమో వాటర్ రేటు మినహా ఈ వాటర్ రేటు ఉంటే ఇంచుమించుగా శిస్తు వసూలు చేసినట్లే. అది పూర్తిగా అమలు చేస్తారా లేదా. అనేది ఒక ప్రశ్న తీసివేసినప్పుడు మొత్తం తీసివేయవలసివుంటుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఊరినే ఈ రకమైన ప్రచారమే తప్ప ఆ రకమైన సదుపాయాలు సన్నకారు రైతులకు కలగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈ పాస్ బుక్కులు ఇస్తామని చెప్పారు. 60 లక్షల పాస్ బుక్స్ ఇస్తామన్నారు. ఎన్నాళ్ళు ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగుతుంది? దీనివల్ల రైతాంగానికి వసతి చేయరుతుందా అనేది ఈ వేళ వివాదాస్పరంగా పరిణమించింది. ఎన్ని సంవత్సరాలు వున్నామో తెలియదు. ఒక విషయం నేను మనవిచేస్తాను. మా జిల్లాలో మా తాలూకాతో చోడవల్లి అనే గ్రామంలో ఆ గ్రామ కరణంగారు ఈ ఐ.ఎం.ఎస్. లోన్స్ కు దరఖాస్తు ఫారాల మీద సంతకాలు పెట్టడం నిరాకరించారు. ఈ ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ లోన్స్ కు కూడా దరఖాస్తు ఫారాల మీద సంతకాలు పెట్టడానికి నిరాకరిస్తే అక్కడ ఉన్నటు వంటి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, కలెక్టరుగారితోసహా రెవెన్యూ సిబ్బంది మొత్తం కూడా నేనుగాని ప్రజలుగాని ఎన్ని కంప్లెయింట్స్ ఇచ్చినా తొమ్మిది మాసాలైనా కూడా దానిపైన ఏ చర్య తీసుకోలేదు అంటే ఇది హాస్యాస్పదమైన విషయమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ ప్రభుత్వం తరపున ఎవరు ఈ చర్యలు తీసుకోనేడి? రైతులకు ఈ బుక్కులు యిప్పించేదానికి ప్రయత్నించేది ఎవరు? ప్రభుత్వం యిటువంటి నిర్లక్ష్య వైఖరిగల అధికారుల మీద చర్య తీసుకోకపోతే ప్రజలకు మేలు ఎలా కలుగుతుందని అడుగుతున్నాను. గృహ నిర్మాణం చేపట్టాము అన్నారు. రెండున్నర లక్షల యిళ్లు నిర్మించదలచుకొన్నాము అన్నారు. మంచిదే. గృహనిర్మాణం అనే కార్యక్రమంలో రెండు రకాలు ఉన్నాయి. నాలుగువందల రూపాయల యిండ్లు ఒక రకం. పక్కా యిళ్లు ఒక రకం. నాలుగు వందల రూపాయల యిళ్లు ఏ రకంగా కట్టించినా కూడ నాలుగు మాసాలలో వాటి తాటాకులు పోతున్నాయి. మళ్ళీ ఆ తాటాకులు వేసుకొనే దానికి పెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వారికి, బాక్ వర్డ్ క్లాస్ వారికి అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. చేసేటట్లుయితే పక్కా యిళ్లు నిర్మాణం చేయడం మంచిది, తక్కువ యిచ్చినా సంతోషంగా జీవించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మన సంతోషం కోసం నాలుగువందల రూపాయలు యిండ్లు యిచ్చే నట్లయితే వర్షంతో కారిపోయి, చలి వేస్తే పడుకోలేక యిటువంటియిండ్లు మంచివి

కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంటింటికి పాడిగేదె, బల్బ్ యిస్తామని వ్రాశారు. పాడిగేదె యిచ్చారు. దానికి తినడానికి తిండి లేదు వారికి భూములు లేవు, వాటిని ఎట్లా మేపుకుంటారు? దానికి కూడ ఏదైనా అవకాశం కల్పించాలి. మా నియోజకవర్గంలో కృష్ణాపురం గ్రామంలో సన్నకారు రైతులకు నక్కవల్లి సమితి లో ఐ. ఒ. టి. వారు పాడిగేదెలు యిచ్చారు. కొలతలు యిచ్చారు. సంబర్న్ వేశారు. ఐ. ఒ. టి. మేనేజరుకు తగువు వచ్చినకారణంగా కొలతలలో ఒక అంగుళం తక్కువ వచ్చినది. కాబట్టి మేము కొన్నది కాదు. నెల 15 రోజులలో చెల్లించాలి అని హింసిస్తున్నారు. బ్యాంక్ సిబ్బందిని సపోర్ట్ చేస్తున్న సమితి సిబ్బంది, రెవిన్యూ సిబ్బంది మోరాలు చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. వాయిదా నాటికి డబ్బు కట్టలేకపోతే, వారు కొని యిచ్చిన గేదెలేకపోతే వారి దగ్గర రికవరీ చేయవలసి వున్నది. అమాయక ప్రజలను పోలీసు స్టేషన్ లో నిర్బంధించే కడతారా కట్టరా అని హింసించడం నక్కవల్లి సమితిలో జరుగుతున్నది. ఇలాంటి కాగ్యక్రమాలుచేసి సన్నకారు రైతులను హింసించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. మెడ్యూల్టీ కాస్ట్ వారికి బ్యాంక్ వర్డ్ క్లాస్ వారికి హాస్టల్స్ నడుపుతూ ఒక నిష్పత్తితో తీసుకుంటున్నారు. చాల సంతోషం అన్ని జాతులలో ఉన్నటువంటి పేదప్రజా నీకానికి ప్రభుత్వం ఏమి అవకాశం కల్పించారు? ఎక నిమిశక్లి బాక్ వర్డ్ అభ్యర్థులకు ఎందుకు నిష్పత్తి నియమించలేదు. ప్రతిజాతిలో కూడా ఉడుక్కుతినే వాసున్నారనిగిడి లేనటువంటివారువున్నారు వారి బిడ్డలకు అవకాశం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు శ్రద్ధనుతీకో లేదు. వారికి కూడా ఒక నిష్పత్తి, 50 వర్సంట్ పెడితే అన్ని కులాలలో ఉన్నటువంటి ఎకనమికల్ బాక్ వర్డ్ క్లాస్ వారిని చేర్చుకొనే అవకాశం వుంటుంది. ఎకనమికల్ బాక్ వర్డ్ క్లాస్ వారిని చేర్చుకోవడం లేదంటే ప్రభుత్వము మాట్లాడరు. అక్కడున్న వార్డెన్ మాట్లాడరు. అందుచేత ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని ఎకనమికల్ బాక్ వర్డ్ వారికి 50,60 వర్సంట్ సీట్స్ కేటాయించకపోతే చాల యిబ్బంది కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1979-80లో కాలేజీస్ కు సంబంధించిన హాస్టల్స్ లో విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నయావైన గాంగ్ట్ యివ్వలేదు. కొంతగా చాల పేదవిద్యార్థులు జాయిన్ అయ్యే విషయంలో ఒక్క అభ్యర్థికి అవకాశం లభించింది. దానిమీద ఎందుకు శ్రద్ధ తీసుకోలేదు?

11-50 a.m.

మహానుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలో నీటిపారుదల సౌకర్యాలన్నీ మత మృతు చేయకపోతే రైతాంగానికి నీరు ప్రవహించక యిబ్బంది పడి పంటలు నాశనం అవుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకొని యిరిగేషన్ గాంగ్ట్ యిప్పించి ఎలనుంచిలి తాలూకా, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

విశాఖపట్టణంలో స్టీల్ ప్లాంట్ వచ్చినదని సంతోషం వున్నది. ప్రతి గ్రామంలో వున్నవారికి కూలి పని దొరికితే బాగా ఉండును అనే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. గాని అక్కడ ఎంప్లాయిమెంట్ లేదు. భూములు పోయిన వారిని యిక్లుబోయిన వారిని తీసుకున్నాను. బాగానే వున్నది. తరువాత కార్యక్రమంలో అయినా విశాఖపట్టణం జిల్లాలో ప్రాధాన్యత యిచ్చి గ్రామ గ్రామం నుంచి

తీసుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? దానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారా తీసుకోకపోతే విపరీతమైన ప్రయత్నం చేసి ప్రతి తాలూకాలో ప్రతి గ్రామంలో ఉన్న ప్రజాసేకానికి కొంతమందికి అయినా అక్కడ పని యివ్వాలి. వ్యవసాయ కూలి అనేది రెండు మాడు మాసాలే ఉంటుంది. కనుక గత్యంతరం లేదు. కూలి పనికి అక్కడ అవకాశం కల్పించాలని మనవిచేస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

(1) జయరాములు:— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి పోషంగానికి నేను అభినందన తెలుపుతున్నాను. ఈ ప్రాంతంలో పరిపాలన సౌలభ్యం కొరకు పెద్ద జ్ఞాకులను చిన్న జ్ఞాకులుగా చేస్తామని, తాలూకాలుగా చేస్తారని ఎక్కడ ప్రతిపాదన ఉన్నది పెద్ద జ్ఞాకును చిన్న జ్ఞాకుగా చేయడం సమంజసమే. పెద్ద జిల్లాలను చిన్న జిల్లాలుగా చేస్తారా అనే సమస్య ఎక్కడా కనపరచ లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చాల పెద్ద జిల్లా. వనపర్తి ఒక జిల్లా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాగా విభజించి చేస్తే బాగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. చిన్న తాలూకాలు చేస్తే పంచాయితీ రాజ్ కుగాని, రెవిన్యూ గాని పరిపాలనా సౌలభ్యం ఉంటుంది. అట్లా దానిని చేయాలని కోరుకున్నాను. చిన్న తాలూకాలు చేసి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రెండు జిల్లాలు చేస్తే బాగా ఉంటుంది. లాడ్ రెవిన్యూ ఎజాలిషన్ అన్నారు. ఇది చాల మంచి పని. రైతులందరికీ కూడ పాస్ బుక్స్ యిస్తామని చెబుతున్నారు. 60 లక్షల పాస్ పుస్తకాలు యిచ్చామని చెబుతున్నారు. మా తాలూకాలో ఏ కొద్ది గ్రామాలకు మాత్రమే పుస్తకాలు అందినాయి. ఎంతమందో కాలుదారులు ఉన్నారు. కూమి కొన్న వారు ఉన్నారు. వారందరికీ ఎప్పుడు యిస్తారు? త్వరగా రికార్డు అంతా సరి చూసి ఎవరికీ హక్కుదారులుగా ఉంటారో వారికి త్వరగా పాస్ బుక్స్ యిచ్చేటందుకు ప్రయత్నం చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఎస్. టి. హాస్టల్స్, బి. సి. హాస్టల్స్ ఎక్కువ చేశాము అన్నారు. ఈ హాస్టల్స్ చేస్తున్నారు గాని అక్కడ వారికి ఏమి సౌలభ్యం ఉన్నది? బిల్డింగ్ లేవు. బిల్డింగ్ ఉంటే లాట్రీస్ సౌకర్యం లేదు. కట్టే విధానం చక్కగా ఉండాలి. బోర్డర్స్ కు చక్కగా ఆరోగ్యకరమైన విధానంలో ఉండాలి. మా పాపర్తి తాలూకాలో లాట్రీస్ లేవు. కిరాయి బిల్డింగ్స్ లో హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. ఇంట్లాటి హాస్టల్స్ వుండగా ఎక్కువ చేయడం మంచిదిగా ఉండదు. హాస్టల్స్ ఎక్కువ చేయడం మంచిదే గాని చేసేది ఆరోగ్యకరంగా బోర్డర్స్ కు సౌలభ్యంగా వారు చదువు కొనేదానికి వసతులు లైట్, నీరు ఇవి చాల ముఖ్యమైన విషయాలు. ఆ ప్రకారంగా అన్ని వసతులు ఏర్పాటు చేస్తే బాగా ఉంటుందని నవవిచేస్తున్నాను. ఇంక, ఏకర్ నెక్టును ఇళ్లు కట్టించే కార్యక్రమం వుంది. ఇది రెండు స్కీముల కింద వున్నది. ఒకటి లోకాస్ట్ హౌసింగ్ స్కీము కింద, రెండు ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ స్కీమ్ కింద. మొదటి దానికింద 600 ఇళ్లు కట్టించారు. వాటికి గోడలేవు. 400 రు.లు అన్నారు. దానితో ఎటువంటి ఇల్లు వస్తుంది? వాడయోగ్యత ఉంటుందా? లేదు, అందుకని చాలా గ్రామాలలో టెన్సింగ్ లైన్స్ పో ప్రయత్నించి

గోడలు కట్టించాము, పైన పెంకులు వేశాము. దానివలన వీకర్ సెక్షన్స్ కు కొంత లాభం చేకూరింది. కాని, పెంకులుగాని, తడికలుగాని వాళ్లు తెచ్చుకోవడం కష్టం. కమ్మలతో, ఇమ్మలతో వేస్తే మర్నాడే పడిపోతాయి. నేను వెళ్లి ఆ ఇళ్లు చూశాను. ఎక్కడ కట్టారు? ఎట్లా కట్టారు? ఏ మాత్రం అవి వానయోగ్యంగా లేవు. గోడలు కట్టి, కర్ర వేసి పెంకు వేస్తే తప్ప అవి వానయోగ్యం కావు. వచ్చేది వర్షాకాలం, ఇల్లంతా కారిపోతుంది, అందువలన వారు అందులో పుండే విధంగా ఇళ్లు నిర్మించాలని నేను మనవి జేస్తున్నాను.

అట్లానే ఇంటింటికి బబ్బు అంటున్నారు. చెన్నూరు గ్రామంలో లోకాప్ హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద 25 ఇండ్లు కట్టాము. లంబాడా తాండాకి, అక్కడ గోడలు పెట్టి, ముగుకూరు పెంకు వేశాము. దీనివలన ఒక్కొక్క లంబాడి వాడు వెయ్యి రు.లు వాకి పడ్డాడు. ఆ విధంగా వాళ్లు అప్పుచెయ్యాలని వచ్చింది. గవర్నమెంటు యిచ్చింది 400 రు.లు. కాని, అక్కడ లంబాడిస్ అప్పలపాలపుతున్నారు. లోకాప్ హౌసింగ్ స్కీమ్ క్రింద కనీసం వెయ్యి రు.లైనా యిస్తే వారికి వానయోగ్యమైన ఇళ్లు రావడానికి అవకాశముంటుంది. వెయ్యికి దీనిని పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారికి ఇంటింటికి దీపం అన్నారు. మంచి, కిరసనాయిలు దొరక్క, దీపాలు లేక వారు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. అందువలన విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసి దీపం వాళ్ల ఇళ్లలో వెలిగిస్తే చాలా సంతోషం. అందుకు నేను ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అలాగే, పనికి అవారం పథకం క్రింద మా తాలూకాలో మూడు కోట్ల విలవగల కార్మిక గ్రామాలు చేపట్టాము, స్కూలు బిల్డింగు నిర్మాణం రోడ్లు వెయ్యడం, మొదలయినవి. వల్లె వల్లెకూ రోడ్లు అన్నాము. కాని, ఇప్పుడు యీ పనులన్నీ సగంలో ఆగిపోయినవి. చాలా వంతు యీ పనులు మధ్యలో వున్నవి. కొన్ని బిల్డింగులే పరకు, కొన్ని గోడలదగ్గర, కొన్ని రూఫ్ దగ్గర ఆగిపోయినవి. అవి పూర్తి చేయకపోతే పూర్తిగా పడిపోతాయి. ప్రభుత్వం ఆహారధాన్యం ఇవ్వడంలో వెనుకంజ వేస్తున్నది సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదు మా జిల్లాలో, మా తాలూకాలో 1449 గ్రామాలుకు సంబంధించి, మూడు కోట్లకు 15 లక్షల బిల్లు పెండింగుగా వున్నాయి కోటి యాభై లక్షలకు సంబంధించి రికార్డులు వున్నాయి. నా ఇంటి ముందు కొచ్చి కూర్చుంటున్నారు, బాగా రెడ్డిగారికి వాగ్దానం. వారికి ధాన్యం ఇప్పించమని కోరాను, గ్రామాలకు లింకు రోడ్లు, బస్సులు వెయ్యడం సంతోషకరం మారుమూల గ్రామాలు లంకలలో ఉన్నాయి, అక్కడ వాళ్లు బస్సులనెరగరు, బయటి ప్రాంతాన్ని ఎప్పుడూ చూసినవారు కాదు. వర్షా కాలంలో రోగం వచ్చినా, మరొకందుకయినా బయటికి రావాలంటే ఎంతో ఇబ్బంది ఉంది నా తాలూకాలో 16 గ్రామాలలో రోడ్లు వేసి, బస్సులు వేయడం జరిగింది ఇంకో 26 గ్రామాలకు రూట్సు మంజూరయినవి, పనికి అవారం పథకం క్రింద మొత్తంపెట్టిన పనులు పూర్తి చేయవలసిగిగా ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

అట్లానే, తిరిగి 20 సూత్రాల కార్యక్రమం చేపట్టారు. మంచిదే, అట్లాగే సిక్స్ పాయింట్ ప్రోగ్రాం కూడా వుంది. దాని ద్వారా బావులు త్రవ్వాలి, కరెంటు పెట్టాలి, ఒక్క బావి కూడా వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడ లేదు, 20 సూత్రాలకార్యక్రమం తిరిగి చేపడుతున్నారు, చేసే పని ప్రజలకు స్వయంగా విని యోగపడేటట్లుగా చేయడం అవసరం. మావద్ద 14 బావులు ఆరు సిక్స్ పాయింట్ కార్యక్రమం క్రింద త్రవ్వడం జరిగింది. ఒక్క బావిలో కూడ నీళ్లు పడ లేదు. 45 వేల రు.లు ఖర్చు పెట్టారు. జియోలజిస్టు మానినదే. ఖర్చు చేయడం జరిగింది, కాని ఫలితం మాత్రం లేదు, ఇదెట్లా వు.దంటే వశిష్ట మహర్షి రాముల వారి పట్టాభిషేకానికి ముహూర్తం పెట్టాడు, పట్టాభిషేకం జరగలేదు, రాముల వారు ఆరణ్యాలకుపోయినాడు. అట్లావుంది, జియోలజిస్టు మాకాడు, డబ్బుఖర్చు పెట్టారు, బావులు త్రవ్వారు, కాని జలం పడలేదు. రైతులు తృప్తుకుంటే నీళ్లు పడుతున్నాయి, జియోల జిస్టులు చేస్తే బావిలో నీళ్లు రావు, బండలు పడుతున్నాయి. కాస్తా తప్ప అననుకూలి ప్రజలకు వినియోగపడే విధంగా కార్యక్రమాలు జరగాలని మనవిజేస్తూ, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి అభినందనలు తెలిపే తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ పునఃపరిశీలించుకుంటున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—అధ్యక్షా, ఇందిరాగాంధీ తన అధికారాన్ని మస్థిరం చేసుకోవాలని, కేంద్రప్రభుత్వమేగాక, రాష్ట్రప్రభుత్వాలను కూడా తాను గెలుచుకోవాలనే ఉద్దేశంతో 9 రాష్ట్రాల శాసనసభలను రద్దు చేసింది. దేశం మొత్తంగా ప్రతిపక్షాలన్నీ, యీ చర్య ప్రజాస్వామ్యానికి వ్యతిరేకమని, ఫెడరల్ కాన్స్టిట్యూషన్ కు ప్రమాదకరమైనదని, ఏకోన్మఖంగా వ్యాఖ్యానించాయి, ప్రతిఘటించాయి. ఓడిపోయినారు కాబట్టి యీవిధంగా చెబుతున్నారని కొంతమంది అంటున్నారు. అది సరికాదు, మొన్న పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ (ఐ) కి వచ్చిన వోట్లు 44 శాతం మాత్రమే, 56 శాతం అన్ని ప్రతిపక్షాలకూ వచ్చాయి. అందువలన, ప్రజావాక్యం కాంగ్రెస్ (ఐ) కి లేదు. అందువలన, 9 రాష్ట్రాలలోని ప్రభుత్వాలను తొలగించడం ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకే విఘాతమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ పద్ధతి ఇట్లాగే కొనసాగితే ప్రజాస్వామ్యానికి యీ దేశంలో పెద్ద ముప్పు ఏర్పడుతుంది, ఫెడరల్ స్పిరిట్ తో వున్న మన రాజ్యాంగానికి యిది తీరని దేటు అని నేను మనవిచేస్తున్నాను, ఇది టోటలిటేరియన్ పద్ధతికి దారి తీస్తుంది. ఈ నియంతృత్వంగురించి అటువైపు వున్న ప్రజాస్వామ్య వాదులంతా దీర్ఘంగా ఆలోచించాలని, ప్రజానీకాన్ని దీనిని ప్రతిఘటించేట్లు తయారుచెయ్యాలనే మాట చెబుతున్నాను.

అంతేకాదు, నిన్న ప్రతిపక్షమే కాదు, అటువైపున వున్న వారు కూడా చెప్పింది ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వం జి.ఓ.లు జారీచేస్తుంది. కాని ఆ జి.ఓ.లను ఖాతరు చేయడం లేదు. జి.ఓ. అమలు చెయ్యలేదని ప్రతిపక్షం వారే చెప్పి నివేదించే యింక ప్రభుత్వ విధానం ఎట్లా వుందో అర్థమవుతున్నదని చెబుతున్నాను. ఇది చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించవలసిన విషయం. మరొక విషయం. గవర్నరు గారు తమ ప్రసంగములో లో ఆర్డర్ పరిస్థితి చాలా సంతృప్తికరంగా వున్నా

12-00 noon.

ట్లుగా చెప్పారు, ఇది వాస్తవమేనా? అటువైపున వున్న వారు, ఇటువైపున్న వారు ప్రజాసేవకు అంతా చూస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు సుందరయ్యగారు చెప్పారు. ఎన్నో హత్యలు జరిగాయి, చెప్పకుంటే విచారనాధుడే నాధుడే లేడు, ఇదేమి పరిపాలన, ఇదేమి లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా ఉందా పట్టణాలలో దొంగతనాలు పెరిగిపోతున్నాయి. మార్కాపురంలో విపరీతంగా జరిగాయి. చీరాలలో జరిగాయి, చింతలపూడిలో జరిగాయి, పెద్దపెద్ద పట్టణాలలో దొంగతనాలు చిచ్చులవిడిగా జరుగుతున్నాయి. శాంతిభద్రతలు ఏమైనాయి? అసలు బస్సులలో ప్రయాణం చేయగలమా? సుఖతరంగా తిరిగి రాగలమా? ఈ అనుమానం ప్రజాసేవకులలో కలుగుతోంది ఎన్ని బస్సులు దారి దోపిడికు గురికాలేదని అడుగుతున్నాను. స్త్రీలు ఆభరణాలు వెట్టుకుని రాత్రిపూట బైటకు పోయే పరిస్థితి ఉందా అని అడుగుతున్నాను. లా అండ్ ఆర్డరు సంతృప్తికరంగా ఉందని ఒకమాట చెబితే సాఫీదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతమంది స్త్రీల మానభంగాలు జరుగుతున్నాయి? హరిజనస్త్రీలు, గిరిజన స్త్రీలు, బలహీన వర్గాలకు చెందిన స్త్రీలపై ఎన్ని అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి? ఇవి జరుగుతున్నట్లు ప్రభుత్వానికి తెలియదా? తెలుసు. ఐనప్పటికీ పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు? మీరేమి చేస్తున్నారు? శాంతి భద్రతలను కాపాడుతున్నారా? ఆలోచన చేయండి. మీరు చెప్పే మాటకు ఏమైనా అర్థం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఒక్క నెలలో 144 హత్యలు జరిగాయి జరిగినప్పటికీ శాంతి భద్రతలు సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయనే చెబుతున్నారు. లా మాత్రం ప్రజలకు, ఆర్డరు మాత్రం ప్రజలకు కాకుండా ఉందని చెబుతున్నాను. గూండాలకు ఆర్డరు ఉంది, గూండా వనులు చేయడానికి ఆర్డరు ఉంది కాని దేశంలో లా అండ్ ఆర్డరు ఉందా అని ప్రతి వారికి సంశయంగా ఉంది, ప్రభుత్వం దీనిని దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. చేయి జారి పోతోంది. ఏ ప్రమాదం ఎవరికీ జరుగుతుందో తెలియకుండా ఉంది. ప్రాణానికి రక్షణ అనేది లేకుండాపోతున్నది. చెన్నారెడ్డిగారి మంత్రివర్గ కాలంలో శాంతి భద్రతలనేవి ప్రమాదకరంగా తయారైనాయి. కరువుకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలకు ఏమైనా రక్షణ కల్పించారా? రాయలసీమ కృష్ణానదీ జలాల తరలింపు సమస్య ఉంది. ఆ విధంగా తరలించినప్పుడే కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాలకు కొంత వ్యయోజనం, రక్షణ కలుగుతుంది. ఆ విషయం గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఉందా అని అడుగుతున్నాను శ్రీకైలం కుడి కాల్వ, ఎడమ కాల్వ-ఎక్కడ ఉన్నాయి ఇవి? వాటి ప్రస్థావనే లేదు. కాసన సభలో అడిగితే మంత్రిగారు చెప్పినమాట ఏమిటి? 183 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో తగ్గవలసిన కాలువకు 350 లక్షలు కేటాయించారు కందకాలు త్రవ్వడానికి. ఆ ఖర్చు చేయడానికైనా మీకు సి.డబ్ల్యు. పి. సి. నుంచి అనుమతి వచ్చిందా అంటే రాలేదు అన్నారు. ఇంత వరకు సి.డబ్ల్యు. పి. సి. నుంచి అనుమతి రాలేకంటే ఈవిధంగా 350 లక్షల చొప్పున ఎలాట్ మెంటు చేసుకుంటూ పోతే ఎన్ని సంవత్సరాలకు 183 కోట్లు అవుతాయి? అసలు మన తరంలో ఈ పని అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను. శాశ్వతంగా కరువుతో బాధపడే రాయలసీమ ప్రాంతానికి మీరు చూపించే ఆదర్శ ఇదేనా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ విషయంలో

ఫెయిలైనది. కరువు ప్రాంత ప్రయోజనాలను కాపాడడంలో ఫెయిలైనది. ఇక పరిపాలన ఎట్లా ఉందంటే, బల్ఫో, బఫెలో, బస్సు అని 'మూడు బి-లు' చెబుతున్నారు. ఇదంతా ఒక పోలిటికల్ గమిక్, రాజకీయ కుతంత్రం. ప్రజానీకాన్ని మభ్యపెట్టి పేద ప్రజలను మీ వైపు ట్రైవ్వుకోడానికి చేసే పన్నాగంతప్ప వేరేమీ కాదు. ప్రధానమైన సమస్య ఏమిటి? పేదరికం పోగొట్టాలి. బల్ఫో బఫెలో, బస్సులతో పేదరికం పరిష్కారం అవుతుందా? పేదరికం పోవాలంటే పకడ్బందీగా సమగ్రమైన రాడికల్ పద్ధతిలో భూ సంస్కరణలు తీసుకురావాలి. అది చేయడం లేదు. కనీసం పేదలకు ఇచ్చిన బంజరు భూములను బాగుచేసుకోడానికి మీ బ్యాంకులనుంచి తగినంతగా రుణాలైనా ఇప్పించగలుగుతున్నారా? లేదు. పేదవారు ఎట్లా సేద్యం చేసుకోగలుగుతారు? అనలు పండించిన పంటలకు ఏమైనా ధరవరలు నిర్ణయించే స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉందాఅంటే లేదు. ఏ విధంగా దరిద్రాన్ని పోగొట్టగలుగుతారు? ఈ దేశంలో గుత్తాధిపతులు మిమ్మల్ని మమ్మల్ని మొత్తం దోచేస్తుంటే పేదరికం నుండి ఎట్లా తైటపడగలరు? పేదరికం పోవాలంటే పకడ్బందీ ఐన భూ సంస్కరణలు కావాలి. కరువుతోను తుఫాను వల్ల నష్టపడిన బాధితులయెడల మీ వైఖరి ఏమిటి? 20 కిలోల బియ్యం ఇచ్చామంటే చాలదు. ఈ రోజువరకు చెడిపోయిన భూములను బాగుచేసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉంటే బ్యాంకుల నుంచి ఏమైనా సహాయం అందించగలుగుతున్నారా? బ్యాంకులు లేదు అంటున్నాయి. పెద్ద వడ్డీలకు అప్పు తెచ్చుకుంటున్నాను. బాగుచేసుకోడానికి డబ్బు దొరక్క. చాలక నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. తుఫాను క్రింద డబ్బు కేటాయించాము కనుక కరువు ఉన్నప్పటికీ వేరే కేటాయించనక్కర లేదు అని నున్న చుట్టారు. మెట్ట ప్రాంతాలలో రైతులు కరెంటు ఫెయిల్యూర్స్ వల్ల పడే బాధలు ఇతంత కాదు. కరెంటు అనేది ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు. ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు. ప్రాణం పోయేదైనా తెలుసుకున్నారు కాని కరెంటు ఎప్పుడు పోయేది చెప్పలేము. కరెంటు కోసం రైతాంగం నిరీక్షణ చేస్తుండాలి. రాత్రివేళ నీరు పెట్టుకునేటప్పుడు పాము కరిచి చనిపోయిన రైతులున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించాలి కదా. తప్పనిసరిగా వహించాలి ఇది యిట్లా ఉండగా, భూమిశిస్తు రద్దు చేస్తామని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. భూమి శిస్తు రద్దుచేసి మార్కెటులోనికి తెచ్చిన సరుకులపై పన్ను వేస్తాం అన్నారు. ఇది సక్రమమైన పద్ధతి కాదు. మూడు రూపాయలు భూమిశిస్తు ఉన్న చేనిలో మిర్చి వేసారు అనుకుందాము. 3 క్వింటాల్ ఐనా ఎకరంలో పండితే ఒక రూపాయి చొప్పున వేసినప్పటికీ రూ. 21 లు అవుతాయి. అందువల్ల వారు ఇస్తామని చెబుతున్న మినహాయింపు మినహాయింపు కాదు, ఒక ఆర్థిక భారంగా గుడిబండగా తయారవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వాస్తవంగా రైతాంగానికి మేలు చేయ దలచుకుంటే గిట్టుబాటు కాని కమతాలపై, అన్ ఎకనామిక్ హోల్డింగ్స్ పై పన్ను తీసివేయండి. పేసేది ఇన్ కం-బేసుగా గేజెడ్ ట్యాక్స్ వేయండి. రాజ్ కమిటీ సిఫార్సులను అమలుచేయకుండా రాష్ట్రంలో 80 శాతంగా ఉండే రైతాంగాన్ని కాపాడగలరని అడుగుతున్నాను. ఏ పరిస్థితి

చూచినప్పటికీ బాధాకరంగాను, రైతులకు తేమం కాకుండాను ఉందని చెబుతున్నాను. పే రివిజన్ కమిషన్ ను వేసారు. వారు ఇటీవల వేతనాలను నిర్ధారణ చేసారు, అందులో ఎనామలీస్ ఉన్నాయి. పి.ఆర్. సి రిపొర్టు సక్రమంగా లేకుండా, అందులో ఎనామలీస్ ఉన్నప్పుడు వాటిని సరిచేయడం న్యాయం కదా. అందుకే డాక్టర్లు ఆందోళన చేసారు. వారి మొర ప్రభుత్వం ఆలోచించకుండా ఎనామలీస్ సరిచేయలేదు. ఎనామలీస్ సవరించక పోవడం న్యాయమైనది కాదని ప్రభుత్వమైనా వాటిని సరిచేయవలసి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

12-10 p. m.

చిన్న ఉద్యోగులను కాపాడుతామంటున్నారు. పనికి తగిన వేతనం ఇవ్వడమే వారి ఆలోచన అంటున్నారు. కష్టపడి పని చేసే ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతాలలో ఎనామలీస్ ఏర్పడితే వాటిని సవరించ లేరా? డాక్టర్లు హామియోపతి డాక్టర్లకంటే తక్కువా? అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు కంటే తక్కువా? ఇది ఏమిటి? ఎంత ఖర్చు అయినా సరే వారి ఎనామలీస్ ని సరిదిద్దవలసిన అవసరం వుంది. వెంటనే దానికి పూనుకోవాలని హెచ్చరిక, విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవుతీసు కొంటున్నాను.

శ్రీ యస్. యస్. యస్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం-II):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు ప్రపంచము మొదటి పేజీలో చాల చక్కగా చెప్పారు. “are on the threshold of a momentous era. After a winter of despair and discontent, it is now the spring of hope and fulfilment.” ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని గవర్నరుగారు భూతల స్వర్గముగా, నందనవనంగా పిలిచారు. ఈ నందనవనంలోని పువ్వులో మకరందం కప్పించదు. చెట్లకు కాయలు కనిపి చడం లేదు. చెరువులలో నీరు లేదు. చెట్లకు కొమ్మలు లేవు. పాడి పశువులు నీరే కాని పాలు ఇవ్వడం లేదు. ఇంత చక్కటి నందనవనాన్ని గురించి గవర్నరుగారు చాల చక్కగా చెప్పారు. సంజయ్ గాంధీ 420 పాయింట్ ప్రోగ్రామ్ గురించి చెప్పారు. ఈ నందనవనంలో మొక్కలు నాటడం. ఈ నందనవనంలో ఎంత చక్కగా మొక్కలు నాటారో తెలుసు. ఆ మొక్కలు బ్రతకాలంటే వాటికి నీరు పోయాలి. ఈ బాధ్యతను ముగ్గురు మంత్రులకు అప్పగించారు. ఎంత నీరు పోయాలనేది వచ్చింది. ఒక మంత్రిగారు సంజయ్ గాంధీ గారిని అడగాలి అన్నారు. ఇంకొక మంత్రి గారు ఎంత నీరు పోయాలంటే ఇందిరాగాంధీని అడగాలి అన్నారు. ఈ మొక్కలకు ఏ రకంగా నీరు పోయాలి. సక్రమముగా పోయక పోతే ఎండిపోతాయి అనేది వచ్చింది. ఆ మొక్కలను పైకి లాగి ఎన్ని గాలిల్ల నీరు పడితే అంత నీరు పోయాలి అని ఇంకొక మంత్రి గారు అన్నారు ఇలాంటి మంత్రులు వుండే ఈ నందనవనంలో ప్రజలకు ఏవిధంగా రక్షణ వుంటుందో ఆలోచించండి. ఈ నందనవనంలో జీలకల విల్ల ర గృహాలను నిర్మించావున్నారు. అట్టడుగునగ్గ ప్రజలు నివసించే యిళ్లు యివి. ప్రజలను ఎందుకు ఘోషము చేస్తారు. ఆ యిళ్లలో వగలు స్మార్తులు వుంటాడు. వరుణ దేవుడు వుంటాడు. హాయి దేవునికి, అగ్నికి కోవము వస్తే అవి వర్షకురామప్పిలి

అయిపోతాయి. ఇలాంటి ఇళ్లను ఎందుకు కట్టినట్లు? 78 కోట్ల రూపాయలు వేస్తే చేయడమెందుకు? ఈ సందనవనంలో ఇంటింటికి ఒక గేదె, ఒక బల్బు అన్నారు. ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వానికి ప్రచారం చేసుకొనడం తెలియక ఇంకా ఓట్లు రాలేదని మిత్రులు ఆక్వార్ డాన్ గారు అన్నారు. వారికి తెలియకపోతే మమ్ములను అడిగితే మేము చెబుతాము. ఇల్లానికి గేదె, యింటికి వెలుగు అంటే తాగుంటుంది. ఒట్టిపోయిన, బక్కచిక్కిన పాలు యివ్వమని—పాడి ఆవుని చూలు కట్టని—కోడె దూడను ఇంటి ఇంటికి—బడుగు జనులకు పంచిపెట్టెదమన్న లారా రండి రండు—అందుకోండు ఈ విధంగా నా నియోజక వర్గములో ఒక గ్రామముతో హర్యానా గేదెలను పంచిపెట్టారు. వట్టి పోయిన గేదెలు యిచ్చారు. ఊల్లా పరిషత్తు రెవ్యూ మీటింగులో నేను అడిగితే సంబంధించిన అధికారి పొరపాటు అయినదని అంగీకరించారు. ఇవి ఏమి పాలు యిస్తాయి? వారు ఎట్లా బ్రతుకుతారు అలోచించండి. గేదెలను కొనడానికి మార్కెటుకు వెడితే వెటరినరీ డాక్టరుకు కొంత కోటా పోను మిగతా డబ్బుతో పాలు యివ్వని గేదెలను కొనడం, వాటిని పంచిపెట్టడం చేస్తే అటువంటి గేదెలను నాలుగు రోజులలోనే అమ్మివేస్తున్నారు. ఇక గొర్రెలు యిస్తారు, ఒకసారి ఒక గ్రామానికి, మరల రెండవ గ్రామానికి, మరల యింకొక గ్రామానికి వాటినే అట్లా తిప్పుతారు. ఇక బల్బు సంగతి; అధ్యక్షా, ఆలి లేదు—చూలు లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం. రోడ్డు లేదు—పోల్ లేదు, వైరులేవీ—ఫిలమెంట్ లెక్కడ, వోల్టేజీ లేని బడుగుమనిషికి బల్బు ఎందుకు—బలుపు వచ్చేను కరెంటు కోతకు—మూత వడవి అడ్డ కోతలు—కోయకండు మంత్రివర్యా—ముఖ్యమంత్రి, ఆకలిదాహం తీర్చలేని ఎండమావులు చూపకుండా వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి గట్టి మేలు తలపెట్టవోయి ఆసు గురుజాడ మాటలు గురుతు ఎరుగుడి. కరెంటు పార్లెజిం ఫ్యాక్టరీలు మూతపడినాయి.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అమదాలవలస):—సాయింట్ అఫ్ ఆర్డర్ సర్. కాననసభలో సభ్యులు చర్చలలో పాల్గొనేటపుడు కాగితము చూసి చదివే హక్కు ఎవ్వరికీ లేదు. కవిత్వాన్ని పేపరు చూసి చదివారు కాబట్టి వాటిని మన ప్రొసీడింగ్స్ నుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. ఎస్. యస్. రెడ్డి:—వైడి శ్రీ రామమూర్తిగారు, మిత్రులు రామారావుగారు నిన్న కొన్ని జి. టి. లు తెచ్చి ఇదే కాననసభలో చదివారు. ఇట్లా చదవడంలో తప్పు వుందని నేను అనుకొనడం లేదు. ఇది సక్రమమే.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—పార్లమెంటరీ సంప్రదాయం ప్రకారం క్రొత్తగా వచ్చిన సభ్యులు తమ ఉపన్యాసమును చూసి చదువవచ్చు. సామాన్యముగా వ్రాసిన ఉపన్యాసాలు చదువకూడదనేది కన్వెన్షన్. పద్యము కాని, కొటేషన్స్ కాని ఏమైనా పుస్తకాలనుంచి కోట్ చేయటానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇక్కడ అను కవిత్వము చేయవలసిన పని లేదు. వ్రాసుకొని సామాన్యముగా ఉపన్యాసం చేయకూడదు, కాని కొన్ని విషయాలను కోట్ చేయవచ్చు. వారు ఎట్లా అభ్యంతరం చెబుతున్నారో నాకర్థముకాలేదు. దీనిపైన మీరు ఏమి రూలింగ్ ఇస్తారు?

మిస్టర్ చైర్మన్:—మీ ఆఖిర ప్రాయముతో పీకీభవిస్తున్నాను. మీరు చెప్పినట్లు రెడ్డిగారు ఉపన్యాసం చదువలేదు. అందువల్ల పద్యాలు, కొటేషన్లు కోట్ చేయవచ్చు.

శ్రీ యన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి:—మిగింగ మెతుకు లేదు, మీసాలకు సంపెంగ నూనె అన్నట్లు మన రాష్ట్రములో రొట్టెకు కూడ నోచుకొనలేదు పేరచారు. విశాఖపట్టణములోని హరిజనవాడలలో స్కూల్ ట్రస్ట్ స్కీము అని ప్రివేట్ పెట్టారు కాని రొట్టెలు యివ్వడం లేదు. అంతర్జాతీయ జాలల సంవత్సరంలో కనీసము పిల్లల ఒకలి తీర్చడానికి రొట్టె అయినా యిస్తే బాగుంటుంది. ఈ రాష్ట్రములో ఏమి ప్రిగతిని సాధించారు అని అడుగుతున్నాను. లంచగొండికనాన్ని వివరి తముగా సాధించారు. అలీబాబా 40 దొంగల రాజ్యములాగ వుంది. ఏ డిపార్టుమెంటుకి పోయినా వసూళ్లే. కేంద్రములో ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వము వచ్చింది. ఇప్పటికైనా ఈ వసూళ్లను ఆపిస్తే బాగుంటుంది. ఇందిరాగాంధీ చేసే అవకతవకలు. ఇందిరాగాంధీ నీతి తప్పినచోటు అలహాబాదు. అవినీతి ప్రభుత్వ కేంద్రం—ప్రైదరాబాద్. పోలీసుల మానభంగాల కేంద్రం—సికింద్రాబాద్. లంచగొండి మంత్రులను—ముషీరాబాద్ పంపవలసిన చోటు. చందాల చెన్నారెడ్డి రాజ్యం—మురదాబాద్; ప్రితిపక్షాల పోరాటం—జిందా బాద్.

ఈ రకమైన ప్రభుత్వాలు ఏమి సాధించాయి అంటే పార్టీ ఫిరాయింపులను సాధించారు. ప్రజాస్వామ్యము నిలబడడానికి ఏమి జరుగుతున్నది? I regret to say that Dr. Channa Reddy has indulged in political d.bauchery in organising and leading the State. ఇది తీవ్రమైన విషయం. సక్రమముగా లేదని వారు చెబుతున్నారు. వారికి గుండెలో దిగులు వుంది (ఐ)లో (ఐ) జనార్ధన రెడ్డిగారింటికి వెళ్లి నవ్వుడు ఎవరైనా చూస్తే ఏమి అనుకొంటారో అని వారి సభ్యులకే భయం. డిఫెన్స్ ని ఆపవలసిన అవసరం వుంది. యాదవ కూమలతో. ముసలిం పుట్టింది. ఇక విజయనగరం జిల్లాను ఏర్పాటు చేశారు. విశాఖకు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ని యిచ్చారు. జిల్లా పరిషత్తు ఆఫీసు, పంచాయతీ సమితి ఆఫీసు పెట్టారు. ఏ డిపార్టుమెంటుని మార్చారు? ఇదంతా ఎందుకు? ప్రజలను ఎందుకు మోసం చేస్తారు? విశాఖను కార్పొరేషను స్థాయికి పెంచారు. అదనముగా ఒక్క ఉద్యోగిని అయినా వేశారా? మా జిల్లాకు ఒక్క మంత్రి లేరు. కాంగ్రెస్ (ఐ)కి చెందిన సభ్యులు 15 మంది వున్నారు. చాలామందికి మా జిల్లాలో మీసాలు వున్నాయి.

12-20p. m.

మా జిల్లాలో మీసాలు ఉన్నవారులేరు. మా జిల్లా వాస ముఖ్యమంత్రికి డబ్బు ఇవ్వలేరు. మా జిల్లాలో చందాలు ఇచ్చేవారు లేరు కనుక మా జిల్లాకు ఎగ్జెక్యూట్ ఇవ్వాలి. హరిజనుల గురించి చాలామంది చెప్పారు. సాంఘిక సమానత్వం కావాలన్నారు. హరిజనులలోనే సమానత్వం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. మాల వారు మాదిగలను ప్రేమిస్తున్నారా, వారిలో వివాహ సంబంధాలు వున్నాయా, ఒకరి ఇంట్లో మరొకరు భోజనం చేస్తారా అనే

విషయాన్ని గమనించాలి. ముందుగా వారిజనులలోనే మార్పు రావాలి. పిటిషన్స్ కమిటీ వారు ఒక విషయం చెప్పారు. "During the course of investigation of the Collector it came to the light that Madigas did not want S.Nos. 58 and 59, as they did not want to live adjacent to Malas. To have a composite atmosphere, the Collector proposed S. No. 58 and 59." పిటిషన్స్ కమిటీ తరఫున మేము కర్నూలు జిల్లాలో ఒక గ్రామానికి వెళ్లాము. అక్కడ మాకు మాలవారి ప్రక్కన మాదిగవారు వుండరు అని చెప్పారు. కనుక ముందుగా సమానత్వం అనేది హరిజనులలోనే రావాలి. ఆ తరువాతనే ఇతర కులాలలో రావడానికి వీలు వుంది. అప్పులు పేదవారికి ఇచ్చారు. సంతోషమే కాని ఇచ్చిన అప్పుల వసూలు కావడం లేదు. సహకార సంఘాలు క్షేత్రాలకు అప్పులు ఇచ్చాయి. సహకార సేద్యానికి, విత్తనాలకు అప్పులు ఇచ్చారు. అవి దుర్వినియోగం కాబడ్డాయి కాని అవి వసూలు కావడం లేదు. అప్పులు పేరుతో ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం ఓట్లు సంపాదించటానికి వేసిన ఎత్తు. అప్పులు ఇవ్వటానికి నేను వ్యతిరేకిని కాను కాని ఇచ్చిన అప్పులు ప్రక్రమంగా వసూలు చేయాలి. అవి వసూలు కాకపోవడంవల్ల ఇతరులకు అప్పులు పుట్టటంలేదు. విశాఖపట్టణంలో స్టిల్ ప్లాంట్ వచ్చిందన్నారు. డిస్ ప్లేస్డ్ వర్కర్స్ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం ఇంతవరకూ చేపట్టలేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రంపై గట్టిగా వత్తిడి తెచ్చి అందుకు కావలసిన నిధులను సమకూర్చాలి. వర్సనల్ మేనేజరును ఇతర రాష్ట్రం నుండి వచ్చిన వారిని కాక మన రాష్ట్రం వాసే వేయాలని, రిక్రూట్ మెంట్ లో కూడా సానిటరీకి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పని కన్పించడం లేదు కనుక ధన్యవాదాలు తెల్పడం లేదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నైదయ్య (గజ్వేల్):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని హృదయ పూర్వకంగా విశదపరుస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలామంది పేదవారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇచ్చారు. మెదక్ జిల్లా గజ్వేల్ తాలూకాలో కూడా ఇచ్చారు. కాని ఎర్ర స్థలాలు అయితే తీసుకుని ఇచ్చారో వాటి ఇంతవరకూ డబ్బు కన్పించలేదు. ఇంట్లు కట్టుకోవడానికి 200 నగదు ఇస్తామన్నారు. అందులో కట్టుకోలేని స్థితిలో పేదవారు వున్నారు. గజ్వేల్ లో నీటి వనరు లేదు. రాచ కట్ట గురించి పదిహేను సంవత్సరాల నుండి చెబుతున్నాను. పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు చీఫ్ ఇంజనీరును, సూపరెంటెండింగ్ ఇంజనీరును పంపారు వారు సర్వే చేశారు. దానిని శిగ్గు తీసుకుని వెంటనే పని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. గజ్వేల్ తాలూకా వీర్పడి 30 సంవత్సరాలు అయింది అక్కడ ఇంత వరకూ తహసిల్ ఆఫీసుకు స్వంత భవనం లేదు. ఎల్. ఎమ్. బ్యాంకుకు స్వంత భవనములేదు. కోవరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకుకు స్వంత భవనం లేదు వర్షకాలం వస్తే అది కూలిపోతాయేమోనన్న భయంతో గడుపుతున్నారు. అంత పాత పదిహేయినే భవనాలలో ఆ ఆఫీసులు వుంటున్నాయి. ఆ ఆఫీసుల్లో పని చేసే ఉద్యోగులకు ఇంట్లు దొరకడం లేదు. వారికి గృహ వసతి కలుగజేయాలని, వారికి ఇంట్లు కట్టించి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

వశాసింగ్ బోర్డువారు ఇండ్లు కడుతున్నారు. వేమ సంకోష్‌నగర్ వెళ్ళి అక్కడి ఇండ్లు చూశాను. అక్కడ అప్పడే దర్వాజాలు, కిటికీలు కూలిపోతున్నాయి. వశాసింగ్ బోర్డు వారు కట్టిన ఇండ్లు కూలిపోతున్నాయి. కనుక ఇక కట్టించే ఇండ్లను టిట్టగా వుండేట్లు కట్టించాలి. మా తాలూకాలోనే చెరువులలో నీరు లేదు. పొలాల్లో వంటలు లేవు. ఇప్పటికీ చెరువుల్లో నీళ్లు లేవు. త్రాగడానికి కూడా నీళ్లు లేవు. అటువంటి పరిస్థితులలో కరంటు విషయం ఆలోచించాలి. సి.ఇ.ని కలిపినా ఎస్.ఇ.ని కలిపినా పైనుండి ఎవరిని కలిపినా అర్థం వస్తే ఇస్తామంటారు. కాని లేకపోవడం వల్ల ఎల్.ఎం.బి.ల నుండి సి.సి.బి.ల నుండి కరంటు మోటార్లు కొరకు తెచ్చుకున్న బాకీలకు రైతులు మితి కట్టలేకుండా వున్నారు. పంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగారు యిక్కడే వున్నారు. ఇల్లుకు 400 రూపాయలు యిచ్చి ఒక్కొక్క వూరికి రీ0 ఇండ్లు యిస్తున్నారు. అట్లా యివ్వకుండా ఒక 20 ఇండ్లు యివ్వండి, తరువాత పది యివ్వండి. ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుంది. అన్ని ఒకే సారి ఇవ్వడం సరిగా చేయకపోవడం వల్ల చాలా నష్టం వస్తున్నది. డబ్బు నష్టం కాకుండా చూడాలి.

12-30 p.m.

ఇక కమ్యూనిటీ శావులకు 50 వర్సంటు యిస్తామనడంవల్ల పరివేల రూపాయల వరకు యివ్వడం జరుగుతుంది. దానితో పది, 12 గజాలు శ్రవ్యడం జరుగుతుంది. దానితో నీరు రాదు. మిగతా డబ్బు దొరకదు. మీరు యిచ్చిన పది కేలు నష్టం అవుతుంది. శావులు మూలపడుతున్నవి. ఒకేసారి వంద కమ్యూనిటీ శావులను యివ్వకుండా భూమి బాగున్న చోట హరిజన గిరిజన వేసవారు వున్నచోట్ల కొన్ని అయినా పూర్తి అయ్యేట్లు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. నా తాలూకాలో నాలుగైదు గ్రామాలు చూశాను. నిమ్మి తోట అనే గ్రామములో 7 గజాలవరకు బావి శ్రవ్యడం జరిగింది. తరువాత ఆగిపోయింది. కలకర్లను బి.డి.ఓ.ను అగితే పూడిక ఎత్తి వేస్తే మంజూరు యిస్తామన్నారు. పూడిక తీసుకోండి అంటే మాకు మాపటికే లేదు అంటారు. ఈ విషయాన్ని ఆలోచించాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. టి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి (అనంతపురం) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. చాలా మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ ఒక విషయం చెబుతూ ఉన్నారు. ప్రతిదానికి నిరంకుశత్వం, నియంతృత్వం అనే మాటలు వారి నోట ప్రతి ఊణంలో వినబడు తున్నాయి. ఈ నియంతృత్వం అనే మాటకు వారి శబ్దార్థ చంద్రికలో ఏమి అర్థం వుందో నాకు తెలియదు గాని నామొక్క ప్రజాస్వామ్య పునఃరచన అని వారి అభిప్రాయంగా నేను తీసుకుంటున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం పూర్తిగా విఫలం అయి రోడ్డు మీద ప్రతి ఒక్కరు గుడారాలు వేసుకొని ప్రతి అంశాన్ని బజార్లోకి తీసుకు పోయిన స్థాయికి వెళ్ళి ప్రజాస్వామ్యాన్ని అపహేళన అవహేళన చేసేదానికి జనతా ప్రభుత్వం తీసుకుపోయినరోజు—ప రోజు అయితే మధ్యకాలం కుటు బీకులు చె వారితోకలిసి కేవలం ప్రతిపక్షంగా వున్న వారిని కొంత కాలం పరిపాలించాలని అను

కున్నారో, ఆ మధ్య తరగతి కుటుంబీకులే ఎప్పుడైతే అవహేళనకు అపహాస్యానికి గురి అయ్యారో ఆ నాడే-వారి మనసులను మార్చుకున్నారు. వారి వైఫల్యాన్ని గుర్తించి వారికి సక్రమమైన గుణపాఠం నేర్పించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించారు క్రిందిస్థాయివారితో కలిసి. ఈ వర్గచైతన్యం రావడానికి సంఘంలో ఉన్నటువంటి ఉన్నవాడు లేనివాడు అనే తారతమ్యం తగ్గించడానికి ఒక విధమైన అవగాహన మార్గం చూపించినటువంటి ఘోర ఏ పార్టీకి చెందినవారై నా నిష్పక్ష పాతంగా ఆలోచన చేస్తే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారికే దక్కుతుంది. ఆమె అఖండ నాయకత్వంను యీ రోజు అట్టకుగున ఉన్నటువంటి బడుగువర్గాలు, బలహీనవర్గాల మారుమూల గ్రామాల్లో మట్టి పని చేసుకునేవాడు కూడ బలపరుస్తున్నాడు విశ్వాసం ఉంచుతున్నాడు. ఆమె అడుగుజాడల్లో యీ దేశం స్వర్గతుల్యం అవుతుందనే విశ్వాసం వారిలో ఉంది. జయపాల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ అన్నారు. 29, 30 ప్రభుత్వాలను పడగొట్టారన్నారు. ఎవరు ఎవరిని పడగొడుతున్నారో తెలియదు. మేము పార్టీ మార్చిడిని ప్రోత్సహించే స్థాయికి దిగజారలేదు. ఎవరైనా మనస్సు మార్చుకొని యిదివరకు మేము సక్రమమైన పంథాలో పోలేదు, అన్నీ తప్పులు చేశాము, యిప్పుడు మాకు జ్ఞానోదయం కలిగింది అని చెప్పుకున్న రోజున ఆ జ్ఞానోదయం వద్దు అంటామా? అందుకని ఆ సుహృద్భావాన్ని అపార్థగ చేసుకోవద్దని మీ ద్వారా వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. రాజకీయ సుస్థిరత కొరకు ఇందిరా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని పేద ప్రజలు మర్యాదగతి ప్రజలు ఎన్నుకున్నారు. కాని జనతాపార్టీవారు మాత్రం యికా ప్రతిపక్షం కేవలం విమర్శించడానికే వుందనే ధోరణిలో పోతున్నారు. అలా పోయిన పక్షములో వైవర్గాలు మీకు యిస్తున్నటువంటి వత్తాసును వుపసహరించుకొనే రోజులు దగ్గర పడుతున్నాయని రాజకీయంగా సాంఘికంగా ఆర్థికంగా మీ అంగహనను కనీసం ప్రజలవైపు మార్చుకొని మీ మొండి పట్టదలను వదలుకొని ప్రజాస్వామ్యవాదులుగా వ్యవహరించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

పనికి ఆహారం అనే పథకం క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి యిచ్చే ధాన్య రూపేణ నిధులు కేంద్రములో జనతాపార్టీ ఉన్న రోజుల్లో ఏ విధంగా తగ్గింది మీ అందరకు తెలుసు జనతాపార్టీ కేంద్రములో వున్న రోజుల్లో జనతా పాలన ఉన్న రాష్ట్రాల్లో ఏ విధంగా అసలు జరుపుతున్నారో అని చూడడానికి నేను కూడ పంచాయతీరాజ్ మినిస్టరుగారివెంట రాజస్థాను, వంజాబు, హర్యానా రాష్ట్రాలకు వెళ్ళి చూశాను. అంతో యంతో మనము ఒక క్రమ పద్ధతిలో యీ పనికి ఆహారం అనే పథకము క్రింద, డబ్బును ఏ విధంగా ఖర్చు పెడుతున్నామో అదే విధంగా ధాన్యాన్ని ఖర్చుపెట్టుతున్నాము. దానికి ఎకౌంటు వుంది. రాజస్థాన్ లో చూస్తే ఆశ్చర్యం వేసింది. పంచాయతీ సర్పంచులు ఖర్చు పెడుతున్నారు అడిగితే లేదు, ఎకౌంటు లేదు. ఎవరు అడిగితే వారికి యిస్తున్నారు. ఏ పని చేసినా వుడ్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాం కింద చేయాలని అంటున్నారు. మనకు విపరీతమైనటువంటి అంతులు విధించడం జరిగింది. కేవెటల్ వర్క్స్ తీసుకో

వద్దన్నారు, ఎసెట్స్ క్రియేట్ చేయకూడదన్నారు. కాని అక్కడ స్వంత ఎసెట్సు క్రియేట్ చేసుకుంటున్నారు. ఎకాంటు లేదు. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వుపయోగించుకుంటున్నారు. పని లేనివాడికి పని కల్పించి ధాన్యం సమీకరించి ఆహార ధాన్యాలు ఒక స్థాయిలో వుండేట్లు అదుపు చేస్తూ అట్టడుగున వున్నవారికి ఆహారం రూపేణ ప్రహార్యం చేస్తామని ఇందిరా గాంధీగారు ఆ పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే రెండున్నర సంవత్సరాలలో విఫలత్వం చెందిన జనతా పార్టీ వారి రాజకీయ ప్రయోజనాలకొరక యీ మంచి పథకాన్ని వుపయోగించుకున్నారని చెప్పడానికి నేను వెనుకాడడం లేదు. ఇది వాస్తవమైనటువంటి చరిత్రపూర్వక మైనటువంటి సత్యం. ఒక నేక పరీక్షించానుకుంటే రాజస్తాన్, పంజాబు, హర్యానా వెళ్ళి రమ్మనండి. వెళ్ళి వచ్చి వారినే చెప్పమనండి. ఇక గవర్నరు గారు ప్రసంగంలో పొందు పరచిన అంశాలు చాలా బాగున్నాయి కాని చాలా

12 40 p. m. వెనుకబడిన ప్రాంతమైన మా రాయలసీమ వెనుకబడిన తనాన్ని తగ్గించడానికి కాని కరువు పారిత్రోలడానికి కాని ఒక శాశ్వతమైన కార్యక్రమం, పథకం పొందు పరచకపోవడం కొంత చింతగా వుంది. ఈ సంవత్సరంనుంచి అయినా ఒక శాశ్వతమైన కరువు నివారణ కార్యక్రమాన్ని ఒక పద్ధతిలో ఒక ప్రణాళికగా రూపొందించుకొని మాకు కేటాయించకపోతే రాబోయే 20, 25 సంవత్సరాలలో మా ప్రాంతం ఎడాకి అయ్యే ప్రమాదముందని విదేశీ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పారు. రాయలసీమలో ప్రతి విదేశీ సాంకేతిక శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు. కాని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానికి పోస్టు స్థాయిలో మా ప్రాంతానికి సహాయం చేయలేకపోతున్నది. కనీసం ఈ సంవత్సరంనుంచి అయినా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేబడతారని ఆశిస్తున్నాను. అపొజిషన్ లోనున్న గౌరవసభ్యులు చాలామంది మీ ప్రభుత్వం ఏమి చేసిందని సవాలుచేస్తూ వచ్చారు. ఈనాటివరకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసినన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఇంతకుముందు ఏ ప్రభుత్వమైనా చేసిందా అని అడుగుతున్నాను. ఫలానా పని చేయలేదని ఉదాహరణలతో చెబితే నేను తలబగ్గడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఏ ప్రభుత్వం తీసుకోనటువంటి కార్యక్రమాలు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకన్నగని మనని చేస్తున్నాను. ఇంటికి ఒక డిపం వేస్తామన్న కార్యక్రమం స్వల్ప కార్యక్రమమా? ప్రతి గ్రామానికి బస్ వేస్తామని ఆశకుముందు ఏ పరిశ్రమమైనా అన్నదా? కనీసం ఉండడానికి గుడిసె అయినా ఇస్తామనే కార్యక్రమం ఏ రాష్ట్ర పరిశ్రమమైనా చేపట్టినదా? ఇటువంటి కార్యక్రమాన్ని జనతా పార్టీ పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్ర పరిశ్రమలు అయినా చేపట్టినవా? పరిజలు మీకు అక్కరలేదు. పరిశివజ్ఞాలవారు విమర్శకు మాత్రం విమర్శ చేయాలని కాకుండా నిర్మాణాత్మకమైన విమర్శ చేస్తూ దానికి నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమం మా పరిశ్రమ ముందుంచి, ఇది జరిపించండి, ఇది సంఘానికి మేలు అని చెప్పండి. అది మంచిదని అనుకొని అమలు చేయకపోతే మమ్ములను బాహుటంగా విమర్శించండి. ఇప్పటికే మీరు ప్రజల విశ్వాసం కోల్పోయారు. ఇంకా కొద్ది రోజులు పోతే మీమీద మీకే విశ్వాసం పోతుంది, ఆత్మవిశ్వాసం

కోలోవద్దని, ఆ స్థాయికి పోవద్దని మనవిచేస్తూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి (కమలాపూర్):—అధ్యక్షా, ఈ గవర్నరుగారి స్పీచ్ ఎంతో పేలవంగా ఉంది. ఇక్కడ ఇప్పుడు ఎంతమంది మంత్రులు ఉన్నారో చూస్తేనే చాలా పేలవంగా ఉంది. ఇప్పుడు ఇందిరా కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు చాలామంది మాట్లాడుతున్నారు. వారి ధోరణి, వారి పరిస్థితి చూస్తే మాకున్న వారు ఇంకా ఆవేశ పూరితంగాను, చాలా దుఃఖంగాను మాట్లాడిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. జి.బి.లను కూడ చింపి వేయడం జరిగింది. వాటి ఇంప్లిమెంటేషను లేదని చింపి వేయడం జరిగింది. మాటలు కోడిలు దాటుతున్నాయి కాని ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నడూ ఒక్క నిర్మాణాత్మకమైన పని చేపట్టడం లేదు. శ్రీ శ్యామల రావుగారి స్పీచ్ నేను విన్నాను నిరంకుశ రాజ్యం నడుపుతున్నారని వారు నిరంకుశ పదాలు వాడారు, గ్రామాలలో నిరంకుశం, జిల్లాలో నిరంకుశం. ఒక్క అసెంబ్లీలో అట్లాగ మాట్లాడే అధికారం ఉంది. అది కూడ కొద్ది రోజుల కన్నా ఎక్కువ వుండదని శ్రీ జైపాల్ రెడ్డిగారు చెబుతున్నారు. ప్రెస్ ఫ్రీడం పోయి క మేము మాట్లాడితే ఏమి వస్తుంది? నేను ఎవర్ని పూర్వం మాట్లాడి నప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితి శాసనసభలో ఇంత నిరుత్సాహంగా ఉండేది. అప్పుడు కూడా నేను శ్రీ వెంగళరావుగారిని హెచ్చరించాను. చుమ్మలను జైలులోకి పంపించారు కాని మీ గతి కూడా అదే పడుతుందని చెప్పాను. ఇప్పుడు వారికి కూడా అదే పరిస్థితి పట్టింది. ఇప్పుడు పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. మేము ఎంత చెప్పినా ప్రెస్ వారు వ్రాసుకోవడం లేదు. వారికి ఇన్స్టిక్షన్లు వచ్చి వేసాయి. ఇక్కడ మంత్రులకు తెలియదు పాపం. చాలా విచారం. డి.ఐ.జి. పోలీసు ఇంటిలిజెన్సును అరెస్టు చేసిన తరువాత ఈ దేశంలో ఇక ఏమి ఉంటుంది? ఇప్పుడు చాలా దిగజారి పోయిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇప్పుడే భయంకరమైన మేఘాలు ఆవృతమైతాయి. దానిని ఇప్పుడైనా మీరు గమనించండి. మీరు ప్రజాస్వామ్య వాదులు, మేము ప్రజాస్వామ్యవాదులం. మీరు మేము అంతా ఐక్యంగా ఏకమై ఈ ప్రజాస్వామ్యానికి వచ్చే ముప్పును తట్టుకోలేక పోతే తరువాత విచారించవలసి వస్తుంది. ఇంతకుముందు శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ఏడుగురు మంత్రులను తీసివేసారు. అప్పుడు ఏ ఒక్క శాసనసభ్యుడైనా మాట్లాడారా? లేదు. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారు ప్రధానమంత్రిగా ఎన్నిక అయిన తరువాత ఒక మంత్రి పోర్టు ఫోలియోను తీసి ఇంకొక పోర్టు ఫోలియోను ఇచ్చారు. అప్పుడు ఎంతో శాసన సభ్యుల సంతకాల ఉద్యమం ప్రారంభించడం చెన్నారెడ్డి మురదాబాద్ అనడం, పోలీసులు వచ్చి వారిని తీసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడు ఏడుగురిని తీసివేస్తే చలించకుండా ఇప్పుడు ఒక మంత్రి పోర్టు ఫోలియోను మారిస్తే ఎంతో అలజడిని సృష్టించారు. ఫిల్మ్ లోని పరిస్థితి అట్లాగ మారిపోయింది. ఇది అంతా ఒక మునిసిపాలిటీ వ్యవహారంగా మారిపోతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక మునిసిపాలిటీ చైర్మన్ కన్నా హీనంగా ఈ ముఖ్య మంత్రులు మారిపోతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మీరు ఆ పరిస్థితి

గ్రహిస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు 9 రాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలను రద్దు చేశారు. ఎందుకు రద్దు చేశారు? శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీకి మొదటకన్నా ఇప్పుడు ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చాయా? 1971లో 42.6 ఓట్లు పోల్ అయినాయి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీకి. మొన్న 1980లో 42.9 ఓట్లు పోల్ అయినాయి. అంటే శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రజలలో ఒక శాతం వతనం అయిపోయింది. అసలు మన ధ్యేయం ఏమిటి? మనం ఎక్కడకు ప్రయాణం చేస్తున్నాము. అసలు పరిణామాలను ఉంటుందా, లేదా? అప్పుడే శ్రీ సంజయ్ గాంధీగారు మొదలు పెట్టారు. స్టేట్ గవర్నమెంటుకు ఎక్కువ అధికారాలు ఉన్నాయి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ఎక్కువ అధికారాలు ఉండాలి మొదలు పెట్టారు. ఆయన చేసిన పద్ధతేమి? ఆయన జీవితం అంతా క్రియమే. ఇప్పుడు మొనగాడై పోయి ఆవేశపూరితంగా సెంట్రల్ కు అధికారాలు కావాలంటున్నారు. స్టేట్ గవర్నమెంటుకు ఎక్కువ అధికారాలు ఎక్కడున్నాయి? సిమెంటు ప్రయిన్ కావాలంటే, షుగర్ ఫ్యాక్రీ కావాలంటే సెంట్రల్ కు పోవాలి. అసలు విషయాన్ని రిప్రజెంటు చేసేప్పుడు ముందు మేము ఉంటామా పోతామా అనే అనుమానంతో మాట్లాడుతున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి బాగాలేదు. జనవరి ఒక్క నెలలో మృత్యు 121 జరిగాయి. పోయిన సంవత్సరం మర్చర్స్ లో అంద్రచేశం ఫస్టు. 1217 మర్చర్స్ జరిగాయి. 145 రేపు జరిగాయి. దానిలో పోలీసువారు చేసిన రేపు 75, లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి బాగా దిగజారిపోయింది. తెలంగాణా మయం మాట్లాడితే సఖ్యులు కొంతమంది అరే మళ్ళీ తెలంగాణా ఉద్యమం : స్టోండా అనుకుంటారు. ఉద్యమం వచ్చినా రాజ్ పోయినా మనం మాట్లాడాలి. తెలంగాణాకు చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. పోచంపాడుకి కేటాయించిన 6 లక్షలకి గతి లేదు, దీనిని సంపూర్ణమైన ప్రాజెక్టుగా నిర్మాణం చేయాలి. తరువాత రీజనలైజేషన్ విషయం 4 రీజయన్స్ చేశాము. అక్కడ, వారికి అక్కడ ఉద్యోగాలు దొరకాలి అని చేశాము. కాని ఇప్పుడు జరిగేది ఏమిటి? వరంగల్ లో కలెక్టరేటులో ఖాళీ అయితే ఇక్కడ కమిషనరు ఆఫీసు నుంచి సంపుతారు. అతను ఏ రీజయనువాడు? అది లేదు. అతనితో భర్తీ చేస్తారు. అట్లా భర్తీ అయ్యేవాడు తెలంగాణావాడు కాదు. అందుకొరకు దీనిని పూర్తిగా రద్దు చేసి ఒకటే రీజయను చేయండి. 1979 వరకే ప్రాంతీయ సంఘాలకు 90 లక్షలు ఇచ్చారు, 79 నుంచి ఇప్పటివరకు ఒక నయ్యాపైసా రాలేదు ఇక రాదు అని మాకు నమ్మకం, మరి ఇక ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రీజనల్ చైర్మన్ లను వారి ఖర్చులను ఎందుకు భరిస్తూన్నారో? తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ లేదు. ఇట్లా ద్రవ్యం దుర్వినియోగం చేయడంలోను లా అండ్ ఆర్డర్ పాడు చేయడంలోను ఇందిరా గాంధీగారిది పెట్టింది పేరు.

12-50p. m.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి:— అధ్యక్షా, నేను గవర్నరుగారి ప్రసంగం బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు దానిలో పొందు పరచలేదని విమర్శిస్తున్నాను. బలహీనవర్గాలకు హరిజనులకు గిరిజనులకు ఓల్డేజి పెన్షన్ పాత వాళ్ళకు మాత్రమే ఇస్తున్నారు గాని క్రొత్తవారికి ఇవ్వడం లేదు. వాళ్ళకు

చూసే దిక్కు లేదు. వారు ముసలి వారు అయిపోయారు. అందుచేత క్రొత్త వారికి కూడా తప్పనిసరిగా ఓల్డెజి పెన్షన్ శాంక్షను చేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చారు, అన్ని ఇచ్చారు అని ప్రచంగంలో అన్నారు. కాని ఇళ్లు ఎక్కడో ఒక చోట ఇచ్చారు. అక్కడక్కడ ఇచ్చారు అట్లు అందరికి ఇస్తే మా ప్రతిపక్షమే అనవసరమని నేను గర్వంగా చెప్పగలను. ముమ్మడి క్రాంతి చేసి ఇచ్చారు, అది మట్టిపెట్టి అతికితే విరిగిపోయింది. అడిగేవారు లేరని వాణి మభ్యపరిచే కల్లమాటలు వద్దు. చేసే ప్రతిపని కట్టు దిట్టముగా చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. హరిజన హోస్టల్స్ విషయంలో ముఖ్యంగా బందరులో లేడినోకి సరి అయిన అద్దె ఇల్లు లేదు, కొద్దిగా అద్దెతో ఒక మేడ తీసుకున్నారు. దానికి ప్రహరి లేదు. ఒక ప్రక్కనుంచి మగ పిల్లలు వచ్చి అక్కడ అల్లరి చేస్తున్నారు. ఒక అమ్మాయి పేగ్గింటు అవడం కూడ జరిగింది. అందుచేత ఆ హోస్టల్లు బాలికలకు రక్షణ కల్పించమని కోరుతున్నాను. వెడకనగల్గో హాస్టల్లకు సరి అయిన ఫెసిలిటీస్ లేవు. మురుగు కాలువ దగ్గర వానక వేస్తూ ఉంటే అక్కడే బోజనం చేయిలి, చాల బాధపడుతున్నారు. దానికి ముందు స్థలం కూడ ఉంది. దానిని ఎక్స్‌టెండు చేస్తే కొంచెం వనః విగ్నడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు గిరిజనులకు గే చెలకు లోన్న ఇస్తున్నారు, కాని గేచెలు చచ్చిపోయినా కూడ పడ్డిలు కట్టాలి అని ఏసూలు చేస్తున్నారు. హోసూరులో ఒక తమ 75 లో గేదెను తీసుకొని తోను అలా కట్టికొనినా వడ్డి 400 రూపాయలు ఇవ్వాలని గేదెను తీసుకు వెళ్లి కట్టేశారు. ఈ విషయాలు ఏమి ద్వారా హాపుమముం దకు తెస్తున్నాను, వారికి రక్షణ కల్పించమని కోరుతూ ఈ ఆవేశం ఇచ్చి నందుకు ధన్యవాదులు తెలుపుకుంటూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ క రాఘవనాయుడు (మాడుగుల):- ఆధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని సమర్థిస్తూ ప్రధాని శ్రీ మతి ఇందిరా గాంధీ నాయత్వ లో మన ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి గారి ఏలుబడిలో అన్ని రంగాలలోనూ ప్రగతి బావుటా ఎగురుతోంది. అది కాదు అనడం అసమంజసం అవుతుంది. మన ముఖ్యమంత్రి గారి కార్యదీక్ష వారు వేసే ప్రతి అడుగులోను కనబడుతూ ఉంటుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతటినీ ఒకే దృష్టితో చూడడం సమస్యలను అర్థం చేసుకోవడంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారికి పుష్కల మైన కక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్నాయనడంలో అతిశయోక్తి లేదు, సుస్థిరమైన ప్రభుత్వం కోసం సమర్థనీయమైన నాయకత్వం కోసం శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారిని మరల ప్రధాన మంత్రిని చేసే ప్రజలు ఈ దేశానికి మహా వకారంచేశారు, ప్రతిపక్షాలవారి పేక మేడలు కూలిపోయాయి. అనేక మంది అక్కడనుండి ఈ పార్టీకి వరుగెత్తుకు రావడం జరుగుతోంది, అంటే దానికి అర్థము ఏమిటంటే ప్రతిపక్షంలో ఉండి చేసిన ఆరోపణలు అన్ని అనత్యమని అర్థమవుతోంది. అందుచేత ఇప్పుడు మన దేశంలో ఉన్న జనం భయపడవలసిన అవసరంలేదు, అక్కడ 9 రాష్ట్రాలలో అసెంబ్లీలను రద్దుచేయడం గురించి నభ్యులు విమర్శించారు. అక్కడ 9 రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు ప్రజలకు జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ఆటంకపరచుతారు అనే ఉద్దేశంతోనే వాటిని రద్దు చేశారు.

వ్యవసాయదారులకు శిస్తు రద్దుచేసి క్రమమైన పన్ను మార్కెటులో వసూలు చేస్తాము అన్నారు. దీనికోసం ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులో మార్కెటు యార్డు ప్రారంభించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. శ్రమ లేనిదే పరిశ్రమ లేదు. శ్రమ, పరిశ్రమ భారీ ఎత్తున నెలకొల్పినా కుటీరపరిశ్రమలను కూడా ప్రోత్సహించి గ్రామ ప్రజలకు పనులు కల్పించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా ప్రభుత్వం మీద ఉంది. దీనిగురించి పట్టణాలలో ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లు ఉన్నట్లుగానే ట్రైలలో కూడా విలేజ్ ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లు పెడితే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. విశాఖ కర్మాగారం నిర్మాణానికి సత్వరంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీకి సత్వరంగా చర్యలు తీసుకుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వం అన్ని ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలకు తావు కల్పించడంలో ముందంజ పెట్టున్నందుకు ఆనందం కలుగుతున్నది. ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1-00 p.m.

శ్రీ డి. కొండలరావు (చింతపల్లి) :-- అధ్యక్షా, గవర్నరు ప్రసంగాన్ని నేను సమ్మతూ కొన్ని ముఖ్య విషయాలు తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియ పరుస్తున్నాను. గిరిజనులు ఎప్పటినుంచో కలలు కంటున్న దాని - మా పశ్చిమ ప్రాంతాన్ని, విశాఖజిల్లాలో ఉన్న రిజిమితులు గల ప్రాంతాన్ని 4 తాలూకాలుగా విభజించి ఒక గిరిజన హెడ్ క్వార్టర్సుగా చేసేందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి నా హృదయ పూర్వక సమస్కారములు తెలుపుతున్నాను. విద్య :-- పశ్చిమ ప్రాంతాలలో అక్కడక్కడ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, హైస్కూల్స్, ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ పెట్టియున్నారు. ఎంత పెట్టినా ఒక్క విషయం మాత్రం చాలా క్లిష్టంగా ఉంది. అది ఉపాధ్యాయుల విషయం. ఉపాధ్యాయులు ఒకే కంట్రోలులో లేరు. గిరిజన ప్రాంతంలో ఉన్న ఉపాధ్యాయులు కొంతమంది ఐ. టి. డి. ఎ. క్రింద, కొంతమంది జిల్లాపరిషత్తు క్రింద కొంతమంది, కొంతమంది డి. ఇ. ఒ క్రింద ఉన్నారు. అలా మూడు చేరు చేరు డిపార్టుమెంట్సు కంట్రోలు క్రింద ఉండటం వల్ల ఉపాధ్యాయులను భర్తీ చేయాలంటే వాళ్లు చేస్తారని వీళ్లు, వీళ్లు చేస్తారని వాళ్లు అనుకుంటూ ఉండటం వల్ల, పాఠశాలలలో, ఉపాధ్యాయుల కొరత ఏర్పడి విద్య బాగా కుంటుపడిపోతున్నది. ఈ సందర్భంలో ఇంతకుముందు మా జిల్లా పరిషత్తులో కూడా ఒక తీర్మాణం చేసి పంపించాము. దానిపై ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంది మాకు తెలియదు. వైద్య సదుపాయాలు :-- నా నియోజక వర్గంలో గొలగొండ పేట ఫిర్కా బాగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ రోడ్లు గానీ, వైద్య సౌకర్యాణ్ణగానీ ఏమీ లేవు. వారు ఏ వైద్య సౌకర్యం కావాలన్నా 20 మైళ్లు ఉన్న తుని గాని, 20 మైళ్లు ఉన్న నర్సిపల్లం గాని పోవాలి. అందువల్ల చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది. తాండవ నది ఆనకట్ట లేని పరిస్థితులలో వారికి ఎచ్చటికి పోయి ఏ వైద్య సౌకర్యం చేసుకోడానికి వీలు లేకుండా ఉన్నది. కాబట్టి ఆ గొలగొండ పేట గ్రామానికి ఒక పాల్తు సెంటరు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. వీటి వనరులు పశ్చిమ ప్రాంతంలో చాలా ఉన్నాయి; వాటిని నిర్బంధం కోవడం చాలా అవసరం. అయినప్పటికీ పనికి అవసరం వధకం క్రింద,

కరువు పనులకు ఈ ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో చాలా తక్కువ ఖర్చుపెట్టారు. ఈ విషయంలో జిల్లా అధికారులను అడిగితే ఐ. టి. డి. ఎ. వాళ్ల దగ్గర నిధులు ఉన్నాయి, వాళ్లను అడగమని అంటున్నారు. ఐ. టి. డి. ఎ. వాళ్లను అడిగితే పైనుంచి డబ్బు రాలేను అంటున్నారు. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారు రిజర్వేషన్స్ మరో పదేడు పొడిగించినందుకు వారికి మా గిరిజనుల తరపున ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మా ఏజెన్సీ ఏరియాను శాగుచేయాలంటే వైద్యము, విద్య, రహదారి సౌకర్యాలు చాలా ముఖ్యం కాబట్టి తప్పకుండా వాటిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏజెన్సీ ఏరియాలో ఇంటిరియర్ లో ఉన్న ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నా ఏరియాలో నూటికి 70 మంది అడవిలో జేబో, టింబరు కూపుల మీద బ్రతుకుతున్నారు. కాని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు ఇప్పుడు వాటికి వర్క్ ఆక్ట్ పెట్టకుండా వారే స్వంతంగా చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ జేదలకు కూలీ లేకుండా ఇబ్బందులు పడిపోతున్నారు. డిపార్టుమెంట్ చేసినా, కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చినా వారికి సంవత్సరానికి సరిపడే కూలీ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. వైడి శ్రీరామమూర్తి గారు ఒక విషయం చెప్పారు. టీదర్స్ ట్రాన్స్ఫర్స్ గురించి చెప్పారు. మా జిల్లాలో ఒక గిరిజన పి. డి. ఒ. ను నెల్లిమర్ల సమితి నుంచి చితవల్లి సమితికి మార్చి 5 మాసాలు అయింది. మళ్ళీ ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. నేను వెళ్ళి అడిగితే ఇప్పుడు ట్రాన్స్ఫర్స్ మీద బేస్ ఉంది కాబట్టి చేయము అన్నారు. ఒక గిరిజనుడి విషయంలో శాసన సభ్యుడు వెళ్ళి అడిగితే ఏమన్నా విలున ఉండాలి కదా. ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయంలో గిరిజనులు కొన్ని ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. గిరిజనులకు ఒక విధమైన సహాయం చేయకపోతే ప్రభుత్వానికి పేరుప్రతిష్టలు ఉండవు. గిరిజన కార్పొరేషన్ ఉంది. దానిలో ఎప్పుడు 80 లక్షలు, 90 లక్షలు లాస్ అంటారు. దానిని ఒక సక్రమ మైన పద్ధతిలో నడిపే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఈ హరిజన వాడలో ఇంటికి ఒక దీపం, ఇంటికి ఒక గేదె అని పేర్కొన్నారు. నానియో ఒక వర్గంలో హరిజన వాడలకు ఇంతవరకు ఇళ్ళు కట్టడమే తప్ప, ఇంటికి ఒక బల్బు కాదు గదా వాడకు ఒక బల్బు కూడా వేయలేదు. ఇంటికి ఒక గేదె ఇవ్వలేదు. నేను బ్యాంకు వారితో మాట్లాడితే రోడ్డు ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలకు తప్ప ఇంటిరియర్ లో ఉన్న గ్రామాలకు ఎలాంటి సహాయం చేయలేమని అంటున్నారు. కాబట్టి ఇప్పటికైనా ఇంటిరియర్ లో ఉన్న హరిజనులకు, బలహీన వర్గాలకు, గిరిజనులకు బ్యాంకుల ద్వారా రుణ సౌకర్యాలు కలుగజేసి, వారికి దీపాలు, పాడిగేదెలు, మొదలైన సౌకర్యాల్ని కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడడం చాలా తగించాను. 1-10 p.m.
దానిని కాంపేన్స్ చేస్తారని అనుకుంటాను ఈ గవర్నరుగారి సందేశం అనేది ఈ సాంప్రదాయం, ఈ ఏడాదిలో పోభ్యం కేంద్రాలను కొన్న కార్యక్రమాలు వివరించడానికి వచ్చినదని నా గమ్యం. కాని దానికి బదులుగా మొన్నటి

ఎన్నికల ఘోషన పొగడుకోడానికి వినియోగించుకొంది. ఈ ప్రభుత్వం అందువల్ల మీకు మనవి చేసింది ఏమంటే మొన్న ఎన్నికల గురించి నాకంటే ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు చాలా మంది చెప్పారు. మొన్నటి ఎన్నికలు ఇంధిరాగాంధి గారికి మన విజయమని చెప్పడానికి ప్రధానమైన కారణం ఒక్కటే. ప్రతిపక్షాలు అన్నింటికంటే నూటికి 75 వంతుల స్థానాలు గెలుచుకొన్న సందర్భములో ఇది ఘన విజయమని చెప్పవలసిన వస్తోంది. ఆయొక్క తీర్పు ఎవరూ కాదనడం లేదు. కాని మీరు ఓటింగు షేటర్స్ లోకి వెళితే ఏ ఒక్క ఓటింగు స్ట్రెయింట్ లో ఆమె 1977లో ఘోషించిన అవకాశాన్ని పొందినదో ఇప్పుడు ఆ తరఫున ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చినా కాని, సాధించినది కాని ఏమీ లేదు. ఆనాడు ఉన్నటువంటి జనతా పార్టీ చీఫ్ పోవడం వల్ల, మిగతా అనేక పోటీలు రావడం కాంగ్రెసేతర పార్టీలకు వచ్చిన ఓట్లు చిన్నాభిన్నం అయినందువల్ల వచ్చిన విజయమేతప్ప ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి మన రాజ్యాంగ చట్టములో చెప్పినట్లు ఎన్నికల పద్ధతిని అనుసరించి ఇది విజయమని చెప్పకోడానికి అస్సాదము ఉంది. కాని ప్రతిస్థితులలో కాని, ఎక్కడ చూసినా కాని నూటికి 46 శాతం కంటే ఎక్కువ ఓట్లు రాలేదు. అందువల్ల ఈ విధంగా ఓటింగ్ షేటర్స్ వల్ల జరిగిన వాస్తవం. దీనిని ఆదర్శంగా తీసుకొని 1977లో ఆనాటి జనతా పార్టీ తొమ్మిదే రాష్ట్రములలో అసెంబ్లీలను రద్దు చేసింది కదా, ఇప్పుడు మేము చేస్తే ఏమయినా తప్పా అనే విధానానికి దిగుతున్నారు. అలాడు జనతా పార్టీ నూటికి 51 శాతం ఓటు సంపాదించడమే కాదు. ఆనాడు ఉన్నటువంటి శాసనసభలు వాస్తవానికి రాజ్యాంగ చట్టరీత్యా ప్రసిద్ధమంగా వారికి నివ్వబడినటువంటి జీవిత కాలములు పూర్తయినటువంటి శాసనసభలు అని, 1977లో పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు రాజ్యాంగ చట్టములో అయిదు సంవత్సరములు కాలపరిమితి వున్నది. ఆ కాలపరిమితిని 1976 మార్చిలో పూర్తవుతుంది. కాని 1976 ఎమ్మెల్యే కాలములో తమ యొక్క జీవితం పూర్తయినటువంటి సభకు జీవితం పొడిగించుకొని మాకు ఇంకా జీవితం ఉంది అని చెప్పకొని వాదించి, ఘట్టం అది. అందువల్ల వాస్తవానికి పొడిగించు జీవితం కూడా పూర్తయినది. అది చట్టరీత్యా కూడ చెల్లదు. అటువంటి సందర్భములో జీవితాన్ని పూర్తి చేసుకొని నూటికి 51 శాతముతో జనతా పార్టీని గెలిపించిన రాష్ట్రాలలో ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో పెట్టుకొని అప్పుడు రద్దు చేశారు ఇప్పుడు తీసుకున్న ఈ గద్దకు దానికి ఒక ప్రత్యేకమైన డిస్ క్రిమినేషను ఉంది ఎక్కువ మంది ప్రజలు అత్యధికంగా ఇందిరా కాంగ్రెసు అశ్రద్ధలను, వారి పార్టీని గెలిపించారు అన్నది-రాష్ట్రపతిగారి యొక్క స్మారకంలో కారణాలు చెప్పలేదు. కారణాలు ఏమీ చెప్పడంలేదు కాని, ఈనాడు జరుగుతున్న ప్రచారం, చేస్తున్న వాదన కాని-ముఖ్యంగా ఈనాడు న్యాయశాఖామంత్రి శివశంకర్ గారు ఇచ్చినటువంటి ఎక్స్ ప్రెస్ సేషన్ ఈవే పేపర్ లలో వచ్చింది, తమరు కూడా చూసే ఉంటారు. సరయిన సహాయం కేంద్రానికి రాష్ట్రాల నుంచి రావడం లేదు అంటే దాని ఆర్థం, చేము చెప్పినట్లుగా కూర్చోనంటే కూర్చోవడం, నిలబడమంటే నిలబడాలి అని ఒక వాదనను ఈనాడు న్యాయశాఖామంత్రిగారు స్పష్టముగా తనంతటి తానే జైతికలకు వివరిస్తూ తెలియజేశారు. ఇది నిరంకుశ ధోరణి అంటే మామిటలు

మీకు నిరంకుశం అనడం అలవాటయిపోయింది అంటారు. నేనే కాదు, గవర్నర్ మెంటు శాసనసభ్యులు అంటే అధికార పార్టీ సభ్యులు కూడా అన్నారు కదా? ఈనాడు శాసనసభ్యులను రద్దు చేయడంలో కూడా డిస్ క్రిమి చేషన్. కర్నాటక లో పార్టీ ఫిరాయించిన వారు అధికారంలో ఉన్నారే కాబట్టి అక్కడ రద్దు కా లేదు. హ్యూస్ లో పార్టీ ఫిరాయించిన భజన్ లాల్ గారు వారు డిఫెక్టర్స్ లో ఇంటర్ నేషనల్ చాంపియన్ కాబట్టి అక్కడ రద్దు కాలేదు. అయితే ఈనాడు కాంగ్రెసు (ఐ) మతము పుచ్చుకున్నాడు కాబట్టి వారికి ఈ సిద్ధాంతం వర్తించ దన్నారు. అలాగే హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో మా మతము పుచ్చుకున్న వారు ఉన్నారు కాబట్టి వారికి ఈ సిద్ధాంతం పనికిరాదు అన్నారు. ఇటువంటి ముతా తత్వముతో ఈనాటి ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు—ఒక రాజకీయ ముతాతత్వముతో రాజకీయ నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారని చెప్పడానికి మరొక సాక్ష్యం కావాలా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంతకంటే అత్యాచారం అయి నటువంటిది ఉంటుందా. ఇది ఒక రాజ్యాంగ చట్టము మీద జరిగినటువంటి 'రేప్' గా చెప్పవలసిన సందర్భముగా ఈ తొమ్మిది శాసనసభలను చేసిన సంఘటన అని మాత్రమని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంతేకాకుండా గవర్నరు గారిచేత "మన ఓట్ల సాంప్రదాయాల కనుగుణంగా రాష్ట్రమండలి అన్ని ప్రాంతాలలోనూ ఎన్నికలు ప్రశాంతముగా జర గడం ముదావహమైన విషయం. ఘనమైన ఈ విషయం సాధించినందుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజలకు అభినందనలు తెలుపుతూ...." వారి ప్రసంగములో చెప్పించారు. అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు కాంగ్రెసు (ఐ) పార్టీ యొక్క ప్రైవేటు పార్టీషియా అని నేను అడుగుతున్నాను ఇది ప్రైవేటు లిమిటెడ్ కంపెనీయా? ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అన్ని పార్టీలకు, అందరి ప్రజలకు సంబం ధించినది. కాంగ్రెసు :ఐ: పార్టీ తరపున మీరు అభినందించుకుంటే తప్పలేదు. కాని గవర్నరుగారి చేత కూడా అభినందించబడుతూ ఉండడం అంటే గవర్నరు గారిని కూడా కాంగ్రెసు (ఐ) పార్టీ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ కంపెనీకి ఆయనను ఒక మేనేజింగు డైరెక్టరుగా తీసుకున్నారా లేకపోతే సభ్యుడిగా తీసుకున్నారా అన్నది నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇది చాలా తప్పుడు సాంప్రదాయం. ఇది చాలా పోయమైన, నిచమైన, బిడించవలసిన సాంప్రదాయమని మాత్రము మనవి చేస్తు న్నాను. ప్రభుత్వం తరపున ఒక పార్టీ యొక్క విజయాన్ని గుర్తింపుచేసుకోవడం కంటే ప్రజాస్వామ్యానికి జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయం మరొకటి ఉండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల దయచేసి మీకు ఈ విషయంలో మనవి చేసేది ఏమంటే ఇటువంటి ప్రభుత్వం తాము చేయబోయే కార్యక్రమాలు ఏమిటో స్పష్టముగా చెప్పకండా, ఏదో మాత్రప్రాయంగా చెప్పారు, చెప్పలేదని కాదు. చౌకబారు రాజకీయ ప్రచారాలు అన్నవి ఒక అలవాటయిపోయింది. ముఖ్య మంత్రులు గాని—బడ్జెటు ఉపన్యాసాలు గాని జరిగినప్పుడు క్రిందటి మారు మన వారు అందరూ అన్నారు. ఎంత ఘనమైనది ఈ కార్యక్రమం అన్నారు. నిజమే, ఊరికి ఒక బస్సు వేస్తే అది గొప్ప కార్యక్రమం కాదని ఎవరయినా చెప్పగలరా.

అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకు ఈ చౌకబారు వినాదాలు? ఉన్న పరువు
 ఊరిలో పోతే సగం పరువు పొందలో ఎందుకు పోగొట్టుకుంటారు? ఇటువంటి అప
 సవ్యమైన వినాదాలు చేయకూడదు. గవర్నమెంటును నడిపిస్తున్న పార్టీ వారు
 కాబి, పెద్దలు కాని తాము ఒక ఎని చేసి చెపితే దానికి సరళ ఉంటుంది. క్రిందటి
 మాటు జనవరి 21వ తేదీ లోపల ఊరికో బస్సు వేస్తాము అన్నారు. అక్కడ
 రోడ్డు లేదు, ఏమీ లేదు, కనీసం మట్టి రోడ్డు కూడా లేక. ఏదో 20,000
 గ్రామాలకు బస్సులు వేశామని చెప్పారు. గ్రామాలలోకి బస్సులు వెడుతున్నా
 యా అంటే వెడుతున్నాయని ఎవరైనా గుండె మీద చేయివేసుకొని చెప్పగలరా?
 మేము సగము దూరము వెళ్ళామని వాళ్ళంటే అది వెళ్ళడమా? రూలేమె
 గ్రామానికి ఇచ్చినట్లు ఉంటుంది. అలాంటి ఉదాహరణలు చెప్పాలెనంటే వడన్నరి
 ఉన్నాయి కాబట్టి ఇటువంటి చౌకబారు వినాదాలు, ప్రచారము చేయకుం
 డండండి, చేసుకొంటే ఉన్న పరువు పోతుంది. మీకు పరువు అంటూ ఉంటే అది
 పోగడకోడానికి పనికిరాదు. ఇప్పుడు ఇంటింటికి బల్బు అన్నారు ఎలక్ట్రి
 సిటీ కోత వచ్చింది. ఉన్న బల్బులకే మీరు కరెంటు సప్లయ చేయడం లేదు.
 ఇంటింటికో బల్బు, బ్రెక్ అన్నారు. ప్రతి కుటుంబానికి 5 ఎకిరాలు, ఒక ఇల్లు,
 ఒక వాటి అన్నారు. దోములో తిండికి లేనివాగు యుగయుగాల నుండి ఉంటు
 నన్నారు. తలవాయకోడానికి నీడ లేక, గూరు లేక, తిండిలేక, రెక్కాడిలే కాని
 దొక్కాడని స్థితిలో ఉన్న జనం యుగాల నుండి ఉంటున్న మీ వినాదాలు వనిచేస్తు
 న్నాయి. పాండ్లిగారు తెలిసో తెలియక, పొంపాటునో గ్రహపాటునో ఓటనే
 పేరుతో ప్రతివాడికి ఒక చీట్ల ముక్క పెట్టి వచ్చిపోయాడు అట్లు స పాదించ
 దానికి మీరు చౌక బారు వినాదాలు కొడుతున్నారు. కాని ఆ బీదవారు ఎక్కడ
 బాగుపడ్డారు? ఎంతమంది బాగుపడ్డారో మీ దగ్గర తెక్కలు ఉన్నాయా? మీ దగ్గర
 స్వాటన్ కలెక్షన్ డేటా ఉంటా, ఇవ్వగలరా? తిండిలేని వారు నిజంగా ఎంతమంది
 ఉంటే మీరు ఎంతమందికి తిండి తల్పించారు అనే తెక్క ఏమైన ఇవ్వగలరా? ఊరికే
 బలహీన వర్గాలు బలహీన వర్గాలు అని అరుస్తున్న వాడు బలస్తున్నాడే అప్పు బల
 హీన వర్గాలు బలహీన వర్గాలు కపాలం లోకి దిగబడిపోతున్నాయి. ఆ బలస్తున్న వారు
 మాత్సర్యం బలహీన వర్గాలకు చేస్తున్నారు. ఇది ఒక పాటైపోయింది. రాజీయ చౌకబారు
 ప్రచారము. ఈ తలవాటును దయచేసి విడచిపెట్టడం మంచిది. మీరు వాస్త
 వానికి ఎక్స్ పెక్ట్ ఇక్కడ కట్టాము అంటున్నారు మీరు కట్టిన ఇక్కడ ఎంతమంది పేద
 వారు కామర్షియల్ చేస్తున్నారు అన్నీ తెక్కలు వేరే ఉన్నాయి. ఏదో ఆ దేవుడు
 గానికొక వానకొక కలహద్రోలు చేశాడు కాబట్టి ఆ ఇళ్ళు నిలబడి ఉన్నాయి. ఇంక
 చినుకు పడితే ఆ ఇళ్ళు కంటాయా? ఉంటాయని ఎక్కడైనా గుండె మీద చేయి
 వేసుకొని చెప్పగలరా? పాద కాంపౌండ్ మస్సు, పెండ్లాము, ఇంటికి రూ 200 గవర్న
 మెంటు ఇచ్చింది అంటున్నారు. ఇది ఎవరి శాతగారి పొత్తు. ప్రజలందరి
 రక్తమునుండి వహూలు చేసిన స్త్రీము అది. ఎందుకునే వారి గర్భర ముఖమీర్లు
 యన్ ట్రాన్సిజర్ ఇన్ కమ్ ట్యాక్స్ ఎన్ ట్రాన్సిజర్ డ్యూటీ లక్ష్మిదత్త సహజాబ్దచేస్తున్నారు.

వారందరి రక్తాన్ని పిండిన డబ్బును ఉపయోగించి, - మేము అది చేశాము. ఇది చేశాము అని చెప్పకొని సన్మానాలు, ఉత్సవాలు దిన్నరు పార్టీలు, గ రే వలాంటి పేరుతో తినడానికా? ఇదా మీరు చేస్తున్న పేదల సేవా కార్యక్రమం? దేని మీరు డాబు, డబ్బాలు కొట్టుకొంటారు, మీరు కట్టిన ఇళ్ల యొక్క స్వరూపము ఏమిటి? మీకు కట్టిన ఇళ్ల స్వరూపం ఏమిటి? మాల వాడి కొంపలు వేరు. మాదిగవాడి కొంపలు వేరు, ఎరుకల వారికి ఊరి ఒయట ఒక ఇల్లు. పాడుపడి విడిచిపెట్టి నటువంటి చెరువు గడ్డలో కడితే వర్షాలు వస్తే కొట్టుకుపోవాలి. కొట్టుకుపోయాయి గత తుఫానులో, గిరిజనులకు వేరు. ఎరుకలవారికి వేరు, యానాదు లకు వేరు, వారికి ఊరిబయట ఉంచాలని గాంధీగారు చెప్పారు, ఈ పేద వాళ్లను, హాజనులను సమాజంలో హెచ్చుతగ్గులు లేకుండా జంటరాని తనం లేకుండా విద్వేషాలు లేకుండా సమిష్టిగా, సమాన ప్రతిపత్తి కలిగిన సమసమాజం నిర్మించాలంటే ఊరి బయట ఒక్కొక్క జాతికి నాలుగు కొంపలు కట్టి సేంపుల్ చూపిస్తారు. అది మేము సాధించిన ఘనత అని చెప్పకుంటారు. ఇదంతా ఈ అంటరానితనాన్ని, ఈ బలహీన వర్గాలయొక్క బలహీనతను గాని మీరు రాజకీయంగా దోపిడి చేసుకోవడం కాదని మీరు చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. అందుచేత దయచేసి ఇటువంటి నాటకాలు మాత్రం ఆడవద్దు. మీరు ఎక్కడైనా ఒక కాలనీ కడితే బలహీన వర్గాలవారందరికీ కలిసి కట్టండి. అగ్రవర్ణులలో ఉన్న బలహీనులకునైతే నేమి, పేద ప అయితేనేమి, అందరికీ కలిపి ఒక ఆదర్శ కాలనీ కట్టండి. ఒకటి చేసిన పాపాన పోలేదు. అటువంటి పనులు మీకు చేత కావు. సేంపుల్ గా ఊరి బయట టౌంక్ రోడ్డు వైపు వదుతున్న వానికి కన వడేట్టుగా ఒక సైన్ బోర్డు ఉంటుంది. అక్కడ ఒక రాయిగుడా ఉంటుంది పొరంభోత్సరం చేసినట్లు. అ మాత్రం స్థితిక రాయితో చక్కగా ఉంటుంది. అదీ మాత్రం ఎన్ని వరదలు వచ్చినా కొట్టుకొనిపోదు, గట్టిగా ఉంటుంది. అంతకు మాత్రం కనవడవు. ఇటువంటి వద్దితిని దయచేసి కట్టపెట్టి పడైనా చేస్తే పది మందికై వా పది సంవత్సరాలు ఉండేట్లుచేయండి. మేము చేసామని చెప్పే పద్ధతిలో చేస్తే మంచిది.

ఇక శాంతిభద్రతల విషయంలో మొత్తం మీద సంశ్లేషణకరంగా ఉంది అన్న మాట. మొత్తం మీద సంశ్లేషణకరంగా ఉంది కాని వివరించి చూస్తే అది 1-20 p.m. 'అసంతృప్తి అని అర్థం అవుతుందో కాదో' దయచేసి చెబుతారా? వివరంగా చూస్తే 'అసంతృప్తి అని చెప్పడం కాదా? మీరు ఎంత కష్టమోనో వ్రాయాలన్నా చెప్పదు మీ కలంలోనే మీ యొక్క దొంగతనాన్ని బయటపెట్టాడు మొత్తం మీద సంశ్లేషణకరంగా ఉండగాని వివరాలు చూస్తే సంశ్లేషణకరంగా లేదని జప్తుకొంటున్నారు. దీనిమీద ఇందిరాగాంధీగారు ఉత్తరాలు వ్రాసినట్టులేదు చెప్పారెడ్డి గారికి. ఉత్తర ప్రచేక్ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉత్తరం వ్రాసినట్లు పత్రికల్లో చదివాం. హరిజనుల మీద చాల అరాచకాలు జరుగుతున్నట్లు సాకు కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నాయని ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత ప్రతి

ఇందిరా గాంధీగారు ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉత్తరం వాసివట్టు పత్రికలో చదివాము. కానీ ఆమెకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరుగుతున్నటువంటిది అరం కాలేదో లేక ఇక్కడి ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రివర్గం ఆమెకు రిపోర్టు పంపించిందో లేదో నాకు తెలియదు. కనీసం మంత్రివర్గం పంపకపోయినా ఈ అధికారపార్టీ అయినటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున వున్నటువంటి పెద్దలు అజీజ్ గారు అయినా పంపాలి కదా. అమ్మా ఇక్కడ హరిజనులమీద జరుగుతున్న అరాచకాలు ఇవి అని నిజంగా హరిజనులమీద వారికి ఒక విధమైన అభిమానం, ఆలోచనా ఉన్నట్లయితే ముఖ్యంగా ఈ శాంతిభద్రతల విషయంలో అందరూ చెప్పారు. నేను అదనంగా చెప్పవలసిన అవకాశం లేదు. చాలా ఉదాహరణలతో చెప్పారు సుందరయ్యగారు. ఇంత అపవ్యయమైన అశాంతికరమైన పరిస్థితులు దేశంలో లేవని చెబితే అతిశయోక్తి కాదు.

ఇకపోతే లంచగొండితనం. ఈ లంచగొండితనం లీగల్ జేజు అయిపోయింది. మంత్రిగారిని నేను సూటిగా అడుగుతున్నాను. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు జిల్లాలవారిగా కేటాయించిన సొమ్ము, వేరే మరమ్మత్తు పద్ధతిక్రింద ఇచ్చినసొమ్ము మరమ్మత్తులు చేయకుండా మీ ఎలక్షన్ ఫండ్సుక్రింద మీరు జమకట్టలేదని గుండె మీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను! ఇచ్చావురం తాలూకా గొనామూరిగిద్ద రిపేరు చేసినట్లుగా సుమారు ఒక లక్షా నలభై వేల రూపాయలు డ్రా చేసుకోలేదని మీరు చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఇలాగా పబ్లిక్ డబ్బు గ్వింటిల్ చేస్తున్నారు. ప్రజలనుంచి వసూళ్లు తెచ్చుకోవచ్చు. అది వేరే సంగతి. ఇదివరకు అనేక సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు రోషయ్యగారు మంత్రి అయిన తరువాత తనది పొరపాటు అని గ్రహించారు. మంత్రికాక ముందు అది అంతా నిజమని నేను ఋజువు చేస్తాను. విచారణ పెట్టించండి అని చెప్పి మంత్రి అయిన తరువాత పొరపాటు అని తెలుసుకున్నాడు. ఇలాంటి అరాచకానికి ఏదైనా హద్దు ఉందా అని అడుగుతున్నాను. దీనికి హద్దూ పద్దూ లేకుండా ఎంతకాలం ఇది నడిపిస్తారు. ఏ వని వచ్చినా ఆఖరుకు ప్రోమోషన్ కు కూడా లంచాలు వుచ్చుకుంటున్నారు అని బజార్లో రిజా వాడు కూడా అంటున్నాడు. అది మీ చెవులో పడలేదా? అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మీ అంతటి వాడు లేడని అందరూ మనముందు దండాలు పెడతారు. మీరు పుచ్చాత్ములు అంటారు. మీ వెనకాల ఏమనుకుంటున్నారో తెలుసుకోగలిగితేనే మంత్రియొక్క భవిష్యత్తు మంచిగా ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. మీకు దండవేసి ఎంత బలిసాడు అని మీ వెనుక తిట్టుకుంటున్నవాళ్ల సంగతి మీకు తెలియదా? మీరు మంత్రులు కానప్పుడు మంత్రులైనవారిని మీ గురించి తిట్టిన మీ స్నేహితులు మీకు తెలియదా? అందువల్ల దయచేసి ఈ విషయాలలో కొద్దిగా హద్దులు ఉండాలి. హద్దులు లేకుండా వ్యవహారాలు చేస్తే అది మితిమీరి పోతుంది. ఎప్పుడు ఏ పరిస్థితి వస్తుందో తెలియదు. కాంగ్రెస్-ఎ పార్టీలో జరుగుతున్న విషయాల గురించి మేము అడిగితే మా ఇంటి సంగతి మీకెందుకు అంటాడు; కొంత మంది. ఇది వారి ఇల్లా? నాలుగున్నర కోట్ల మంది ప్రజలను పరిపాలిస్తున్న పార్టీయొక్క మంచిచెడ్డలు ప్రజలు తెలుసుకోవద్దా? ప్రజలకు ఏమైనా తెలిసి

అడిగితే తప్పా? అది ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీయా? ఈ సంగతి ఎందుకు అంటారు. ఇది చాలా అవసరమైన ధోరణి. ఈ ధోరణి దయచేసి కట్టి వేయాలి. పబ్లిక్ ప్రైవేటీకేషన్ ద్వారా ప్రతి డిపార్టుమెంటుకూ కోటాలు పెట్టేస్తున్నారు. ఎక్స్‌క్లూజివ్ డిపార్టుమెంటుకు ఏమైనా హద్దు ఉందా? ఎక్స్‌క్లూజివ్ డిపార్టుమెంటుకు, సారాకొట్లకి, ట్రాన్సిమిషన్ పాపులర్ కలెక్షన్స్ కోట్లకి ప్రతి దానికి లిమిట్ మీరు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు కోటా పెడితే వాళ్లు ఎనిమిది కోట్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఊరికేనే నిందపడి మంత్రిగారిని తప్పి వరదానికి లంచాలు వసూలు చేసిన ఉద్యోగులు ఉంచుకొంటే పాపమా? ఉంచుకోకపోతే తప్పు. మీగురించి తప్పుచేసిన వాడు తన గురించి తాను ఎందుకు తప్పు చేయడు? వాడిని మీరు కంట్రోలు చేయగలరా? మీ ప్రభుత్వం ఈనాడు అధికారుల చేతులలో కిలుబొమ్మ. ఉద్యోగస్థులు ఏది చెబితే అది. ఉద్యోగస్థులను మీరు నడిపించడం కాదు. మిమ్ములను ఉద్యోగస్థులు నడిపిస్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే వాళ్ల చేతులలో కిలు బొమ్మలు అయినందువల్ల. వాళ్ల చేతులలో మీరు బండిలు అయి పోయారన్న సంగతి మీరు గుర్తుంచుకోవాలి. మీరు ఈ ప్రభుత్వాన్నిగాని ప్రభుత్వం యొక్క పరిపాలనా యంత్రాంగాన్నిగాని చక్కదిద్దకొంటామని అనుకొంటే పొరపాటు. అంకంటే ప్రమాదకరమైన ఆలోచన మరొకటిలేదు. మీ పద్ధతులు మారినవాడే మీరు పరి పాలనా యంత్రాంగాన్ని చక్కదిద్దగలుగుతారు. కాని మీ పద్ధతులు మారనంతకాలం ఎప్పుడూ మీ యంత్రాంగాన్ని చక్కదిద్దలేరు. ఉద్యోగస్థులచేత లంచాలు వసూలు చేయించి దేశాన్ని వశపాలించడంవల్ల మీరు ప్రజలకు ఏ విధమైన మేలు చేయగలుగుతారు? ఈ డబ్బు ప్రజల సొత్తు. నూటికి పాతిక రూపాయలైనా ప్రజలకు దక్కడం లేదు. అధ్యక్షా! మీకు తెలుసు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరించినప్పుడు 1956 నవంబరు ఒకటవ తేదీ నాడు, అప్పుడు మన బడ్జెట్ చూడండి. అప్పుడు మన బడ్జెట్ నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు 75 కోట్లలో ఎంతో. ఇప్పుడున్న బడ్జెట్ సుమారు 1800 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ డబ్బు ఎక్కడనుండి వచ్చింది? పేద ప్రజలతాలూకు రక్తం పిండిన సొమ్ము కాదని మీరు చెప్పగలరా? దానిని ఏ విధంగా మీరు వినియోగిస్తున్నారు? దీపం ఉండగానే ఎవరి ఇల్లు వారు చక్కజెట్టుకోవడం. ఎవరు అధికారంలో ఉంటే వాళ్ల ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ క్రింద వాళ్ళ ఇల్లు, వాళ్ళ వాకిలి, వాడి జాగీరు, వాడి తాలూకా వాడు జాగు చేసుకోవడం. నేను మీకు సేవ చేసానని చెప్పుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయడం. ఈ విధమైన పద్ధతిలో వ్యవహరించడం. ప్రజలకు ఎప్పటికైనా నిజానిజాలు తెలియక పోవు. ఈ రోజున మనకు మెజారిటీ ఉందని కాదు. అదేదోతప్పుతెలుసుకొని పరివర్తన జ్ఞానోదయంతో మాలో చేరిన వాళ్లను మీరు ఎందుకు హరించరు అంటున్నారు. అధ్యక్షా! జ్ఞానోదయంతో చేరుతున్నారో, జ్ఞానోదయం లేకుండా చేరుతున్నారో ఇప్పుడు అధ్యక్షులుగా ఉన్న పెద్దలకు నేను చెప్ప వలసిన పని లేదు. అది వేరే సంగతి. కాని ఇది బలుపు అనుకుంటే ప్రమాదం. ఇది వాతావరణానికి సంబంధించిన పెద్ద వాపు. మీకు ఎప్పుడో కాళ్ళూ చేతులూ కిక్కు అన్నీకూడా పట్టుపట్టి ప్రమాదం తెచ్చిపెట్టే వాతానికి సంబంధించిన వాపు. కాని బలుపు

అనుకొవద్దు. అధికారంలో ఉన్నవారు ప్రజాస్వామ్య ధర్మానికి ఎక్కడ ఎలాంటి చెబ్బు తగులుతున్నా దానిని అరికట్టాలి. మీటి ఇప్పుడ మీ కక్కుర్తి. చచ్చినంత వంటి గెలిచారు. ఇంకా మాలోకి వచ్చి పడండి, పడండి అని చెప్పుంటున్నారు. దానివల్ల మీకు వచ్చింది 'మిటండి' ఇదివర టి వాళ్ళకు గుణపాతాలు నేర్పలేదా? వెంగళదాపుగారి స గతి చూసాము కదా ముఖ్యమంత్రి పదివి పోయినతర్వాత ఎక్కడైనా రైల్వే స్టేషనులో దిగి ఆ పోర్టరుకూడా పలకరించని స్థితి మనకు కన పడదా? దీనికి ఎందుక డి ఉబ్బిఉబ్బిబ్బయిపోవడం. తాత్కాలికంగా వచ్చినటు వంటి అవకాశానికి అదేమిగా ఉబ్బిఉబ్బిబ్బ అయిపోయి గుండలువేస్తే దాని తరు వాత వచ్చే పరిణామాన్ని, పరిస్థితిని అర్థంచేసుకోవాలి.

1-30 p.m

లంచగొండిగానాన్ని మాత్రం చూసి చూడకుండా కాలక్షేపము చేయకండి. చాల ప్రమాదకరమైనది, అందరిని కాల్చి చంపుతుంది. మీకే కాదు. జాతిని దేశాన్ని, సమాజాన్ని అంతటిగా కాల్చి చంపుతుంది కాబట్టి దానిని హద్దులో ఉంచ మని వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను మన ప్రభుత్వం తలపెట్టిన సాంఘిక కార్యక్రమాల గురించి చెప్పాలంటే సంచాయిటీ ఎన్నికల గురించి గొప్పగా అప్పు కున్నారు. లోక్ సభ ఎన్నికల కార్యక్రమం ప్రారంభం అయిన వెంటనే బ్రహ్మాండమైన ఆఖరి క్రకటన. ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వెంటనే ఆరు నెలలలో అన్ని సందర్భాలకు ఎన్నికలు జరుగుతాయని ప్రకటన చేశారు ఆ ఆరు నెలలు మనం బ్రతికి ఉండగా ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు ఆ ఘట్టం అయిపోయింది. మొన్న ఎన్నికల సందర్భంలో ఫిబ్రరి 21వ తేదీ నామినేషన్స్ అని ప్రకటించారు అది అధికారమైన ప్రకటన, అది ఏమి అయిందో తెలియదు ఈ సమీతులు, తాలూకాలు ఒకటే పరిధిలో పెట్టాలనే క్రిందటి బజెట్ కాసనను సందర్భంలో ప్రకటించారు. అప్పుడు విచారణ జరిగింది. లార్జిలర్ జనం రావడం, చేయడం గల్లంతు అయిపో యినది ఇది డ్రాప్ చేసుకున్నాము అన్నారు మళ్ళీ యిప్పుడు రివైస్ చేశారు. మాకు అక్కడ గంటల తరబడి కాపలా పెట్టిస్తున్నారు. కత్తిల్లు రెండు మారులు సమన్ చేశారు. తాలూకాలు సమీతులు ఒకటే పరిధిలో ఉండే విషయమై చర్చలు తీవుతున్నాయి గమ్యనమని అక్కడకు పరుగెత్తాము. వారు ఏమి రిపోర్టు వచ్చిస్తున్నారో తెలియదు అసలు యివి జరుగుతాయా లేదా అనేది. ఒక మారు అయితే పొరపాటు అంటారు. రెండవమారు అయితే గ్రహపాటు అంటారు మూడోమారు అయితే అల్పవాటులాగా మూసిపోయింది. ఇది జరుగుతున్నదా 'లేదా?' ప్రశ్న అధికార కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఎలక్షన్స్ జరుగవు, ఎందుకంటే పోలిటికల్ గా అంటారు ఏమైన సరే జరుగుతాయి అని అంటున్నారు కొంతమంది. 'ఏమిటా' జరుగుతాయో, ఏమి అవుతాయో దీనికి అతీగతి లేనటువంటి పరిస్థితి. 'మీనరవత్సరాలు అయిపోయిపోయాయి, సహకారసంఘానికిగాని, పంచాయితీకి, మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు లేవు.' నామినేషన్స్ జులైలోనే ప్రజాస్వామ్యం పరి పక్షంగా వున్నది. సంచాయిటీ రాజ్యం వండులాగా సమస్తన్నదని అంటారు. 'ఈ ప్లెడ్జి' ఎలాంటి వండో, ఎవరు తివగలిగేదో అర్థంకాలేదు. మునిసిపాలిటీలలో ఒక డిస్ క్రిమినేషన్ చూపించారు. ఈ చట్టం

మీకుందరికీ తెలిసినదే లక్ష జనాభా గాటికే డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ లేదు. లక్ష జనాభా లోపు అయితేనే డైరెక్ట్ ఎలక్షన్. లక్ష జనాభా దాటిన మునిసిపాలిటీలో పుట్టిన వారు గురదొప్పవంతులు. లక్ష జనాభా దాటినటువంటివారు డైరెక్టుగా చైర్మన్ ఎన్నికొవచ్చు. ఇటువంటి పావు తగ్గులు ఉన్నాయి. ఎన్నికలు కూడా ఒక మారు పెట్టడానికి ఎందుకు వారికి ధైర్యం చాలదో నాకు అర్థం కాలేదు. పంచాయితీ సమితి ప్రెసిడెంట్, మునిసిపల్ చైర్మన్ ఎలక్షన్ పార్టీ టికెట్ మీద జరుపుకుంటాము తరువాత కాన్సిల్ మెంబర్స్ ఎన్నికలు జరుపుకొన్నాము అంటున్నారు ఎందుకంటే ఆ విధానం? బండి ముందు పెట్టి గుడ్డాన్ని వెనక పెడితారా? సమితి ప్రెసిడెంట్, మునిసిపల్ చైర్మన్ ఎలక్షన్ అయిన తరువాత కాన్సిల్ లేకుండా వారు 'మిటి పరిపాలన చేసేది' కాన్సిల్, సమితి, ప్రెసిడెంట్, చైర్మన్ యివన్నీ ఒక మారు జరగాలి నిజంగా ప్రజాస్వామ్యం మీద యిట్లంటే మీరు పార్టీ టికెట్ పెట్టుకొని బ్రతుకుతాము అని. నమ్మకం ఉంటే పెట్టుకోండి మాకేమి అభ్యంతరం లేదు కాని ఒక మారు జరిపడానికి ఎందుకు ఈ అభ్యంతరం అని అడుగుతున్నాను. ప్రజల సొమ్ము ఎందుకు వేస్తు చేస్తారు? రెండు మూడు దశ లో జరిపినప్పుడు ప్రజల సొమ్ము వేస్తు గాదా? జరుపుతారో లేదోనని సందేహం ఉన్నాయి. మార్చి 14 వ తేదీ నోటిఫికేషన్ వస్తుందని పత్రికలలో వార్త చదివాము. నోటిఫికేషన్ ఉంటుందో లేదో డిప్యూటీ కలెక్టరాలి జరిపకపోయినప్పుడు పంచాయితీ ఎన్నికలు జరిపి గుకోడ నికే ఏమి చర్యలు తీసుకోవలసి వస్తుందో ప్రజలు ఆలోచించవలసివే పార్టీ తెచ్చి పెట్టకద్దని విషయపూర్వకంగా మరచిచేస్తున్నాను.

జి.ఎ. 01-1

విద్యుచ్ఛక్తి గురించి చాలా మాటలు చెపుతున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ కట్: ఈ మధ్యనే ఒకవండు మైన పర్యాటకోత్సవాలు జరిపించారు. పర్యాటకోత్సవాలలో హైరాబాద్ నగరంలో అలంకారం క్రింద ఎన్ని యూనిట్స్ చవర్ వినియోగం పడ్డదో మంత్రులు తెలివిస్తారా? గ్రామాలలో వ్యవసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తి యివ్వడం లేదు ఇంటికొక బల్బ్ అనేది బ్రతికి ఉండగా వస్తుండో చాలా అద్భుతం వేరే సంగతి. గ్రామాలలో వ్యవసాయ ఫంట్ సెట్స్ కు రికార్డులో యివ్వకుండా మినిమమ్ గాజెన్ అని పాపాల్లు అని పెట్టి వారి కొంపలు తీస్తున్నారు. వాన వాన్ని గురిస్తున్నారు గాని నవరంజుకోవడం లేదు హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ లో స్క్రిమ్ అన్న ప్రకృతి యొక్క శాగోపలమీద తీధారపడిన పరిస్థితి అందరికీ తెలిసినదే. ప్రకృతి శాగా ఉంటే హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ లో ఉత్పత్తి సక్రమంగా ఉంటుంది. లేనప్పుడు అది డెబ్బింటుంది. హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ లో ప్రత్యామ్నాయంగా ధర్మల్ ప్లేషన్ పెట్టుకోవాలనే సంగతి అందరూ గురి పున్నారు. ఏండ్ తరబడి అయింది విజయవాడ ధగ్గర నత్త నడకలాగా సాగేస్తున్నది. ఎప్పుడు ఉత్పత్తి అవుతుందో తెలియదు. ఇప్పుడు కొత్త గూడెంలో పెట్టినట్లుగా విశాఖ జిల్లాలో ఒకటి పెట్టాలి. సెల్లూలు ధర్మల్ ప్లేషన్ యొక్క ఉత్పత్తి శక్తిని పెంచేదానికి ఉన్న ప్రభుత్వ మూల పెట్టారు. విశాఖ జిల్లాలో ఉన్న అధికంగా పున్నదని ఒకసాక్షకు యిచ్చారు. వెంగాళాక్షకు యిచ్చారు. కర్ణాటకు యిచ్చారు. మహారాష్ట్రకు యివ్వలేదు. ఈ సమస్యను

మాత్రం మిగలలేదు. మన క్రతుకు అడుక్కు తినడం. వారికి యిచ్చాము, వీరికి యిచ్చాము అని గొప్పలు చెప్పకోవడం. వీరికి యిచ్చిన దాని కంటే 100 రెట్లు యూనిట్ మీద సామాన్య ప్రజలకు, క్రతులకు చార్జు చేయడం జరుగుతున్నది. ఈ విధానాన్ని సవరించుకోవలసిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అది చాలా తప్పుడు విధానమని చెప్పక తప్పదు. ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ గురించి. ఈ స్కిమ్ కు ముట్టమొదట్లో రెస్పాన్స్ లేదు. కొన్ని జిల్లాలవారు ముందుకు వచ్చి దాని ఎల్ల బెనిఫిట్ పొందారు మిగతా వారు వచ్చేటప్పటికి పన్నులు మాత్రం కుంటున్నాయి. జనవరి 18, 80 వ తేదీన జిల్లావారీగా కొన్ని ఎలాట్ మెంట్స్ యిచ్చి ఉన్నారు గవర్నమెంట్. మెదక్ జిల్లా 1,704 టన్నులు ఎలాట్ మెంట్ వున్నది. 1524 టన్నులు కరీనగర్ జిల్లా. ఖమ్మం 1,774 టన్నులు. మహబూబ్ నగర్ 2,080 టన్నులు వున్నది. శ్రీకాళం జిల్లా 374 టన్నులు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా 474 టన్నులు. ఈ విధంగా వ్యత్యాసాలు వున్నాయి. ప్రకాశం జిల్లా ప్రకాశంగారు చాల గొప్పవారు కాబట్టి వారు యిబ్బంది పడకూడదని 100 టన్నులే యిచ్చారు వారి ఆత్మ ఊఖించి పోతుందని భయపడ్డారో ఏమో తెలియదు. ప్రకాశం జిల్లాకు యిచ్చినది మొత్తం 100 టన్నులు మాత్రమే. అందువల్ల ఈ వ్యత్యాసాలు.....

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :— వారు అన్నది ఒక విధంగా చూస్తే కరెక్ట్ వారు నాగర్ ఎలాట్ మెంట్ చెబుతున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాకు సైక్లోన్ క్రింద వేరే ఎలాట్ మెంట్ యిచ్చాము. అది అంతలో రాలేదు. 1-40 p.m. సైక్లోన్ లో యిచ్చిన ఎలాట్ మెంట్ సైక్లోన్ లో నె కొట్టుకుపోయిందేమో, అందులో వాటాలు, కోటాలు ఎవరెవరెంత కొట్టారో తెలియదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఇంక, ధరల గురించి చెప్పాలి. జనతా పార్టీ వచ్చిన తరువాత ధరలు పెరిగిపోయాయి, ఇందిరమ్మ వస్తే ధరలు తగ్గిపోతాయని ప్రచారం చేసుకున్నారు. ధరల పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో ఫైరతాబాద్ మార్కెట్ లో ధరలకు మీకు ఉదాహరణగా మనవిజేస్తాను. జనవరి ఒకటి నాడు రిఫైన్డ్ ఆయిల్ 11 రు.లు వుంటే అది ఫిబ్రవరి ఒకటి నాటికి 12 రు.లు అయింది. జనవరి ఒకటి నుండి ఫిబ్రవరి ఒకటికి ధరలు ఎంత పెరిగాయో చెబుతాను. టీ పొడి పాకెట్ 28 రు.లు ఉన్నది రూ. 28 అయింది. కొబ్బరినూనె రు. 11-70 పైసలు వున్నది 11-90 పైసలు అయింది ఉన్నది 23 రూపాయలు పియర్ నబ్బులు రూ. 3 ఉన్నది. రూ. వున్నది 3-20 అయింది. ఉప్పు పాకెట్ 50 పైసలు వున్నది 60 పైసలు అయింది. బియ్యం రూ. 2-80 వుండేది 2-85 అయింది. ఇంక పంచదార సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. అది పట్టుకుంటే కరిగిపోతూఉంటుంది. రు. 4-80 వున్నది 5-80 అయింది. ఈ విధంగా ధరలు పెరిగి పోయినవి. రాజకీయ పార్టీల గాండాకు ఉపయోగించు కోవడం కాకుండా పరిస్థితి ఎంత విషమంగా మారినదో చూడాలి. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసాన్ని సర్దిచెప్పేయోగం చేసుకోవాలిగాని, అది మీ యొక్క వ్యక్తిగతమైన రాజకీయ పార్టీల గాండాకు ఉపయోగించుకోవడం అది గవర్నరుగారి పదవికే తప్ప కేయడమవుతుందని వినయపూర్వకంగా మనవిజేస్తూ యంతటితో నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

చైర్మన్ :—తిరిగి సాయంత్రం 5.30 గం లకు సమావేశమవుదాము.

(The House then adjourned till 5-30 p.m.)

(The House re-assembled at 5-30 p.m. with Mr. Speaker in the
Chair.)

MOTION

re: Postponement of discussion on Motion of
thanks to the Governor's Address:

Sri M. Baga Reddy:—Sir, in accordance with the decision of the Business Advisory Committee I beg to move under Rule 23 (2) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Andhra Pradesh Legislative Assembly for the postponement of discussion on the Motion of Thanks to Governor's Address upto 8.30 a.m. on Wednesday 20th February, 1980.

Mr. Speaker:—Motion moved

Mr. Speaker:—The question is ‘

“under Rule 23 (2) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Andhra Pradesh Legislative Assembly discussion on the Motion of Thanks to Governor's Address be postponed upto 8-30 a.m. on Wednesday 20th February, 1980.”

The Motion was adopted.

GOVERNMENT BILLS.

1. The Andhra Pradesh Record of Rights in Land
(Amendment) Bill, 1980.

Sri N. Janardhan Reddy:—Sir, I move that :

“The Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

Sri Ch. Rajeshwar Rao (Sircilla):—In para 2 of Statement of objects and reasons it is stated :

“Further, the Government have accepted the suggestion made by the Study Team constituted for the purpose and have decided to issue pass books to owner, pattadar, mortgagee, occupant or tenant of land to enable them to secure loans on the basis of the entries in the pass book without requiring to approach the village officers and others every time. The entries in the pass book will be based on the entries in the record of rights prepared under the provisions of the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Act, 1971, and shall be presumed to be true until the contrary is proved. In order to make the pass book comprehensive, the registering officer in the case of alienation or transfer of land and recording authority in all other

cases of transfer of land effected otherwise than under a registered document, are required to make necessary entries in the pass book, and the credit agencies are required to record the fact of granting of loans and the encumbrance of land for the grant of loan in the pass book, by making suitable provisions in the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Act, 1971.

Sections 6-B and 6-C (2), which are proposed to be inserted read as follows:

"6-B : Pass book holder to have entries of alienation etc., recorded in pass book Notwithstanding anything in the Registration Act, 1908, every pass book holder presenting a document before a registering officer appointed under the said Act, on or after the coming into force of the Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Act, 1980, relating to alienation or transfer of any land shall get necessary entries in respect of such alienation or transfer recorded in the pass book by such registering officer or by the recording authority in respect of all other cases of transfers of land effected otherwise than under a registered document".

"6-C (2) Any pass book holder approaching credit agency for a loan without getting necessary entries relating to alienations or transfers of his land or any encumbrance or charge thereon subsequent to the issue of the pass book, duly entered therein shall be deemed to have committed an offence under Section 420 of the Indian Penal Code and shall be punishable for such offence."

పట్టాదారు పాసుబుక్కును తయారు చేయడం, దానిని కండిట్ పాస్ బుక్కుగా కన్వర్ట్ చేయడం, పట్టాదారు కంప్రైజ్ టు పాసు బుక్ చేసి భూమిపై యాజమాన్యాన్ని వాస్తవంగా చూపెట్టడానికి ఉద్దేశించారు. దానిని తాట్టు పెట్టి దానిని ఆధారంగా చేసుకునిరు పొందడానికి ఉద్దేశించడం జరిగింది. ఈ సవరణ చట్టం ఉద్దేశాన్ని సేను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. హృదయ పూర్వకంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. చాలా కాల పోరాడి సాధించిన విజయంగా దీనిని పరిగణించాలి. ఐతే ఇందులో చే కాజులు కనయం వచ్చేసరికి కొన్ని విషయాలు గమనించవలసిందిగా గ్రామాధికారుల రిక్టర్ అఫ్ రైట్స్ తయారు చేసే కార్యక్రమంలో పాస్ బుక్ టెంప్లెట్ లోను చేపట్టి చేస్తున్నారు. ఇది రైట్స్ రికార్డులలో సర్వసాధారణంగా జరిగేది ఏమిటంటే—తెలంగాణ ప్రాంతంలోను, మైసూరులోను ఫరిస్థికి రికార్డు అఫ్ రైట్స్ కింద ఉండే పరిస్థితి—ఇక్కడ మైసూరు పరిస్థితి ఇక్కడ—చాలా తేడా ఉంది. అనేక మార్పులు జరిగాయి. భూముల, బేతులు మారాయి. కాల దాటడం వల్ల, వచ్చిన వారున్నారు. మృతి గేట్లుగా వచ్చిన వారున్నారు. భూముల కొనుక్కున్న వారున్నారు. తెలంగాణలో ఇది సాధారణం ఉంది.

The Andhra Pradesh Record of Rights
in L. and (Amendment) Bill, 1980.

భూములు కొనుక్కున్న వారు రిజిస్ట్రార్ దగ్గర రిజిస్టర్ చేయించుకోరు. రూ. 1000 లో రూ. 1500 తగ్గలబెట్టడం మించిది కాదని కూర్చోని కొనుక్కున్నవాడు రిజిస్ట్రేషన్ కాకుండా ప్రైవేటు సేల్ ద్వారా అమ్మకం అవుతుంది. రూపాయో రూపాయిన్నరో స్టాపు ఉంటే ఉంటున్నాను. ఒకప్పుడు తెల్ల కాగితం మీదనే ప్రామాణికం అవుతుంది. ఈ విషయం చాలా మంది చర్చించడం జరిగింది. ప్రైవేటు సేల్ డిడ్ క్రింద కొనుక్కున్నప్పటికీ ట్రాన్స్ఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ చట్టం క్రింద పార్టు వెగ్ ఫార్ రెన్యూన్ జరిగినట్లయితే, అప్పు చెరించడం, రిగి క్లెయిమ్ తీసుకుంటుంటే, కోర్టులో కూడా వారిద్దరి అని కొనుక్కున్న వాడు పోరాడవచ్చును. లీల్ గా సాధించుకోవచ్చును. ఇలా ప్రతి సామాన్యుడు ఆ విధంగా చేయించి సాధ్యం కా పోవచ్చును. ఎన్నో కేసులలో అమ్మినవాడు కూడా నష్టపోయినట్లుంటే, కరణం గా ఏమి చెయ్యాలంటే అప్పు కొనుక్కున్నాను కాని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోలేదు. అందువల్ల నీకు లాడ్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు కాని కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు గాని దీనిని ఇవ్వడానికి లేదు. నీవు రిజిస్ట్రార్ గారి వద్ద వెయ్యి రెండు వేలు ఉన్నావు చేయకునే బదులు నాకు ఎకరానికి 500 లు ఇస్తే నీ భూమికి ట్రాన్స్ఫర్ గా వాస్తాం అంటారు.

యజమానిగా చేస్తామని గ్రామాలలో ప్రచారం చేశారు. దానికి కాపలసన 5-40 p.m. దగ్గరిలో అప్పటికేను ఫారమ్స్ ని ఫైల్ చేసి యజమానులుగా చేస్తామని చెప్పి గ్రామాలలో కరణాలు, రెవిన్యూ అసెస్సర్లు, నాయక్ తహశీల్దార్లు ఎంతో డబ్బును కాజేశారు. 1908 సెక్ట్రల్ ఆక్టు ప్రకారం రిజిస్ట్రార్ దగ్గర రిజిస్టర్ చేయించుకొని లీగల్ గా ట్రాన్స్ఫర్ చేయించుకొనాలని నియమం ఉన్నప్పుడు వారు చేయిస్తున్నట్లు చెప్పి వారికి ఈ అధికారం ఉన్నదని చెప్పి డబ్బును తీసుకొన్నారు. వారు కాగితాలపై ప్రాసెస్ అవుతుంది. నేను చూసిన మేరకు 18 వ కాలమ్ లో వారిని సాగుదారు అని వ్రాశారు. ప్రైవేటు సేల్ డిడ్ ద్వారా కొన్నట్లు వ్రాశారు. ప్రైవేటు సేల్ డిడ్ ద్వారా కొన్నారు. వారు వారికి ఏమి యజమాన్యపు హక్కు వచ్చింది? వారు ఏ విధంగా బ్యాంకులనుంచి అప్పులు తీసుకొంటారు? ఏమీ సాధ్యము కాదు అన్ని లంచాలు తీసుకొన్నా ఏమీ చేయలేదు. మంత్రిగారికి చెప్పాను. కరపత్రాలు వేయాలంటే వేళారని తెలిసినది. రేడియో చెప్పి చాలంటే రేడియోలో ప్రచారం చేశారని తెలిసినది. నేను వినలేదు అంటే. ప్రచారం చేశారని విన్నాను. అన్ని ప్రచారాలకంటే కరణముయొక్క ప్రచారం బాగా పని చేసి పెద్ద ఎత్తున యిది జరిగింది. కరణానికి డబ్బు యిచ్చారు. కాని వీరిని 18 వ కాలమ్ లో సాగుదారు అని మాత్రము వ్రాశారన్నమాట. ప్రైవేటు సేల్ డిడ్ ద్వారా కొనుక్కున్నట్లు వుంది. కలాంటి కేసులు మాటికి 70, 80 వున్నాయి. అన్నదమ్ముల వంశకాలు వున్నాయి భూమి తాత పేరనే వుంటుంది. అంటే పేరన కూడా ట్రాన్స్ఫర్ కాదు. కొడుకుల పేర ట్రాన్స్ఫర్ అనలే కాలేదు. ఇది కూడా లీగల్ ట్రాన్స్ఫర్ కాదు. తహశీల్దారు దగ్గర మ్యుచుటీఫ్ రిజిస్ట్రేషన్ కావాలి. అసలు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారుచేయడములోనే గందరగోళము తయారైనది. రికార్డు

ఆఫ్ రైట్స్ ని బట్టి ఇప్పుడు పట్టేదారు పాస్ బుక్స్ తయారుచేస్తున్నారు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లో వున్నదే పట్టేదారు పాస్ బుక్స్ లో వ్రాస్తున్నారు అసలు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేయడంలోనే గందరగోళంగా వుండడంవల్ల దాని ఆధారంగా తయారు చేసిన ఈ పట్టేదారు పాస్ బుక్ చాలా లోపభూయిష్టముగా వుందని చెప్పవచ్చు. ఇంత లోపభూయిష్టమైన, అనుపూర్ణమైన, అసమగ్రమైన, కల్లీగల్గా వున్న వ్రాతలనుబట్టి తయారుచేసిన పాస్ బుక్స్ ని రైసులు తీసుకొంటారు. అయి అనేక తాలూకాలలో పట్టేదారు పాస్ బుక్స్ యివ్వలేదు. వాటిని తొందరగా యిప్పించాలి. పాస్ బుక్స్ యిచ్చిన చోట్ల కాజు రి/సి/ 2 ప్రకారం "Any pass-book holder approaching a credit agency for a loan without getting necessary entries relating to alienations or transfers of his land or any encumbrances or charge thereon subsequent to the issue of the pass-book, duly entered therein shall be deemed to have committed an offence under section 420 of the Indian Penal Code and shall be punishable for such offence." ఇది నాకు ఏమీ అర్థము కావదు. ఈ గందరగోళముతో వున్న రైసులు తమపాస్ బుక్స్ ని కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ వద్ద లోన్ కోసము తాకట్టు పెడితే ట్రాన్సిఫర్ కాని పరిస్థితులు వుండుటవల్ల ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 420 సెక్షన్ క్రింద శిక్షార్హులు అవుతారు. శిక్షలు పడ్డము అంత సులభము కాదు. కాని అది గందరగోళానికి దారి తీస్తుంది. ఈ కాజు ఉద్దేశ్యము ఏమిటి? దీనిని ఏవిధంగా సవరిస్తారు? ఏవిధంగా స్పష్టము చేస్తారు? ఇది రైతుల చేతులలో లేనిది, వారి అప్పు కాదు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేసేటప్పుడు ఆ రైతు ఏమీ అభ్యంతర పెట్టలేదు. అతనికి పట్టావరీ ఏమీ వ్రాశారో తెలియదు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ని బట్టి పాస్ బుక్స్ తయారు చేశారు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు దగ్గరకు లోన్ కోసము పెడితే మోసము చేశారని పీరిని పనిష్ చేస్తామంటే పీరి తప్పు ఏమి వుంది? చెక్స్ అండ్ బ్యాలెన్స్ లో పెట్టి రైతులకు స్పష్టమైన హక్కులను చూపించి పాస్ బుక్స్ ని తయారుచేయలేదోవడం వల్ల రైతులు యిబ్బంది పడతారు. దీనిని ఎట్లా అధిగమిస్తారో ఆలోచించండి. ప్రైవేటు సేల్ డిడ్ ద్వారా కొన్నట్లు ఎంట్రీ వుంది. అది పక్కాగా రిజిష్టర్ చేయించుకోవాలంటే రిజిష్ట్రార్ వద్దకు వెళ్లి దానిని చూపించి రిజిష్ట్రేషన్ ఫీజు చెల్లించి రిజిష్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలి. పాస్ బుక్ చూపించి పట్టేదారు మారినట్లు రిజిష్టర్ చేయించుకోవాలి. దీనితో వుంది. ఇవన్నీ ఆ చిన్నకారు రైతులక్కడ చేస్తాడు? ఈ సవరణద్వారా చిన్నకారు రైతులు యిబ్బందులకు గురి చేయబడుతున్నారు. యిబ్బందులకు గురి చేయడానికి ప్రయోగంగా జరుగుతున్నది తప్పు ఇంక ఏమీ కాదు. ఈ రెండు సందర్భాలలో వచ్చే గందరగోళాన్ని తొలగించి ఎంట్రీలు స్పష్టముగా వుండేటట్లు, ఋణాలు యిబ్బంది లేకుండా దొరికేటట్లు చేయాలి. దీనిలో ఏ లోపము వున్నా యిబ్బంది వస్తుంది. ఈ పిష్టమ్ లో ఏమి చేస్తే బాగుంటుందో నేను చెప్పలేను. ప్రభుత్వానికి వున్న అధికారాన్ని సద్వినియోగం

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980,

చేసి సిస్టమ్ని మార్చాలి. పొరపాటు చేస్తే కరణం ఉద్యోగం నుంచి తీసివేస్తామంటే పాస్ బుక్స్ చక్కగా తయారవుతాయి. ఇప్పుడైతే ప్రభుత్వమంటే కరణాలకు భయం లేదు. వారికి మృత్యులే భయపడుతారు. తండ్రి తరువాత కొడుకును కరణం చేస్తున్నామని చెబుతూ పాతకాలపు విధానమునే కొనసాగిస్తే గ్రామాధికార్లు చేసే పొరపాట్లను రైతులు అనుభవించాలి. దానిని మనము తా అనుభవించాలి. అందువల్ల సిస్టమ్ని స్క్రీమ్ లైన్ చేయాలి. గ్రామాధికార్లను యల్. డి.సి.లుగా ట్రీట్ చేసి, వారికి రూ. 250/ లెక రూ. 400/లో జీతాలు ఇచ్చి అన్ని రకాల పనుల్లో బాధ్యతలను వారికి అప్పగించండి. 4, 5 గ్రామాలు ఒక ఉద్యోగిని పెట్టి స్క్రీమ్ లైన్ చేస్తే తప్ప సక్రమము చేయలేదు. కర్నాటకలో దేవరాజ్ ఆఫ్ ముఖ్యమంత్రిగా వున్నపుడు గ్రామోద్యోగులను ప్రభుత్వోద్యోగులుగా చేసి భయముతో వ్యవహరించే కార్యక్రమాన్ని చేశారని విన్నాను. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తగిన మార్పులు తీసుకొనిరావాలి. క్రింది సిస్టమ్లో మార్పు వస్తే తప్ప లాభము లేదు. అందువల్ల మౌలికమైన మార్పులు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచి. పరమరాం నాయుడు (పార్టీటిపురం):— అధ్యక్షా, 5-50 p. m.

చాలా కాలంనుండి కావాలని కోరుతున్న ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చినందుకు చాలా సంతోషం. దీనిని శీఘ్రంగా అమలు చేయాలి. చేసేది చక్కగా వుండాలి. దీనిలో కొన్ని లోపాలు వున్నాయి. రెవెన్యూమంత్రిగారు గట్టివారు కనుక వాటిని తొందరగా గ్రహించాలరు. అవసరమయితే సెలక్టు కమిటీకి పంపి అయినా సరే లోపాలను తుణ్ణంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. దీనిలో ప్రమాదకరమైన చిక్కుతో కూడిన విషయాలు వున్నాయి. వాటిని సవరించడానికి వెనుకంజ వేయవలసిన అవసరం లేని మనవిచేస్తున్నాను. రీ-ఎ-లో తహసీల్దారుకు 22 అల్లయి చేస్తే ఆయన విచారణ చేసి రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేయవచ్చు అని వుంది. విచారణ చేసిన తరువాత ఏదైనా పొరపాటు రికార్డు అయితే తిరిగి సర్దుబాటు చేయటానికి అప్పీలు అనే పోలిజును లేదు. అప్పీలు అనేది లేకపోతే కోర్టు వారు కూడా ఒప్పుకోరు. ప్రాకోర్డువారు అప్పీలు లేనప్పుడు అన్ కాన్ స్టిట్యూషనల్ అని కొట్టవేసిన తీర్పులు కూడా వున్నాయి. రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ అనేది తహసీల్దారు తయారు చేసే ఇస్తారు. అది రైతుకు ఇస్తారు. రైతు అందులో పొరపాటు వుందని చూస్తే కూడా ఎర్రోర్ ఆఫ్ కర్సెన్స్ పోలిజున్ లేదు. తహసీల్దారు మంచివాడు కావచ్చు, చెడ్డవాడు కావచ్చు. ఎదైనా పొరపాటు జరిగితే ఆ పొరపాటును సవరించటానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి అటువంటి అవకాశాన్ని మనం కలుగచేయాలి.

6 C(2) says:—“Any pass book holder approaching a credit agency for a loan without getting necessary entries, relating to alienations or transfers of his land or any encumbrance or charge thereon subsequent to the issue of the pass book, duly entered therein shall be deemed to have committed an offence under Sec. 420 of the I. P. C.,

అని ది ఈ సెక్షన్ అన్ కాన్ స్ట్యూట్ నట్ అవుతుంది. సెక్షన్ 3-1-1930 వకాంబం అప్పుడు ఇప్పటికీ నా ఇస్టేట్ లో లాగింది. చీటర్ సేమూర్ ఫిర్యాగ వడం కష్టం. The must be intention to deceive. Here it is said "Any person holder approaching a credit agency" ఒక మనిషి అలా అయ్యాంటే ఇవెన్స్ టు అ న వర్జిఫైలర్ ధం వుంకాలి సీట్ అనేది వు ఉలి. మేకింగ్ గెయిన్స్ వండా. కంప్లైస్ ల్ డి యాక్టు వుండా. ఐ. పి. 12)లో వన్నీ వుంకాలి ఓడి లేకుండా ఒకాయన అరికారి దగ్గరకు వెళ్ళి నాకు లోన్ వాలి లంక 420 క్రి ద చూసే ప్రమాదం వంట రైతుకు ఉం ఉం చేయడానికి బదులు పోలిసు, తహ సీల్దార్ అప్పగించిన వారం, ఇతాము. కాబ్బు ఆఫ్ రైట్స్ సరిధించి పిటిషన్ ఇస్తే అది రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు ముఖాదు ఆయన కరణం, మనసబులకు న వుతామ న వురాని రైతు పిటిషన్ ఇచ్చుకోవడం కష్టం 6. బి ఇన్వెన్స్ క్లస్స్ లోకి త సి స్తున్నది ఆ జై డి రికార్డింగ్ ఆధారిత అంటే యి ఎవరు పెర్మెన్స్ క్లస్స్ కరెక్టుగా లేదు

That is the unfortunate position of this legislative business. You know very well that transfer can be effected by mere delivery of land, if that can be so how can it be got recorded; there must be a process. Then there are partition. The unfortunate poor already divided the land and that has to be got recorded. There must be a machinery where by the village officials shall automatically do this. In the absence of all these provisions, a mere provision, simply penalising the person under Section 420 for merely approaching a credit agency is something unconstitutional and invalid. I hope I have impressed myself upon the Hon'ble Minister for Revenue.

(శ్రీ ఎన్ రాఘవ రెడ్డి (నరసరావుపేట):—అధ్యక్షా, ఈ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అనే బిల్లు కొండ నాలుకు మంపి పేస్తే ఇన్న నాలుక పోయినట్లుగా వుంది. 1953-54లో తెలంగాణ ప్రాంతంలో భూసావహాని చేయ మీద రికార్డు చేయ బడింది దానిని హైదరాబాద్ లో కొట్టివేసినప్పటికీ ఈనాటికీ అది అమలులో వుంది. పూర్తిగా రైట్ కల్పించటానికి 1971లో ఈ చట్టం తీసుకురాబడింది. అప్పుడు నేను కావనసభ్యుడిగా వున్నాను. 71లో తెచ్చిన చట్టాన్ని 80లో అమలు చేయ డానికి, తీసుకువచ్చాం. పూనుకున్నది. దానిలోవున్న ప్రత్యేకత భూసావహాని ప్రజలకు అనుకూలంగా వున్న వాస్తవ భూమి వివరాలన్నీ రికార్డు చేసిన తరువాత భూసావహాని చేయబడినట్లు విచారణ చేసి ప్రజల ముందే వాస్తవమే కాదా అనేది దృఢీకరించబడినట్లుగా ధరభూమి పెట్టుకోవాలి. అప్పుడు విచారణ చేస్తారు. చింతమంది రైతులు రైతాభివృద్ధి పెట్టుకోగలరు? తెలంగాణలో మూడు రకాల భూములు వున్నాయి. కొన్ని భూములు సాదా కాగితం మీద ప్రాయంచుకొని ఏక భరణి చేస్తున్నవి, లిమిటేషన్ యాక్టు ప్రకారం 12 సంవత్సరాలకు వైవ చేస్తున్న భూములకు అన్ని భూములు స్వాధీనం కావలసివుంది

The Andhra Pradesh Record of Rights
in land (Amendment) Bill, 1980.

అది కూడా దీని ప్రకారం పట్టా కాదు. రెండవది, అన్నమ్మలు భాగాలు పంచుకొని ఒక ఖామి తీసుకున్న తరువాత కొంత కాలం పుండి తరువాత తిరిగి ఛేంజ్ అయిన సంగతి వెంగాడాలో వుంది. దానికి రికార్డు వుండదు. కరణం దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి వుండవలసి వుంటుంది వాస్తవంగా ఏ ఖామి వుందీ నిశ్చితం లేదు. వెంకటాచలం గాని వాకట్టుదారు గాని ఎవరి స్వాధీనములో వుందో ఆ స్వాధీనం గురించి స్పష్టంగా పానుబుక్ లో వుండాలని చెబుతున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంతములో యిదివరకు ఖానాఫరాణి వద్దతిలో రికార్డు వుండేది. గ్రామాలలో రికార్డు తయారు చేసిన తరువాత తహసీల్దారు గాని డిప్యూటీ తహసీల్దారు గాని ఇంకా నుండు ఎంక్వయరీ చేసి రైతులందరినీ కూర్చోబెట్టి ఫలానా ఖామి ఇలా వారి కిరు మీరు వుంది దయ చేసి ఎవరికినా ఆ ఖామి పంపించే తెలుసుకుని చేస్తున్నామని అక్కడి రైతులకు చెప్పుకోడానికి అవకాశం వుండినది గాని అవకాశం రికార్డు తయారు చేసిన తరువాత ఎంక్వయరీ చేయడం వల్ల వుంటుంది. దరఖాస్తు పెడితే పిచ్చారణ జరపుతామంటే చాలా మంది రైతులకు తెలియకపోయివున్నది. పోయిన సంవత్సరం 94 తాలూకాలో రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఇంకా జిల్లాలో తాలూకాలు తీసుకున్నారు చివరకు నల్లగొండ తాలూకాలో రెవెన్యూ సర్కిల్ లో నాలుగైదు గ్రామాల్లో తయారు చేయబడ్డాయి. ఆ తరువాత పానుబుక్ తయారు కావాలన్నప్పుడు కంప్లెట్. పానుబుక్ యివ్వడం అన్నారు, ఇప్పుడు చెప్పారు, ఎవ్వకపోతే బాగుండదని నలుగురికి ఫలానా ఖామి నీది అని ఏదో వాగ్వింపించి గూఢాచారులు తీసుకుని యివ్వడం జరిగింది. మొదట రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అయిన జూయని నడచి, లిస్టులు తయారు చేయబడ్డాయి. కరవత్తాల్లా వెళ్ళాం, డి.ఎస్. ఎ.ఎస్.ల చూట్టూ తిరిగి 20 సార్లు సెక్రటరీయట్ వెళ్ళి జిల్లా మేమెంబర్లు తీసుకొని తెలుగులో రైతు చేయించి రైతులందరికీ వంచినప్పటికీ యింకా చాలామంది రైతులు అస్తి కేసును పెట్టుకోలేదు. ఎన్నో ఉదాహరణలు జాయింట్ కలెక్టరు దృష్టికి వెచ్చాము ఎన్నో తప్పులు చేశారని రికార్డు తీసుకుని వెళ్ళి చూపించారు కలెక్టరు గారు మళ్ళీ తిరిగి ఇమ్మని ఆర్డరు చేశారు. వాస్తవానికి సంబంధం లేకున్నా కబ్బులు యిస్తే లేని ఖామి వున్నట్లు వాగ్వింపారు. డబ్బులు యివ్వకపోతే వున్న ఖామి కూడా వాగ్వింపలేదు. అది కొంత ఉదాహరణ ప్రస్తావించడానికి కరణం అయింది. అందుకని యిదివరకు బాగా గ్రామాలలో ఖానాఫరాణి వద్దతిలో రికార్డు తయారు చేయాలి. ఇంకా తహసీల్దారు గాని డిప్యూటీ తహసీల్దారు గాని వెళ్ళి గ్రామాలలో ఎంక్వయరీ పెట్టి చేసే విధంగా దీనిని సవరించాలి.

పోతే రైతులను శిక్షించే పీనల్ పొగినిజను యిందులో పెట్టాడు. తప్పు 6000 m. వాస్తవ అధికారులను శిక్షించాలని యిందులో వుండాలి. తప్పు ఎంట్రీ జరిగితే కరణముచే గాద్యత అనే పద్ధతిలో పెట్టి పూర్వ అయితే శిక్షిస్తామని పెడితే కరణముగా వుంటుంది. అందుకని యింకా విధంగా మార్పు చేయకుండా ఆదర్శ

బాదరాగ చట్టం చేస్తే యోజనం వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. పూర్వము ఖాసానివహాడి పద్ధతిలోకి మార్చుని కొరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి:—అధ్యక్షమహాశయా, రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు బిల్లు తీసుకురావడం రైతాంగానికి చాలా ఆవశ్యం. ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చినందుకు మంత్రిగారిని అభినంద్తున్నాను. పాసు బిల్లు గురించి తమ తెలుసు. ప్రతి సారి శాసనసభలో ఎటువంటి పద్ధతిలో వుండాలి. రైతులకు ఏ రకంగా మేలు చేయాలనేది ఎప్పుడూ నేను గవర్నరుగారి అధ్యక్షుడైన మాట్లాడినప్పుడు రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు తేరు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు తయారు చేసే ముందు మనము ఏ సదుపాయాలైతే ఉన్నాయో మో సెసిఫికేగా గ్రామ ప్రజలు అర్థం చేసుకునే పద్ధతిలో వుండాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ వున్నటువంటి ఎలైట్ పీపుల్, ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసు బి. ఎల్, చదువుకున్నవారు అర్థం చేసుకుంటారు. గ్రామాధికారులు, రైతులు అర్థం చేసుకునే పరిస్థితిలో వుండరు. మనకు కావలసింది రైతు మాటిమాటికి విలేజ్ ఆఫీసరు వద్దకు వెళ్లకండా యీ పాసు బుక్ తీసుకొని పోతే తన ఆస్తి ఎంత వుందో దాని ప్రకారం బ్యాంకుకు వెళ్ళినా మార్కెటు కమిటీకి వెళ్ళినా కావలసిన డబ్బు తీసుకే సక్కు వుండాలనేది. ఎంత శిస్తు కట్టాలో, ఎంత భూమి వుందో, యీ సర్వే నెంబరు భూమి నీచే అనే హక్కు వుండాలి. శ్రీరామకృష్ణం జిల్లాలో పాసు బుక్ రెండు రూపాయలు అని పెట్టారు. ఎక్కువ తీసుకుంటే యింకా ఖర్చుల కొరకీ తీసుకోవచ్చు. రెండు రూపాయలు తీసుకొని వారికి యిచ్చినటువంటి పాసు బుక్ లో కనీసం తహసీల్దారు సంతకం ఉండడం లేదు కలెక్టరుగారు స్టాంపు చేయమన్నారని విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ఏదో ప్రాసెస్ పెట్టి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు, ఏ తాలూకాలో ఎక్కువ పాసు బుక్స్ సప్లయ చేస్తే ఆ తహసీల్దారుకు కలెక్టరుగారు సర్టిఫికేటు యిస్తున్నారు. దురదృష్టవశాత్తూ నాకు యిచ్చిన పాసు బుక్ ను తీసుకురావడం మరిచిపోయాను. శాసనసభలో మంత్రిగారికి చదివి వినిపించాలనుకున్నాను. 32 ఏండ్ల స్వాతంత్ర్యం తరువాత కొన్ని గ్రామాల్లో సర్వే కాలేదు. 300 రికార్డు ఆఫ్ రైట్సు ఎక్కడ వున్నాయి? మొదలు సర్వే చేయించండి. మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో గ్రామాలన్నింటినీ సర్వే చేసి జాయింట్లు పట్టాలను విభజన చేసి ఏ రైతుకు ఎంత ఆస్తు వుందో తెలియజేసే బాగుంటుంది. అది లేకుండా ప్రజల సంతృప్తి కొరకు యాక్టు చేశామంటే రైతు ప్రజలకు చెప్పడానికి వుపయోగపడదు. రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు నిజంగా ప్రజలకు వుపకారం చేస్తామనుకున్నారు గాబట్టి పాసు బుక్స్ యిస్తూ చేప్పడం మంచిది. ఇకటి సెసిఫికేగా చూస్తే సంతోషిస్తాను.

పోతే ల్యాండు రెవెన్యూ మొత్తం తీసివేస్తున్నామని గవర్నరుగారి అద్రుష్టత వల్ల ప్రజల్లో చాలా ఉత్సాహంగా వుంది. 78 లో గవర్నరుగారి ఆదేశం ప్రకారం 32 ఏకరాల పల్లానికి 5 ఏకరాల మెట్టకు తీసివేశామని చెప్పడముతో ప్రజలలో చాలా సంతోషం వుంది. 20 రూపాయల కన్నెపన్ వచ్చింది ల్యాండు

రెవిన్యూ ఎలాంటిదో స్పెసిఫిక్ గా చెప్పలేదు, సెన్సెయిట్టువా? చాటరులేటు ఉంటుందా అనేది స్పెసిఫిక్ గా క్లారిఫై చేసి యీ బిల్లు సమావేశం అయేలోపల మంత్రిగారు ఒక నిర్దిష్టమైనటువంటి అదేశాలను జిల్లాలకు యివ్వాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (ఆమదాలవలస):— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు తీసుకువచ్చి 6-10 p.m.
నటువంటి బిల్లు వెనుకాల యిచ్చినటువంటి రిజన్స్ అన్నింటినీ అంధరు అంగీకరిస్తున్నారు. అండ్ లో అభిపాయభేదం లేదు. ఏ చట్టం తెచ్చినప్పటికీ సక్రమమైన పద్ధతిలో ఆలోచన చేసి రాష్ట్రములో వున్న అన్ని ప్రాంతాలకు సరైన పద్ధతిలో వర్తింపజేయాలి. అంతేగాని ప్రతి రైతుకు ఎంత ఆస్తి ఉన్నదనే రికార్డు వుంచడానికి యిది పూర్తిగా తోడ్పడుతుంది. సరిపోతుంది అంటే మాత్రం కాదు అనిపిస్తుంది. మాది ఎస్టేటు ప్రాతం. మా జిల్లాలో నాల్గింట మూడు వంతులు ఎస్టేటు ప్రాతం. అటువంటి ప్రాంతములో శ్రీరామమూర్తి గారు చెప్పినట్లు లోగడ సర్వే జరిగింది. సర్వే అన్ని తప్పుల తడక, జాయింటు పట్టాలు అని స్పీటి గ్ ఆఫ్ జాయింటు పట్టాలు అని పెట్టాము. మా జిల్లాలో ఎన్ని పట్టాలు విభజన చేసారో చెప్పండి. చాలా శక్కువ గ్రామాలలో ఈ స్పీటింగు ఆఫ్ జాయింటు పట్టాలు పని జరిగింది. ఏదో ఆ నిమిషానికి అవసరమైన పద్ధతులలో ఒక చట్టం పెట్టడం, దానిని సరిగా అమలుచేయకపోవడం జరుగుతున్నది. ఈ స్పీటింగు ఆఫ్ జాయింటు పట్టాలపని ఎందుకు జరగడం లేదని అధికారులను అడిగితే మాకు స్టాఫ్ లేదు. మేము ఏమి చేస్తాము అని అంటున్నారు. ఒక్కొక్క యాక్టును తీసుకొని చూస్తే, ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో దానిని ఒకేసారి పరిష్కారం చేయాలని చేయడం లేదని చెప్పడానికి నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. అట్లాగే రికార్డుస్ ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టును 1971లో పెట్టారు. అది మా జిల్లాలో ఎంతవరకు అమలు జరిపారని తెలుసుకుంటే ఒకటి, రెండు ప్రాంతాలలో అమలు జరిపారని తెలిసింది. ఒక్క ఎలముచిలి తాలూకాలో చేశారు. ఈ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టు ఎస్టేట్ ప్రాంతాలలో సమాత్రం అమలు జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ అనేది లేకుండా, బేసిక్ రికార్డు లేకుండా పాస్ బుక్స్ ఇస్తే ఏమి లాభ ? లేని బావకన్నా గుడ్డి బావ మేలు అని మా ప్రాంతంలో ఒక సామెత ఉంది. ఏమి లేనిదానికన్నా ఈ పాస్ బుక్ వస్తే చాలు అని రైతులు అనుకుంటున్న మాట నిజం. కాని బేసిక్ రికార్డు సరిగా లేకుండా, జాయింటు పట్టాలు విడగొట్టుకుండా ఉండడం వల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. కాబట్టి గ్రామాలలో దీనిని అమలు చేయడానికి పూనుకొనడం లేదు. జాయింటు పట్టాలకు ఇది వర్తించదని అంటున్నారు. ఈ పాస్ బుక్స్ కు రైతులు సంతకాలు పెట్టి డిక్లరేషన్ ఫారమ్ ఇవ్వాలని అంటున్నారు. దానికి 20 రూపాయల నుంచి 50 రూపాయల వరకూ రేటు ఉంది. దానివల్ల ఎవరూ డిక్లరేషను ఫారాలు ఇవ్వడం లేదు మీరు ఇస్తామని చెప్పిన 10% కంపెన్ షెషను అమలు జరగడంలేదు. కాబట్టి ఈ బేసిక్ రికార్డు అనేది సరైన పద్ధతిలో ఒక టైము లిమిట్ పెట్టి ఆ

లిమిట్ లో చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్ప్రిటింగు ఆఫ్ జాయింటు పెట్టానో కు కూడా ట్రైము లిమిట్ పెట్టి వాటిని కూడా పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు పెట్టినటువంటి బిల్లులో పోలి రైతుకు పాస్ బుక్ కావాలంటే ఒక అప్లికేషను పెట్టాలని అన్నారు. అది ఖర్చుతో కూడిన పని. నీ భూమి సర్వే సెంటరు ఎంత అని అడిగితే మా ప్రాంతంలో ఏ ఒక్క రైతు కూడా చెప్పలేడని అంటే ఎవరూ ఆశ్చర్యపడనక్కర లేదు. మా జిల్లాలో నూటికి నూరుమంది రైతులకు తమ సర్వే సెంటరు, ఎక్స్ ప్లెంటు తెలియదు. ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో పాస్ బుక్ కు అప్లికేషను పెట్టాలని అన్నారు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టులో ఆ విషయంగా ఏమీ పెట్టలేదు. అందులో లేనిది ఇందులో పెట్టవలసిన ఎవరం ఏమి వచ్చింది? దానికి నేను ఒక అమెండుమెంటు ఇచ్చాను. అప్లికేషను పెట్టనక్కర లేకుండా ట్రైము లిమిట్ పెట్టి ప్రతివారికి పాస్ బుక్ ఇవ్వాలి. కరణంగానికి ప్రతి గ్రామంలోను ఉన్న ఆసామీల వివరాలు తెలుసు. కరణాల దగ్గర జాబీల పట్టి ఉంటుంది. దాని ప్రకారం వారు వసూలు చేస్తారు. కాబట్టి ఆ రైతుకు ఒక ఎకరం ఉంటే ఎకరం రెండెకరాలు ఉంటే రెండెకరాలు ఆ విధంగా అతా వ్రాసి ఇచ్చి దానిపైన ఏమైనా అభ్యంతరం ఉంటే తహశీల్దారుకో లేక మరొక అధికారికో అప్పీలు పెట్టుకొనడమనేది పెట్టి అది సరైన వర్గంలో వచ్చేట్లు చేయాలని వాఫ్ హార్డెడ్ గా చేయకుండా సవ్యంగా చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట):— అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. ఈ బిల్లులో రూలు 93 క్రింద పైనాన్నియల్ స్టేట్ మెంటు నిర్దిష్టంగా, రికరింగు, నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు తెలిపి ఉండాలి. ఈ స్టేజీలో అటువంటి అంచనా వేయడానికి వీలులేదని వేగ్ గా చెప్పారు. అది అసమంజసం, అసమర్థినియం. అటువంటి సందర్భాలు ఇదివరకు వస్తే చెప్పాము. కాబట్టి ఇప్పుడు దీనిని హాపస్ తీసుకొని తరువాత తిరిగి సవరించి రికరింగు, నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు కలిపి చెప్పవలసి ఉంది. దీనిమీద రూలింగు ఇస్తే జాగుంటుంది. ఇప్పుడు చర్చ సాగించినా ఫైనల్ మేజ్ తీసుకొనడానికి వాయిదా వేస్తే జాగుంటుంది. దీనిని పైనాన్నియల్ స్టేట్ మెంటుతో ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:— That may be in regard to

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:— భూలులో స్పష్టంగా చెప్పారు.

“Every Bill involving expenditure shall be accompanied by a financial memorandum which shall invite particular attention to the clauses involving expenditure and shall also give an estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in case the Bill is passed into law.” at this stage we can't estimate అంటే ఎప్పుడు ఎస్టిమేట్ చేస్తారు ?

The Andhra Pradesh Record of Rights
in land (Amendment) Bill, 1980.

శ్రీ ఎన్ జనార్దన రెడ్డి :—ఎడిషనల్ ఎక్స్ పెండిచరు లేకుండా తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దీనికి ఎక్స్ పెండిచరు లేదు. ఈ సంగతి శ్రీ ఓంకర్ గారికి తెలుసు. ఈ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టును పరిశీలిస్తే తాలూకాలలో జరుగుతున్నది. ఈ అమెండుమెంటు వల్ల ఎడిషనల్ ఎక్స్ పెండిచరు ఏమీ ఉండదు.

Sri M. Omkar:—“It may be necessary to appoint additional or special staff in addition to the existing staff of the Revenue Department in the Districts to attend to the work specified in clause 3 of the Bill.

It is, however, proposed that the Record of Rights Staff, who will be appointed from the retrenched Land Reforms staff as and when land reforms work is wound up, will attend to the scheme of issuing pat-tadar pass books. The probable expenditure that may have to be incurred out of the Consolidated Fund of the State cannot be forecast at this stage. అన్నారు. ఇప్పుడు అదనపు స్టాఫ్ అవసరమే. లాండు రిఫారమ్స్ నుంచి స్టాఫ్ ను తీసుకొనిపోయి పెడుతున్నారు. వారిని కాకుండా ఇంకా అదనంగా పెట్టారా? నేను ఇదివరకు ప్రశ్నలు కూడా వేసాను. అడిషనల్ స్టాఫ్ ను పెట్టారు, చాలా డబ్బు ఖర్చు అయింది.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—అడిషనల్ స్టాఫ్ ను ఏమీ పెట్టలేదు. కాగితం ఖర్చు, కలం ఖర్చు అవుతుంది కదా. 10 రూపాయలు అటు, ఇటు ఉండవచ్చు. 6-20 p. m. తరువాత కాన్వెన్షన్ లో అనుమతి తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకర్ :—చర్చ వాయదా వేయమని కాదు. చర్చ అయిన తరువాత రేపు, ఎల్లండులలో ఫైనల్ షేప్ తీసుకొని రావాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—ఏమైనా ఎక్స్ పెండిచరు ఉంటుందని ఊహించి అంటున్నారు. Definitely we are not going to have any additional staff. We can adjust with this and we are able to do this.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—ఇది ఒక యూజ్ ఫుల్ రిజిస్ట్రేషన్ కాబట్టి we do not want to stall the discussion. But the point is ఒక బిల్లును ప్రజా పెట్టినప్పుడు దాని పూర్వవరాలు అన్ని ముందు చూసుకోవాలి కదా...

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :—ఇప్పుడు నేను డెఫినిట్ గా చెబుతున్నాను.

Sri M. Venkajah Naidu:—“It may be necessary so appoint additional staff.”... అని చెప్పారు.....

శ్రీ మిస్టర్ స్పీకర్ :—జేయలేదు. వారిని దైవద్వ చేశారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెబుతూ ఉన్నారు. ఏ మాత్రం కూడా ఖర్చు ఉండదు అని అన్నారు. ఉన్న స్టాఫ్ తో చేస్తాము అంటున్నారు. అవతలి మీరు స్లెప్ మెంట్ చేసుకోవచ్చు. ఎంత ఉందో చెప్పలేము

అనేది ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండం కాదు ఇప్పుడు దీనిని ఈ లెక్సికల్ పాయింటుమీద వాయిదా వేయించడం ఆప్టిమిజం పార్టీ ఉద్దేశం కాదనుకోండి. తాము ఇప్పుడు చెప్పిందే మొదట ఆ బిల్లులో ఎందుకు ప్రాయోగికాడదు ? ఇది చాల ఉపయోగమైన బిల్లు. దీనిని ఆవడం లేదు. కాని భవిష్యత్తులో ఇటువంటి పొరబాటులు జరిగకుండా చేయాలని చెబితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:—That will be for future guidance.

శ్రీ పి. నోవరత్న రెడ్డి (ము.):—రైతులకు సరి అయిన రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేసి పాస్ బుక్స్ ఇవ్వాలి అనే విషయం చాల కాలంగా ఎంపీల్లోను బయట చర్చ సాగుస్తున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ఇప్పటికైనా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మన రెవిన్యూ మినిష్టరు జనార్ధన్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఈ బిల్లును ఇప్పుడు ప్రవేశ పెట్టడం చాల ముదావహం అయిన విషయం. ముఖ్యంగా దీనిలో రెండు లోటుపాట్లు మాత్రం ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో ఇది వరకు ఖాస్సాపహానీ అని తయారు చేసేవారు. ప్రావరుగా రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేయడం కోసం అటువంటి ఖాస్సాపహానీ తయారు చేసి గ్రామాలలో దానిని ప్రజల ముందు పెట్టి న్యాయంగా ఎంకవైరి చేసి రికార్డులు అన్ని తయారు చేసిన తరువాత అట్టి రికార్డును పాస్ బుక్ లో ఎక్కించి రైతులకు సప్లయ్ చేస్తే బాగుంటుంది. దాని వల్ల రెవెన్యూ అఫీషియల్స్ డబ్బులకు ఆశ పడి అవ తవకలు చేయడానికి వీలుండదు. అట్లా చేయకుండా ఉత్త రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ చేయడంవల్ల ఏమి లాభం ఉందో నాకు తెలియదు. ఇదివరకు ఖాస్సాపహానీ తయారు చేసినప్పుడు ఏక్చువల్ గా లాండు ఎవరిపాజిషనులో ఉందో చూసి దానిలో ప్రాసేవారు. ఇప్పుడు కూడా ఇటువంటి ప్రావర్ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారుచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత పాస్ బుక్ పైన ఆ రైతు యొక్క ఫోటో కూడా ఉండడం మంచిది, అట్లా ఉంటే ఆ పాస్ బుక్ పట్టుకొని బ్యాంకుకి వెళ్ళినప్పుడు అతనిని ఐడంటిఫై చేయడానికి కరచాన్నిగాని పతేల్ నుగాని వెంబడి తీసుకు పోవలసిన అవసరం అతనికి ఉండదు. కాబట్టి ఈ విషయాలను తుణ్ణంగా ఆలోచించి తప్పకుండా పాస్ బుక్ పైన రైతు ఫోటోని కూడా ఎఫీక్సు చేయించాలని కోరుతున్నాను. థైహింద్.

... శ్రీ ఎల్. పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు):—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఎడ్రసులో మన రైతులు అందరు ఆకావాదులు అన్నారు. ఆకావాదులేగాని అవకాశపాదులు కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చిన తరువాత చాలామంది వచ్చి ఆ డబ్బులను రైతులను చేశారు.

In 6 (C) (1) :—“Every loan granted by any credit agency, every encumbrance of land for the grant of a loan and every repayment of such loan, shall be recorded in the pass book by the concerned officer or authority under attestation of a competent officer of the credit agency”.

అన్నారు. క్రిందనే నంబరు 2 లో ఏ ఎంట్రీగాని పాస్ బుక్ లో లేకపోతే రైతుని బాధ్యునిగా చేస్తాము అన్నారు. ఆఫీసరు సరిగా ఎంట్రీ చేయనిదానికి రైతుని బాధ్యునిగా చేస్తున్నారు. రైతుని ఈ విధంగా ఆఫీసరు చేసే వనికీ దానిలో బరిగిన పొరబాట్లకు నెక్స్టు 420 క్రింద రైతుని పనివ్ చేయడం చాలా అన్యాయం. ఉదాహరణకు కొన్ని చోట్ల బ్యాంకుకి లోను తీసుకోడానికీ రైతు వెళ్ళినప్పుడు కరణం దగ్గర సర్టిఫికేట్ రైతులకు ఇచ్చిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి కరణం సర్టిఫికేట్ మీద లోను ఇస్తున్నారు. అదే విధంగా తస్సు సర్టిఫికేట్ ఇస్తే ఎక్కువ తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ఆ ఎంట్రీ విలేజీ ఆఫీసరు చేస్తాడు అందుచేత అతనిని శిక్షించాలి. ఒక రైతుకి ఒక పాస్ బుక్ ఇస్తున్నారు. రెండు తీసుకుంటే దానిలో ఏమైన తప్పు ఉందా? రైతు సరిగా ఒకే చోట అప్పుతీసుకోడు బ్యాంకులలోనే కాక బయటకు కూడా వెళ్ళి ఎక్కువ వడ్డీతో తెచ్చుకోలేక బాధ పడుతున్నాడు. అందుచేత రెండవ పాస్ బుక్ తీసుకుంటే మరల అప్పుతీసుకునేదానికి అవకాశం ఉంది. దానికి కూడా రైతుని బాధ్యుని చేస్తే చాలా అన్యాయం అవుతుంది. పాస్ బుక్ లో తప్పు ఎంట్రీ చేసినవారిమీద డూప్లికేటు పాస్ బుక్ ఇచ్చినవారిమీద చర్య తీసుకోవాలి.

శ్రీ దోరణిరాజు సత్యనారాయణ :—అయితే, ఈ పట్టాదారుల పాస్ బుక్ అన్నటువంటి రైతుకి సంబంధించి అనేకమైన ప్రయోజనాలు దృష్టిలో ఉంచుకొని రూపొందింది. అసలు 1985 వ సంవత్సరంనుంచి ఈ పట్టాదారుల పాస్ బుక్స్ ఇవ్వాలని రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలు ప్రజా ప్రతినిధులు కోరడం దానికి న్యాయశాస్త్ర సరమైన కొన్ని చిక్కులు ఇబ్బందులు కలగడం వలన ఇవ్వకపోవడం జరిగింది. ఇప్పటికీ కూడా గ్రామాలలో వాస్తవంగా సాగుచేస్తున్నా రైతు పేరు ఆ పట్టాలో రికార్డులో లేదు. ఏ 1800 సంవత్సరంలోనో ఎప్పుడో పూర్వం ఉన్న పట్టాదారు పేరు మాత్రమే ఉంటుంది. బినామి ట్రాన్స్ ఫర్స్ ను జరుగుతాయి అనే ఉద్దేశంతో అవి జరగకుండా ఉండడానికి చేర్పులు మార్పులు చేయడానికి వీలు లేదు అన్నారు అందుచేత పేరు మాత్రం వేరే ఉంటుంది. కాగితమీద ఏమి లేకుండా రైతులు దున్నుకుంటు ఉంటారు. అటువంటివి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ పాస్ బుక్ వాయివలసి ఉంటుంది. వాస్తవంగా ఉన్నా పేరు పేరు భుక్తలో ఉన్నది వేరే వాడికి అందుకని పాస్ బుక్ 4 భాగాలుగా వ్రాయడం జరిగింది. ఆ భూమి తనకు కాలు రూపములో వచ్చిందా తల్లిదండ్రులనుంచి తాతల నుంచి సక్రమించిందా అని అటువంటి సమగ్రమైన వివరాలు తెలియ చేసేటటువంటిది ఒక భాగము. దీనిలో చెల్లించిన చెల్లింపులు, ల్యాండు రెవిన్యూ ఎంత, సెక్సు ఎంత, పెనాల్టీ ఎంత అనే వివరాలు ఉంటాయి. మూడవ భాగంలో ఇతను తీసుకున్న అప్పులు ఎగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు నుంచి గానీ, ఇతర సంస్థల నుంచి గానీ తీసుకున్న అప్పుల వివరాలు ఉంటాయి. ఇవి వివిధ రకాలైన ఆఫీసర్లు తయారుచేస్తారు. కొంతమంది గౌరవనీయులు మాట్లాడుతూ ఈ రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసులో మార్పులు చేయడం అనేది రైతులకు ఇబ్బంది అన్నారు. ఇవాళ్ల వాస్తవంగా రైతు పేరు

6-30 p. m.

రేకపోవడానికి కారణం ఏమంటే, మొగలాయి కాలం నుంచి వచ్చిన వ్యవస్థ అవడంచేత, మనం మార్పు చేయలేకపోవడంచేత, నేను రెవిన్యూ మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. అప్పుడు చేస్తున్నది చాలా విప్లవాత్మకమైన మార్పుని చెప్పక తప్పదు. దస్తావేజులు రిజిస్ట్రేషను జరుగుతున్నప్పుడు నామినల్ గా పట్టా ట్రాన్స్ఫరుకు ఆ దస్తావేజులు పడేస్తారు. అది ఆటోమాటిక్ గా తాసిల్దారుకు, అక్కడి నుండి ఆర్. ఐ. కి అక్కడ నుండి గ్రామాధికారి దగ్గరికి ఆటోమాటిక్ గా వెళుతుంది, చాక్కు దయశలచి పంపిస్తే అది మీదకు వెళుతుంది అనను ఆర్డరు చేసిన తరువాతనే. అప్పుడు కూడా డెహ్యూటి తాసిల్దారుకు తక్కువ కాని హోదా గల ఉద్యోగి ఛేజి చేయాలి. ఇలాంటి ఎలాబరేట్ ప్రొసెజరు ఉండడం చేత ఇవాళ వాస్తవంగా భూమి కొనుక్కొన్నా పేరు వెంటనే నమోదు చేయలేక పోతున్నాడు. ఈ పట్టాదారు పాస్ బుక్ రిజిస్ట్రేషను ట్రైములో సబ్ రిజిస్ట్రారు అఫీసుకు తీసుకువెళితే అప్పటికప్పుడే మార్పులు ఇన్ కార్పొరేట్ చేసినందువల్ల ఇది రైతు ప్రయోజనం కాండించి పెట్టడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. పీనల్ క్లాజుతో ఎవరినీ శిక్షించాలని ఉద్దేశం కాదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. బుద్ధిపూర్వకంగా ఎక్కడైనా ఒక లోను తీసుకున్నప్పుడు కావాలని ఎంట్రీ కాదు. మీకు తెలుసు—ఈ ట్రాన్స్ఫర్లు మూడు రకాలుగా ఉంటాయి. ఒకటి ఎ నుంచి బి కొనుక్కొన్నప్పుడు ఆ సేల్ డీడ్ ఆధారంగా జరిగే ట్రాన్స్ఫరు. రెండవది పోటీ పట్టా ట్రాన్స్ఫరు అని విలుస్తారు దానిని. తండ్రి చనిపోతే కొడుకులకు ట్రాన్స్ఫరు చేసే పద్ధతి. ఇది ఎక్కువగా గ్రామాలలో జరిగిపోతూ ఉంటాయి. రిజిస్ట్రేషను ఉండదు. ఆ గ్రామ కరణమో, ఒక పెద్ద మనిషి ఒక పార్టీమను డీడ్ లాఅన్ రిజిస్టరు డాక్యుమెంట్ వ్రాసుకుని వాటి మీద బేస్ అయి వుంటుంది. ఇద అమలు చేస్తున్నప్పుడు కొన్ని లోపాలు ఉండవచ్చు ఇది ఎన్నేళ్ల నుంచో కావాలని కోరుకుంటున్నది. మూడవ రకం దానం ఇచ్చేది. ఈ రకంగా పట్టాలు ఇన్ని రకాలు ట్రాన్స్ఫర్లు ఉన్నప్పుడు రిజిస్టరు అఫీసులో చేసే వాటికి విలువ ఉంటుంది. కానివారు రిజిస్టరు అయినప్పుడు ఎవరికి తెలియదు. పాస్ బుక్ ఉద్దేశం ఏమంటే భూమి —ఒకరి చేరు మీద ఉంటుంది. ఒక ఇంట్లోనే భర్త శిష్ట కడుతూ ఉంటాడు. భూమి భార్యకు పసుపు, కుంకుమ క్రింద వుట్టింటివారు ఇచ్చింది భూమి ఆమె చేరున ఉంటుంది. పాస్ బుక్ వ్రాసినప్పుడు పాస్ బుక్ ఆమె చేరున మాత్రమే ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఆ భూమి మీద సంపూర్ణమైన హక్కు ఆమెకు మాత్రమే ఉంది కనుక ఇది గ్రామీణ వ్యవస్థలో అమలు చేస్తున్నప్పుడు కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తాయి బుద్ధిపూర్వకంగా ఎవరూ తప్పుచేయరు. టింట్లో నాకు కూడా పాలుంది. అనుభవజ్ఞులైన చారిత్రాత్మకంగా కూర్చోపెట్టి ఈ పట్టాదారు పాసుబుక్ చేయడం జరిగింది. పట్టాదారుకు పాసుబుక్ ఇవ్వడం చాలా అవసరం. ఒక రుణం తెచ్చుకోవాలన్నా ప్రావర్తి సర్టిఫికేటు కరణం తయారు చేయాలి. తనకు ఇంత ఆస్తి ఉందని తెలుసుకోవాలన్నా సాఫ్ట్వేర్ సర్టిఫికేటు కావాలి. పిల్లలను చదివించుకునేందుకు ఇన్ కమ్ సర్టిఫికేటు కావాలన్నా ఇక్కడికి రావలసిందే. వారు అన్ని చోట్లకు

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

రావడానికి అవకాశం ఉన్నటువంటి పద్ధతిలో ఈ ప్రోఫార్మాలో నాలుగు భాగాలతో ఈ పాస్ బుక్ ను తయారు చేయడం జరిగింది. ఇది గ్రామ కరచానికే అర్థం కాదు, రైతుకు ఏమి అర్థం అవుతుంది అని కొందరు చెప్పారు. కూతురికి వైద్యం రాకూడదు అల్లుడు మరణించాలి అంటే ఇది సాధ్యం అయ్యే పని కాదు. అలాంటి కావలసిన వివరాలు అన్నీ ఇందులో ఉండాలి. ఆ వివరాలు లేకపోతే ఈ పాస్ బుక్ నిరర్థకం. 1985లో ఒక పాస్ బుక్ తయారు చేసారు ఒక పోస్టు కార్డులాగా. అందులో సర్వే నెంబరు, విస్తీర్ణం, శిస్తు, గ్రామాధికారి సంతకం మాత్రమే ఉన్నాయి. దాన్ని పట్టాదారు పాస్ బుక్ అన్నారు. ఇవాళ్లు ఈ పాస్ బుక్ పట్ట దారు పాస్ బుక్ కాదు. ఇది రైతు పాస్ బుక్. ఒక రైతుకు ఆ గ్రామంలో ఉన్న యావత్ భూమి వివరాలు ఒక కాగితం మీద తీసుకు రాలేక పోతే ఈ పాస్ బుక్ నిరర్థకం అవుతుంది. పట్టా అంటే చాలా సర్వే నెంబర్లు ఉంటాయి. ఒక సర్వే నెంబరులో పదిమంది అసాములు ఉండవచ్చు. అందుచేతనే దీనికి ముందు ఒక టేసిక్ రిజిస్టరు తయారు చేసాము. ఒక రైతుకు ఒక గ్రామంలో ఉన్న యావత్ భూమిని, అది ఎంకోర్డ్ మెంట్ అయినా సరే చేర్చారు. పోతే నిర్దిష్టమైన విస్తీర్ణం మాత్రం ఇందులో రాదు ఎందుకంటే ఇది ఎప్రాక్సిమేట్. మొత్తం సర్వే చేసి సబ్ డివిజన్ చేసింది కాదు. ఈ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా బల పరుస్తూ, దానిని ప్రవేశపెట్టిన రెవిన్యూ మంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని, కొన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా సాహసంతో దీనిని తెచ్చినందుకు ప్రత్యేకించి మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇది ఒక ఛాలెంజి. ఇది సన్నకారు రైంథాగానికి అతని తాలూకు పరపతి విధానాన్ని పెంచేందుకు ఉపయోగపడే ఒక మహత్తర లక్ష్యంతో పెట్టినది. ఇందులో సవరణ చేయవలసింది కూడా ఏమీ లేదని మే న చేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసాపూర్):— అధ్యక్షా, ఈ సెక్షను 8-సి బి. హీనవర్గాల మీద, పేద రైతుల మీద ఉపయోగించేట్లుగా ఉంది. కొంతమంది మేము పట్టాలు చేస్తున్నాము, మీకు అన్నీ పట్టాలు అయిపోతున్నాయి, కష్టా ఉన్న భూములు పట్టా చేస్తున్నాము. అని చెప్పి సిరిపురం గ్రామంలోను, బోడ వల్ల అనే గ్రామంలోను సుమారు 8 వేల రూ.లు వసూలు చేసారు. ఈ సందర్భంలో కొంతమంది ఇచ్చిన రిప్రజంటేషన్సును మీ ద్వారా పంపిస్తున్నాను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి ఇప్పటికే ఇచ్చాము. కానీ చర్య "మీ లేదు.

(కాగితములు స్పీకరుకు అందజేసిరి)

ఈ సెక్షను క్రింద వ్రాసేది పట్వారి, కానీ శిక్ష ఇచ్చేది, 420 క్రింద, బలహీన వర్గాల, పేద హరిజన రైతులకు ఇది న్యాయమా? కాబట్టి మీరు ఆలోచించి దీనిని తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సెక్షను చాలా ప్రమాదకరమైన సెక్షను. ఇది భూస్వాములకు ఉపయోగించే సెక్షను కాదు, ఎందుకంటే భూస్వాములు చాలా తెలివిగల వారు, అన్నీ తెలిసిన వారు. దీనివల్ల గ్రామాలలో ఎక్కువగా బలహీనవర్గాలను, పేద హరిజనులను 420 క్రింద

శిక్షించడం జరుగుతుంది. ఇది గమనించి ఈ సెక్షనును తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. పాస్ బుక్స్ ఇస్తున్నారు. పాస్ బుక్ 20 మందికి ఒకటే నెంబరు ఇస్తున్నారు ఒకటి మార్టిగేజీ అని, ఒకటి రెసెంట్ అని, ఒకటి ఓనర్ అని ఈ విధంగా పట్టాగాకుకు ఒక ల్యాండు మీద 10 పాసుబుక్స్ ఇస్తున్నారు. అప్పుడు సీనియారిటీ, 10 రూపాయలు డ్రయి ల్యాండుకు కట్టే ఎసెస్ మెంట్ కు ఎస్టేట్ డెవలప్ మెంట్ ఇచ్చారు కాని గ్రామాలలో ఈ పాసుబుక్స్ లో 10 రూపాయలు కూడా అంగం చేరి ఆ 10 రూపాయలు కూడా వసూలు చేస్తున్నారు, ఎక్సలెంట్ నా కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. అడిగేవారు లేరు. ఈ రైట్ లో శిశువు మంచిదే. దీనిని ఎలా మంచి పద్ధతిలో చేయాలి? కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచించి చెయ్యాలి. లంచగొండికనం ఎక్కువగా ఉంది. దానిని ఎలా నిర్మూలించాలి అలోచించాలి. ఈనాడు ఈ లంచగొండికనం గ్రామాలలో విపరీతమైపోయి వచ్చిపోసిడి జరుగుతున్నది. గ్రామ ఉద్యోగస్తులు, నాయబ్ తాసిల్దార్లు ఆ డబ్బుతో మంచిగా ఇళ్లు కట్టుకొంటున్నారు, మీరు సి. ఐ. డి. ద్వారా సమాచారం సేకరిస్తే తెలుస్తుంది. ఈ రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ పాసుబుక్స్ వచ్చినప్పటి నుం పైదరాబాదులో ఎంతోమంది నాయబు తాసిల్దార్లు ఎన్నో ఘవళాలు కట్టారు. వారు ఎంత సంపాదించింది, వారి ఆస్తులు ఎంత అనేది చారణ జరిపించి తగిన చర్య తీసుకోవాలని రెవిన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. కాళయ్య (కొత్తగూడెం):—అధ్యక్షా. ఈ పాస్ బుక్ తీసుకు 6.40 p. m. రావడం అనేది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. పెద్దలు చెప్పినట్లు లంచగొండికనం వ్యవహారం అనేటటువంటిది అనాదిగా వస్తోంది. ఇటీవలగా పెరుగుతూ ఉంది కాని రైతుల మనస్తత్వము గ్రామాలలో చూసినంతవరకు ఒకవంధ, రెండువంధలు కాదు అయిదువంధలు, వెయ్యిరూపాయలు పోయినా నాకు పట్టా అయిపోతే చాలు అనేటటువంటి తృప్తిలో మాత్రము రైతులు ఉన్నారు. లంచము పోయినా దానికి ఖర్చయినా అతను బాధ పడడం లేదు. కాని అది కూడా సమగ్రంగా అయితే, ఒకేపారి పట్టా అయిపోతే బాగుంటుందనే అభిప్రాయంలో ఉన్నారు రైతులు. ఇది పట్టా అయిపోతుంది అనే రాంగ్ ఇంప్రెషన్ గాగ్గిమాధికారులు, అధికారులు గాగ్గిమాలలో ఇవ్వడం జరిగింది. కాని వాస్తవముగా ఈ పాస్ బుక్ లో పేరు ఎక్కినంత మాత్రాన వట్టేదారుగా అతను డిక్లర్ కావడం లేదు. కాని డిక్లర్ చేయాలనే సదుద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది. దానిని ఎట్లా డిక్లర్ చేయాలనే విషయంలో ఘుండు చర్యలు తీసుకోవలసివలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాకుండా రైతులలో ఉన్న అభిప్రాయం ఘుండు ముఖ్యంగా తెలంగాణాలో జాగీరుదార్లకు, భూస్వాములకు ఎక్స్-ప్లైబరీ వారికి విధిగా భూములు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క భూస్వామి 4,000 ఎకరాలు పట్టేదారుగా ఉన్నటువంటి వారు మాజిల్లాలో ఉండేవారు. ఆ భూములు అన్ని కొన్ని వేలమంది రైతులు కొనుక్కొన్నారు, అనేక చేతులు మారాయి. అవి అన్నీ ఇందులోకి రావలసి ఉంది. ఒక ప్రత్యేకమైన సమస్య-అలోచించవలసింది

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

ఉ-ది. అదేమిటంటే మన రాష్ట్రం రెండు భాగాలుగా విభజించబడింది. చాలా మంది అనుకుంటారు 'రాయల్స్' రెండాచా, ఎంధో, అని మూడు భాగాలని, అట్లా కాదు. రెవెన్యూ విధానములో 'లోచిన్' పెడ్యూల్లు పరియాన్, నాన్-పెడ్యూల్లు పరియాన్ అని రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. -వి కృష్ణ, నెల్లూరు జిల్లాలో పైడు వారికి రెలియసు. ఇది ఖమ్మం, వరంగల్, అదిలాబాద్, విశాఖపట్నం, హైదరాబాద్ జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఖమ్మం జిల్లాలో ఆపైడు ఉన్న రి తాలూకాలలో రి తాలూకాలు పెడ్యూల్లు పరియాన్ గా ఉన్నాయి. పెడ్యూల్లు పరియాన్ నుంచి వచ్చిన పనినిగా నేను నాను అనాదిగా కాలం నుంచి ఇతర కాలం నుంచి నాకు వచ్చినటువంటి రెండు ఎకరాల భూమిని అమ్ముకోవాలంటే ఆ హక్కు నాకు లేదు. ఒకన్నీ దలచేసు మీరు గమనించాలి. ఇది చాలా సుందరి రెలియదు. ఎందుకు లేదు? రెగ్యులేషన్ 1, 1917 అని ఒక రెగ్యులేషన్ వచ్చింది. అంటే బిల్లు, చట్టాలు ముందు చేస్తాము. కానిక్రెటల్ పరియాన్లో - పెడ్యూల్లు పరియాన్లో చట్టాలను స్వేచ్ఛాభుత్వంనకు సంబంధించినవి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనోనో వచ్చుచేస్తా. నాయింటు సబ్బు అయితే రాష్ట్రసభకి కూడా పోతుంది. కాబట్టి ఒక్క ఖమ్మం జిల్లా తీసుకుంటే ఈ వేళ రి తాలూకాలలోను రి తాలూకాలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు వారు వారి జనులైనా, ఇతర కలెక్టులైనా వారికి ఉన్నటువంటి పట్లా భూమిని గిరిజనేతరులకు అమ్ముకునే హక్కులేని ప్రిజిస్ ఉన్నారు. అందువల్ల 1971 సంవత్సరములో నేను ఎవరికైనా రెండెకరాల భూమిని-జనార్ధనరెడ్డి గారికి అమ్ముకోదలచినట్లయితే జనార్ధనరెడ్డిగారి పేరు ఇప్పుడు ఈ పట్టేదారు పాస్ బుక్ లో ప్రాయడానికి అవకాశం లేదు. ఇది జరుగుతూ ఉంది అంటే రి తాలూకాలు ఉన్న ఖమ్మం జిల్లాలో రి తాలూకాలలో ఉండే ప్రజలలోని లక్ష్యాధికమైన రైతాంగానికి ఇది ప్రత్యేకంగా ఉపయోగపడడం లేదు. ఇది రెగ్యులేషన్ 1, 1917 వల్ల వచ్చిన ఆటంకము దీనివిషయంలో ఖమ్మం జిల్లా నుంచి అన్ని పాట్ల తరపున అఖిలవత్సరమిటీ వారు రెండు సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారికి, చీఫ్ సెక్రటరీగారికి, ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగుల దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దీనికి ఇద్దరు సీనియర్ ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్లును వేశారు. దీనిని విచారణ పిమ్మట ఉన్నారు. ఇది ఒక భాగం. ఇక రెండవ భాగం- ఎప్పుడు ఎవరి భూములు కొనుక్కన్నారో. ఆ ప్రాంతములో వచ్చి ఉన్నారు తెలియకు కాబట్టి ప్రధానం దివిజనులో ఉన్నటువంటి వారందరిని 1917 ఫ్యూజన్ నుంచి నీకు ఆ భూమి ఎట్లా వచ్చిందని ఋజువు చేసుకుంటేనే నిన్ను ఈ వేళ పట్టేదారు గారు గుర్తిస్తామని అని చెప్పే మాట ఒకటి ఉంది. అంటే 1917కి పూర్వం నీవు పట్టేదారు అయితేనే కాని ఈ వేళ నీవు గుర్తింపబడవు అన్నమాట. ఇది ప్రధానం దివిజనులో రెండు తాలూకాలలో ఉన్నది. ఆ ప్రాంతము సంద్ర నుంచి, మద్రాసు స్టేట్ నుండి వచ్చినటువంటి భాగం. ఇక ప్రాంత రాజావ్ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి కొత్తగూడెం దివిజను, ఖమ్మం దివిజనుల ప్రాంతములో ఉండే సమస్య ఏమిటంటే 1945వ సంవత్సరములో నైజాము నవాబు ఈ ప్రాంతాలను పెడ్యూల్లు

ఏరియాస్ గా ప్రకటించారు కాబట్టి గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి వారికి ఆ నాటి బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారి ప్రభుత్వము కారణా చట్టము తీసుకువచ్చి ఇచ్చి నటువంటి పట్టా హక్కులను కూడా మేము గుర్తించడం లేదు. హైదరాబాదులో అప్పటి అసెంబ్లీలో కాలూదారి చట్టము తీసుకువచ్చి లక్షలాది మందిని పట్టా దారునిగా డిక్లర్ చేసినప్పటికీ కూడా ఆ పట్టాలను మేము గుర్తించడం లేదు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఏర్పడిన తరువాత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టం ద్వారా చేసిన 50-బి క్రింద ఇచ్చిన చట్టం హక్కులను కూడా మేము గుర్తించడానికి, పిలువేద నేటటువంటిది అక్కడి ప్రభుత్వాధికారులు అమలుచేస్తున్న విషయం అంటే ఒక రకంగా రి తాలూకాలలో 2, 3, 4 ఎకరాలు—భూస్వాములక పమి ఇబ్బంది లేదు—ఉన్న సన్నకారు రైతులు హరిజనులు మిగతా తర కులస్తులు వీరందరుకూడా ఒక రకమైన క్లెయిమ్ నిర్బంధించబడినట్లు ఉంది వారి హక్కులను వారు ఉపయోగించుకోలేని దుస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ చట్టం రైతులకు మేలు జరగాలన్న సదాచేతనతో తీసుకువచ్చినది కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నటువంటి 8 జిల్లాలో ఉన్నటువంటి అనేక తాలూకాల్లో ఉండే ప్రజలు, ముఖ్యముగా ఖమ్మం జిల్లాలో రి తాలూకాలలో ఉండే హరిజనులు, ఇతర తాతుల ప్రజలకు, సన్నకారు రైతులకు ఇది ఉపయోగపడడం లేదు. తమ ద్వారా రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే దయచేసి ఈ అంశాలను కూడా పరిశీలన చేయించి త్వరలో దానికి కావలసిన ఉత్తరువులను జారీ చేయించి నట్లయితే రాష్ట్రములో ఉండే మిగతా రైతాంగానికి తోడు పెడతూటలు ఏరియాస్ లో 8 జిల్లాలలో ఉండే రైతాంగానికి కూడా ప్రయోజనం ఉంటుందని, అందువల్ల ఈ విషయం సీరియస్ గా ఆలోచించి, చొరవ తీసుకొని వెంటనే నిర్ణయాలు చేయాలని మీ ద్వారా నేను వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ య్. జనార్దనరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ చిన్న బిల్లును చాలా మంది సభ్యులు ఆహ్వానిస్తున్నాము అన్నారు, కొన్ని కొన్ని సలహాలు చెప్పారు. యధార్థానికి ఈ పాస్ బిల్ ల సంగతి తమకు తెలియనిది కాదు. ఈ టెరమ్ లోనే మీరు ఏమి చేస్తారు, ఏమి చేస్తారు అని చాలా తూర్పు అడగడం జరిగింది. ప్రభుత్వం వచ్చిన రోజే ముఖ్యమంత్రిగారు పాస్ బిల్ ను—అసలు రైతులకు పాస్ బిల్ అనే పదము భాయము చేసినది వాగే కాబట్టి ఒక నాడు దీనిని ఇస్తే తాగుంటుంది అన్న తరువాత ఆలోచించాలని చెప్పడం జరిగింది. మొట్టమొదట 1960లో పాస్ బిల్ ఇవ్వాలని తరువాత 1963లో ప్రభుత్వం పాస్ బిల్ ను ప్రవేశ పెట్టింది. అపోజిషన్ పార్టీల వారిని కూడా ఏలిచి మాట్లాడితే ఆ సభకు తీర్మానం రెడ్డిగారు మాత్రం రావడం జరిగింది. అప్పటి పాస్ బిల్ లో ఏమీ లేదు రైతు పేరు, సర్వే నెంబరు, భూమి ఎక్స్ టెంటు, శిస్తు ఉన్నాయి. ఈ పాస్ బిల్ అయినా మీరు ఇవ్వండి అంటే దాని గురించి తుది నిర్ణయం తీసుకొని చేద్దాము, తొందరపడి చేయడం మంచిదికాదు అనే భావముతో ప్రభుత్వం ఆ పుక్తాలు ఇవ్వమని ఆదేశించడం జరిగింది. కాని అవి నిర్లక్ష్యం. రైతుకు సమగ్రమైన పాస్ బిల్ ఇస్తే దానిని ఎత్తుకుపోయి క్యాంతులలో ఇచ్చినట్లయితే అందులో

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

అతనికి ఉన్న ఆ స్థితి, అప్పు వివరాలను సమగ్రంగా తెలిపే విధంగా చేయాలనే తలంపుతో ఇది చేయడం జరిగింది. నిజమే, నేను కాదనడం లేదు, ఇది పెద్ద కార్యక్రమం. దీనిని నిర్వహించడంలో కొన్ని లోపాలు కొన్ని చోట్ల ఉంటాయి. చాలా చోట్ల ఉంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. కాని ఎక్కడో అక్కడ మనము ఖిగిస్ చేయాలి. మీరు గ్రామాలలో లాండు గురించి సరయినటువంటి రికార్డు తయారుచేయకుండా ఈ పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చినందువల్ల ఏమి ప్రయోజనమని మిత్రులు చెప్పారు. నేను ఈ ఉపయం మనవి చేశాను—నర్వే చేస్తారు, జాయింటు పట్టాలను విడిచి రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ వర్క్కు పూర్తి చేసి ఈ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వా లంటే టైమ్ వదుతుంది, ఆ వర్క్కు 147 తాలూకాలలో జరుగుతూ ఉంది. వారు అన్నట్లుగా కొంచెము మందకొడిగా జరగవచ్చు. కారణం ఏమంటే ఈ రోజు సర్వేయర్స్ ను పంపిస్తే వారికి ఏదో ఒక కార్యక్రమం పెట్టి ఇళ్ల పట్టాలు త్వరగా ఇవ్వాలంటే కలెక్టరు గారు వారి ఆపనికి మార్చడం, లేకపోతే ఎలక్ష్టన్ వర్క్కు అంటే సర్వేయర్స్ ను తీసుకుపోయి ఆ వర్క్కు చేయించడం జరుగుతూ ఉంది. ఈ విధంగా కలెక్టర్స్ వారికి ఉన్న ఒక్కడి వల్ల పని భారం వల్ల దీనిని బహుశా కొంచెము నెనక్కి చెట్టి వేయడం అనే మా ఉంది. ఏది ఏమైనా సర్వేయర్స్ ను అప్పాయింట్ చేసి ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలలో పని పూర్తి చేస్తాము అంటే మాత్రము చాలా నిధులతో కూడిన పని. అయినా నేను సర్వే కమిషనరు గారిని అడిగితే 18 నెలలలో రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. ఆ పని చేసేటప్పుడు మీరు ఇచ్చిన సలహాలు రాఘవ రెడ్డిగారు చెప్పారు—గ్రామాలలో ఆంధ్ర ముందు నిలబడి భాస్రావహాని చేశారు అన్నారు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ వర్క్కు చేసేటప్పుడు అదే పని జరగాలి. అదే పని జరిగినప్పుడు గ్రామాల్లో వారు దానిగురించి ప్రకటించారు. అయితే మీరు ప్రకటిస్తే ఏ రైతు చూస్తాడని చాలా మంది చెబుతారు. మరి దానికి ఉపాయం ఎలాగో చెప్పాలని తమకు మనవిచేస్తున్నాను. మరి గ్రామ చావిడిలోటాం టాం చేసినప్పుడు కొందరు ఆమాయకులైన చిన్నచిన్న రైతులు, హరిజనులుగానివ్వండి, గిరిజనులు కానివ్వండి తెలుసుకోలేరు కదా అంటే దానికి ఉపాయం ఏమీ లేదు. అది అవసరమైనప్పుడు, వారు చూసుకొంటారు. అటువంటివి ఆయన ఋణాకు పోయినప్పుడు చూసు కొంటారు. ముఖ్యంగా నేను మనవిచేసేది గ్రామోద్యోగుల వల్ల వీటిలో తప్పులు జరుగుతాయి. కర్ణాటకలో గ్రామవ్యవస్థను దేవరాజ్ అర్స్ గారు మార్పుచేసారని రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. నేను గతంలో కూడా చెప్పాను. నేను స్వయంగా కర్ణాటకకు వెళ్లి అక్కడి రెవెన్యూ మంత్రిగారితోను అధికారులతోను కూడా చర్చించడం జరిగింది. నాకు గ్రామకరణాలమీద మోజు అని కాదు కాని అవ్యవస్థను మార్చి మరొక వ్యవస్థ పెట్టినప్పుడు అంతకంటే అధ్వానం కాకుండా ఉండే పరిస్థితిని తీసుకురావాలి. ఈ రోజు గ్రామాలలో వున్న పరిస్థితి మనకు తెలుసు. ఇప్పుడు ద్రోణరాజు పర్యవేక్షణలో వారిబుక్స్ లోనే మిగిలిపోయింది గ్రామ రికార్డు అంతా ఆ రికార్డును బయటకు తీసి ఈ పాసుపుస్తకాల ద్వారా ప్రజలకు

6-50 p.m.

సహాయం చేద్దామనే నడుద్యోగం చేసే చాలా గట్టిగా ప్రయత్నం చేసాము. ఒక
తైము లిమిట్ పెట్టి చేసాము. దాని కార్యోపన కొంత జరిగింది. కాదన
లేదు. అయితే దానిమీద సత్తిడి తీసుకువస్తున్నాము తయారుచేయమని చెబు
తున్నాము. ఎక్కడైనా కొన్ని లోపాలు జరుగుతాయి. కలెక్టర్లు కాని
వ్వండి, సబ్ కలెక్టర్లు కానివ్వండి. ఆర్.డి. ఓ.లు నివ్వండి అక్కడిక్కడ
సేంపుల్ చెప్పి చేసి ఎంట్రీస్ చేస్తున్నారంటే, లేకపోతే విచారించి చేయండి
అని చెప్పి ఈ రోజు కమిషన్ గారికి ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక పెద్ద
కార్యక్రమం చేపట్టినప్పుడు కొన్ని లోపాలు జరుగుతాయి. కొన్ని లోపాలు
జరిగాయని విల్ రెడ్డిగారు నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. కొంతమంది రిజిస్ట్రేషన్
వాళ్ళే చేసినట్టు అయిపోయింది. మిగిలిన వాళ్ళు చేసిన ఇస్తాను కాబట్టి డబ్బులు
ఇవ్వండి అని అమాయకులకు మోం కేయకం జరిగింది అన్నారు. గత లో
రాజేశ్వరరావుగారు నా దృష్టికి తీసుకువచ్చే రేడియో ద్వారా, కనీసతాళి
ద్వారా తిరిగిమళ్ళీ గ్రామాలలో టౌంటూ ద్వారా ప్రచారంచే ఎదిరిజరిగింది ఈ
విషయాలలో ఎంతవరకు మాకు పాసిబులితో ఉందో అసన్నీ చర్యలు తీసుకొని
రైతులకు సహాయం చేయాలని, ఈ లంచగొండితనాన్ని దూరంచేయడానికి
ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోందని సానయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అప్పటికి
జరుగుతాయి అంటే మానవ సహజంగా జరిగేటటువంటి విషయాలు. మేము
నిర్లక్ష్యం చేయడంలేదు. అప్పుకుం చర్య వాళ్ళమీద తీసుకొంటామని హామీ
ఇస్తున్నాను. వాళ్ళు మన చేసేది దానిలో ఒక పీసల్ క్లౌజ్ చాలా ఇదిగా వుంది.
దానివల్ల అమాయకులైన రైతులు చాలామంది ఇబ్బంది పడతారేమో అన్న
మాటకు చెబుతున్నాను. తమకు మనవి చేస్తున్నాను. The Government
have decided to get these pass books prepared and issued within a
period of two months from 1st September, 1979. Hence the work
enumerated below should be got done within the time span allotted
to each starting from 1st September, 1979:—

(a) For each Revenue village, a register called Basic Village
Register of Holdings should be prepared in the proforma enclosed to
this order as Annexure-A పాస్ బుక్ ఇచ్చిపెసిన తరువాత చర్యలు తీసు
కొంటాము. గోవిందరావుగారు కొన్ని ఎమెండ్ మెంట్స్ ఇచ్చారు. నేను
అందుకని పాస్ బుక్ ఇచ్చినప్పుడు తీసుకోవలసిన చర్యలగురించి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్
ఇన్ స్పెక్షన్స్ తో చదివి వినిపిస్తాను. This register should be prepared with
reference to village accounts, particularly village account No. 10(1)
and village Account No. 102 and on the basis of the personal know-
ledge of the village officers and other knowledge obley
of the village. It should be written Survey Number-wise and the
names of the owners, enjoyers, etc should be those of living persons
ఈ రికార్డు అఫ్ రైట్స్ పూర్తి కాలేదు కాబట్టి దానిమీద కొంతవరకు

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

ఆధారపడవలసి వచ్చింది. భవిష్యత్తులో అప్పటివరకు లోపాలు వచ్చినప్పుడు సవరించుకొనడానికి ఆయన అప్పీలు చేసుకొనడానికి ప్రావిజన్స్ ఉన్నాయి. This work should be got done with strict and tight supervision by the Firka Revenue Inspector Girdavar or any officer to be selected by the Tahsildar belonging to any Department in the district and within a period of two weeks from the date of commencement of this work—namely 1-9-1979. మేము త్వరగా చేయాలనుకొన్నాము కాబట్టి ఒక రెవన్యూ వాళ్ళ నేకాకుండా ఈక్వల్ టు నన్ సూపర్ పైజ్ చేయడానికి కూడా మేము తీసుకోవాలనుకున్నాము. As soon as the Basic Village Register of Holdings is prepared it should be published in the village by affixture in the Chavidi and by beat of tom tom in the village, calling upon all persons claiming interest in lands to file objections or request for alterations, additions to and deletions from the register before the Tahsildar within a period of two weeks from the date of publication. గ్రామాలలో ఈ టూం టూం చేయడం, నోటీసు అందించడం అనేది తప్పకుండా చట్టాలలో ఉంటాయి. అవి జరగడం అనేది సామాన్యమైన విషయం.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— అవి జరుగలేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :— స్క్రిప్ట్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇవి జరిగినా కూడా కొంతమంది తప్పించుకొనడానికి, పొరపాటుగా వాళ్ళకు అంతగా నాలెడ్జ్ లేకపోవడంవల్ల జరుగుతాయి. జరిగినంత మాత్రాన రిజిస్టర్ లో తప్పులు ఉన్నాయి కాబట్టి 420 క్రింద ఆయనను పీనలైజ్ చేసేది కాదు. కొంతమంది తప్పుడు నర్టిఫికేట్స్ పెట్టి లోన్ను దాచి చేస్తున్న సంగతి తమకు తెలుసు. అందు వల్ల అటువంటి వాళ్లను పనిష్ చేయడానికి, లోన్ను తీసుకున్నప్పుడు సరిగా ఎంట్రీస్ చేయకుండా వుంటే అది బయటపడినప్పుడు తప్పకుండా చర్య తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంది. రైతులు అయినంతమాత్రాన వారు మానవులే. ఎక్కడైనా తప్పు చేయడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము. ప్రతి ఎంట్రీస్ తప్పని కాదు. ఒకసారి ఫైనలైజ్ అయిపోయి, పాస్ బుక్స్ ఇచ్చిన తర్వాత సబ్ సీక్వెంటుగా వచ్చే దోపాలు ఏమైనా ఉంటే దానిమీద చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ సి పాచ్. రాజేశ్వరరావు :—లోపాలతో కూడుకొన్న పాస్ బుక్స్ సంగతి ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :— పాస్ బుక్స్ లో కాదు. పాస్ బుక్స్ ఇచ్చి చేయడం అయిపోయిన తర్వాత సబ్ సీక్వెంటుగా వచ్చే ట్రాన్ జాక్షన్స్ నమోదు చేయకపోతే, చేయకుండా లోన్ తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అనే విషయం దీనిలో క్లియర్ గా ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి :—ఆ వర్డింగ్ లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—క్రియర్ గా ఉండి కదా జనార్దనరెడ్డిగానూ. సబ్ సీక్వెంట్ టు ది ఇన్స్ట్రక్షన్ పాస్ బుక్స్ అని.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్షా లేదండి. నేను తెలుగు వర్షన్ చదువుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆక్షాబు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడవచ్చు.

Sri N. Janardhan Reddy :—

“(c) “Depending upon the total number of objections, received from each village, the Tahsildar shall depute from out of all the Gram Panchayat, Zilla Parishad and other departmental staff available in the taluk, officer, not lower in rank than a Deputy Tahsildar of the Revenue Department (as for example Agriculture Extension Officer, Cooperative Extension Officer, etc.) to visit personally two or three villages, hear the parties, record statement, and come to some rough and ready conclusion on the objections filed before him. If such staff are not sufficient, the Tahsildar, in his discretion, may depute, to some places any officer of the Revenue Department, who is qualified to be a Revenue Inspector. This work should be got done within a period of two weeks.

(d) Based upon the orders to be passed on the representations as in (c) above, the Basic Register of holdings of the village should be finalised, and prepared by the persons deputed by the Tahsildar to hold inquiry in the village and signed by him and then published in the village. This should follow immediately after the enquiry in (c) is over. The register thus prepared will be the Basic Village Register of holdings.

As soon as the basic register is finished, the Village Officers shall prepare a Pattadar Pass Book based on the Basic Register of Holdings, get it counter-signed by the Revenue Inspector, a copy of this pass book should then be handed over to the ryots in the village. This should be got done within a period of two weeks....

పైడి శ్రీరామమూర్తిగారు అన్నారు దీనిలో తహశీల్దారు అయినా సంతకం పెట్టలేదని. రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్. రెవెన్యూ అథారిటీ క్రింద సంతకం పెట్టడానికి ఉంటుంది. Not less than the rank of Revenue Inspector will sign and hand over to the ryots of the village. ఈ విధంగా ఇన్స్పెక్టర్ ఇన్వడం జరిగింది. కాని యథార్థంగా ఈ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వడం అనేది అమలు జరుపుచున్నామనుకున్న పీరియడ్ లో కొన్ని అవాంతరాలు వచ్చాయి. డిప్యూటీ సెస్సెస్ వచ్చాయి. గ్రామ కరణాలు కూడా కొంత నిరాకరణోద్యమం చేశారు. అందుకనే గ్రామోద్యోగుల సంఘాలవారిని పిలిచి వారితో సప్రదించడం జరిగింది. యథార్థంగా ఈ సమస్య తయారుచేసినప్పుడు

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

గ్రామోద్యోగులను అనుగ్రహించకలిగిన కాన, మండలి సభ్యులు శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు కాముకూడా వచ్చి కూర్చుంటామంటే వారిని కూడా ఆహ్వానించాము. రైతు రికార్డులో అనుభవంగల మహబూబ్ నగర్ ఎం.ఎల్.ఏ. రాంరెడ్డిగారు కూడా వాలంటరీగా వచ్చేసారు. తరువాత ఒక ఆర్.ఎ.ఓ. ఓ. సు. ఇలా వీళ్లందరినీ సమావేశ పరచి ఒక సమానా తయారు చేయడం జరిగింది. ఇదికూడా ఆ గ్రామంలో సామాన్యరైతుకు తెలియలేదు అంటే నేను బాష మార్చాలా లేక నమోదానా మార్చాలా? సన్నతలో మాగ్నిమమ్ గా తీసుకువచ్చాము. ఫూల్ ఫూల్ అని నేను చెప్పను. అనుభవం మీద ఏదైనా సవరణ తప్పకుండా చెసుకుంటాం. దీనివల్ల ఈ యాక్టునల్ ప్రయోజనాలు ఉంటాయనే సదుద్దేశం తోనే ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. ఇది సరళం కావడానికి మీ అందరి సహకారం కావాలి. దీని విషయంలో తప్పుకుండా స్థానికరైతుల కానన సభ్యుల సలహాలు కూడా తీసుకొమ్మని నేను కలెక్టర్లును చెబుతున్న ఉటంపివన్నీ జరిగిన తరువాత కూడా లోపాలు జరిగాయి అంటే తప్పకుండా అనుగ్రహం మీద మనం సవరించుకొనడానికి ఎప్పుడూ అవకాశం ఉంటుంది నేను పునవిచేస్తున్నాను. మిత్రులు చాలా మంది సలహాలు ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—విలేజ్ లో ప్రకటించలేదని చెప్పినచోట కనీసం 7-00 p.m. ఎంక్వయిరి చేయడానికై నా ఆదేశం ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను. కలెక్టరు గారికి ఆ విధంగా ఆదేశం యిస్తాను. కాళయ్యగారు చెప్పినారు. ఆయనకు ప్రత్యేకమైని సమన్య వున్నది. సమాధానం వారే చెప్పినారు సీనియర్ అధికారులు చూస్తున్నారని, వాటిని ప్రత్యేక దృష్టితో చూస్తాను అని చెబుతున్నాను. రాజేశ్వరరావుగారు అనుభవాన్ని రికార్డు చేస్తున్నారు. ఓనర్ షిప్ లేదు. గ్రామాలలో వాస్తవ రూపంలో అనుభవం క్రింద రికార్డు చేయమన్నాము. వెంటనే రిజిష్టర్ చేయించుకుంటే వోనరు క్రింద చూపిస్తారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—మనెన్సీ యాక్ట్ 50 బి క్రింద స్వాధీనం చూపించారు. 12 పండ్లు స్వాధీనం కలిగిన వారికి లిమిటేషన్ యాక్టు క్రింద హక్కు వస్తుంది. కనుక ఆట్రాంటి వారికి మీరు ఆదేశించవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—జాయింట్ పట్టాల విభజన గురించి గోవింద రావుగారు చెప్పినారు. వాటిని సమగ్రంగా తీసుకొస్తున్నాము. కాని కాల న్యవధి పడుతున్నది. బ్రిటిష్ వారి నుంచి సర్వేమించిన పరిపాలన. అనే అడ్డంకులు ఉన్నాయి. అడ్డంకులు అధిమించి చిత్తుకుద్దితో ప్రయత్న చేద్దాము. రైతుకు సామాన్య మానవుడికి అందుబాటులో ఉండటట్లు చేయాలనే తలంపు ఉన్నదని మనవి చేస్తూ దీనిని ఆమోదించమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is:

“That the Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.”

The Motion was adopted.

Mr. Speaker:—There are no amendments to Clause 2,

The question is:

“That Clause 2 do stand part of the Bill.,.

“The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE-3

Sri K. Govinda Rao:—Sir, I beg to move :

In clause 3 for sub-clause 6-A (1), (2) and (3) substitute the following:—

“6-A (1) The Government shall, within 6 months of the commencement of this Act, shall issue a pass book to every owner, pattadar, mortgage, occupant, or tenant of any land on payment of rupee one.

(2) Any person, may, within a month after receiving the pass book apply to the Tahsildar for rectification of the entries contained in the pass book, if any.

(3) On receipt of such an application, the Tahsildar, shall cause any enquiry to be made in such manner as may be prescribed and shall pass an order on the objections raised there in.

(4) An appeal shall lie over the orders passed by the Tahsildar before the Revenue Divisional Officer in such manner as prescribed and the orders of the Revenue Divisional Officer shall be final.

(5) Every entry in the pass book shall be presumed to be true until the Contrary is proved.

Sri V. Sobhanadreeswara Rao:— Sir, I beg to move :

Delete sub-clause 6-c (2) of clause 3.

Mr. Speaker:— Amendments moved.

శ్రీ క. గోవిందారావు:— ఇప్పుడు ఈ అమెండ్ మెంట్ సెల్ఫ్ ఎక్స్ ప్లైన్ చేయగలిగా వున్నది. ఇది ముందే రివెన్యూ డివిజన్ తరఫున న్యూమోటోగా రికార్డు తయారు చేయవచ్చునని వున్నది. ఆ రికార్డు తయారు చేయండి. ఆర్జిక్స్ కాల ఫర్ చేసి వాటిని విచారణ చేయండి. గ్రామీణులకు ఉన్నటువంటి అనుభవం వైన తయారు చేసిన రికార్డును ఆధారం చేసుకోని గవర్నమెంట్ పాస్ బుక్ లు యివ్వాలని, దానివైన కొంత కాలంలో రైతుకు ఆశీర్వాద ఉండే టెక్నిక్ అప్లై చేసుకోవచ్చునని, అవసరం అయితే వై అథారిటీ—ఆర్ డి.ఐ. కు అప్పీల్ చేస్తే బాగా ఉంటుందని పరశురామనాయుడుగారు చెప్పారు.

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

అంగీకరించారు. అందుచేత ఏ చట్టం అయినా పొరపాట్లు కాకుండా సాధ్యమైనంత వరకు పూల్ పూఫ్ గా తయారు చేయవలసి వున్నది అంగీకరించమని కోరుతున్నాను. న్యూమోటోగా తయారు చేయవచ్చునని రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ లో యాక్ట్ లో వున్నది అదే పద్ధతిలో పాస్ బుక్స్ యిస్తున్నారు. అప్పీలేషన్ పెడితే నీ యిస్తాను. అవి కాకుండా తయారు వారికి యిస్తే అబ్జక్షన్స్ ఉంటే తెలియపరుస్తారు. ఆ పైన అప్పీల్. గవర్నమెంటుకు ఖర్చు ఏమి లేదు. న్యాయంగా ప్రతి చట్టంలో ఉండవలసిన పద్ధతిలో జాగ్రత్తగా చేయవలసి వున్నది కాబట్టి దానిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:—ఇప్పుడు విరల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు కరెన్షన్ తగ్గాలంటే అప్పీలేషన్ అసెడి తీసివేసి పటావరి, తహసీల్ ఒక వాం రోజులలో ఈ గ్రామాలు రివియ్ చేయాలంటే కరెన్షన్ ఉండదు. అప్పీల్ పెక్షన్ పెడితే మీకు యిస్తుంది ఉండదు. మాకు యిబ్బంది ఉండదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—గోవిందరావుగారు చెప్పిన దాని మేరకు చదివి వినిపించాను. పాస్ బుక్స్ చేసేటప్పుడు రెండు లెవెల్స్ లో వారికి అప్పీల్ చేసుకోవడానికి అవకాశం వున్నది. తాసిల్దారుగారికి రెండు వారాలలో పాస్ అప్పీల్ చేసుకోవడానికి అవకాశం వున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—యాక్టులో ఎక్కడ వున్నది?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—రూల్స్ లో వున్నది. అప్లిసిస్ట్రేట్స్ యిన్ ప్రొక్లెయ్డ్ ఏ విధంగా క్లియర్ గా చేయాలో చెప్పాము. అందువల్ల అది అవసరం లేదు. సెనెటరీ పబ్లిసిటీ యిచ్చి మనం చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ పూలసుబ్బయ్య:—ఇప్పుడు రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ రైతాంగానికి కలుగజేస్తున్నాము. ఇన్ ప్రొక్లెయ్డ్ పాటించవచ్చు. పాటించకపోవచ్చు. సబ్ స్టానియేటివ్ పార్టు ఆఫ్ లా లో ఉంటే బాగా ఉంటుంది. రూల్స్ ఫ్రేమ్ చేస్తే అవి బ్రెండింగ్ గా ఉంటాయి. మంత్రిగారు ఒప్పుకొనడం బాగా ఉంటుంది. పూల్ పూఫ్ గా ఉండాలన్నప్పుడు ఈ విషయాన్ని ఇన్ ప్రొక్లెయ్డ్ లో పెట్టడం మంచిది.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—అప్పీల్ పోనిజన్ రూల్స్ లో ఉన్నాయి.

There is already a provision in the Record of Rights Act. పోనిజన్ వున్నది. రూల్స్ లో ఇన్ క్లూడ్ చేసుకొందాము.

7-15 p.m.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టులో ఉన్న మాట వాస్తవం. అది బేస్ అయి ఈ పాస్ బుక్స్ యిస్తున్నాము. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ తయారు చేసినప్పుడు ఉన్నటువంటి పొసిజన్ చెబుతాను. పాస్ బుక్స్ యిచ్చిన తరువాత దానికి కావలసిన ప్రొవిజన్స్ పెట్టకపోతే ఇన్ ప్రొక్లెయ్డ్ లో పెట్టాల్సిన అవసరం ఏమి ఉన్నది? What is the difficulty in incorporating the required provisions, in this?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—దానిలో ప్రొవిజన్ వున్నది. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ యిన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. రూల్స్ లో చేస్తాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—అప్లికేషన్స్ పెట్టాలి అని యిందులో పెట్టారా లేదా? అది తీసివేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—రెండు రూపాయలు కట్టాలి. రైతు అప్లికేషన్ పెట్టాలి. లేకపోతే నా శేబులో నుంచి పెట్టుకోవాలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—దీని క్రింద చేసే రూల్స్ లో అది యిన్ కార్పొరేట్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—అది చేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:—పాస్ బుక్స్ ఇచ్చిన తరువాత రెండు రూపాయలు వసూలు చేయండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—ఆరు ఎకరాలు ఉన్న రైతు ఉంటాడు. వాడు రెండు రూపాయలు ఇవ్వమంటే ఇవ్వలేనంటే ఏమి చేయాలి?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—అప్లికేషన్ పెట్టాలని యిందులో పెట్టాల్సిన అవసరం ఏమిటి? తప్పనిసరిగా అప్లికేషన్ పెడితే గాని యివ్వమని ఎందుకు అంటున్నారు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ ఎందుకు తయారు చేస్తారు? రైతులకు యివ్వడానికి కదా?

Why should you not incorporate the accepted provisions in the body of this bill?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—ఎన్ కంబైన్డ్ సర్టిఫికేట్ కావాలంటే అప్లికేషన్ పెట్టుకోవాలి.

అప్లికేషన్ ఉండో పాస్ బుక్స్ ఇవ్వాలని అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే రెండు రూపాయలు వసూలు చేస్తాము. గోవిందరావుగారు చెప్పినది నేను కూడా చెప్పాను. రూల్స్ లో యిన్ కార్పొరేట్ చేస్తాము. We will incorporate these things in the Rules.

శ్రీ పి. మందరయ్య:—అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటేనే పట్టా పాస్ బుక్స్ ఇస్తామనడం సరి కాదు, ఇది గవర్నమెంటు చేయవలసిన పని అవునా. కాదా అని నేనడుగుతున్నాను, రైతుకు యిబ్బంది వచ్చి మీవద్దకు వస్తేనే చేస్తామనడం సరి కాదు. గవర్నమెంటు తనంతట తానుగా రైతుల హక్కులు కాపాడాలి. దీనిని మిన్ యూజ్ చేస్తుంటే ఆటోమేటిక్ గా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో దానిని ఆపే వీలుండాలి అటువంటి నాయకత్వం ప్రజలకు కల్పించాలి. రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ గురించి గవర్నమెంటు తనంతట తానుగా చెయ్యాలి. అది మీరు చేయవలసిన పని రెండు రూపాయలిచ్చి నావద్దకు వచ్చి అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటేనే చేస్తానంటే గవర్నమెంటు అంత దివాళ తీసిందని నేను అనుకోవడం లేదు, రైతు యొక్క

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

హక్కు కాపాడడానికి ఇదొక వెల్ ఫేర్ మెజర్ గా గవర్నమెంటు చేయవలసి ఉంటుంది. అందుకు వ్యతిరేకంగా, నువ్వు ఎప్లికేషన్ పెట్టుకుంటేనే చేస్తానడం మంచిది కాదు. రూల్సులో పెడతామని అంటున్నప్పుడు దానినే యాక్టులో పెట్టవచ్చునుగదా, రూల్సులో పెట్టినా, పెట్టకపోయినా, యాక్టులో వుందా లేదా అనేది కోర్టులు చూస్తాయి. రూల్సులో పెడతామని అంటున్నప్పుడు దానిని యాక్టులోనే పొందుపరచవచ్చునుగదా. ఇది మీరు చేయవలసింది, యీ బాధ్యత మీ పై వుంది. అపోజిషన్ చెప్పే చిన్న చిన్న సలహాలు కూడ మీరు పాటించకపోవడం సరి కాదు. రైతు వద్దన్నప్పటికీ, నీ భూమి ఇంత అని వ్యభిచారం చెప్పవలసిన ఉంటుంది అది ముందు మీరు చేసి, ఆతరువాత అది మిన్ యూజ్ అయితే, అతను ఎప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే దానిని రెజిస్ట్రే చేయవలసి ఉంటుంది. డబ్బు అదనంగా ఖర్చు కాదని మీరే చెబుతున్నారు కా బట్టి, దీనిని యాక్టులో పొందుపరచాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రెండు రు, లకు కాదుగాని, వార్డు ఎప్లికేషన్ పెట్టకుండా ఇవ్వడం బాగుండని వారు అంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన రెడ్డి :— ఎప్లికేషన్ తీసుకొని, సంతకం పెట్టించుకొ ఇవ్వాలిగదా, అట్లాగాకుండా, ఫోర్సు చేసి యివ్వలేముగదా, అందువలన ఎప్లికేషన్ పై రెండు రు,లు తీసుకొని ఇస్తారు. ఇది లిగల్ మాటర్. On application we are giving pass-books. We cannot compel them to take pass books compulsorily. అది ఇచ్చిన తరువాత, అది ముట్టిపట్టుగా రశీదు కూడా తీసుకోవాలిగదా. ఎప్లికేషన్ పెడితేగాని అదంతా జరుగదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు లిగల్ పాయింట్ అంటున్న దాని గురించి నేను చెబుతాను. ఎప్లికేషన్ తీసుకుని పాస్ బుక్ యిస్తే దాని హోల్డ్ — లిగల్ గా రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంటుంది అంటున్నారు. He will be held liable Under the Pass-book, అన్నప్పుడు, కోర్టులో గాని, ఇతరత్రా పదయినా లావా దేవీ వచ్చినప్పుడు That is a legal document. It is a collective application. లిగాలిటీ అని కూర్చోకుండా, ఒక రిజిస్టరు పెట్టుకుని "I am herewith obtaining the pass book and accept these rules." Thus, you take a receipt ఆయన యిచ్చిన రెండు రు, లు తీసుకుని సంతకం పెట్టించుకోండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన రెడ్డి :— నేను అదే చెప్పాను. ఎప్లికేషన్ అంటే అదే. There should be some method regarding the issue of pass-book on his application.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఒక రిజిస్టరు మెయిన్ బుక్ చేయండి. రెండు రు. లు తీసుకుని, అందులో సంతకం పెట్టించుకోండి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— రూల్సులో తరువాత పెడతా మంటున్నారు మంత్రిగారు, నేను చెప్పేదేమంటే — ఒకటివల్ యాక్టులో ఎవర్ ప్రావిజన్.

ప్రొసీజరు, ఆ మెనరి అంతా తయారయి వుంది. ఎప్లికేషన్ తీసుకున్నా ఆ తరువాత దానికి విరుద్ధంగా చెయ్యముగదా, అ దువలన యిందులో నేలది ఇంక్లూజ్ చెయ్యడంవలన వారికి వచ్చే కష్టమేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇందులో ఎపిల్ బాస్ చెయ్యలేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—నేను చెప్పింది ఒప్పుకుంటే గవర్నమెంటుకు వచ్చే ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి:—ఎలాంటి రిజిస్ట్రేషన్స్ తో యివి తయారవు తున్నాయి. He has acquired it on application and it is a document. It is going to be a document in every Court of Law. ఇందులో వెర్సిఫైడ్ కోసం అంటూ ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అయితే, ఒకటి చెయ్యండి. మి పార్టీవారికి విఫ్ జారీ చెయ్యకుండా దీనిపై ఫీ ఓటి గుకు అవకాశం ఇవ్వండి. అప్లికేషన్ లేకుండా మేము రైతులకు పాస్ బుక్స్ ఇస్తామని మీరు ఎందుకు ఎప్లికేషన్ వడం లేదు?

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి:—ఇండాక్ మనవిజేసేటట్లుగా, అందులో లీగల్ కాంప్లికేషన్ వుంటుంది. అన అప్లికేషన్ పై యిస్తే తప్ప దానికి లీగల్ షేప్ ఉండదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—ఇప్పుడు కూడా లీగల్ గా నిలిచే పరిస్థితి లేదు. అప్లికేషన్ పెడితే ఆ లీగల్ హక్కు వచ్చేస్తుందా? లేపోని అర్హుమెంటు చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker:—So, you are not accepting. Now I put the amendment to vote.

The question is:

“In clause 3 for sub-clause 6-A (1), (2) and (3) substitute the following:..

6-A (1) The Government shall, within 6 months by the commencement of this Act, shall issue a pass book to every owner, pattadar motgag, occupant or tenant of any land on payment of rupee one.

(2) Any person, may, within a month after receiving the pass book apply to the Tahsildar for rectification of the entries contained in the pass book, if any.

(3) On receipt of such an application, the Tahsildar, shall cause any enquiry to be made in such manner as may be prescribed and shall pass an order on the objections raised therein.

(4) An appeal shall lie over the order, passed by the Tahsildar before the Revenue Divisional officer in such manner as prescribed and the orders of the Revenue Divisional Officer shall be final.

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

(5) Every entry in the pass book shall be presumed to be true until the contrary is proved.

Sri K. Govinda Rao Pressed for division.

The House divided thus:

Ayes .. 19 — Noes .. 63

Neutrals.. nil.

The amendment was lost.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, మిద్యారా మంత్రిగారిని మూడవ క్లాజ్ లో 6 (సి) (2)ని డెలిట్ చెయ్యమని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు ఇచ్చిన వివరణలోగాని, డిస్కంప్ లోగాని చెప్పిన ప్రకారం ఇంచేషన్ లోగా రైతు రికార్డు చేయించుకుంటూవుంటే నేరం చేసినట్లు 420 క్రింద పెడుతున్నారంటున్నారు, 6 (సి) (1)లో యీవిధంగా ఉంది. Every loan granted by any credit agency, every encumbrance of land for the grant of a loan and every repayment of such loan, shall be recorded in the pass book by the concerned officer or authority under attestation by a competent officer of the credit agency. కాబట్టి, యీ పాస్ బుక్ లో ట్రాన్సాక్షన్స్ విధిగా ఎంటర్ చెయ్యవలసిన బాధ్యత లోన్ యిస్తే ఆ బ్యాంక్ కన్ఫర్మ్డ్ అఫిషియల్, అట్లాగే తిరిగి కట్టినప్పుడు ఆ బాధ్యత ఎవరిపై వుంది? దీనిలో Any pass book holder approaching a credit agency for a loan without getting necessary entries, relating to alienations or transfers of his land or any encumbrance or charge therein subsequent to the issue of the pass book, duly entered therein shall be deemed to have committed an offence under Sec.420 of the I.P.C. and shall be punishable for such offence అని పెట్టారంటే యీ ప్రభుత్వానికి రైతాంగమంటే ఎంత చిన్న అభిప్రాయం వుందో అర్థమవుతున్నది. 60 లక్షల పాస్ బుక్స్ ఇచ్చాము అన్నారు. 27 లక్షల పాస్ బుక్స్ లో ఎంట్రీలు వేసాము అన్నారు. వాటిలో రెండు వేల పుస్తకాలలో నైనా నాలుగు పార్ట్లు పూర్తిచేసినవి ఉంటే తప్పని సరిగా రివెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు జోహార్లు అర్పిస్తాను. ఆరు నెలలై నప్పటికి ఎంట్రీలు చేయని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ఏ కరణమో మరొక ప్రభుత్వ ఉద్యోగియో చేసిన తప్పుకు ఆలస్యానికి రైతును చీట్ క్రింద జమ కట్టి సె.420 క్రింద చర్య తీసుకుంటామని ఇక్కడ బిల్లులో పెట్టడం దురదృష్టకరం. పెద్ద నాడు, చీట్ చేసినప్పటికి వానిని పట్టుకునేవాడులేదు. రైతులలో చాలా మంది ఈ నాటికి తమ సర్వే నెంబరు వీడో తెలియని వారున్నారు. ఎక్స్ టెంట్ తెలియదు, కట్టవలసింది తెలియదు, అందుకే కచా పాస్ బుక్కు కావాలన్నది. రికార్డు చేసిన దానిని ఇంచేషన్ లోగా టాంపర్ చేస్తే ఏమైనా చేయవచ్చును కాని ఇదేమిటి?

7-20 p.m.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారి పాయంటు ఏమిటంటే పాస్ బుక్కులో పొరపాటు ఉంటే మెన్సిరియా లేదు కనుక ఈ విధంగా సె. 420 క్రింద వస్తుందని పెట్టడం న్యాయం కాదని. డెలివరేట్ లీ అని చేరిస్తే సరిపోతుందేమో.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :— ఎక్కడైనా రైతు వల్ల పొరపాటు జరిగి టాంపర్ చేస్తే చర్య తీసుకునే అవకాశం ఉండాలని పెట్టింది తప్ప రైతును హర్రాస్ చేయడానికి కాదు. ఇంతవరకు ఎంటర్ కాలేని కేసు గురించి చెప్పారు. ఆ విషయం సాకల్యంగా ఆలోచించి చర్య తీసుకొంటున్నాము. ఇది చట్టం ఐన తరువాత క్రెడిట్ ఏజెన్సీ తీసుకొని ఎంటర్ చేయాలి. ఇప్పటి వరస్థితి ఎల్ ఎం బి రుణం ఇస్తే తహసీల్దారుకు తెలియదు. వారు లోన్ కు పోయినప్పుడు టాంపర్ చేయడం వంటి పనులు చేస్తే తప్ప ఇది ఎర్రెక్ కాదు. ఇదొక సేఫ్ టీ వాల్వ్.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— తమరు చెప్పినట్లు డెలివరేట్ లీ అని యాడ్ చేస్తే సరిపోతుంది. ఇంచెన్స్ లీ ఐనా సరే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేస్తే తప్ప లేకపోతే పొరపాటు జరిగితే సె. 420 క్రింద తీసుకురావచ్చును.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :— ఎల్. ఎం. బిలకు, రుణానికి పోతే వారు ఎంటర్ చేస్తారు. ఆ విధంగా ఎంట్రీ వేసే వరకు ట్రాన్సాక్షన్ పూర్తి ఐనట్లు కాదు. సర్వే చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తేనే ఈ రకంగా జరిగేది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఒక చేతి నుంచి మరొక చేతికి వెళ్ళి ఎంట్రీలు వదలి కదా. రైతు బాధ్యుడంటే ఎట్లా? 420 అంటే ఎట్లా? డెలివరేట్ లీ లేదా ఇంచెన్స్ లీ అని పెట్టండి. ఉద్దేశ పూర్వకంగా ఏదైనా రైతు చేసి నట్లయితే ఈ విధంగా చెప్తామంటే సబబుగా ఉంటుంది. లేక పోతే రైతును హర్రాస్ చేయడం తప్ప మరేమీ దు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :— సె. 420 లోనే డెలివరేట్ లీ అని ఉంది. అందు చేత ఇక్కడ వేరే పెట్టనక్కరలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సె. 420 క్రింద ఆఫెన్స్ ఐనప్పుడు ఇంచెన్స్ అనేది వస్తుంది. ఇక్కడ అది కాదు Sri Ch. Parasuram Naidu has said so much on that issue. there is no necessity for "intention" పాస్ బుక్కులో ఎంట్రీలు చూపించకపోతే సె. 420 క్రింద తీసుకుంటాము అంటే ఐపిసి 420 క్రింద రావలసిన ఇంచెన్స్ ఇక్కడ ఉండనక్కరలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి :— రైతులు కష్టం చేస్తున్నందుకు 420 అని ఎవరూ ఇస్తునాం.

Sri N. Janardhana Reddy :— Sir, he cannot narrate that definition here. Because we have provided all the necessary implications in the Act itself. This question of "420" does not arise.

The Andhra Pradesh Record of Rights
in Land (Amendment) Bill, 1980.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సె. 420 క్రింద ఉన్న ఇంట్రన్సిక్ అండాంసేది ఇక్కడ రాదు. అది ఇక్కడ ఎట్రాక్టు కాదు.

Sri A. Veerappa :—Sir, after pass-books were issued all the entries would be there. If some transactions were made by the parties themselves and that is suppressed, that is deemed to be a crime..

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—తమరు చెప్పిన అభిప్రాయం కరెక్ట్. దానికి భిన్నంగా మంత్రి గారు వ్యాఖ్యానం చేస్తున్నారు. సె. 420 క్రింద “Cheating & dishonesty, inducing delivery of property—whoever cheats and thereby dishonestly induces the person, deceives to delivery and property to any person, or to make, alter or destroy the whole or any part of a valuable security, or anything

which is signed or sealed, and which is capable of being converted into a valuable security, shall be punished with imprisonment or either description for a term which may extend to seven years and shall also be liable to fine.” అని ఉంది. ఇక్కడ ఇంట్రన్సిక్ చేస్తేనే వర్తిస్తుంది. ఇక్కడ తమరు చెప్పిన వ్యాఖ్యానం కరెక్ట్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఐ.పి.సి. క్రింద సెం. 420 అప్లయ్ కావాలంటే ఇంట్రన్సిక్ అవసరమే. ఇక్కడ ఇంట్రన్సిక్ అనేది పెర్జ్యూమ్డ్. Act “420” is different from the provision here.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—చట్టంలో పెట్టబడ్డది ఉద్దేశ పూర్వకంగా అని ఉండాలి కదా. . Because the Criminal procedure will take its own course.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మరల కన్ఫ్యూజ్ చేస్తున్నారు. Act 420 attracts by mere saying that, immediately it will be liable, irrespective of having the intention or not. పాస్ బుక్ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించుకుని ఎంట్రీ నేయించుకోడు. లోన్ తీసుకుంటాడు. If you add ‘intentionally or deliberately,’ then everything will be over.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరాడ్డి :—తప్పు చేసిన వారిని ఏ విధంగా సహార్డు చేయగలం?

Mr. Speaker:—Now Mr. Venkataramayya, who is a Lawyer will elucidate over this thing.

7-30 P. M.

Sri K. Venkataramayya (Gooty):—Clause 2 reads “Any pass-book holder approaching a credit agency for a loan without getting the necessary entries relating to alienations or transfers of his land or any encumbrance or change subsequent to the issue of the pass-book, duly entered therein shall be deemed to have committed an offence under Section 420 I.P.C.” Section 420 is used only as a measure of punishment. The word used is “deemed”. That means whatever is contained in Sec. 420 there the intention is also mentioned in Sec. 420 separately we need not mention. It deems an offence.

Mr. Speaker:—That has nothing to do with this presumption I.P.C. has nothing to do with this. ఆక్టులో పెట్టినదాని ప్రకారం ఈ వ్యక్తేదారు పుస్తకములో ఎంట్రీ చేయకుండా పోయి నాకు లోను ఇవ్వాలని అడిగితే it so facto Whether is in 2 tention or not it will attract Sec 420, unless you say internationally. వాడు ఏమి పొరపాటు చేసినా కూడ వాడిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి అవకాశం వుంది.

శ్రీ పి. శోభనాద్రీశ్వరరావు:— ఈపాస్ బుక్ అన్నీ మాచేత యిప్పించారు. దానిలో ఎంట్రీలు ఏమీ లేవు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:—తమ వాదనలంతా డీప్ట్ మీద వుంది. డీప్ట్ అనగానే it will be dangerous. Unless deliberately done అని పెట్టండి అప్పుడు కొంత రక్షణ వుంటుంది.

Mr. Speaker:— The Minister is not accepting. when they are not accepting what should be done?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:—చదువురాని రైతులు వాళ్లు లోన్ తీసుకొనేటప్పుడు క్లర్క్ 800 రూపాయలు యిచ్చి రు.900లు అని ఎంటర్ చేసేడనుకోండి. క్లర్క్ తప్పు చేసినదానికి తును శిక్షిస్తాము అంటే ఎట్లా? 80 వేల రైతులను జైళ్ళకు పంపదలచుకొంటే అది విప్లవము అవుతుందా? He must understand the difficulty.

శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి:—అమయాకులైన రైతులను ఎవ్వరూ ఏమి చేయరు. ఇది పెద్దరైతులమీద చర్య తీసుకొనడానికి తప్ప యింకేమి కాదు.

Mr. Speaker.—The Question is:

Delete sub-clause 6- C (2) of Clause 3.

Sri. V. Sobhanadreeswara Rao pressed for division. The House divided thus:

(Ayes 18; Noes 63, Neutrals Nil)

The amendment was negatived.

Mr. Speaker— The question is.

That Clause 3 do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 3 was added to the Bill.

Mr. Speaker:— The question is:

That Clause 4 and 1, Enacting formula and long Title do stand part the Bill.

The motion was adopted and Clause 4 and 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri N. Janardhan Reddy : —I beg to move:

The Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980.

That the Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980 be passed.

Mr. Speaker : — Motion moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, రైతులకు మంచి చేయాలనే సదుద్దేశ్యముతోనే ఈ బిల్లును ప్రభుత్వం తెచ్చివుండవచ్చు. కాని ఆచరణలో ఇది రైతులకు ఉపయోగ పడుతుందా, న్యాయం జరుగుతుందా, అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. అటోమెట్ గా రికార్డు ఆఫ్ ఎంట్రీ వుండాలంటే అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే కాని చేయము అన్నారు. ముందు ప్రభుత్వం చేయాలి. ఒక వేళ మిస్ అయినప్పుడు అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే చేయవచ్చు. అప్లికేషన్ పెట్టుకుంటే కాని రికార్డు చేయము అనడం న్యాయం కాదు. ఇంటెన్షన్ గా తప్పు సమాచారం ఇచ్చివుంటే శిక్ష వేయడంలో అర్థము వుంది. ఇంటెన్షన్ కాదు. పుస్తకములో తప్పు వుంటే it is deemed that he has intention అని నిర్ణయం చేస్తున్నారు. ఎంట్రీన్ సరిగా చేయించుకొనలేదు. చీట్ చేస్తున్నారని శిక్ష వేస్తామని చెప్పడం అన్యాయం. ఇంతమంది రైతులను కోర్టులకు లాగుతారా వీరిటనేది వేరు విషయం. క్లెక్ లో ఎంతమందిని పెడతారనేది కాదు. ఇంటెన్షన్ గా చేశారు అంటే ఋజువు చేయడం కష్టము. పొరపాటు జరిగిందని శిక్ష వేస్తారు అందువల్ల ఈ బిల్లును ఏ ఉద్దేశ్యముతో చేశారో అది నెరవేరకుండా పోతుంది. రైతులను పీడించేదానికి దారి తీస్తుంది. ప్రజలు తిరుగుబాటు చేసేదానికి అవకాశం వస్తుంది. ఈ చిన్న సవరణపై ప్రెస్టిజీకి మంత్రిగారు పోకుండా వారి పార్టీవారు కూడ ఫీగా ఓటు చేయడానికి అవకాశము ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులు మాట్లాడడానికి వీలులేదు. పార్టీ విప్ అనడం న్యాయం కాదు అందువల్ల రైతులకు ఉపయోగపడే వద్దతిలో వుంటేటట్లు ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. జనార్దనరెడ్డి:— నేను ప్రెస్టిజీ కోసము పోయేవాణ్ణి కాదు. నేను వారితో సంప్రత్తిస్తూనే వుంటాను. ప్రభుత్వం కన్విన్స్ అయినది. రైతులు కూడ భాధ్యతను ఫీల్ అవాలనే ఉద్దేశ్యముతో అప్లికేషన్ పెట్టాలని పెట్టాము. అప్లికేషన్ ఎట్లా వుండాలనేది వేరే విషయమనుకోండి. ఫీనల్ క్లాజు గురించి వారు చెప్పారు. కో ఆపరేటివ్ సంస్థలను తమ జేబు సంస్థలుగా వాడుకొంటూ వారి అస్తికి ఒకటికి పదింతలు అప్పులు తీసుకొని వాడుకొన్న సంస్థలు వున్నాయి. కో ఆపరేటివ్ సంస్థలనుంచి పెద్దవారు తీసుకొనే లోన్స్ ని ఏ విధంగా అరికట్టాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ సవరణ తీసుకవచ్చింది తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యము ఏమీ కాదు. సామాన్య రైతులకు న్యాయం జరగడానికి, అప్పులు తీసుకొన్న వారే తీసుకొనే దాన్ని అరికట్టడానికి వీలు అవుతుంది. సదుద్దేశ్యముతోనే తెచ్చిన సవరణ అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : — The question is :

That the Andhra Pradesh Record of Rights in Land (Amendment) Bill, 1980, be passed.

The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980.

The motion was adopted and the Bill was passed.

The Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill, 1980,

Sri P.V. Chowdary :— I beg to move :

That the Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill, 1980, be taken into consideration.

Mr. Speaker :— Motion moved : (Pause)

Mr. Speaker:— The question is :

That the Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill 1980, be taken into consideration.

The motion was adopted.

Mr. Speaker :—There are no amendment to Clauses. The question is

“That Clauses 2, 3 to 6 and 1 Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

“The motion was adopted and Clauses 2,3 to 6, and 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.”

Sri P.V Chowdary:—I beg to move :

“That the Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill, 1980 be passed.”

Mr. Speaker:— Motion moved.

(PAUSE)

Mr. Speaker—The question is :

“That the Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill, 1980 be passed”

The motion was adopted and the Bill passed.

The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980.

Sri M. Venkayya Naidu:— Point of Order, Sir. The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980 the provisions of this Bill and particularly the clauses which are inserted—they are all unconstitutional and ultra vires. ఈ బిల్లులో వున్న పొలిసింగ్స్ క్లాజ్ కన్స్టిట్యూషన్ కు విరుద్ధంగా వున్నాయి. ఆర్టికల్ 20కి విరుద్ధంగా వున్నాయి. ఈ బిల్లు ప్రకారం జిల్లా మెజిస్ట్రేటు కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని ఏక వ్యక్తిగతంగా అని భావిస్తే ఆ వ్యక్తిని ఆ ప్రాంతం నుండి కాని, ఆ

The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social
and Hazardous Activities Bill, 1980,

జిల్లా నుండి కానిస్టేబుల్ చేయవచ్చు. గూండా అనే పదానికి ఇచ్చిన నిర్వచనం చూస్తే స్వయంముగా లేక ఒక ముట యొక్క సభ్యుడుగా లేక నాయకుడుగా వున్న, అపాయకరమైన భావదముల చట్టము, అహార వదార్థముల కల్తీ నివారణచట్టము, నిత్యావసర వస్తువుల చట్టము, స్త్రీలు శాలికల వ్యభిచార నిర్మూలన చట్టము, ఆయుధముల చట్టము వీటి క్రింద శిక్షింపబడివుంటే అటువంటి వ్యక్తి గూండా అని అన్నారు. ఒకసారి అఫెన్స్ అయి, పనిష్ అయిన వ్యక్తిపై రెండోసారి యాక్షన్ తీసుకోవటానికి, పనిష్ చేయటానికి అధికారం ఇవ్వడం ద్వారా కాన్ స్టిట్యూషన్ ఆర్టికల్ 20 ను పయిలేట్ చేసినట్లు అవుతుంది. Article 20 (1) : "No person shall be prosecuted and punished for the same offence for more than once." దీనిపై ఎడ్వకేట్ జనరల్ గారిని పిలిపించి వారి అభిప్రాయం తెలుసుకోవడం మంచిది. ఇంతకుముందు కూడా ఆసెంబ్లీలో ఇటు వంటివి వచ్చినప్పుడు వారిని పిలిచి వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొన్న సంఘటనలు వున్నాయి.....

Mr. Speaker:—I will read from the proceedings of the Parliament.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Even our own proceedings are there.

Mr. Speaker:— I am quoting Shakhder.— "It is the accepted practice in Lok Sabha that the Speaker does not give any ruling on a point of order raised whether a Bill is constitutionally within the Legislative competence of the House or not. The House also does not take a decision on the specific question of vires of a Bill. It is open to Members to express their views in the matter and to address arguments for and against the vires for the consideration of the House. The Member take this aspect into account in voting on the motion for leave to introduce the Bill or on the subsequent motions on the Bill. 7.40 p. m.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనలో ఇటువంటి సమస్య వచ్చినప్పుడు విత్ కామి పటేల్ పెన్సిడెంటుగా వున్నప్పుడు 1929 వల్లిక్ సేన్టి యాక్టు వచ్చినప్పుడు అప్పటి కాన్ స్టిట్యూషన్ కు అది విరుద్ధంగా వుందని తెలిపితే దానిని రూల్ అవుట్ చేశారు. వైస్రాయి దానిని సర్దిపై చేశారు. స్పీకర్ కాసనపఖా హక్కులను కాపాడుతూ చేసినప్పుడు...

Mr. Speaker:— I will read further. "Before 1942, whenever a question was raised in the Central Legislative Assembly as to whether a Bill, clause or amendment fell outside the competence of the House to enact, the Speaker took upon himself to uphold or rule out the point of order after hearing arguments on both sides. Ruling that a question of Legislative competence of the Assembly should be decided by the House itself, Speaker Abdur Rahim observed: "A question relating to the Legislative competence of the Assembly which may often involve

The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980

much difficulty and complexity should not be summarily settled by the Chair on a point of order. In fact, the Federal Court has been established for the very purpose of dealing with these questions and the Chair has really not the facilities or the time and the material or which to come to a satisfactory conclusion on a point of this character so as to be able to hold finally whether the Assembly should or should not consider the particular Legislative proposal. I therefore hold that this is not a question which should be settled by a ruling of the Chair on a point of order.

Sri M. Venkaiah Naidu:— We are not questioning the ruling. I have raised a point of order for clarification. There were certain precedents of this House wherein the A.G. was called to give his opinion. తమరు రూలింగ్ ఇవ్వడం కాదు అధ్యక్షా, దీనిని ఎవరైనా కోర్టులో ఛాలెంజ్ చేస్తే అక్కడ కోర్టు వెయకుండా వుండే విధంగా ఆలోచించాలి. మన 27-3-86లో పంచేమాతరం రామచంద్రారావుగారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేసినప్పుడు 11-7-86న వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు హిందూ చారిటబుల్ బిల్లుపై పాయింట్ ఆర్డర్ రెయిజ్ చేసినప్పుడు ఎడ్వకేట్ జనరల్ ను పిలిపించివారి అభిప్రాయం తెలుసుకున్న తరువాతనే స్పీకర్ రూలింగ్ ఇవ్వడక జరిగింది 7.50 p. m. తరువాతనే మిగిలిన బిజినెస్ ప్రొసీడర్ కావడం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రొసీడర్ అయి చేసుకోవడం మంచిది. అందువల్ల లోక్ సభలో రూలింగు వున్నప్పటికీ ఎడ్వకేట్ జనరల్ అభిప్రాయం తీసుకున్న తరువాత యీ బిల్లును ప్రవేశపెడితే జాగుంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు కంకరెంటు సజ్జతు అయినందున ప్రివేర్ చేసిన తరువాత రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందడం జరిగింది. వారు అక్కడ ఎగ్జామిన్ చేశారు. ఇక్కడ మనం బిల్లు పాసు చేసిన తరువాత రాష్ట్రపతి ఆమోదానికి పోవలసి వుంటుంది. ఇందులో ఎక్కడైనా తప్పులుంటే వారు ఎగ్జామిన్ చేస్తారు. రెండవది, యిటువంటి యాక్టు యంతకుముందు ఆరు రాష్ట్రాలలో చాలా రోజుల క్రితమే పాసు చేశారు. దీనిపైన మప్రింకోర్టు రూలింగ్ కు కూడా వున్నది. కోట్ చేయాలంటే 7, 8 రూలింగ్సు వున్నవి ఒక కేసులో “The law is certainly extraordinary one and has been made only to meet those exceptional cases where no witnesses for fear of violence for their person or property are willing to despose publicly against certain bad characters, whose presence in certain areas constitute amenace to the safety of the public residing therein. This object would be wholly defeated if a right to confront or cross-examine these witnesses is given to the suspect. The power to initiate proceedings under the Act has been vested in a very high and responsible officer who is expected to be cautious and impartial while discharging

The Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980.

his duties under this Act, " ఇది మధ్యప్రదేశ్ లో వుంది మహారాష్ట్రలో వుంది. ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, పంజాబులలో వుంది. సుప్రీంకోర్టు వరకు ఎన్నో కేసులు పోయినవి. ఈ యాక్టును సుప్రీంకోర్టు ఆప్ షాల్ చేసింది. మనమే ఫైనల్ చేయడం లేదు ఢిల్లీలో రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందవలసి వుంటుంది. ఈ లెవలులో ఎడ్వోకేటుజనరల్ ను గాని యింకెవరినోగాని పిలిచి అనుగవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టరు స్పీకరు:—I am ruling out the point of order.

Statutory Resolution

re: Disapproval of the A. P. Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Ordinance, 1979.

Sri M. Omkar:—Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Ordinance, 1979, (Andhra Pradesh Ordinance 13 of 1979 (Promulgated by the Governor on 26th October, 1979.)

Mr. Speaker:— Resolution moved.

Sri M. Baga Reddy:— Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to move ;

'That the Andhra Pradesh Prevention of Anti-Social and Hazardous Activities Bill, 1980, be taken into consideration.

Mr. Speaker:— Motion moved.

* శ్రీ యం ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, ఇక్కడ నా స్టాట్యూటరీ రెజన్ ల్యూషన్ మీదనేగాకుండా ప్రతిపక్షాలవారు యాడిలేటును ఓపేన్ చేయడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. నేను ఇదివరకులాగా మాట్లాడలేను. గాబట్టి నా పాయింట్సును వివరించడానికి అవసరమైన టైము ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు యొక్క క్లాజుల్లోకి పోయేముందు, దీనిమొత్తం స్వభావం చూచినప్పుడు ఎవరైనా నిజాయితీతో రాజకీయ పక్షపాతం లేకుండా ఆలోచన చేస్తే ఇది ప్రజాశంతికి ఉద్యమాన్ని అణచేది, పౌరహక్కులను కాలరాచేది, ప్రతిపక్షాలను కష్టజీవుల తరపున దోపిడివర్గాలకు ప్రతిరేకంగా పనిచేసే ప్రజాసంఘాలను అణచేది, కోర్టులను హిందూత్వంతో చూచేది, కోర్టు అధికారాలను తగ్గించేది. భూస్వామ్య పెట్టుబడి దారీవర్గాలకు పాలకవర్గ ముతాకు చంచాలుగా పని చేసే పోలీసులకు విశేష అధికారాలు ఇచ్చేది, మానవభంగాలు, దోపిడి, మోసం, లంచాలకు కేంద్రముగా

పున్న పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు పట్టపగ్గాలు లేని స్వేచ్ఛను ఇచ్చేది. ఈ బిల్లులో పున్న అంశాలు I.-P.C Cr.P.C., Suppression of Immoral traffic in Women and Girls Act, 1956; The opium Act, 1878; the Dangerous Act, 1930; the Drugs and Cosmetics Act, 1940; the Prevention of Food Adulteration Act, 1954; the Essential Commodities Act, 1955; the India Arms act 19.9; the Customs act 1960; the Foreign Exchange Regulation Act 1974 and the Andhra Pradesh Prevention of Begging Act. 1677; లలోను వున్నవి. ఈ రకంగా 14 చట్టాలు యింకా యితర చట్టాలలో వుండే అంశాలను పొందుపరచి యీ బిల్లును తీసుకు వచ్చారు. ఏమిటి? ఇన్ని చట్టాలు అమలులో వుండగా కొత్త విషయం ఏమీ లేదు, ఎందుకు తెచ్చారు? చాలా జాగ్రత్తగా అలోచన చేస్తే ఒక విషయం అర్థం అవుతుంది. పైన చెప్పబడిన చట్టాలను తత్సంబంధమైన చట్టాలను అమలు జరపటానికి చేతకాని పోలీసు డిపార్టుమెంటును, పాలకపార్టీ మూతా చెప్పుచేతలలో వుండే వనికీమాలిన పోలీసు డిపార్టుమెంటును ప్రజల ముందు అవహేష్టం చేయడం తప్ప యీ బిల్లు ద్వారా సాధించేది ఏమీలేదు. గూండాల పాలకవణానికి అవసరమని అందరకు తెలుసు. వారు పోలీసుకు అవసరమే, అందుకే పై చట్టాలను పునయోగించి గూండాలను అణచడంలేదు పైగా వారిని పెంచి పోషిస్తున్నారు. ఈ బిల్లు ద్వారా సంఘ వ్యతిరేక గూండాలను అణచడం జరగదు. గాని న్యాయంగా నీతిగా పున్న ప్రశాంతంగా వున్న అణచడానికి ఉపయోగపడుతుంది. వీటి అన్నింటికీ మించి వెంకయ్యనాయుడుగారు తీసుకువచ్చిన అంశం వుంది. భారత రాజ్యాంగ చట్టానికి యిది వ్యతిరేకమైనది ఏరకంగా వ్యతిరేకమో వివరిస్తాను, కేవలం రాజకీయ దురుద్దేశముతో తెచ్చిన బిల్లు అని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. అంతేగాదు ప్రభుత్వం యింకొక అంశం దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. Suppression of Disturbances Act of 1948. అనేది ఒకటి మన రాష్ట్రములో అమలులో వుంది చాలా జిల్లాలను కల్లోలిత పార్శ్వాంశాలుగా ప్రకటించారు. ఆయాజిల్లాలలోని పెక్కును 6 ప్రకారం ఒక కానిస్టేబులకు ఎవరినివడితే వారిని కాల్చి వేసే విశేష అధికారాలు వున్నవి. ఆ బిల్లును యీ బిల్లును కలిపి చూస్తే ప్రజాస్వామ్యం ఖానీ చేసినట్లు అవుతుంది. గూండా రాజ్యానికి పోలీసు రాజ్యానికి చక్కటి రాచబాట వేస్తున్నారు అని చాటికి యివ్వవలసిన నిర్వచనం.

ఇక బిల్లులోని ఒక్కొక్క అంశానికి వస్తాను. తొలుత గూండా అనే దానికి యిచ్చిన నిర్వచనం మనవి చేస్తాను.

8.00 p.m. క్లాజ్ 2 లో ఈ క్రింద ఉన్న డెఫినిషను చూడండి. గూండా మీన్ను ఎయిడర్ హిమ్ నెల్లు...అని చాల ఇచ్చారు. అందులో ఒక అంశం ఉంది. చార్జర్ 22, ఇండియన్ పీనల్ కోడును కూడా దానికి వర్తింప చేశారు. మిగతా విషయాలలో - ఎవరి నైనా కొట్టినా, చంపినా, ఒక ఇల్లు దోచినా, ఒక స్త్రీని ఏరాధవిడిచినా, లేక ఇతర రకాలుగా నేరాలు చేసినా -త్రాగనా, నల్లమందు

తీర్మాన-అటువంటి విషయాల గురించి నాకు ఏమీ జాధ లేదు. వారిని శిక్షించండి. చాప్టర్ 22లో ఒక ముఖ్యమైన అంశం ఉంది. అందులో సెక్షను 505ను చాలా జాగ్రత్తగా గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. సెక్షను 505 ఈ రకంగా ఉంది: Statements conducing to public mischief:—Whoever makes publishes or circulates any statement, rumor or report:

(a) with intent to cause or which is likely to cause any officer, soldier sailor or airman in the Army, Navy or Air-Force of India to mutiny or otherwise disregard or fail in his duty as such ;

(b) with intent to cause or which is likely to cause fear or alarm to the public or to any section of the public whereby any person may be induced to commit an offence against the State or against public tranquility ;

(c) with intent to incite or which is likely to incite any class ఈ క్లాస్ అనే పదాన్ని ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. any class or community or persons to commit any offence against any other class or community;

shall be punished with imprisonment which may extent to three years or with fine or with both. దీని యుక్కు స్కోప్ ఓమిటేషి వివిధ ప్రాకోర్టులు సుప్రీం కోర్టుచాలానిర్దిష్టంగా నిర్వచించాయి. స్కోప్ చదువుచున్నాను Section 505 deals with the liberty of the subject. It must be construed very strictly in favour of the Defence. A legitimate ventila tion of grievance against the local authorities by means of publica tion of a pamphlet should not be checked by initiating a prosecution under this Section. Unless the contents of the pamphlet amounts to incitement to an offence the persons who have published and circulated the same cannot be held guilty of an offence under this Section. ఇది క్రిమినల్ లా జర్నల్ 1980, జరిస్సా వారిది ఇక్కడ కూడా ఎంఫ సెజు చేస్తున్నారు. The words class in Section 505 is significant. Any definite or ascertainable class of citizens of India will come within this Section. Therefore, where the accused should slogans in praise of the assassin of Mahatma Gandhi it was held that was likely to invite innumerable citizens who had great reverence for Mahatma Gandhi and at least Congressmen to commit some offence against the Hindu Sabhaites including those who formed the rally and the offence under this Section was made out. ఇది కూడా మ్యూప్రజెక్ట్ లా జర్నల్ లో వచ్చినటువంటిది. తరువాత Section is intended to deal with real classes and real communities and not purely imaginary people. ఇక్కడ నా పాయింటు ఒకటి ఉంది. ఈ సెక్షను ప్రకారంగా భూస్వామ్య విధానం నశించేవరకు ఈదోషి పోదని అంటే నేరస్థులం అవుతాము. ఈలంచగోండి

ఉద్యోగస్థులు పోయేదాకా మనకు ముక్తి లేదని అంటే మేము నేరస్థులం అవుతాము. ఈ అంచగొడి ప్రభుత్వం, పక్షపాత ప్రభుత్వం పోతే తప్ప లాభం లేదని అంటే నేరస్థులం అవుతాము. మనిషిని మనిషి దోచుకునే దోపిడి సమాజం సమాజంగా నిర్మూలించబడాలి. దాని స్థానంలో దోపిడి లేనటువంటి సోషలిస్టు కమ్యూనిస్టు సమాజం కావాలన్నప్పుడు నేరస్థులం అవుతాము. నన్ను హత్య చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ఏ ఆఫీసరు పేరు అయినా తీసికొని, కాంగ్రెస్ నాయకుల పేరు అయినా తీసుకొని, భూస్వామి పేరు అయినా తీసుకొని చెప్పినా అదీ నేరం అవుతుంది. లాండు కిలింగు యాక్ట్ క్రింద ఫలానా భూస్వామి దగ్గర ఫలానా భూమి అదనంగా ఉంది, ఈ చట్టం ప్రకారంగా హక్కు ఉంది, ఆ భూములు ఆక్రమించండిని చెబితే నేరమే అవుతుంది. ఇంత తీవ్రమైన అంకాన్ని ఆ బిల్లులో పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. కేవలం గూండాలనే అణచాలనేది అయితే ఇది పెట్టవలసిన అవసరం లేని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే కరపత్రాలు వేసినా పేసరు ప్లేట్ మెంట్సు ఇచ్చినా ఇవన్నీ దాని క్రిందకు వస్తాయి. ఇప్పుడు నేను వైసె 14 చట్టాలు చదివాను బిట్ క్రింద ఒకసారి కన్నా ఎక్కువ—2, 3 సార్లు చేసినవారు వస్తారు. ఆ చట్టాల పేర్లు మళ్ళీ నేను చదువవలసిన అవసరం లేదు. ఇందులో పేర్కొనని ఇంకొక చట్టం ఉంది. అది క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు. ఇండియన్ క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు, ఇండియన్ పీనల్ కోడు— ఈ రెండింటితో ప్రభుత్వం పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఎన్ని రకాల అధికారాలు ఇస్తున్నదో తెలుస్తుంది. క్లాస్ 2లో సెక్షన్ 294 ఇండియన్ పీనల్ కోడులో చెప్పారు. అది ఏమిటంటే అబ్ సీన్ యాక్టు ఆన్... ఎటెసెట్రా, ఎటెసెట్రా. చాప్టర్ 16 ఉంది. Offences affecting the human body. అందులో 78వ సెక్షనులో ఉన్నాయి. అది అఫెన్సెస్ ఎగెనెస్టు ప్రొపర్టీ ఈ చాప్టరులో సెక్షన్ 378 నుంచి 462 వరకు 84 సెక్షనులు ఉన్నాయి. చాప్టరు 23 ఉంది. ఇది Offences of Criminal Intimidation, insult and annoyance.

మిస్టరు స్పీకరు:—మీరే ఇంతసేపు మాట్లాడితే ఎలాగ ఇంకా చాలా మంది సభ్యులున్నారు మాట్లాడడానికి.

శ్రీ ఎమ్. కంకార్:—ఇది చాలా సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. మీరు నన్ను ఆటంకపరచవద్దు. ఇంత ముఖ్యమైన బిల్లు మీద మాట్లాడవద్దని అంటే ఎలాగ? అవసరమైతే టైము పొడిగించండి.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:—రాష్ట్రంలో మా మనుగడ దీని మీద ఆధారపడి ఉంది. అటువంటప్పుడు అవసరమైతే 8 1/2 గంటల వరకు టైము పోడుగించి చర్చ కొనసాగించండి. రేపు ఉదయానికి ఇది వాయిదా వేయండి.

మిస్టరు స్పీకరు:—మాట్లాడే వారు చాలా మంది సభ్యులు ఉన్నారు మీరు 15, 20 నిమిషాలలో పూర్తి చేయండి.

The Andhra Pradesh Prevention
of Anti-Social and Hazardous
Activities Bill, 1980.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు:—అవసరమైతే ఏకాగ్రుకు నిగంటుల వరకు పొడిగించండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చాల ప్రమాదకరమైన బిల్లు సరే కానీ 250 మంది ఉన్నారని మా ఇష్టము వచ్చినట్లు చేస్తాము అంటే కానన నభకు తీసుకు రాకుండానే చేయవచ్చు. అర్జినెన్సు తీసుకువచ్చే హక్కువారికి ఉంది. కానీ కానన సభకు వచ్చిన తరువాత ప్రతి క్లాజుకు ప్రతివక్షంగా ఉన్న మేము మా అభిప్రాయాలు చెప్పేదానికి అవసరం ఉంది. చారము రోజులు అయినా సరే కాన్వెన్షన్ కి కానీ మేముండా మా అభిప్రాయాలు చెప్పాలి లేదా మేము 250 మంది ఉన్నాము ఎట్లాగా పాస్ చేస్తాము మరంతా బయటికి వెళ్ళండి అంటే సరే—

8.10 p.m.

మిష్టర్ స్పీకర్:—మనం బిజినెస్ ఎడ్యుయిజరి కమిటీలో అనుకున్నాము కదా.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—బిజినెస్ ఎడ్యుయిజరి కమిటీలో ఈ బిల్లులు పాస్ చేయాలని అని అనుకున్నామేగాని ఈ రోజు పాస్ చేయాలని కాదు. చర్చ జరిగినప్పుడు కనీసం మా అభిప్రాయాలు మేము చెప్పకోకపోతే ప్రజలకు ఎట్లా తెలుస్తుంది. అడుగడుగునా అప్పజు చేకామని ప్రజలకు తెలియాలి కదా?

మిష్టర్ స్పీకర్:—సరే ఒక అర గంటలో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—ఇండియన్ పీసల్ కోడు గురించి చెప్పాను. అంటే మానవులకు ప్రాణాలకి, ఆస్తికి నష్టం వానికి భంగము కలిగించే అన్ని రకాల నేరాలకు శిక్షించే అధికారాలు ఉన్నాయి. ఇంకపోతే క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడులో చాప్టర్ 5 లో సెక్షన్ 41 ఇది చూస్తే—When Police may arrest without Warrant: (1) Any Police Officer may without an order from a Magistrate and without a warrant arrest any person

(a) Who has been concerned in any cognizable offence, or against whom a reasonable complaint has been made, or credible information has been received, or a reasonable suspicion exists of his having been so concerned; or

(b) Who has in possession without lawful excuse, the burden of proving such excuse shall lie on such person, any implement of house-breaking; or

(c) Who has been proclaimed as an offender either under this Code or by an order of the State Government; or

(d) In whose possession anything is found which may reasonably be suspected to be stolen property and who may reasonably be suspected of having committed an offence with reference to such thing; or

(e) Who obstructs a Police Officer while in the execution of his duty or who has escaped or attempts to escape from lawful custody; or

(f) Who is reasonably suspected of being a deserter from any of the Armed Force of the Union; or

(g) Who has been concerned in, or against whom a reasonable complaint has been made, or credible information has been received, or a reasonable suspicion exists of his having been concerned in any act committed at any place out of India, if committed in India would be punishable as an offence and for which he is, under any Law relating to extradition or otherwise, liable to be apprehended or detained in custody in India ; or

(h) Who being a released convict, commits a breach of any rule made under Sub-section (5) of Section 356; or

(i) For whose arrest any requisition, whether written or oral, has been received from another Police Officer; provided that the requisition specifies the person to be arrested and the offence or other cause for which the arrest has to be made and it appears therefrom that the person might lawfully be arrested without a warrant by the officer who issued the requisition.

(2) Any Officer in charge of a Police Station may, in like manner, arrest or cause to be arrested any person belonging to one or more of the categories of persons specified in Section 19 or Section 110. ఈ రకంగా వివిధ సెక్షన్ల క్రింద ఉన్నటువంటి వాళ్లలో కొన్ని పరిమితులలో ఏ రకంగా పోలీసులు అరెస్టు వారంటు లేకుండా పట్టుకోవచ్చు అని కూడా డింట్లో ఉన్నది అని మనవి చేస్తున్నాను. అదే రకంగా క్రిమిల్ ప్రొసీజర్ కోడులో చాప్టర్ 8 లో శాంతిని నెలకొల్పడానికీ, వ్యక్తులయొక్క గుడ్ విహేవియర్ గురించి పోలీసులకు కొన్ని ప్రత్యేకమైన అధికారాలు ఉన్నవి అని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే చాప్టర్ 10లో కూడా ప్రజా భద్రత శాంతి నిర్వహణ వంటి అధికారాలు కూడా ఉన్నాయి. చాప్టర్ 11లో కూడా సేరాలు నిరోధించడానికి పోలీసులు తీసుకోవలసిన ముందు చర్యలు గురించి కూడా నిర్దిష్టమైన అధికారాలు ఉన్నాయి. చాప్టర్ 27 లో సెక్షన్ 356 క్రింద కోర్టు అవసరం అనుకంఠే ఒక శిక్ష పైన వ్యక్తిని అరెస్టు చేయవలసినట్లుగా చాక్ అయినా ఎక్స్ట్రా చేసే అధికారం ఉంది. ఇటువంటి అధికారాలు అన్ని కూడా ప్రస్తుతం చట్టాలలో పోలీసులకు ఉండగా ఈ బిల్లు యొక్క అవసరం ఏమిటి అనేదే చూడాలి. అదే రకంగా టెండర్ పాయింటు ఇక్కడ వస్తుంది. గూండాకి నిర్వచనం ఎవరు ఇవ్వాలి? ఈ ఏజెంట్ ప్రకారంగా కోర్టులు కాదు ఇచ్చేది. క్లాజ్ లో చెప్పారు. ఎవరయ్యా అంటే కమిషనరు. అంటే పోలీసు కమిషనరు, డిస్టిక్టు మేజిస్ట్రేటు— అంటే జిల్లా కలెక్టరు. అంటే ఇక్కడ స్పష్టం అవుతుంది అధ్యక్షా, ఇక్కడ కమిషనర్లకు

The Andhra Pradesh

Prevention of Anti-Social and
Hazardous Activities Bill, 1980.

కలెక్టర్లకు ఈ అధికారం ఉన్న తరువాత వారు ఎవరి ఆధారంగా వూడి చేసేది? క్రింద ఉన్న కానిస్టేబులు ఇచ్చే రిపోర్టులు ఆధారంగా. క్రింద ఉన్న కానిస్టేబులు ఎవరి రిపోర్టును బట్టి ఇస్తున్నారు? అక్కడ ఉన్న ఖూస్వామి, ఎవరైతే డబ్బులు ఇస్తున్నారో, తాగడానికి పోయినారో లేక పాలక పక్ష ముఠాకి చెందిన ఏ నాయకుడో ఏ మంత్రో ఏదీ చెబుతాడో దాని ప్రకారం వస్తుంది అన్న మాట. అంటే మీరొక మాటలో మీకు చెప్పాలి అంటే ఆ సాంఘిక శక్తులను, దోపిడి శక్తులను వాళ్ల నిర్వచనం ప్రకారం ఈ పోలీసు కమిషనరుగాని డిప్యూటీ కలెక్టరుకాని నడుస్తారు తప్ప మరేమీ కాదు. అంతేకాదు అప్పీలు చేసుకునే విషయం ఏమిటి? ట్రైబ్యునల్ వేకారు? ఈ ట్రైబ్యునల్ ఎక్కడ ట్రైబ్యునల్? డింట్లో ఏమైనా వర్కింగు జడ్జి ఉంటారా? లేదు. రేపు ఐ. జి. పి. నారాయణ రావు గాడివి నాని, డి. ఐ. జి. రామమోహనరావుగారినిగాని లేదా ఎవరో ఎల్లయ్యనో పుల్లయ్యనో ఎవరిని వేస్తారో తెలియదు. ఒకటి మాత్రం స్పష్టం. జడ్జిలు లేకుండా తమకు నచ్చినవాడిని మాత్రం వేసుకొని తరువాత కార్యక్రమాలను సాగించుకుంటారు. అంటే కోర్టులముందుకు జడ్జిలను ఎదుకు పోవడానికి ఈ ప్రభుత్వము పోలీసు ఫయవడుతో దని స్పష్టం అవుతుంది. దీనికి ఒకే కారణం. తమకు ఉన్న ఈ విశేష అధికారాలను, ఇంతకు ముందు నేను మీకు మనవి చేసినట్లుగా ఇండియన్ పీనల్ కోడు క్రింద గాని క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ క్రిందగాని పీటని అన్నిటినీ పోలీసులు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారన్నమాట. కొన్ని విషయాలు స్పష్టంగా బయట పడతాయి. రమీజా బీ కేసు, పకిలా కేసులలోనూ, ఆ తరువాత ఈ కమిషన్ విచారణలోను, ముకధర్ కమిషన్ విచారణలోను అనేక వాక్కులలో తప్పులు చేసేది పోలీస్లే మళ్ళీ ఎవరైతే విక్టిమ్స్ గా ఉన్నారో వారి మీద ఉల్టా కేసులు పెట్టి వారినే శిక్షించడాలు ఇవి అన్ని చెడితూ వచ్చాయి. ఇక ఈ మధ్యకాలంలో గవర్నరు ప్రసంగంమీద చేసిన ఉపన్యాసాలలో అనేక సంఘటనలు ప్రస్తావనకు వచ్చాయి. నేను ఆ వివరాలకు పోవలసిన పని లేదు. కనీసం కోర్టులు కొంత మేరకు అయినా స్వతంత్రంగా వ్యవహరిస్తాయి. పోలీసులు తాము అనుకునే దుర్మార్గాలకు కొన్ని కోర్టులు ఇదివరకు ఖండించాయి కనుక ఈ సారి తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు సాగదు అనే భంగతి తెలుసుకున్నారు. అంతేకాదు నేను ఇంకొక విషయం మనవి చేస్తాను. చెన్నారెడ్డిగారి హయాములో పోలీసులు ఏ దుర్మార్గము జరిపినా జరిపివేయవచ్చు. గాని జుడిషియల్ ఎంప్లాయిరీ మాత్రం వచ్చేది లేదు అని ఒక పాలసీగా తీసుకున్నారు. జడ్జి ముందరకు పోవడానికి, జడ్జిని తీసుకురావడానికి ఇప్పుడు విచారణ కోసం ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. ఎందుకనండి? తప్పులు చేస్తున్నారు. బయటపడతాయి. అల్లరిపాలు అవుతాయి. అది కప్పివుచ్చుకోడానికి ఈ విధంగా చేస్తున్నారు. చివరకు కోర్టులకు ఉన్నటువంటి ఈ అధికారాలు తీసి పారేయడం పోలీసు కమిషనరుకి జిల్లా మెజిస్ట్రేటుకి అధికారాలు ఇవ్వడం అనేది ఎంతవరకు సమజరముగా ఉంటుంది. అంతే కాకుండా క్లాబ్ లో బిల్లుతో ఇంకొకటి చెప్పారు. ఈ బిల్లు క్రింద, ఏ

Government Bills:
The Andhra Pradesh Prevention of
Anti-Social and Hazardous
Activities Bill, 1980.

ఆఫీసరు ఏ వని చేసినా సరే అతనిమీద ఏ కోర్టుకి పోవడానికి చాలెంజి చేయడానికి అతనిమీద దావా వేయడానికి వీలు లేదు అన్నారు. వీటి అన్నిటిని చూసినట్లయితే అధ్యక్షా, రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్ 50 ఆదేశిక సూత్రాలు నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో ఒక విషయం ఉంది. అబ్జెక్ట్ ఆఫ్ ఆర్టికల్ 50. The object of Article 50 is separation of Judiciary from the Executive. "The State shall take steps to separate Judiciary from the Executive in the public services of the State." కాని మనం ఏమి చేస్తున్నాము. అందుకు భిన్నంగా కోర్టుకు ఉన్న అధికారం కూడా ఉడబికి మనం ముందుకు సాగుతున్నాము. ఇంకో విషయం. పోలీసు అధికారులు ఎలా వ్యవహరిస్తున్నారు అనే విషయం. భార్గవ కమిషను ముందు సాక్ష్యము ఇచ్చినవారిని పట్టుకున్నప్పుడు చాలా వేళారు. సాక్షులను వెదరించారు. సాక్షులను హత్యచేయించారు. వామీద మెట్టమొదటిసారి హత్యకు ప్రయత్నము చేసింది కూడా ఆ సందర్భంలోనే. భార్గవ కమిషను ముందు నిలబడ్డందుకు నన్ను హత్య చేయడానికి మొదట అక్కడ ప్రారంభం అయింది. ఈ నాటికి కొనసాగుతూ ఉంది. అంతేకాదు వరంగల్లు, నల్లగొండ, ఖమ్మం తదితర జిల్లాల్లో జరిగినవి మానాయకులు సుందరయ్యగారు చాలా వివరించారు. ఎమర్జెన్సీలో పోలీసులు తమచేతిలో ఉన్న అధికారాలు, ఎలా ఉపయోగించారో, ఎలా దుర్వినియోగ చేశారో మనం అందరి కళ్లముందు ఉంది. కటివలనే సత్యనారాయణ రెడ్డి అనే అడ్వకేటు సెకండు మెట్రోపాలిటన్ మెజిస్ట్రేటు ముందు ఒక కేసు దాఖలుచేసాడు అందులో నన్ను పోలీసులు పిసుకువ్వే కొట్టారు, తిట్టారు, అందులో పబ్లికన్ గారు, ఒక ఎన్. ఐ. ఉన్నారు అని అన్నారు. ఆ సందర్భంలో దానికి జవాబుగా పబ్లికన్ గారు ఇస్తూ పబ్లికన్ గారంటే ఒక నిజాయితీ గల ఆఫీసరు అని పేరున్న ఆఫీసరు-అటువంటి ఆఫీసరు సి. ఆర్. పి సి సెక్షన్ 197 క్రింద రిజాయ్ అవుతుంది ఇస్తూ ఆ జవాబులో ఈ క్రింది మాటలు వ్రాసాడు "That the complainant made the following allegations in Para 7 which in fact will not amount to any offence. The complainant was taken to the Police Station, Charminar. A-1 was present there. A-2 introduced the complainant to A-1 as the Advocate who filed the complaint against the Police Officers. A-1 shouted saying let this bastard be here for four days. He will realise what the Police is and told A-2 to teach the complainant a lesson. A-1 shouted saying "Bastard this is not your court" అధ్యక్షా, ఆ పైన అడ్వకేటు అన్న మాటలు అన్నిటిని ఉపయోగించి The petitioner submits that the above averments are acts if they are correct, whose veracity is denied, are acts done in discharge of the duties of a Government servant who has powers to order arrest and detention. బాన్సు అని తిట్టడని, పెట్టుడి నాల్గోరుజులు పోలీసు లాకప్ లో, పోలీసు అంటే ఏమిటో తెలియకపోయింది అని బూతులు తిట్టడం, అవమానపరచడం, ఇవన్నీ కూడా ఆఫీసియల్ డ్యూటీ డిస్చార్జి చేయడంలో భాగాలు. ఇవి కోర్టులో వ్రాశ

The Andhra Pradesh
Prevention of Anti-Social and
Hazardous Activities Bill, 1980.

మూలంగా పెట్టినటువంటి స్టేట్ మెంటులోని భాగాలు అటువంటి కమీషనరుకు ఈరోజున గూండా అంటే ఎవరు అని నిర్వచించే అధికారం ఇస్తున్నారు. ఇండియన్ అధికారాలు ఇస్తున్నారు. మా సవరణలో మేము చెప్పేది ఏమంటే-ఈ అధికారాలు సెషన్ జడ్జికి ఇవ్వండి, ఎడిషనల్ సెషన్ జడ్జికి ఇవ్వండి. ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్లకు పోలీసు కమీషనర్లకు వద్దు అని. ఇంక బహిష్కరణ సంగతి ఏమిటి? ఎక్స్‌టర్న్ చేస్తున్నారు, ఎట్లా, పోలీసుల ఇష్ట ప్రకారం చేస్తున్నారు. మొదట రి నెలలు మించకుండా ఉండాలని-సబ్ క్లాజ్ 2(a) లో-ఆ తరువాత పొడిగించవచ్చు రెండేళ్ల వరకు. ఎమర్జెన్సీలో మీసా క్రింద మమ్మల్ని పెట్టినప్పుడు రి నెలలకు ఒకసారి రిఫ్యూ అన్నారు. 25 నెలలు అలాగే తెలులో ఉంచారు. అంటే ఒక వ్యక్తిని ఒకసారి ఎక్స్‌టర్న్ చేస్తే అతను నిజాయితీపరుడై పాలకవజానికి లొంగకుండా ఉంటే రెండేళ్లకు తగ్గకుండా ఒయట ఉండాలి ని బానిసను దొరా, కాత్మొక్కు తాను అంటే తెల్లారి వాడికి ఎక్స్‌టర్న్ మెంట్ రద్దవుతుంది, రారా నాయనా నా పార్టీలోకి, ఒక కర్ర పట్టుకొని ప్రతిపక్షాల తలలు పగలకొట్టు అని చెబితే. ఆ విధంగా ఈ రెండు సంవత్సరాలు ఆయన బయటకు వెళితే ఆమె ఎక్కడ ఉండాలి? ఏమి పెట్టుకుని తినాలి? తన భార్య, పిల్లలగతి ఏమి కావాలి? వాళ్ల పోషణకు ఇందులో ఏమైనా ఏర్పాటు ఉందా? దొంగతనం చేయాలా? ఏమి చేయాలి? ఇది కూడా మీరు ఆలోచించాలి. అంతవరకు మంత్రి ఒక విషయం సెలవిచ్చారు. సుప్రీంకోర్టు ఇటువంటి పక్షను బలపరిచింది అన్నారు నేను ఎడ్యుకేటును కాను. పైగా నా అనారోగ్యం మూలంగా అన్ని పుస్తకాలు ఇక్కడికి తెచ్చుకోలేక పోయాను. కానీ నేను కూడా రెండు. మూడు ఉదాహరణలు చెబుతున్నాను, సుప్రీంకోర్టు వేటిని కొట్టివేసింది, ఏ కేసుల్లో ఎడ్మిట్ చేసింది ఆ విషయాలు కూడా చెబుతాను. మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వం బాలదేవ్ ప్రసాదుకు వ్యతిరేకంగా సుప్రీంకోర్టులో ఆ కేసు వచ్చినప్పుడు Central Provinces and Bearar Gundas Act,)Act 10 of 1946) ఈ టరమ్స్ గూండాస్ అనేది It is an inclusive definition and Sections 4 and 4-A in such circumstances cannot be held to be valid. అని కొట్టివేశారు. అది ఒకటే కాదు అదే మధ్యప్రదేశ్ కేసులో పోలీసు సెక్యూరిటీ పట్టు 25 ఆఫ్ 1959, అది కూడా సుప్రీంకోర్టుకు వచ్చింది. సెక్షన్ 31-బి ఆఫ్ ది పట్టు, దానిని కూడా కోర్టు కొట్టివేసింది. ఎందుకంటే అక్కడ వాళ్లు చెప్పింది ఒకటే The Section does not indicate the extent place, or the area days, distance or the residence of the person; that the person externed shall be provided with any residence maintainnace or means of livelihood. అన్నారు ఇది లేదు కాబట్టి వాటిని కొట్టివేశారు. మరి ఇక్కడ మన దగ్గర ఏమి ఉంది? వారు టీమకున్న ఉదాహరణలో బాంబే పట్టు ఉంది. బాంబే సిటీ పోలీసు పట్టు, గేటర్ బాంబే పట్టు, ఇవన్నీ కలిసి కన్సాలిడేట్ చేశారు. బాంబే సిటీ పోలీసు పట్టులోని సెక్షన్ 22 క్రింద కేవలం సాకులు మాత్రమే సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి రావడం లేదు అన్న ఒకే ఒక అంశం మీద

ఎక్స్‌టర్న్ చేయడానికి వీరు అడిగితే దానిని సుప్రీంకోర్టులో ఛాలెంజి చేస్తే ఆ ఒక్క పరిమితి వరకే ఈ సాక్షులను రానివ్వకుండా టెర్రకవరుస్తున్నారు అన్న ఒకేఒక అంశం మీద. ఆ తరువాత కస్సాలిడేటెడ్ ఏక్టులో ఈ సెక్షను 27 పోయి 57 అయింది. 27, 57 అర్థం ఒకటే కాబట్టి సుప్రీంకోర్టు దానిని అవ్ హోల్డ్ చేసింది. కాని మీరు ఇక్కడ ఏమి చేశారు? గూండాలు అంటే, సమక్షం-ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, ప్రతిపక్షాలు అంటే పోలీసుల దృష్టిలో అందరమూ గూండాలమే, పాఠశాలలో ముఖ్యమంత్రితో సహా వరైనా ఈ నిర్వచనం క్రిందకు రాకుండా పోతారా అని ఛాలెంజి చేస్తున్నాను. పోయి. అలాగే సెక్షను 3లో పరతులు పెట్టారు బిల్లులో, సబ్ క్లాజ్ 3 బి 2 లో ఏ వ్యక్తి వేరకంగా నడుచుకోవాలి ఎక్స్‌టర్న్ చేసిన తరువాత అని దాంట్లో పెట్టారు. ఎటువంటి వస్తువులు ఉంచుకోవాలి ఎటువంటి వస్తువులు ఉంచుకోకూడదో పోలీసులు చెబుతారు. వస్తువు అంటే మార్కుని వ్రాసిన పుస్తకం ఉంచుకోకూడదు అంటే ఉంచుకోవాలి లెజిస్ వ్రాసింది, సుందరయ్యగారు వ్రాసింది, నంబూద్రిపాద్ వ్రాసింది ఉంచుకోకూడదు అంటే ఉంచుకోవాలి. మాకు తెలుసు తెలుసు కారణమేమిటా, ఏంకిల్లు పుస్తకాలా ఎలా చేయలేదు. అన్నిటికంటే ఘోరమైన విషయం ఇంజనీర్ ఇండియన్ ఎవడెన్నో ఏక్టు వర్తించదు అని చెప్పారు. ఇండియన్ ఎవిడెన్సు ఏక్టులో సెక్షను 123, 124 కింద ఇన్‌వరకే ఒకవేళ ఆ డాక్యుమెంట్స్ కనుక వల్లిక్ సేప్టి దృష్ట్యా బయటపెట్టడం తేమం కాదు అంటే. బయటపెట్టడం ఉంచుకునే అధికారిం ప్రభుత్వానికి, పోలీసులకు ఉంది. ఉన్న తరువాత అది ఈ ఏక్టునే వర్తించకూడదు అనడం, ఒకవైపున నేరస్తుడికి నోటీసు ఇస్తాము. అతనికి తగిన వ్యతిరేక ఇస్తాము విటాము అంటారు. షరీలు పెట్టుకోవచ్చు అంటారు. కాని ఎవిడెన్సు ఏక్టు వర్తించదు. మా దగ్గర సమాచారం ఇచ్చేది లేదు అంటారు. ఇది ఏమి చిత్రం ఇంతే కాకుండా చివరికి ఒక మనవి చేస్తాను రాజ్యాంగంలో పార్టు 3లో ఆర్టికల్ 14, 19, 21 మీకు తెలివి విషయాలు కావు అయినా నా సంతృప్తికోసం భద్రుకోవలసి ఉంటుంది.

అందుచేత ఈ ఆర్టికల్స్ 14, 19, 21 పీటీ క్రింద ఉన్నటువంటివి-ఆర్టికల్ 14లో "The State shall not deny to any person equality before the law or the equal protection of the laws within the territory of India." అని ఉంది ఆర్టికల్ 19లో ' (1) All citizens shall have the right—

- (a) to freedom of speech and expression;
- (b) to assemble peaceably and without arms;
- (c) to form associations or unions;
- (d) to move freely through out the territory of India;
- (e) to reside and settle in any part of the territory of India;

The Andhra Pradesh

Prevention of Anti-Social and

Hazardous Activities Bill, 1980.

(f) to acquire, hold and dispose of property; and

(g) to practise any profession, or to carry on any occupation, trade or business."

అయితే అలాగే ఆర్టికల్ 21లో 'No person shall be deprived of his life or personal liberty except according to procedure established by law.'

ఇప్పుడు ఏమి చేస్తారు? ఇవి అన్ని పోలీసు కమీషనర్, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, గ్రామాలలో ఉండే కానిస్టేబుల్ వది చెవితే దాని ప్రకారంగా ఇది చేసే కాడికి వచ్చింది. ఇదివరకే మనవి చేసినట్లుగా ఆర్టికల్స్ 50, 14, 19, 21-వీటి క్రింద పూర్తి భిన్నము కాబట్టి ఇది చెల్లనేరదు. అడ్వకేట్ జనరల్ గారిని పిలిపించండి. ప్రిసిడెంట్లు ఉన్నాయి. వారిని ఎక్స్ప్లెనేట్ ఇవ్వననండి. పోయిన శాసనసభలో అయ్యపురెడ్డిగారు, ప్రతిపక్షాల వారు ఒక టిల్లు మీద కోరితే దానిమీద ఇచ్చారు. నేను ఈ హృసులో అందరికీ మనవి చేసేది ఏమంటే మీకు మెమోరీటీ రావచ్చు, పెద్దగా ఉన్నారు. కాదనడం లేదు. పాపపుతుంది. ఈ వేళ వారు అక్కడ ఉంటారు. రేపు ఎక్కడ ఉంటారు అనేటటువంటి సంగతి తెలియదు. ఇది అందరికీ సంబంధించినది. ప్రజాశాంతిమైన సమస్య కాబట్టి ఈ టిల్లును సభ వారు తోసి వుచ్చాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—We shall take up this Bill again after the reply to the discussion on the motion of thanks to the Governors. Address tomorrow. 8.35 p.m.

The House, now stands adjourned till 8.30 a.m. tomorrow.

(The House, then adjourned till 8.30 a.m. on 20th February, 1980.